

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
РІВНЕНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кваліфікаційна наукова праця
на правах рукопису

ГОГОЛЬ ТЕТЯНА ВАСИЛІВНА

УДК 378.016:658.7:[796.071.43:796.4]

ДИСЕРТАЦІЯ

**ФОРМУВАННЯ ЛОГІСТИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ
ТРЕНЕРІВ-ВИКЛАДАЧІВ З ЛЕГКОЇ АТЛЕТИКИ У ПРОЦЕСІ
ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ**

011 – Освітні, педагогічні науки
01 – Освіта/Педагогіка

Подається на здобуття наукового ступеня доктора філософії

Дисертація містить результати власних досліджень. Використання ідей, результатів і текстів інших авторів мають посилання на відповідне джерело

_____ Т. В. Гоголь

Науковий керівник: Кіндрат Вадим Кирилович, кандидат педагогічних наук, доцент

Рівне – 2025

АНОТАЦІЯ

Гоголь Т. В. Формування логістичної компетентності майбутніх тренерів-викладачів з легкої атлетики у процесі професійної підготовки. – Кваліфікаційна наукова праця на правах рукопису.

Дисертація на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 011 Освітні педагогічні науки, галузь знань 01 Освіта/Педагогіка – Рівненський державний гуманітарний університет, Рівне, 2025.

У дисертації вперше здійснено теоретичне узагальнення та наукове вирішення проблеми формування логістичної компетентності майбутніх тренерів-викладачів з легкої атлетики. Визначено, що логістична компетентність майбутніх тренерів-викладачів є інтегрованою професійною характеристикою, що охоплює знання, уміння, навички та особистісні риси, необхідні для ефективного планування, організації, управління ресурсами й процесами у спортивній діяльності. Доведено, що формування логістичної компетентності ґрунтується на міждисциплінарному підході, що поєднує елементи педагогіки, логістики, менеджменту та спорту, забезпечуючи комплексний розвиток майбутніх тренерів-викладачів.

Обґрунтовано основні підходи до проблеми формування логістичної компетентності (системний, особистісно-орієнтований, діяльнісний, контекстний, компетентнісний, технологічний підходи). У контексті системного підходу процес формування логістичної компетентності є педагогічною системою взаємопов'язаних форм, методів, засобів і прийомів організації цілеспрямованого педагогічного впливу на особистість майбутнього тренера-викладача з метою підвищення якості його професійної підготовки відповідно до вимог освітнього і професійного стандартів. Із позиції особистісно орієнтованого підходу формування логістичної компетентності відбувається з урахуванням

унікального потенціалу кожного майбутнього тренера-викладача, створення умов до самореалізації, розвитку автономії та ініціативності. У межах діяльнісного підходу основою формування логістичної компетентності є активна участь здобувачів освіти у навчально-професійній, імітаційній та реальній діяльності, пов'язаній з логістичними завданнями (плануванням тренувальних зборів, управлінням ресурсами команди тощо). Із урахуванням контекстного підходу формування логістичної компетентності відбувається через створення навчальних ситуацій, що відтворюють реальні завдання професійної практики. У контексті компетентнісного підходу освітній процес зорієнтований на сформовану здатність діяти професійно у конкретних логістичних ситуаціях. Він інтегрує знання, уміння, особистісні якості, досвід і ціннісні орієнтири. Із урахуванням технологічного підходу, ефективно формування логістичної компетентності майбутніх тренерів-викладачів відбувається через використання інтерактивних методів та засобів навчання (кейсів, ділових і рольових ігор, педагогічних ситуацій, проєктного навчання тощо).

Схарактеризовано три базові компоненти логістичної компетентності майбутніх тренерів-викладачів з легкої атлетики: когнітивний (включає систему знань, необхідних для розуміння і застосування логістичних принципів у педагогічній та тренерській діяльності); комунікативний (передбачає набуття вмій і навичок налагоджувати міжособистісні, професійні та управлінські комунікації, необхідні для реалізації логістичних завдань у навчальному, тренувальному та організаційному середовищі); діяльнісно-практичний (відображає здатність майбутніх тренерів-викладачів застосовувати логістичні знання, уміння, навички у реальних або змодельованих ситуаціях професійної діяльності).

Актуалізовано понятійно-категоріальний апарат дослідження, у межах якого дано характеристику базовим поняттям: «легка атлетика», «тренер-викладач», «тренерська діяльність», «професійна підготовка»

«компетенція», «компетентність», «логістика», «управління», «управлінська компетентність», «логістична компетентність», «педагогічні умови», «педагогічні технології», «моделювання», «формування логістичної компетентності».

Схарактеризовано критерії, їх показники формування логістичної компетентності майбутніх-тренерів-викладачів з легкої атлетики у процесі професійної підготовки: когнітивний критерій (відображає рівень засвоєння теоретичних знань, необхідних для ефективного здійснення логістичної діяльності у галузі фізичної культури і спорту); комунікативний критерій (описує здатність ефективно взаємодіяти з учасниками логістичних процесів у спортивній діяльності – колегами, спортсменами, адміністрацією, постачальниками ресурсів тощо); діяльнісно-практичний критерій (характеризує готовність майбутнього фахівця ефективно застосовувати логістичні знання та вміння у реальних або наближених до професійних умовах).

Визначені низький, середній та достатній рівні сформованості логістичної компетентності майбутніх тренерів-викладачів з легкої атлетики. Низький рівень сформованості логістичної компетентності характеризується наявністю базових знань про організаційно-управлінські рішення, умінням вирішувати типові професійні завдання з управління і логістики, наявністю стійкої мотивації на удосконалення логістичної компетентності, прагнення до узагальнення власного досвіду і досвіду колег, застосуванням прикладних технологій. Середній рівень – характеризується вмінням узагальнювати отримані професійні знання з різних навчальних дисциплін, використовуючи методи аналогії, класифікації, аналізу, синтезу, розробкою різних варіантів організаційно-управлінських рішень, а також оцінювати їх ефективність із точки зору вирішення професійних завдань, усвідомлення дій, що виконуються, використанням сукупності форм, методів і засобів у новій ситуації. Достатній рівень – характеризується умінням здійснювати вибір найбільш

ефективних форм, методів і засобів організації навчального і тренувального процесів, сформованим світоглядом, професійним мисленням, розвиненою відповідальністю, вмінням здійснювати комунікативний вплив із різними суб'єктами освітнього і тренувального процесів, сформованістю всіх компонентів логістичної компетентності.

Проведено первинну діагностику для визначення рівнів сформованості майбутніх тренерів-викладачів та здійснено інтерпретацію отриманих результатів. На основі одержаних емпіричних даних констатовано, що переважна кількість показників когнітивного критерію логістичної компетентності майбутніх тренерів-викладачів з легкої атлетики сформована на низькому рівні (у середньому в понад 55 % респондентів); усі показники комунікативного критерію сформовані також на низькому рівні (у середньому в понад 55 % респондентів); 4 з 5 показників діяльнісно-практичного критерію сформовані на низькому рівні (у середньому в понад 74 % респондентів).

Виділено вісім професійних компетентностей, що забезпечують готовність майбутнього тренера-викладача до здійснення організаційно-управлінської та логістичної діяльності: здатність організовувати і проводити масові фізкультурні і спортивно-видовищні заходи (ЛК 1); здатність вирішувати задачі інформаційного забезпечення логістичної системи спортивної організації (ЛК 2); здатність організовувати переїзди та розміщення спортсменів у готелях чи тренувальних базах (ЛК 3); здатність здійснювати професійну діяльність з врахуванням особливостей функціонування різних типів спортивних об'єктів (ЛК 4); здатність планувати забезпечення фізкультурно-спортивної організації (установи) відповідним обладнанням, інвентарем та спорядженням (ЛК 5); володіння технологіями закупівельної, сервісної та транспортної логістики спортивного інвентарю (спорядження) (ЛК 6); здатність складати індивідуальні фінансові документи обліку і звітності у сфері фізичної культури і спорту, працювати з фінансово-господарською документацією

(ЛК 7); здатність здійснювати маркетингову діяльність з просування фізкультурно-спортивних послуг і товарів (ЛК 8). Кожна з цих компетентностей складається із когнітивного, комунікативного, діяльнісно-практичного компонентів.

Схарактеризовано педагогічні умови реалізації авторської структурно-функціональної моделі формування логістичної компетентності. Умови згруповано за ключовими напрямками: уточнення структури змісту логістичної компетентності, методичне та інформаційне забезпечення освітнього процесу, застосування інтерактивних методів і нетрадиційних технологій навчання. Окремо визначено рівні сформованості компетентності та запропоновано засоби її оцінювання.

Спроектовано авторську структурно-функціональну модель формування логістичної компетентності майбутніх тренерів-викладачів з легкої атлетики, що складається з чотирьох самостійних блоків: мотиваційно-цільового, сформованого на основі вимог роботодавців, професійних, освітніх стандартів, із врахуванням мотивації здобувачів вищої освіти; змістовно-діяльнісного, що визначає зміст навчання та способи організації освітнього процесу з метою забезпечення практичної спрямованості професійної підготовки; оцінно-підсумкового, що виконує функцію контролю, аналізу та коригування результатів освітнього процесу з метою виявлення рівня сформованості логістичної компетентності та підвищення ефективності підготовки фахівців; результативного, що відображає кінцеві досягнення освітнього процесу, спрямованого на формування цілісної логістичної компетентності.

Реалізовано експериментальне дослідження авторської структурно-функціональної моделі, форм і методів формування логістичної компетентності майбутніх тренерів-викладачів з легкої атлетики. Діагностика стану сформованості логістичної компетентності майбутніх тренерів-викладачів з легкої атлетики відбувалася за участі 290 здобувачів

вищої освіти за спеціальністю 017 Фізична культура і спорт; 40 викладачів та 15 керівників практик.

Аналіз результатів дослідно-експериментальної роботи підтвердив наявність суттєвих позитивних змін у динаміці рівнів готовності до здійснення організаційно-управлінської та логістичної діяльності здобувачів освіти експериментальної групи (порівняно з контрольною групою). Після формувального етапу кількість досліджуваних здобувачів вищої освіти експериментальної групи з достатнім рівнем логістичної компетентності зростає з 19,2 % на констатувальному етапі до 29,3 % на формувальному етапі експерименту, з середнім рівнем – з 30,7 % до 40,3 %. Означені перетворення дали змогу знизити кількість майбутніх тренерів-викладачів з легкої атлетики з низьким рівнем майже на 20 % (з 50,1 % до 30,4 % учасників). Це свідчить про ефективність запропонованої методики формування логістичної компетентності. У контрольній групі досліджуваних здобувачів вищої освіти прослідковується також динаміка змін для достатнього рівня сформованості логістичної компетентності (рівень компетентності зріс з 20,7 % до 23,7 %), для середнього рівня (з 28,4 % до 32,1 %) і для низького рівня – зменшився (з 50,9 % до 44,2 %), що свідчить про зацікавленість здобувачів вищої освіти участю у педагогічному експерименті.

Наукова новизна отриманих результатів полягає в тому, що:

- *уперше* теоретично обґрунтовано, розроблено й експериментально перевірено ефективність авторської структурно-функціональної моделі формування логістичної компетентності майбутніх тренерів-викладачів з легкої атлетики у закладах вищої освіти, що складається з чотирьох самостійних блоків (мотиваційно-цільового, змістовно-діяльнісного, оцінно-підсумкового та результативного);

- *уточнено* змістові характеристики понятійно-категоріального апарату дослідження, що дало змогу обґрунтувати та визначити сутність провідних понять дослідження: «логістична компетентність», «тренер-

викладач», «професійна підготовка». У такому контексті поняття «логістична компетентність майбутніх тренерів-викладачів з легкої атлетики», що трактується як «комплекс необхідних фахових знань, умінь і навичок, необхідних для ефективного планування, організації, координації, контролю та оптимізації тренувального й змагального процесів, управління ресурсами, логістичного забезпечення навчально-тренувальної діяльності в умовах змінного освітнього та спортивного середовища», відображає специфіку майбутньої професійної діяльності;

- *схарактеризовано* сутність основних компонентів, критеріїв (когнітивного, комунікативного, діяльнісно-практичного), їх показників та рівнів (низького, середнього, достатнього) сформованості досліджуваного феномена;

- *виокремлено й схарактеризовано* педагогічні умови ефективного упровадження в освітню практику авторської структурно-функціональної моделі формування логістичної компетентності майбутніх тренерів-викладачів з легкої атлетики та розроблено їх класифікацію: до першої групи увійшли деталізація структури і змісту логістичної компетентності на основі вимог роботодавців, професійної діяльності та професійних стандартів; формування у здобувачів вищої освіти стійкої мотивації до процесу формування логістичної компетентності (усвідомлення здобувачами теоретичного і практичного значення логістичної компетентності); до другої групи – методичне та інформаційне забезпечення (як викладачів, так і здобувачів) процесу формування логістичної компетентності; міждисциплінарна організація цього процесу; організація квазіпрофесійної діяльності здобувачів освіти під час використання інтерактивних методів і нетрадиційних технологій навчання; до третьої групи – визначення рівнів сформованості логістичної компетентності; розробка діагностичного інструментарію і засобів оцінювання для оцінки рівня сформованості логістичної компетентності;

організація попереднього, поточного, рубіжного та підсумкового контролю рівня сформованості логістичної компетентності;

- *набули подальшого розвитку* удосконалені прикладні напрями професійної підготовки майбутніх тренерів-викладачів з легкої атлетики у закладах вищої освіти, спрямованих на підвищення якості формування їхньої логістичної компетентності.

Практичне значення результатів дослідження полягає у тому, що його прикінцеві положення, висновки, розроблена авторська структурно-функціональна модель формування логістичної компетентності майбутніх тренерів-викладачів з легкої атлетики, навчально-методичні матеріали навчальних дисциплін, діагностичний інструментарій (засоби оцінювання) упроваджені в освітній процес вітчизняних закладів вищої освіти та сприяють підвищенню ефективності їхньої професійної підготовки.

Фактичний матеріал, основні положення і висновки дослідження можуть бути використані для створення і впровадження в освітній процес закладів вищої освіти вибірових навчальних дисциплін «Економіка спорту і фізичної культури» та «Основи менеджменту та маркетингу в спорті».

Матеріали дослідження використано для укладання навчально-методичних видань із дисциплін «Економіка спорту і фізичної культури» та «Основи менеджменту і маркетингу у спорті» для здобувачів освітнього ступеня «бакалавр» спеціальності 017 «Фізична культура і спорт».

Ключові слова: логістика, логістична компетентність, тренер-викладач, легка атлетика, професійна підготовка тренерів-викладачів, тренерська діяльність, логістичні підходи, галузь фізичної культури і спорту.

ABSTRACT

Hohol T. V. Formation of logistical competence of future athletics coaches-teachers in the professional training process. – Qualifying scientific work on the rights of the manuscript.

Dissertation for the obtaining of Doctor of Philosophy degree in the specialty 011 Educational, Pedagogical Sciences, field of knowledge 01 Education/Pedagogy – Rivne State University of the Humanities, Rivne, 2025.

This dissertation is the first to provide a theoretical generalisation and scientific solution to the problem of forming the logistics competence of future athletics coaches-teachers. Logistics competence is defined as an integrated professional characteristic that encompasses the knowledge, skills, abilities, and personal traits necessary for effective planning, organisation, and resource and process management in sports activities. It is demonstrated that the formation of logistics competence is based on an interdisciplinary approach combining elements of pedagogy, logistics, management, and sport, thereby ensuring the comprehensive development of future coaches-teachers.

The main approaches to forming logistics competence – systemic, personality-oriented, activity-based, contextual, competency-based, and technological – are substantiated. Within the systemic approach, the formation of logistics competence is viewed as a pedagogical system comprising interrelated forms, methods, means, and techniques of organising purposeful pedagogical influence on the future coaches-teachers personality to enhance the quality of their professional training in accordance with educational and professional standards. From the perspective of the personality-oriented approach, the formation of logistics competence takes into account the unique potential of each future coaches-teachers, creating conditions for self-fulfilment, development of autonomy, and proactivity. The activity-based approach is grounded in the active participation of higher education applicants in academic, professional, simulated, and real-world activities related to logistics tasks (e.g.,

planning training camps, managing team resources). From the standpoint of the contextual approach, logistics competence is formed by creating learning situations that replicate real challenges encountered in professional practice. In the context of the competency-based approach, the educational process is focused on the developed ability to act professionally in specific logistics situations, integrating knowledge, skills, personal qualities, experience, and values. According to the technological approach, the effective development of logistics competence in future coaches-teachers is ensured through the use of interactive methods and educational tools (e.g., case studies, business and role-playing games, pedagogical scenarios, project-based learning, etc.).

Three basic components of logistics competence in future athletics coaches-instructors are characterised: the cognitive component (a system of knowledge necessary for understanding and applying logistics principles in teaching and coaching); the communicative component (acquisition of skills and abilities essential for interpersonal, professional, and managerial communication to implement logistics tasks in educational, training, and organisational settings); and the practice-oriented component (the ability of future coaches-teachers to apply logistics knowledge, skills, and abilities in real or simulated professional situations).

The conceptual and categorical framework of the study is updated, defining the following key concepts: athletics, coach-teacher, coaching, professional training, competency, competence, logistics, management, managerial competence, logistics competence, pedagogical conditions, pedagogical technologies, simulation, and development of logistics competence.

The criteria and corresponding indicators for assessing the formation of logistics competence in future athletics coaches-teachers are defined and characterised: the cognitive criterion (reflecting the level of theoretical knowledge necessary for effective logistics activities in physical culture and sports); the communicative criterion (describing the ability to interact effectively with parties involved in sports logistics, such as peers, athletes, authorities, and

resource contractors); and the activity-based criterion (indicating the readiness of future specialists to apply logistics knowledge and skills in real or near-professional conditions).

The low, medium, and sufficient levels of development of logistics competence in future athletics coaches-instructors have been defined. A low level of logistics competence is characterised by the possession of basic knowledge of organisational and managerial decisions, the ability to solve typical professional tasks related to management and logistics, strong motivation to improve logistics competence, a desire to generalise one's own experience and that of fellow professionals, and the use of applied technologies. The medium level is characterised by the ability to integrate acquired professional knowledge from various disciplines by applying methods such as analogy, classification, analysis, and synthesis; developing alternative organisational and managerial decisions; evaluating their effectiveness in solving professional tasks; understanding the actions taken; and applying a variety of forms, methods, and tools in new situations. The sufficient level is characterised by the ability to select the most effective forms, methods, and means of organising educational and training processes; a well-formed worldview and professional thinking; a high level of responsibility; the ability to communicate effectively with all participants in educational and training processes; and the development of all components of logistics competence.

Initial diagnostics were conducted to determine the levels of logistics competence formation among future coaches-teachers, followed by interpretation of the results. Based on empirical data, it was found that the majority of indicators for the cognitive criterion were at a low level (on average, more than 55% of respondents); all communicative indicators were also at a low level (over 55%); and 4 out of 5 indicators of the activity-based criterion were at a low level (over 74%).

Eight professional competences ensuring the readiness of future coach-instructors to perform organisational, managerial, and logistical tasks are

identified. Each logistics competence (LC 1 – LC 8) includes cognitive, communicative, and activity-based components: LC 1 – the ability to organise large-scale sporting and entertainment events; LC 2 – the ability to solve tasks related to the information support of a sports organisation's logistics system; LC 3 – the ability to organise the transportation and accommodation of athletes in hotels or training facilities; LC 4 – the ability to perform professional activities taking into account the specifics of various types of sports facilities; LC 5 – the ability to plan the provision of a sports and fitness organisation (institution) with appropriate equipment, inventory, and gear; LC 6 – proficiency in procurement, service, and transport logistics technologies related to sports equipment; LC 7 – the ability to prepare individual financial accounting and reporting documentation in the field of physical culture and sports, and to work with financial and economic records; LC 8 – the ability to conduct marketing activities to promote sports services and products.

The pedagogical conditions for implementing the author's structural-functional model of logistics competence development are described. These are grouped into three key areas: defining the structure and content of logistics competence; providing methodological and informational support; and applying interactive methods and non-traditional teaching technologies. Competence development levels and corresponding suggested assessment tools are also outlined.

The author's structural-functional model of logistics competence development for future athletics coaches-teachers includes four independent units: (1) the motivational and target unit, based on employer's requirements, professional and educational standards, as well as the motivation of higher education applicants; (2) the content and activity unit, defining training content and methods aimed at ensuring the practical orientation of professional training; (3) the evaluation and summary unit, responsible for monitoring, analysing and adjusting learning outcomes aimed at identifying the level of logistics

competence and improving the efficiency of training; and (4) the outcomes unit, reflecting final achievements in forming holistic logistics competence.

An experimental study was conducted to evaluate the author's structural-functional model and the methods for forming logistics competence. The study involved 290 higher education applicants in specialty 017 Physical Culture and Sports, 40 academic instructors, and 15 supervising teachers.

The analysis of the results of the experimental study confirmed the existence of significant positive changes in the dynamics of the levels of readiness for organisational, managerial and logistics activities of the experimental group of higher education applicants (compared to the control group).

The results of the experimental study confirmed significant positive changes in the readiness of the experimental group for organisational, managerial, and logistics activities. After the formative stage, the number of students with sufficient competence increased from 19.2% to 29.3%, and those with medium competence from 30.7% to 40.3%. The number with low competence decreased by nearly 20% (from 50.1% to 30.4%), indicating the effectiveness of the proposed methodology. In the control group, improvements were also noted: sufficient level increased from 20.7% to 23.7%, medium level from 28.4% to 32.1%, and low level declined from 50.9% to 44.2%, reflecting student interest in the pedagogical experiment.

The scientific novelty of the results obtained is as follows:

- The effectiveness of the author's structural-functional model for developing the logistics competence of future athletics coaches-teachers in higher education institutions – consisting of four independent units (the motivation and target unit, content and activity unit, evaluation and summary unit, and outcomes unit) – has been theoretically substantiated, developed, and experimentally tested for the first time.

- The content characteristics of the conceptual and categorical framework of the study have been clarified, making it possible to substantiate and define the

essence of the following key concepts: logistics competence, coach-teaches, and professional training. In this context, the concept of logistics competence in future athletics coaches-teachers – interpreted as a set of necessary professional knowledge, skills, and abilities required for effective planning, organisation, coordination, control, and optimisation of training and competition processes, resource management, and logistical support of educational and training activities in a dynamic educational and sports environment – reflects the specificity of future professional activity.

- The essence of the main components, criteria (cognitive, communicative, practice-oriented), their indicators, and levels (low, medium, sufficient) of the studied phenomenon has been characterised.

- The pedagogical conditions for the effective implementation of the author's structural-functional model of logistics competence development in future athletics coaches-teachers into educational practice have been identified and described, along with their classification. The first group includes the specification of the structure and content of logistics competence based on the requirements of employers, professional activities, and standards, as well as the formation of sustainable motivation among higher education applicants (i.e., applicants' understanding of the theoretical and practical significance of logistics competence). The second group includes methodological and informational support (for both instructors and applicants), interdisciplinary organisation of the process, and the organisation of quasi-professional activities using interactive methods and non-traditional teaching technologies. The third group includes determining the levels of logistics competence, developing diagnostic and assessment tools, and organising preliminary, current, milestone, and final assessments.

- Applied areas of professional training for future athletics coaches-teachers in higher education institutions have been further developed, aimed at improving the quality of their logistics competence.

The practical significance of the research lies in the fact that its final provisions, conclusions, the developed author's structural-functional model for the development of logistics competence in future athletics coaches-teachers, teaching materials for academic disciplines, and diagnostic tools (assessment instruments) have been implemented into the educational process of domestic higher education institutions and contribute to improving the effectiveness of their professional training.

The factual material, main provisions, and conclusions of the study can be used to develop and implement elective disciplines such as Economics of Sport and Physical Culture and Fundamentals of Management and Marketing in Sport within the curricula of higher education institutions.

The study materials have been used to prepare educational and methodological resources for the disciplines Economics of Sport and Physical Culture and Fundamentals of Management and Marketing in Sport for applicants pursuing a bachelor's degree in specialty 017 Physical Culture and Sports.

Key words: logistics, logistics competence, coach-teacher, athletics, professional training of coaches-teachers, coaching, logistics approaches, physical culture and sports.

СПИСОК ОПУБЛІКОВАНИХ ПРАЦЬ ЗА ТЕМОЮ ДИСЕРТАЦІЇ

Наукові праці, в яких опубліковано основні результати дисертації

Статті у наукових фахових виданнях України

1. Гоголь Т. В., Кіндрат В. К. Теоретико-методологічне обґрунтування моделі формування логістичної компетентності майбутніх тренерів-викладачів. *Фізичне виховання, спорт і культура здоров'я у сучасному суспільстві / укладачі : А. В. Цьось, С. Я. Індика. Волинський національний університет імені Лесі Українки. Луцьк, 2022. № 2(58) С. 3–13. URL: <https://doi.org/10.29038/2220-7481-2022-02-03-13>*

2. Гоголь Т. В. Аналіз сучасних методологічних підходів формування логістичної компетентності майбутніх тренерів-викладачів з виду спорту *Інноватика у вихованні : збірник наукових праць / М-во освіти і науки України, Рівненський державний гуманітарний університет; упоряд. : О. Б. Петренко; ред. кол. : О. Б. Петренко, Н. Б. Грицай, Т. С. Ціпан та ін. Рівне : РДГУ, 2022. Вип. 16. С. 252–264. URL: <http://dx.doi.org/10.35619/iuu.v1i16.487>*

3. Гоголь Т. В. Логістична компетентність у підготовці тренерів-викладачів: проблеми оцінювання та шляхи вдосконалення. *Інноваційна педагогіка : науковий журнал Причорноморського науково-дослідного інституту економіки та інновацій. № 79. Том. 2, 2025. С. 247–250. URL: <https://doi.org/10.32782/2663-6085/2025/79.2.48>*

4. Сучасні цінності, цілі та основні чинники розвитку освіти для фізичної рекреації / Мушкета Р., Кіндрат В. К., Кіндрат П. В., Гоголь Т. В. *Інноватика у вихованні : збірник наукових праць / М-во освіти і науки України, Рівненський державний гуманітарний університет; упоряд. : О. Б. Петренко; ред. кол. : О. Б. Петренко, Н. Б. Грицай, Т. С. Ціпан та ін. Рівне : РДГУ, 2023. Вип. 18. С. 107–118. URL: <https://doi.org/10.35619/iuu.v1i18.582>*

Публікації апробаційного характеру

5. Гоголь Т. В. Передумови та причини формування організаційно-управлінських компетенцій бакалаврів з фізичної культури та спорту. *Розвиток сучасної освіти і науки: результати, проблеми, перспективи. Том IX: Синергія в розвитку науки і освіти* : матеріали IX Міжнародної науково-практичної конференції, 16 листопада 2020 р., Конін–Ужгород–Херсон–Київ : Ужгородський національний університет, 2020. С. 88–90. URL: <http://repository.rshu.edu.ua/id/eprint/16727/>

6. Гоголь Т. В., Кіндрат В. К., Мамчур С. Л. Особливості формування логістичних компетенцій у майбутніх фахівців з фізичної культури і спорту. *Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія №15. Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (Фізична культура та спорт)* : зб. наукових праць / за ред. О. В. Тимошенка. Київ : Видавництво НПУ імені М. П. Драгоманова, 2021. Вип. 3 К(131)21. С. 97–101. DOI: 10.31392/NPU-nc.series 15.2021.3K(131).22 URL: <https://spppc.com.ua/downloads/3k-131-2021.pdf>

7. Гоголь Т. В., Кіндрат В. К. Логістичні компетенції: суть, види та умови формування у майбутніх тренерів-викладачів з виду спорту. *Ефективні рішення в економіці, фінансах та управлінні* : матеріали Міжнародної науково-практичної конференції, 5 лютого 2021 р., Одеса : Східноєвропейський центр наукових досліджень, 2021. С. 193–195. URL: <http://repository.rshu.edu.ua/id/eprint/16728/>

8. Гоголь Т. В. Інноваційні підходи у формуванні логістичних компетенцій майбутніх фахівців сфери фізичної культури і спорту. *Інноваційний розвиток вищої освіти: глобальний, європейський та національні виміри змін* : матеріали VII Міжнародної науково-практичної конференції, 20–21 квітня 2021 р., Суми : Сумський державний педагогічний університет імені А.С. Макаренка, 2021. С. 153–156. URL: <http://repository.rshu.edu.ua/id/eprint/17820/>

9. Гоголь Т. В., Кіндрат В. К. Проблеми формування логістичних систем у сфері послуг фізичної культури і спорту. *Прикладні аспекти інформаційного забезпечення та обґрунтування технічних і управлінських рішень* : матеріали V Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції здобувачів вищої освіти та молодих науковців, 14 травня 2021 р., Рівне : Рівненський державний гуманітарний університет, 2021. С. 24–26. URL: <http://repository.rshu.edu.ua/id/eprint/10290/>

10. Гоголь Т. В. Логістика в організації спортивних заходів: проблеми та перспективи розвитку. *Розвиток сучасної освіти і науки: результати, проблеми, перспективи. Том XI: Генеза та цінність досліджень у сфері суспільних відносин* : матеріали XI Міжнародної науково-практичної конференції, 12 листопада 2021 р., Конін–Ужгород–Херсон–Київ : Ужгородський національний університет, 2021. С. 192–195. URL: <http://repository.rshu.edu.ua/id/eprint/18030/>

11. Гоголь Т. В. Значення управлінських та логістичних компетенцій у забезпеченні якості професійної підготовки тренерів-викладачів. *Професійне становлення особистості: проблеми і перспективи* : матеріали XI Міжнародної науково-практичної конференції, 25–26 листопада 2021 р., Хмельницький : Хмельницький національний університет. С. 20–21. URL: https://tpodm.khmnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/19/2021/12/Materialy-konferentsiyi-2021_compressed.pdf

12. Гоголь Т. В., Кіндрат В. К. Компетентнісний підхід у підготовці майбутнього тренера-викладача. *Наука, освіта, суспільство очима молодих* : матеріали XV Всеукраїнської науково-практичної конференції здобувачів вищої освіти та молодих учених, 17 травня 2022 р. Рівне : РДГУ, 2022. С. 8–9. URL: https://rshu.edu.ua/images/nauka/nosom_2022.pdf

13. Гоголь Т. В. Педагогічні умови формування логістичної компетентності майбутніх тренерів-викладачів з легкої атлетики. *Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія №15. Науково-педагогічні проблеми фізичної культури*

(*Фізична культура та спорт*) : зб. наукових праць / за ред. О. В. Тимошенка. Київ : Видавництво НПУ імені М. П. Драгоманова, 2023. Вип. 3 К(162)23. С. 99–103. URL: [https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series15.2023.3K\(162\).20](https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series15.2023.3K(162).20)

14. Гоголь Т. В. Сучасні освітньо-професійні технології формування логістичної компетентності майбутніх фахівців з фізичної культури і спорту. *Фізична культура і спорт: традиції, досвід, інновації* : матеріали І Всеукраїнської науково-практичної конференції, 16 березня 2023 р. Запоріжжя : Національний ун-т «Запорізька політехніка», 2023. С. 83–88. URL: https://zp.edu.ua/uploads/dept_s&r/2023/conf/2.2/FKiS-TDI-materialy.pdf

15. Гоголь Т. В., Давидюк І. В. Підготовка майбутніх вчителів фізичної культури до виховної діяльності в освітньому просторі НУШ. *Підготовка майбутніх педагогів до виховної діяльності в освітньому просторі НУШ: досвід, реалії, перспективи* : матеріали Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції, 12 травня 2023 р. Рівне : РДГУ, 2023. С. 79–83. URL: https://drive.google.com/file/d/1t8ho6_QsxK_HXh0QhwhzYIjNbeFVN-Yye/view

16. Гоголь Т. В. Педагогічні умови формування логістичної компетентності майбутніх тренерів-викладачів. *Здоров'я, фізичне виховання і спорт: перспективи та кращі практики* : матеріали IV Міжнародної науково-практичної онлайн-конференції, 16–17 травня 2023 р. Київ : Київський університет імені Бориса Грінченка, 2023. С. 24–29. URL: <http://repository.rshu.edu.ua/id/eprint/16724/>

17. Гоголь Т. В. Особливості державного фінансування галузі фізичної культури і спорту. *Перспективи розвитку науки, освіти, технологій і суспільства в Україні та світі* : матеріали Міжнародної науково-практичної конференції, 07 березня 2024 р. Полтава : ЦФЕНД. 2024. Ч. 1. С. 35–36. URL: <http://repository.rshu.edu.ua/id/eprint/15839/>

18. Гоголь Т. В., Дутчак В. В. Особливості формування логістичної компетентності майбутніх тренерів-викладачів з легкої атлетики у процесі професійної підготовки. *Фізична культура і спорт: традиції, досвід, інновації* : матеріали II Всеукраїнської науково-практичної конференції, 14 березня 2024 р. Запоріжжя : Національний ун-т «Запорізька політехніка», 2024. С. 134–140. URL: <http://repository.rshu.edu.ua/id/eprint/15837/>

Праці, які додатково відображають результати дисертації

19. Гоголь Т. В., Кіндрат В. К. Формування логістичної компетентності у майбутніх фахівців з фізичної культури та спорту. *Колективна монографія «Маркетинг і логістика у становленні цифрової економіки України». Розділ: Підготовка фахівців з економіки, логістики, маркетингу в забезпеченні розвитку ринку праці*. Рівне : Рівненський державний гуманітарний університет. 2022. С. 259–266. URL: <http://repository.rshu.edu.ua/id/eprint/11244/>

20. Гоголь Т. В., Кіндрат В. К. Педагогічні умови формування організаційно-управлінських компетенцій майбутніх тренерів-викладачів у процесі професійної підготовки. *Колективна монографія «Розвиток сучасної освіти і науки: результати, проблеми та перспективи. Чинники оцінювання якісних досліджень»*. Том 7. Розділ: Педагогіка. Ужгород : Ужгородський національний університет. 2022. С. 88–100. URL: <http://repository.rshu.edu.ua/id/eprint/15137/>

21. Гоголь Т. В. Методологічні підходи формування логістичної компетентності у майбутніх фахівців з фізичної культури і спорту. *Науковий вісник Кременецької обласної гуманітарно-педагогічної академії імені Тараса Шевченка. Серія: Педагогічні науки / за заг. ред. В. Є. Бенери*. Кременець : ВЦ КОГПА імені Тараса Шевченка, 2022. Вип. 14. С. 18–28. URL: <https://doi.org/10.32782/2410-2075-2022-14.2>

22. Гоголь Т. В. Формування логістичної компетентності майбутніх тренерів-викладачів з легкої атлетики у процесі професійної підготовки. *KNOWLEDGE. EDUCATION. LAW. MANAGEMENT*. № 4(56)/2023. С. 9–16.

URL: <https://doi.org/10.51647/kelm.2023.4.2>

23. Гоголь Т.В. «Пліч-о-пліч всеукраїнські шкільні ліги» як інноваційна форма залучення учнів до рухової активності. *Підготовка майбутніх педагогів до виховної діяльності в освітньому просторі НУШ: досвід, реалії, перспективи* : матеріали II Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції, 15 травня 2024 р. Рівне : РДГУ, 2024. С. 64–69. URL:

<https://drive.google.com/file/d/1yc6DRKwJtRBkr81xAkcVupj3XDx3I-t2/view>

24. Організація та методологія наукових досліджень здобувачів вищої освіти спеціальностей: 017 «Фізична культура і спорт» та 014 «Середня освіта (фізична культура)» : навчальний посібник / **Гоголь Т. В.**, Кашуба А. А., Ковальський В. В., Кіндрат В. К., Ярмощук О. О. Рівне : РВВ «СОМ-ЦЕНТР», 2024. 180 с. (авторський внесок 1,67 д. а.). URL: <http://repository.rshu.edu.ua/id/eprint/16588/>

25. **Гоголь Т. В.**, Кашуба А. А., Ковальський В. В. «Компендіум професійних дисциплін з підготовки бакалаврів спеціальності 014.11 «Середня освіта (Фізична культура)» : навчальний посібник. Рівне : РВВ «СОМ-ЦЕНТР», 2024. 167 с. (авторський внесок 2,08 д. а.). URL: <http://repository.rshu.edu.ua/id/eprint/16590/>

ЗМІСТ

ПЕРЕЛІК УМОВНИХ СКОРОЧЕНЬ	24
ВСТУП.....	25
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ФОРМУВАННЯ ЛОГІСТИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ТРЕНЕРІВ-ВИКЛАДАЧІВ	37
1.1. Формування логістичної компетентності майбутніх тренерів-викладачів з легкої атлетики як психолого-педагогічна проблема	37
1.2. Понятійно-категоріальний апарат дослідження	66
1.3. Сучасний стан дослідження проблеми формування логістичної компетентності майбутніх тренерів-викладачів з легкої атлетики у педагогічній теорії та освітній практиці.....	94
Висновки до першого розділу	119
РОЗДІЛ 2. ДОСЛІДНО-ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНА ПЕРЕВІРКА ЕФЕКТИВНОСТІ АВТОРСЬКОЇ СТРУКТУРНО-ФУНКЦІОНАЛЬНОЇ МОДЕЛІ ФОРМУВАННЯ ЛОГІСТИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ТРЕНЕРІВ-ВИКЛАДАЧІВ З ЛЕГКОЇ АТЛЕТИКИ ТА ПЕДАГОГІЧНИХ УМОВ ЇЇ РЕАЛІЗАЦІЇ У ПРОЦЕСІ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ	123
2.1. Авторська структурно-функціональна модель формування логістичної компетентності майбутніх тренерів-викладачів з легкої атлетики у процесі професійної підготовки	123
2.2. Педагогічні умови реалізації авторської структурно-функціональної моделі формування логістичної компетентності майбутніх тренерів-викладачів з легкої атлетики у процесі професійної підготовки	151
2.3. Результати дослідно-експериментальної роботи.....	173
Висновки до другого розділу.....	199
ВИСНОВКИ	203
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	211
ДОДАТКИ.....	248

ПЕРЕЛІК УМОВНИХ СКОРОЧЕНЬ

ЗВО – заклад вищої освіти

ФКіС – фізична культура і спорт

ДЮСШ – дитячо-юнацька спортивна школа

ЛК – логістична компетентність

ОПП – освітньо-професійна програма

ЗМІ – засоби масової інформації

МОК – Міжнародний олімпійський комітет

ВСТУП

Актуальність дослідження. Реформування системи вищої освіти в Україні, її орієнтація на європейські стандарти та принципи забезпечення якості освіти актуалізують потребу в оновленні підходів до професійної підготовки фахівців, зокрема у галузі фізичної культури і спорту. Одним із ключових орієнтирів цього процесу є компетентнісний підхід, що передбачає формування у здобувачів вищої освіти цілісної системи знань, умінь, навичок, цінностей і здібностей, необхідних для успішної професійної діяльності, самореалізації та безперервного розвитку.

У контексті підготовки майбутнього тренера-викладача компетентнісний підхід є надзвичайно важливим, адже професія вимагає поєднання педагогічної майстерності, високої фізичної підготовленості, уміння організовувати навчально-тренувальний процес, здійснювати виховний вплив на спортсменів, а також постійно вдосконалювати власну професійну діяльність.

У сучасних умовах розвитку спорту дедалі більшого значення набуває не лише фахова підготовка майбутніх тренерів-викладачів, а й формування у них комплексних професійних компетентностей, серед яких важливе місце посідає логістична компетентність. Ефективне планування, організація, управління ресурсами, підготовка до змагань, забезпечення тренувального процесу – всі ці аспекти потребують від тренера високого рівня логістичного мислення.

Особливо актуальною ця проблема є у легкоатлетичних видах спорту, де тренувальний процес має бути чітко структурованим за видами навантажень, циклічністю, місцем проведення та матеріально-технічним забезпеченням. Майбутні тренери-викладачі мають бути готовими вирішувати логістичні завдання у межах закладу освіти, спортивної школи чи федерації, що вимагає інтеграції знань із логістики у систему професійної підготовки.

Підготовка майбутніх тренерів-викладачів у закладах вищої освіти в Україні базується на нормативно-правовій основі, що гарантує якість вищої освіти, відповідність сучасним вимогам професійної діяльності у галузі фізичної культури і спорту, а також забезпечує інтеграцію національного освітнього процесу до європейського. Законодавче забезпечення підготовки майбутніх тренерів-викладачів ґрунтується на положеннях Законів України «Про освіту» (2017, зі змінами), «Про вищу освіту» (2014, зі змінами), «Про фізичну культуру і спорт» (1993, зі змінами), «Про деякі заходи щодо підтримки олімпійського спорту в Україні» (2019, зі змінами), наказів Міністерства молоді і спорту «Про організацію навчально-тренувальної роботи дитячо-юнацьких спортивних шкіл» (2015, зі змінами), «Про затвердження Положення про порядок організації і проведення офіційних спортивних змагань і навчально-тренувальних зборів та порядок матеріального забезпечення їх учасників» (2018, зі змінами), Стандарту вищої освіти за спеціальністю 017 «Фізична культура і спорт» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти (2019). Означені документи визначають загальні засади освітньої діяльності в Україні, обов'язки учасників освітнього процесу, зміст та структуру освітніх програм, системну підготовку фахівців у галузі фізичної культури і спорту, необхідність підготовки тренерських кадрів із урахуванням сучасних вимог до спортивної науки та практики.

Здійснений аналіз наукових праць свідчить про те, що на сучасному етапі окреслено провідні напрями розв'язання проблем, пов'язаних із професійною діяльністю тренера-викладача та його підготовкою у закладах вищої освіти, зокрема в контексті: вивчення проблем формування компетентностей майбутніх фахівців (С. Бондар (2007), М. Головань (2008), О. Дубасенюк (2021), О. Кучай (2009), С. Лейко (2013), О. Пометун (2004) та ін.); інноваційних підходів до вдосконалення вищої фізкультурної освіти, теоретичних і методичних концепцій професійної підготовки фахівців галузі фізичної культури і спорту (Н. Белікова (2014),

П. Джуринський (2021), Ю. Долинний (2020), Р. Карпюк (2008), Л. Сущенко (2003), М. Тимчик (2025), Л. Чалій (2025) та ін.); професійної підготовки майбутніх тренерів-викладачів (Н. Воляннюк (2006), В. Кіндрат (2022), Є. Павлюк (2022), К. Царенко (2017), О. Хижняк (2019), Т. Чопик (2014), Б. Шиян (2005), С. Ящук (2023) та ін.); підготовки фахівців з логістики та маркетингу у забезпеченні ринку праці (О. Біловодська (2010), О. Гладунов (2013), О. Дейнега (2022), М. Денисенко (2018), В. Кислий (2010), Є. Крикавський (2022), І. Смирнов (2004), Я. Панчишин (2009), Т. Панюк (2025) та ін.); важливість логістики у галузі фізичної культури і спорту (І. Поручинська (2022), В. Поручинський (2022), А. Слащук (2022), І. Юхименко-Назарук (2025) та ін.); формування управлінської компетентності майбутніх економістів (А. Грушева (2015)), магістрів лісового господарства (Л. Макодзей (2011)), майбутніх фахівців фізичної культури і спорту (Ю. Дубревський (2012), С. Киштанович (2018)), майбутніх менеджерів спортивної діяльності (С. Гапоненко (2019), В. Свистун (2021)); вивчення логістичної компетентності як складової ефективної логістики (Ю. Довгань (2021), І. Поліщук (2021)); логістичного підходу до спортивного тренування (Л. Лисенко (2007), М. Огієнко (2007)); особливостям підготовки та організації змагань із легкоатлетичних видів спорту (О. Захожа (2010), А. Зєнкова (2013), С. Ільченко (2014), О. Митчик (2010), В. Пантік (2010), А. Семенов (2014) та ін.); професійній підготовці тренера з легкої атлетики (В. Дутчак (2025), Т. Потапчук (2025), В. Шеретюк (2025), С. Шинкарьов (2020) та ін.).

Теоретичний аналіз наукової літератури та узагальнення досвіду підготовки майбутніх тренерів-викладачів засвідчили, що на сучасному етапі недостатньо опрацьованими та дискусійними залишаються питання визначення сутності логістичної компетентності майбутніх тренерів-викладачів з легкої атлетики, її структурного складу, методів формування, а також критеріїв і показників оцінювання її сформованості на різних етапах освітнього процесу. Відсутність чітко визначених теоретичних та

методичних положень породжує низку суперечностей у практиці вищої освіти:

- між соціальним запитом, потребами держави й роботодавців у тренерах-викладачах із високим рівнем логістичної компетентності та фактичним рівнем її сформованості у випускників закладів вищої освіти;
- між необхідністю діагностики та оцінювання рівня логістичної компетентності майбутніх тренерів-викладачів з легкої атлетики та недостатньою розробленістю відповідного науково-обґрунтованого інструментарію;
- між потребою підвищення ефективності процесу формування логістичної компетентності та відсутністю належних науково-методичних основ вирішення цього завдання у теорії і методиці професійної освіти.

Зазначені суперечності зумовлюють виникнення наукової проблеми, що полягає у визначенні педагогічних умов, що є основою підвищення якості процесу формування логістичної компетентності майбутніх тренерів-викладачів з легкої атлетики у закладах вищої освіти.

Отже, зростаюча роль логістичної діяльності, до якої має бути готовий майбутній тренер-викладач з легкої атлетики, недостатня теоретична розробленість обраної проблеми і необхідність її практичної реалізації зумовила вибір теми дослідження: **«Формування логістичної компетентності майбутніх тренерів-викладачів з легкої атлетики у процесі професійної підготовки».**

Зв'язок роботи з науковими проблемами, планами, темами. Дисертація виконана відповідно до тематичного плану науково-дослідних робіт Рівненського державного гуманітарного університету «Професійна підготовка майбутніх фахівців з фізичної культури і спорту у контексті компетентнісного підходу» (номер державної реєстрації 0112U000502) кафедри теорії і практики фізичної культури і спорту та «Інформаційна підтримка прийняття управлінських рішень соціально-економічними системами» (номер державної реєстрації 0121U113239) у частині

«Підготовка фахівців з економіки, логістики та маркетингу в забезпеченні ринку праці» кафедри економіки та управління бізнесом (довідка №01-12/18 від 02.05.2022 р.).

Тема дисертації затверджена вченою радою Рівненського державного гуманітарного університету (протокол № 10 від 26.11.2020 р.) та узгоджена у Міжвідомчій раді з координації наукових досліджень у галузі педагогіки і психології в Україні (протокол № 2 від 20.04.2021 р.).

Мета дослідження – теоретико-методичне обґрунтування, розроблення й упровадження авторської структурно-функціональної моделі формування логістичної компетентності майбутніх тренерів-викладачів з легкої атлетики та педагогічних умов її ефективної реалізації у змісті професійної підготовки.

Об’єкт дослідження – професійна підготовка майбутніх тренерів-викладачів з легкої атлетики у закладі вищої освіти.

Предмет дослідження – авторська структурно-функціональна модель формування логістичної компетентності майбутніх тренерів-викладачів з легкої атлетики та педагогічні умови її упровадження у процес професійної підготовки.

Завдання дослідження:

1. З’ясувати сучасний стан розробленості досліджуваної проблеми у педагогічній теорії й освітній практиці закладів вищої освіти.
2. Актуалізувати понятійно-категоріальний апарат дослідження.
3. Конкретизувати сутнісні характеристики критеріїв, показників та рівнів сформованості логістичної компетентності майбутніх тренерів-викладачів з легкої атлетики в закладах вищої освіти.
4. Теоретично обґрунтувати, розробити й експериментально перевірити ефективність авторської структурно-функціональної моделі формування логістичної компетентності майбутніх тренерів-викладачів з легкої атлетики та педагогічних умов її упровадження в освітню практику ЗВО.

Для досягнення поставленої мети та вирішення завдань нами використовувались наступні **методи дослідження**:

теоретичні: аналіз філософської, психолого-педагогічної, соціально-економічної літератури та результатів здійснених досліджень за дотичною тематикою з метою формулювання теоретичних засад і уточнення сутності понятійно-термінологічного апарату дослідження; узагальнення – для виділення ключових характеристик логістичної компетентності; систематизацію досвіду професійної підготовки майбутніх тренерів-викладачів у ЗВО; аналіз, синтез, моделювання для розробки авторської структурно-функціональної моделі формування логістичної компетентності майбутніх тренерів-викладачів з легкої атлетики;

емпіричні: педагогічний експеримент із метою вивчення ефективності формування логістичної компетентності майбутніх тренерів-викладачів з легкої атлетики; усне та письмове опитування, анкетування, тестування, спостереження, моделювання педагогічних ситуацій, експертне оцінювання для діагностики стану сформованості логістичної компетентності майбутніх тренерів-викладачів з легкої атлетики у процесі професійної підготовки;

статистичні: кількісна та якісна обробка експериментальних даних (у математичній і графічній інтерпретації) та експертне оцінювання для виявлення реального стану та динаміки кількісних змін у рівнях сформованості досліджуваного феномена в умовах закладів вищої освіти.

Наукова новизна результатів полягає в тому, що:

– *уперше* теоретично обґрунтовано, розроблено й експериментально перевірено ефективність авторської структурно-функціональної моделі формування логістичної компетентності майбутніх тренерів-викладачів з легкої атлетики у закладах вищої освіти, що складається з із чотирьох самостійних блоків (мотиваційно-цільового, змістовно-діяльнісного, оцінно-підсумкового та результативного);

– *уточнено* змістові характеристики понятійно-категоріального апарату дослідження, що дало змогу обґрунтувати та визначити сутність провідних понять дослідження: «логістична компетентність», «тренер-викладач», «професійна підготовка». У такому контексті поняття «логістична компетентність» майбутніх тренерів-викладачів з легкої атлетики трактується як «комплекс необхідних фахових знань, умінь і навичок, необхідних для ефективного планування, організації, координації, контролю та оптимізації тренувального й змагального процесів, управління ресурсами, логістичного забезпечення навчально-тренувальної діяльності в умовах змінного освітнього та спортивного середовища», і відображає специфіку майбутньої професійної діяльності;

– *схарактеризовано* сутність основних компонентів, критеріїв (когнітивного, комунікативного, діяльнісно-практичного), їх показників та рівнів (низького, середнього, достатнього) сформованості досліджуваного феномена;

– *виокремлено й схарактеризовано* педагогічні умови ефективного упровадження в освітню практику авторської структурно-функціональної моделі формування логістичної компетентності майбутніх тренерів-викладачів з легкої атлетики та розроблено їх класифікацію: до першої групи увійшли – деталізація структури і змісту логістичної компетентності на основі вимог роботодавців, професійної діяльності та професійних стандартів; формування у здобувачів вищої освіти стійкої мотивації до процесу формування логістичної компетентності (усвідомлення здобувачами теоретичного і практичного значення логістичної компетентності); до другої групи – методичне та інформаційне забезпечення (як викладачів, так і здобувачів) процесу формування логістичної компетентності; міждисциплінарна організація цього процесу; організація квазіпрофесійної діяльності здобувачів освіти під час використання інтерактивних методів і нетрадиційних технологій навчання; до третьої групи – визначення рівнів сформованості логістичної

компетентності; розробка діагностичного інструментарію і засобів оцінювання для оцінки рівня сформованості логістичної компетентності; організація попереднього, поточного, рубіжного та підсумкового контролю рівня сформованості логістичної компетентності;

- *набули подальшого розвитку* удосконалені прикладні напрями професійної підготовки майбутніх тренерів-викладачів з легкої атлетики в закладах вищої освіти, спрямованих на підвищення якості формування їхньої логістичної компетентності.

Практичне значення результатів дослідження полягає у тому, що його прикінцеві положення, висновки, розроблена авторська структурно-функціональна модель формування логістичної компетентності майбутніх тренерів-викладачів з легкої атлетики, навчально-методичні матеріали навчальних дисциплін, діагностичний інструментарій (засоби оцінювання) упроваджені в освітній процес вітчизняних ЗВО та сприяють підвищенню ефективності їхньої професійної підготовки.

Фактичний матеріал, основні положення і висновки дослідження можуть бути використані для створення і впровадження в освітній процес закладів вищої освіти вибіркових навчальних дисциплін «Економіка спорту і фізичної культури» та «Основи менеджменту та маркетингу в спорті».

Матеріали дослідження використано для укладання навчально-методичних видань із дисциплін «Економіка спорту і фізичної культури» та «Основи менеджменту і маркетингу у спорті» для здобувачів освітнього ступеня «бакалавр» спеціальності 017 «Фізична культура і спорт».

Результати дослідження впроваджено у практику роботи педагогічного факультету Рівненського державного гуманітарного університету (довідка № 01-12/32 від 08.04.2025 р.), факультету здоров'я, фізичної культури та спорту Міжнародного економіко-гуманітарного університету імені академіка Степана Дем'янчука (довідка № 01/181 від 14.04.2025 р.), факультету фізичного виховання і спорту Житомирського

державного університету імені Івана Франка (довідка № 452-19-1/2025 від 15.04.2025 р.), факультету фізичної культури, спорту та здоров'я Волинського національного університету імені Лесі Українки (довідка № 03-24/03/1061 від 09.04.2025 р.), факультету фізичного виховання, спорту і здоров'я Українського державного університету імені Михайла Драгоманова (довідка № 300 від 11.04.2025 р.), факультету фізичного виховання Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка (довідка № 453/19.03-33 від 15.04.2025 р.).

Особистий внесок здобувача: У статті «Теоретико-методологічне обґрунтування моделі формування логістичної компетентності майбутніх тренерів-викладачів», опублікованій у співавторстві з В. Кіндратом, здобувачкою розроблено і обґрунтовано авторську структурно-функціональну модель формування логістичної компетентності майбутніх тренерів-викладачів з легкої атлетики (90 %); у статті «Особливості формування логістичних компетенцій у майбутніх фахівців з фізичної культури і спорту», опублікованій з В. Кіндратом і С. Мамчур, здобувачкою визначені і охарактеризовані логістичні компетенції у майбутніх фахівців з фізичної культури і спорту (70 %); у тезах доповіді «Логістичні компетенції: суть, види та умови формування у майбутніх тренерів-викладачів з виду спорту», опублікованих у співавторстві з В. Кіндратом, здобувачкою визначена сутність та види логістичних компетенцій, охарактеризовані умови їх формування у майбутніх тренерів-викладачів у закладах вищої освіти (90 %); у тезах доповіді «Проблеми формування логістичних систем у сфері послуг фізичної культури і спорту», опублікованих у співавторстві з В. Кіндратом, здобувачкою визначені і охарактеризовані проблеми формування логістичних систем у сфері послуг фізичної культури і спорту (90 %); у тезах доповіді «Компетентнісний підхід у підготовці майбутнього тренера-викладача», опублікованих у співавторстві з В. Кіндратом, здобувачкою визначені особливості компетентнісного підходу у підготовці майбутнього тренера-

викладача (80 %); у статті «Особливості формування логістичної компетентності майбутніх тренерів-викладачів з легкої атлетики у процесі професійної підготовки», опублікованої у співавторстві з В. Дутчаком, здобувачкою визначені особливості формування логістичної компетентності майбутніх тренерів-викладачів з легкої атлетики у процесі професійної підготовки (90 %); у розділі колективної монографії «Формування логістичної компетентності у майбутніх фахівців з фізичної культури та спорту», опублікованої з В. Кіндратом, здобувачкою визначена сутність, схарактеризовані умови її формування у майбутніх фахівців з фізичної культури та спорту в закладах вищої освіти» (90 %); у розділі колективної монографії «Педагогічні умови формування організаційно-управлінських компетенцій майбутніх тренерів-викладачів у процесі професійної підготовки», опублікованої у співавторстві з В. Кіндратом, здобувачкою визначені та охарактеризовані педагогічні умови формування організаційно-управлінських компетенцій майбутніх тренерів-викладачів у процесі професійної підготовки (90 %); у статті «Сучасні цінності, цілі та основні чинники розвитку освіти для фізичної рекреації», опублікованої у співавторстві з Р. Мушкетом, В. Кіндратом, П. Кіндратом, здобувачкою визначена роль логістичного забезпечення заходів фізичної рекреації (25 %); у тезах доповіді «Підготовка майбутніх вчителів фізичної культури до виховної діяльності в освітньому просторі НУШ», опублікованих у співавторстві з І. Давидюк, здобувачкою визначені особливості підготовки майбутніх учителів фізичної культури до виховної діяльності в освітньому просторі НУШ» (90 %).

Апробація результатів дисертаційного дослідження здійснювалась під час обговорення результатів дослідження на засіданнях, науково-практичних семінарах кафедри теорії і практики фізичної культури і спорту, звітних конференціях викладачів, співробітників і здобувачів вищої освіти Рівненського державного гуманітарного університету (м. Рівне, 13–14 травня 2021 р., 19–20 травня 2022 р., 18–19

травня 2023 р., 16–17 травня 2024 р.), під час участі у *міжнародних науково-практичних конференціях* – «Розвиток сучасної освіти і науки: результати, проблеми, перспективи» (м. Конін–Ужгород–Херсон–Київ, 16 листопада 2020 р., 12 листопада 2021 р.), «Ефективні рішення в економіці, фінансах та управлінні» (м. Одеса, 5 лютого 2021 р.), «Сучасні проблеми та перспективи розвитку фізичного виховання, здоров'я і професійної підготовки майбутніх фахівців з фізичного виховання та спорту» (м. Київ, 18–19 березня 2021 р., 23–24 березня 2023 р.), «Інноваційний розвиток вищої освіти: глобальний, європейський та національні виміри змін» (м. Суми, 20–21 квітня 2021 р.), «Професійне становлення особистості: проблеми і перспективи» (м. Хмельницький, 25–26 листопада 2021 р.), «Розвиток сучасної освіти і науки: результати, проблеми, перспективи. Якісні дослідження для покращення життя людини» (м. Конін–Ужгород–Перемишль, 22 квітня 2022 р.), «Здоров'я, фізичне виховання і спорт: перспективи та кращі практики» (м. Київ, 16–17 травня 2023 р.), «Перспективи розвитку науки, освіти, технологій і суспільства в Україні та світі» (м. Полтава, 07 березня 2024 р.); *всеукраїнських науково-практичних конференціях* – «Прикладні аспекти інформаційного забезпечення та обґрунтування технічних і управлінських рішень» (м. Рівне, 14 травня 2021 р.), «Наука, освіта, суспільство очима молодих» (м. Рівне, 17 травня 2022 р.), «Фізична культура і спорт: традиції, досвід, інновації» (м. Запоріжжя, 16 березня 2023 р., 14 березня 2024 р.), «Підготовка майбутніх педагогів до виховної діяльності в освітньому просторі НУШ: досвід, реалії, перспективи» (м. Рівне, 12 травня 2023 р., 15 травня 2024 р.).

Публікації. Основні положення й результати дисертаційного дослідження викладено у 25 публікаціях (13 одноосібних), з них – 4 статті, в яких опубліковано основні результати дисертації, 14 – апробаційного характеру, 7 – додатково висвітлюють наукові результати дослідження.

Структура і обсяг дисертації. Дисертаційна робота складається зі вступу, двох розділів, висновків до розділів, висновків до роботи, списку використаних джерел, додатків. Загальний обсяг дисертації становить 339 сторінок, основний текст викладено на 186 сторінках. У списку використаних джерел 293 найменування (із них 20 іноземними мовами) на 37 сторінках. Робота містить 31 таблицю, 7 рисунків, 14 додатків на 113 сторінках.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ФОРМУВАННЯ ЛОГІСТИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ТРЕНЕРІВ-ВИКЛАДАЧІВ

1.1. Формування логістичної компетентності майбутніх тренерів-викладачів з легкої атлетики як психолого-педагогічна проблема

Упровадження компетентнісної парадигми в освітній та спортивній галузях спричинили суттєві зміни професійних вимог до сучасного тренера-викладача. Поряд із вимогами щодо набуття ґрунтовних предметних знань і оволодіння інноваційними педагогічними та інформаційними технологіями, з'явилися вимоги щодо організації і ефективного здійснення соціально-професійної мобільності, формування здатності до адаптації, самовдосконалення, психологічної стійкості, високого рівня загальнокультурних і професійних компетентностей [170; 26; 277].

Результати досліджень у галузі фізичної культури і спорту та опитування потенційних роботодавців (керівників освітніх організацій, дитячо-юнацьких спортивних шкіл, спортивних клубів) свідчать про зростаючу роль логістичної діяльності, до якої має бути готовий майбутній фахівець із фізичної культури та спорту. Як суб'єкт навчальної та тренувальної діяльності, він має бути: комунікабельним; уміти керувати людьми (тих, що навчаються, і тих, що займаються спортом); знаходити спільну мову з батьками; приймати обґрунтовані рішення (у тому числі у процесі вибору методів і засобів освітнього чи тренувального процесів); передбачати і визначати тенденції розвитку фізичної культури і спорту; володіти знаннями з сервісного обслуговування, транспортування спортивного інвентарю (спорядження); організовувати переїзди та

розміщення спортсменів у готелях чи у тренувальних базах і т. д. [157; 231; 236; 48].

Як засвідчили результати нашого дослідження, починаючи з 90-х років XX століття, логістика стала одним з основних тактичних та стратегічних інструментів управління і прийняття рішень у сфері розвитку ділової активності та покращення якості надання послуг. Логістика, як наука і практична діяльність з організації та управління потоками, як процес перетворення у соціальних і економічних системах набуває нині незаперечного значення [127].

Тому, без сумніву, вона охоплює і спортивне середовище, в якому також є свої специфічні аспекти елементів логістичних ланцюгів поставок, своя місія, мета, інтегральна логіка, завдання, принципи, методи, функції, стратегія і тактика розвитку у часі і просторі. Отже, використання логістики у спорті вимагає застосування сучасних інноваційних логістичних технологій.

У цьому контексті Є. Крикавський та О. Дейнега розглядають логістику як науку та вид управлінської діяльності з побудови раціонального шляху будь-якого процесу, чи то руху матеріальних потоків, чи то потоку знань, під час створення інтелектуального капіталу, «... логістика вчить оптимально підходити до організації і управління будь-яким процесом на практиці» [112, с. 35; 139].

Як засвідчили результати нашого дослідження, застосування логістики у державному управлінні організаціями фізичної культури і спорту сприяє: раціоналізації комплексу послуг у цій галузі; проведенню спортивно-видовищних заходів, навчально-тренувального процесу; інформаційно-консультативних, освітніх та інших послуг із фізичної культури і спорту. Під час проведення міжнародних спортивних змагань глядачі бачать тільки те, що відбувається безпосередньо на стадіоні, майданчику, арені тощо. Однак, на практиці механізм проведення змагань є досить складним. Сотні, а іноді і тисячі людей працюють над

організацією і транспортуванням інвентарю для проведення масштабних заходів. У план підготовчої роботи з організації змагань включається: підготовка місць для їхнього проведення; забезпечення обладнанням та інвентарем; організація роботи обслуговуючого персоналу; забезпечення місць для проживання та харчування учасників; організація роботи закладів громадського харчування; перевірка заходів протипожежної безпеки спортивної споруди; визначення місця для стоянки автотранспорту; забезпечення дотримання правопорядку під час проведення змагань тощо [191; 42].

Отже, логістика у спорті охоплює комплекс заходів щодо планування, організації, забезпечення, контролю та оптимізації ресурсів, необхідних для досягнення спортивного результату.

Своєю чергою, використання логістики у спорті обумовлено наступними чинниками:

- ускладненням організаційних процесів у спорті, адже великі міжнародні змагання характеризуються багаторівневою системою підготовки, великою кількістю учасників та ресурсів;
- зростанням вимог до ефективності управління, тому тренер повинен не тільки забезпечити підготовку спортсмена, а й правильно організувати супутню інфраструктуру (пересування, проживання, харчування та відновлення);
- необхідністю оптимізації витрат: логістичні рішення дають можливість раціонально використовувати бюджет, уникати перевитрат і неефективних дій;
- високим темпом розвитку інформаційних технологій: сучасна логістика включає цифрові сервіси, електронне планування та аналітику.

Отже, можемо зробити висновок, що спортивна логістика передбачає високий рівень кваліфікації майбутніх тренерів-викладачів, тобто засвоєних ними наукових, фахових знань та досвіду для досягнення необхідного результату. Насамперед це:

- знання законодавчих норм різних країн;
- перелік документів, необхідних для оформлення поїздок спортсменів на змагання чи тренувальні збори;
- перелік необхідної документації для перетину кордону та проходження спортсменами митного контролю;
- знання іноземної мови;
- вимоги до перевезення спортивного інвентарю, снарядів, обладнання;
- досвід митного оформлення вантажів, необхідних для участі у змаганнях для тимчасового ввезення на територію країни, що приймає;
- наявність партнерів із надання логістичних і митних послуг у різних країнах;
- правила та перелік необхідних документів для поселення спортсменів у готелі чи тренувальні бази;
- доступ до культурного дозвілля та туризму – управління переміщенням гравців у вільний від змагань час або планування місцевих оглядових заходів;
- знання правил техніки безпеки під час переїздів різними видами транспорту та протипожежної безпеки під час проживання у готелях чи тренувальних базах;
- допомога у кризових ситуаціях і надання невідкладної медичної допомоги тощо [191; 154; 276].

Для усвідомлення значення логістики у галузі спорту ми дослідили діяльність логістичних компаній, що спеціалізуються на проведенні та підготовці спортивних масштабних змагань. Вони займаються закупівлею матеріалів, транспортуванням обладнання, переїздом спортсменів, розміщенням і харчуванням їх у готелях, закупівлею продуктів для установ громадського харчування, визначенням місць для паркування автотранспорту та іншими завданнями на спортивних заходах, щоб

забезпечити мінімальні матеріальні і часові витрати з мінімальними ризиками [42].

У контексті проблеми нашого дослідження встановлено, що компанія Conceptum sport Logistics – міжнародний логістичний провайдер, успішно реалізує проекти в організації ланцюжка поставок для спортивно-видовищних заходів. Звертаючись до цієї компанії, спортсмену не варто хвилюватися за своє спорядження, воно буде доставлено вчасно у будь-який куточок світу без пошкоджень, що дуже важливо. Адже проблема перевезення спортивного інвентарю є актуальною для більшості спортсменів (обладнання часто не доставляється вчасно або взагалі втрачається). Ця компанія займається плануванням поїздок для команд і збірних, перевезенням їхніх особистих вантажів, здійснює індивідуальний супровід спортсменів, а також перевезення великогабаритного вантажу для проведення змагань [58, с. 25].

Свою чергою, для організації Олімпійських ігор у Парижі 2024 року офіційним партнером у сфері логістичних рішень було обрано CEVA Logistics та CMA CGM, основним завданням яких було забезпечення безперебійного транспортування та оперативної підтримки олімпійських містечок, місць проживання спортсменів, місць проведення змагань тощо. Так, під час Олімпійських та Параолімпійських змагань у олімпійських поселеннях проживало приблизно 15 000 спортсменів і 8 000 членів олімпійських команд. Головне олімпійське містечко розташовувалось у Сен-Дені. Завдяки продуманому дизайнові та наголосу на екологічність, воно стало набагато більше, ніж просто житлом для спортсменів. Містечко складалося з помешкань, ресторанів, медичної клініки, спортзалу, зон довкілля та зелених зон (більше ніж 75 будівель). Кожна національна команда мала свої особливі вимоги, тому компанія CEVA ретельно все враховувала, щоб забезпечити комфорт і високий стандарт престижних подій [128].

Отже, можемо констатувати, що для своєчасного проведення спортивних заходів у різних куточках світу, оптимізації часу і ресурсів, що витрачаються на їх організацію, необхідна злагоджена робота організаторів змагань, логістичних компаній, тренерів (представників) спортивних команд і власне спортсменів. Тому, окрім тренувальної та навчальної діяльності, тренер має набути організаційних здібностей під час переїздів спортсменів на місця змагань, розміщення їх у готелях чи тренувальних базах.

Своєю чергою, на практиці логістика тісно пов'язана із фізичною рекреацією, що є системою заходів, спрямованих на активне відновлення фізичного і психічного стану людини через рухову активність, спорт і дозвілля. Ефективна організація таких заходів неможлива без якісного логістичного забезпечення. По-перше, логістика забезпечує транспортування учасників до місць проведення рекреаційних заходів (спортивних таборів, туристичних баз, змагань тощо). Сюди входить організація маршрутів, оптимізація часу і витрат. По-друге, важливим є матеріально-технічне забезпечення (доставка спортивного інвентарю, обладнання, харчування, засобів безпеки). Вона також забезпечує зберігання та облік цих ресурсів. По третє, під час масових рекреаційних заходів (спортивних фестивалів або туристичних зльотів) логістика відіграє ключову роль у плануванні простору, розміщенні учасників, організації медичного обслуговування та контролю за ресурсами.

Таким чином, логістика є важливим інструментом ефективної організації фізичної рекреації, що сприяє підвищенню її якості, безпеки та доступності. Знання логістичних принципів є важливим елементом для фахівців у галузі фізичної культури та спорту, особливо для тренерів-викладачів, які беруть участь в організації оздоровчих і спортивно-масових заходів [147, с. 112].

Варто зазначити, що у легкоатлетичних видах спорту найбільше використовується спортивних снарядів (штовхання ядра, стрибки з

жердиною, метання списа, диска, молота), що мають певну специфіку транспортування. Тому тренерам з легкої атлетики важливо володіти знаннями та вміннями з перевезення спортивного інвентарю та їх сервісного обслуговування. Саме ці знання, уміння та навички забезпечують оволодіння логістичною компетентністю у процесі професійної підготовки майбутніх фахівців з фізичної культури і спорту [51, с. 10].

На нашу думку, включення логістичної діяльності у перелік видів професійної діяльності, до яких має бути готовий майбутній фахівець з фізичної культури і спорту, викликано змістом професійних стандартів та освітніх програм, що відповідають професійній діяльності випускників, які опанували програму бакалаврату зі спеціальності «Фізична культура і спорт», у змісті якої передбачено формування необхідних знань, умінь і навичок, що потребують прояву логістичної компетентності [157].

Враховуючи зазначене вище, у процесі формування логістичної компетентності майбутні тренери-викладачі мають набути відповідні знання, вміння, навички та досвід:

- комплексні знання про логістичні процеси (організацію і переміщення спортсменів, обладнання, ресурси, управління спортивною інфраструктурою, планування змагань, тренувальних зборів тощо);
- розуміння понять з управління і логістики;
- орієнтуватися у законодавчих і нормативних актах, що регламентують логістичну діяльність у спорті;
- уміння взаємодіяти з учасниками навчально-тренувального процесу (встановлення ефективної комунікації з спортсменами, адміністрацією, постачальниками, обслуговуючим персоналом, водіями, працівниками спортивних баз тощо);
- здатність чітко та логічно передавати інформацію (формулювання зрозумілих інструкцій, запитів, пояснень щодо транспортування, проживання, графіків тренувань, доставки інвентарю);

- навички ведення ділового спілкування (ведення перемовин, складання супровідної документації (заявок, договорів, графіків));
- здатність до роботи у команді (ефективне співробітництво з іншими тренерами, медичним персоналом, організаторами спортивних заходів тощо);
- використання цифрових технологій (застосування спеціалізованих програм для обліку ресурсів, розробки маршрутів, планування заходів);
- реагування на нестандартні ситуації (здатність оперативно ухвалювати ефективні рішення в умовах змін або форс-мажорів).

Аналізуючи наукові праці С. Гапоненка [36; 37], Л. Даниленка [74], Ю. Дубревського [89], Т. Сорочан [229], нами виділено основні змістові характеристики управлінської діяльності майбутніх фахівців з фізичної культури і спорту:

- управлінська діяльність пов'язана з реалізацією організаційної функції управління та інформаційно-аналітичної функції, що реалізується у процесах отримання, осмислення, систематизації, зберігання, переробки та подачі інформації;
- під час реалізації управлінської діяльності завжди здійснюється процес пізнання суб'єктів, об'єктів і ситуацій, якими управляють, аналіз та оцінка вибраного рішення, альтернатива підпорядкування і виконання команд та контролюючих процедур, враховуючи ставлення до суб'єктів різної статі, віку, статусу;
- підсумком здійснення управлінської діяльності є вироблення, прийняття і практичне виконання управлінських рішень, спрямованих на зміну стану, ситуації, пізнання, поведінки і діяльності здобувачів (функції планування і мотивації);
- управлінська діяльність не можлива без прояву вольових якостей;
- управлінська діяльність має міжсуб'єктний характер.

Професійна підготовка тренера-викладача у закладах вищої освіти, на думку Л. Сущенка, передбачає формування фахівця, готового до професійної діяльності, який має володіти достатніми знаннями, вміннями і навичками у підготовці спортивного резерву та висококваліфікованих спортсменів в обраному виді спорту. Результативність підготовки висококваліфікованих тренерів в освітніх установах, на його переконання, – це підсумок спільної праці викладачів, методистів, самих спортсменів та їх наставників, продуктивність якої визначається здатністю здобувачів до оволодіння професійними компетенціями [234, с. 120].

Свою чергою, К. Царенко визначає професійно-педагогічну компетентність як складову професійної компетентності тренера-викладача, що деталізується через компетенції в мотиваційній, когнітивній, поведінковій, ціннісно-змістовій, емоційно-вольовій діяльності та утворюється сукупністю знань, умінь, ціннісних орієнтацій, мотивів і якостей, що зумовлюють достатній рівень готовності до здійснення ефективної педагогічної взаємодії з вихованцями ДЮСШ [254, с. 425].

Формування професійної компетентності, як засвідчили результати нашого дослідження, забезпечується рядом базових характеристик особистості, зокрема, наявністю професійних інтересів, схильності до професії, відсутності протипоказань до фізичних навантажень. Важливе значення у цьому контексті мають: організаційно-педагогічний підхід (вибір навчальних дисциплін (освітніх компонент), проходження практики, участь у конкурсах, підготовка проєктів, самостійна робота); змістовий (вибір змісту занять, конкретність різноманітних навчальних курсів та їх інтеграція); технологічний (принципи організації освітнього процесу, використання освітніх технологій, методи оцінки та контролю знань); акмеологічний (напрямок і формування у здобувачів професійних здібностей, діагностика розвитку здобувачів, мотивація професійного розвитку і т.д.) [31, с. 132].

Наведені вище умови системно реалізуються у компетентнісний парадигмі, що ґрунтується на принципах гуманістичної педагогіки і акумулюють ряд інших сучасних педагогічних підходів і концепцій: особистісно орієнтованого, що передбачає організацію освітнього процесу з урахуванням індивідуальних особливостей та інтересів здобувачів; проблемно-ситуаційного, що припускає створення навчальних ситуацій різного ступеня проблемності; комунікативного, що забезпечує професійний розвиток особистості у процесі професійного або професійно-орієнтованого спілкування.

Компетентнісний підхід, на переконання Т. Чопик, передбачає формування професійної компетентності майбутніх тренерів-викладачів за рахунок методичних та педагогічних підходів, що передбачають відповідну організацію освітнього процесу, а саме: зміну ролі викладача від трансляції знань і способів діяльності до проектування індивідуального особистісного розвитку кожного здобувача; впровадження інноваційних методів стимулювання навчальної діяльності під час вивчення і обміну досвідом, постановки і творчого вирішення проблеми. Застосування методів навчання сприяють формуванню всіх складових професійної компетентності у залежності від їх особистої схильності. Основними методами, що використовуються у процесі навчання є: проблемно-пошуковий, творчий, ігрові методи, презентації ідей, метод проектів тощо [256, с. 486].

У структурі освітньо-професійної програми «Фізична культура і спорт» програмні компетентності складаються з: інтегральної, загальних та фахових компетентностей. Основою інтегральної компетентності бакалавра з фізичної культури і спорту є здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у галузі фізичної культури і спорту або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів відповідних наук і характеризуються комплексністю та невизначеністю умов. До загальних компетентностей відносяться:

здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях, планувати та управляти часом, спілкуватися українською та використовувати іноземну мову у професійній діяльності, вчитися і оволодівати сучасними знаннями, здійснення безпечної діяльності тощо. Фахові компетентності передбачають отримання майбутніми тренерами-викладачами знань, умінь, навичок та досвіду, що забезпечать їхню готовність здійснювати професійну діяльність у галузі фізичної культури і спорту (Додаток А) [157].

Як засвідчили результати наших досліджень, розвитку загальних компетентностей сприяють наступні психолого-педагогічні умови: проблемна організація освітнього процесу; врахування принципу моделювання наукових досліджень в освіті; організація самостійної науково-дослідної діяльності здобувачів вищої освіти; забезпечення наступності та міждисциплінарного зв'язку між обов'язковими загальними та професійними, спеціальними дисциплінами.

Своєю чергою, формуванню фахових компетентностей сприяють: орієнтація освітнього процесу у закладі вищої освіти на розвиток професійної спрямованості особистості здобувачів, що забезпечить інтерес майбутніх фахівців до професійних проблем і прагнення до їх ефективного вирішення; розвиток професійно-значимих особистісних якостей, що спираються на положення комунікативного підходу в освіті; забезпечення міждисциплінарної інтеграції змісту ряду загально професійних дисциплін теорії фізичної культури і спорту, педагогіки та психології.

У контексті нашого дослідження перелік наведених вище компетентностей не є вичерпним, адже у вимогах професійних стандартів є інші знання, уміння, навички організаційно-управлінського спрямування, якими має володіти майбутній тренер-викладач.

Проведений аналіз науково-методичної літератури з досліджуваної проблеми дав змогу констатувати, що є декілька підстав для виокремлення

груп логістичної компетентності майбутніх тренерів-викладачів [36; 37; 89; 236].

Першою підставою є сутнісні характеристики майбутньої професійної діяльності згідно вимог професійних стандартів. У цьому випадку можна стверджувати про логістичну компетентність тренерів, педагогів, спортивних суддів, спортсменів-інструкторів, інструкторів-методистів з фізичної культури і спорту. Другою підставою може бути об'єкт управлінського впливу. У цьому випадку логістичну компетентність можна представити у вигляді двох груп: 1) з організації та управління навчально-пізнавальною діяльністю здобувачів вищої освіти; 2) з організації і управління власною тренувально-викладацькою діяльністю.

Передумовами для формування компетентностей із першої групи, за нашим переконанням, є розвиток професійних педагогічних здібностей (організаційні, проєктні, комунікаційні, дидактичні тощо). У процесі формування компетентності другої групи необхідно аналізувати тайм-менеджмент, документознавство, аутсорсинг (залучення зовнішніх джерел і ресурсів для здійснення професійно-педагогічної діяльності або передачі частини функцій стороннім виконавцям), дерегуляції професійних педагогічних завдань, орієнтації на зовнішнє і внутрішнє середовище навчання, організації зворотного зв'язку з учнями, їх батьками, колегами.

Своєю чергою, як зазначають результати нашого дослідження, вибір конкретного переліку компонентів логістичної компетентності, що формуються у майбутніх тренерів-викладачів обумовлюються кількома чинниками, а саме: профілем підготовки; вимогами роботодавців (що відображають специфіку регіонального ринку праці); можливостями вищої освіти; вибором самих здобувачів вищої освіти (побудови власної освітньої траєкторії).

На нашу думку, для цілеспрямованого формування логістичної компетентності майбутніх тренерів-викладачів необхідно виділити наступні її структурні компоненти: наявність стійкої мотивації щодо

набуття досвіду логістичної діяльності; наявність у структурі компетентності знань із теорії управління та логістики; володіння практичними вміннями і навичками, досвідом застосування умінь на практиці; володіння особистісними якостями, що є важливими для здійснення логістичної діяльності [60, с. 262].

Тому у змісті освітньої програми, за нашим висновком, мають бути передбачені освітні компоненти, що забезпечують формування не тільки знань з управління і логістики, але й умінь, навичок і досвіду діяльності та особистісні характеристики. Так, С. Гапоненко [37] пропонує цілеспрямовано формувати особистісні, предметні інструментальні здібності та вміння, тоді як Ю. Дубревський [89] та Т. Чопик [255; 256] пропонують розвивати мотиваційно-особистісний, когнітивно-діяльнісний, комунікативний і рефлексивно-оціночний компоненти управлінської компетентності.

Спираючись на результати ґрунтовного аналізу психолого-педагогічної та науково-методичної літератури, нами виокремлено наступні компоненти логістичної компетентності, що мають бути сформовані у майбутніх тренерів-викладачів з легкої атлетики: когнітивний, комунікативний і діяльнісно-практичний [3; 133; 206; 167; 173; 165; 268].

Як засвідчили результати нашого дослідження, процес формування визначеної нами логістичної компетентності неможливий без наявності у майбутніх фахівців системи мотивів, що сприяють усвідомленню майбутніми тренерами-викладачами значення логістичної компетентності професійної підготовки, у результаті чого формується чітке усвідомлення потреби у їх засвоєнні. Від того як формуються і задовольняються потреби, мотиви, інтереси, цілі і життєві плани майбутніх тренерів-викладачів, залежить вибір провідних компонентів мотивації (стимуляції, вольового напруження, задоволення людини від трудової діяльності). Мотивація, на переконання В. Рибалка, діє на всіх етапах діяльності: визначення потреб

майбутньої професійної діяльності; формування інформаційної, орієнтованої її основи; цілепокладання пошуку і використання адекватних засобів, зовнішніх і внутрішніх знарядь, необхідних для цілеспрямованого продукування результатів; емоційного задоволення від досягнення споживання продукту, адекватного потребам і меті та почуттєвого закріплення усього циклу трудової діяльності або відкидання недосконалих, непотрібних її елементів чи всієї схеми діяльності. Є певний оптимум мотивації для кожної професії за рівнем її сформованості, за співвідношенням між зовнішньою і внутрішньою мотивацією для кожної особистості, різна за домінуванням спрямованість особистості у часі, що потрібно враховувати вже на стадії професійного самовизначення, у виборі професії, у професійному відборі, підборі, навчанні майбутнього фахівця [206, с. 42].

У контексті нашого дослідження в якості методів і прийомів підвищення мотивації до формування логістичної компетентності було обрано: методи прикладів, пояснення, переконання, апеляції до цінностей та особистих інтересів, ділові і сюжетно-рольові ігри, кейси і змагання, рекомендовані спеціалістами з педагогіки і психології вищої школи [48; 41].

Когнітивний (знансвий) компонент логістичної компетентності спрямований на формування теоретичної готовності до здійснення такого виду діяльності і включає у себе систему необхідних знань з управління і логістики. Основний акцент у формуванні цього компонента логістичної компетентності майбутніх тренерів-викладачів має бути зроблений не стільки на вивченні теоретичних основ управління персоналом, організаційної поведінки та логістики, скільки на практичному застосуванні засобів, методів і прийомів управління у професійно-педагогічній та тренерській діяльності. Цей компонент є фундаментом логістичної компетентності майбутніх тренерів-викладачів з легкої атлетики.

Важливими складовими процесу підготовки майбутніх тренерів-викладачів є діяльнісно-практичний компонент. На думку Н. Попович, цей підхід вимагає від здобувачів вищої освіти уміння ними обирати мету і завдання професійної діяльності, планувати діяльність, організовувати, виконувати, регулювати, контролювати, аналізувати і оцінювати її результати. Для реалізації діяльнісно-практичного підходу у освітньому процесі, на думку авторки, зміст навчальних дисциплін і добір методики навчання мають забезпечувати зв'язок між способами діяльності учасників педагогічного процесу й засвоєними знаннями, формуванням теоретичного мислення, розвитком розумових сил і здібностей здобувачів та вчителів [190, с. 12].

Як зазначають результати нашого дослідження, процес формування компетенцій не обмежується процесом передачі знань – перш за все він передбачає набуття досвіду від реалізації цієї компетенції. Тобто у змісті освітньо-професійної програми мають бути передбачені завдання, спрямовані на оволодіння трьома групами управлінських умінь: конструктивними, проєктивними і організаційними (діяльнісно-практичний компонент логістичної компетентності). Цей компонент відображає розуміння майбутнім тренером-викладачем принципів професійно-педагогічної, виховної і тренерської діяльності, можливостей та обмежень управлінських (педагогічних) впливів. Не менш важливими є уміння і навички вирішення педагогічних задач, усвідомлено здійснюючи вибір відповідного управлінського (педагогічного) прийому, залежно від його основних характеристик. У свою чергу, як засвідчили результати нашого дослідження, розуміння сутності основних етапів (стадій) управлінської діяльності у тренувальному і педагогічному процесах, спирається на засвоєнні знань, умінь, навичках, досвіду, формах, методах, засобах планування, обліку, контролю і оцінки досягнень майбутніх тренерів-викладачів, формуванню уміння, практичних навичок працювати з колективом (зокрема, використання різних форм організації

занять) з урахуванням специфіки майбутньої професійно-педагогічної діяльності.

Так, В. Рибалка вважає, що спілкування людини складається зі складного комплексу функцій, процесів та компонентів, основними з яких є: потреба (афіліація) і мотиви (координації, визнання, утвердження, самовираження, захисту, допомоги тощо) спілкування; обмін інформацією (комунікація) у монологічній, діалогічній чи полілогічній формі, за допомогою вербальної, образної, жестової систем, у процесі використання рідної, іноземної чи професійної (хореографічної, пантомімічної, інженерної, комп'ютерної) мов; взаєморозуміння партнерів спілкування (перцепція) з його механізмами рефлексії, ідентифікації тощо; взаємодії (інтерації) між сторонами спілкування на основі рольового очікування, почуття такту тощо; емоційно-почуттєвого супроводження міжособистісного спілкування на основі симпатії, антисимпатії, емпатії та апатії. Професійне спілкування має свою специфіку, що визначається мотивами, предметом, метою, знаряддями, умовами праці, які потрібно враховувати на всіх етапах психологічного супроводження, підготовки і здійснення трудової діяльності [206, с. 43].

На думку О. Нужної, комунікативний компонент логістичної компетентності передбачає «... адекватність у сфері міжособистісного сприйняття і взаємодії, гнучкість стилю керівництва, а також здатність встановлювати і підтримувати контакти з іншими людьми» [151, с. 298].

Отже, можемо зробити висновок, що цей компонент передбачає здатність майбутніх тренерів-викладачів встановлювати педагогічно доцільні відносини з іншими суб'єктами навчального і тренувального процесів, у тому числі, за допомогою технічних засобів комунікації, а також за допомогою різноманітних форм і методів спілкування (вербальних, невербальних).

Відтак, зміст процесу формування логістичної компетентності майбутніх тренерів-викладачів з легкої атлетики має передбачати

виконання наступних завдань: мотиваційного спрямування (формування стійкої і усвідомленої потреби у засвоєнні логістичної компетентності); когнітивного спрямування (формування системи знань з управління і логістики, необхідних для ефективного управління навчальним і тренувальним процесами); комунікативного спрямування (формування умінь встановлювати і підтримувати контакти із зовнішнім середовищем, вести переговори, регулювати і попереджати конфліктні ситуації тощо); діяльнісно-практичного спрямування (формування умінь і навичок здійснювати планування логістичної діяльності, проводити аналіз середовища, приймати управлінські рішення, організовувати і контролювати їх виконання, здійснювати необхідну корекцію, в залежності від отриманих результатів).

Як засвідчили результати нашого теоретичного аналізу, формування логістичної компетентності майбутніх тренерів-викладачів пов'язане з розвитком логічного мислення, оскільки логістика вимагає чіткої організації, аналітики, передбачення та прийняття рішень. Сутність логічного мислення полягає у здатності майбутніх фахівців будувати послідовні міркування, аналізувати інформацію, робити обґрунтовані висновки [232, с. 134].

Так, під час організації спортивного заходу майбутній тренер-викладач має вчасно проаналізувати ситуацію, розрахувати ресурси, визначити зв'язки між елементами логістичних процесів (транспорту, інвентарю, часу, персоналу), ухвалити рішення в умовах нестандартних ситуацій тощо. Саме логічне мислення допомагає оцінювати варіанти дій, прогнозувати наслідки, обирати найефективніші методи та маршрути.

На нашу думку, для розвитку логічного мислення здобувачів під час освітнього процесу використовуються: розв'язування кейсів, інтерактивних завдань із моделювання спортивних подій; проєктна діяльність із розробки логістичного плану змагань; дискусії й аналізу ситуації з реальної практики.

Отже, упровадження логіко-орієнтованих методик забезпечить майбутнім тренерам-викладачам здатність ефективно вирішувати організаційні завдання, діяти в умовах нестабільності та здійснювати професійну діяльність на високому рівні.

Своєю чергою, як засвідчили результати нашого дослідження, у сучасній підготовці фахівців фізичної культури і спорту важливу роль відіграють аналітичні здібності, що є складовою інтелектуального потенціалу особистості. Аналітичні здібності – це вміння структурувати інформацію, виявляти закономірності, аналізувати причинно-наслідкові зв'язки, прогнозувати наслідки дій [232, с. 24].

Завдяки аналітичним здібностям тренер-викладач може оцінювати ефективність логістичних рішень, аналізувати спортивні події у межах ресурсів, часу, простору, знаходити недоліки у логістичних процесах та усувати їх. Аналітичні здібності допомагають тренерам-викладачам будувати логістичні моделі, враховуючи динамічні умови та варіативність факторів.

У процесі професійної підготовки майбутніх тренерів-викладачів аналітичні здібності розвиваються під час проєктного навчання, аналізу реальних та змодельованих ситуацій у спортивній логістиці, навчально-дослідницькій діяльності зі статичного опрацювання логістичних показників, рефлексивних методів тощо. До основних педагогічних умов ефективного формування аналітичних здібностей в освітньому процесі ми віднесли: створення проблемно-орієнтованого освітнього середовища; використання міждисциплінарного підходу (поєднання менеджменту, логістики та педагогіки); активне включення здобувачів вищої освіти у аналіз власної тренерської та організаційної діяльності.

Отже, аналітичні здібності є критично-важливими для майбутніх тренерів-викладачів під час формування логістичної компетентності. Їхній розвиток сприяє підвищенню якості прийняття управлінських рішень,

ефективному плануванню ресурсів, адаптації до змін і забезпеченню професійної стабільності фахівця.

Як засвідчили результати нашого дослідження, формування логістичної компетентності майбутніх тренерів-викладачів – це процес, що вимагає високого рівня відповідальності, оскільки пов'язаний з організацією, плануванням та управлінням спортивними подіями, ресурсами й людьми.

У психологічній енциклопедії відповідальність трактується як «...внутрішня саморегуляція і самодетермінація зрілої особистості, опосередкована ціннісними орієнтаціям, яка виявляється в усвідомленні людиною причин здійснюваних вчинків і їх наслідків та в контролі своєї здатності бути причиною змін у навколишньому світі і власному житті» [232, с. 60]

У педагогіці та спортивній діяльності відповідальність визначають як здатність особи усвідомлювати наслідки своїх рішень [178].

На нашу думку, формування відповідальності майбутніх тренерів-викладачів у процесі професійної підготовки відбувається під час практичного навчання з елементами логістики, індивідуального і командного планування завдань, самооцінки та аналізу власної відповідальності у навчальних ситуаціях. Проявляється відповідальність тренерів-викладачів і під час попереднього планування, розподілу обов'язків, контролю якості, дотримання термінів бюджетів, реакції на форс-мажорні ситуації, оцінювання результатів та здатності визначати помилки й покращувати логістику надалі.

Зважаючи на те, що умови професійної діяльності тренера-викладача часто супроводжуються високим рівнем відповідальності, часовим тиском, необхідністю прийняття рішень в умовах невизначеності та конфліктних ситуацій, важливою складовою його професійної підготовки є розвиток стресостійкості.

За Г. Сельє стрес – це «... стан психологічного напруження, що виникає у людини в процесі діяльності, ускладненої певними обставинами» [232, с. 346]. Тому важливим є вивчення адаптації людини до складних обставин з метою прогнозування її поведінки в подібних ситуаціях.

Низький рівень стресостійкості, як засвідчили результати нашого дослідження, може призвести до емоційного вигорання, зниження якості управлінських рішень, порушення логістичних процесів. Натомість високий рівень стресостійкості забезпечує: швидке прийняття рішень у нестандартних ситуаціях; збереження працездатності та психологічної рівноваги; конструктивну взаємодію з колегами, спортсменами, адміністрацією; ефективне управління ресурсами в умовах дефіциту часу чи інформації.

На нашу думку, під час освітнього процесу стресостійкість можна розвивати через: психотренінги (вправи на релаксацію, емоційну саморегуляцію, розвиток упевненості); моделювання кризових ситуацій (створення умов, схожих до реальних логістичних викликів); проєктної діяльності (організації спортивних подій із розподілом відповідальності та обмеженими ресурсами); індивідуальні консультації з психологом тощо.

Отже, стресостійкість є невід'ємною складовою професійної діяльності майбутнього тренера-викладача. Вона не лише сприяє збереженню особистісної цілісності в умовах професійного навантаження, а й безпосередньо впливає на якість формування та реалізації логістичної компетентності.

Наступною важливою складовою професійної діяльності підготовки майбутніх тренерів-викладачів є формування вмінь діяти у нестандартних ситуаціях, що є невід'ємною частиною логістичної компетентності. Під нестандартними ситуаціями розуміються такі умови, що виходять за межі звичних сценаріїв, вимагають швидкої адаптації, прийняття рішень на

основі не повної або суперечливої інформації, творчого підходу та психологічної витривалості [232, с. 178].

Для тренера-викладача це можуть бути: раптова зміна змагань або тренувань через погодні або технічні причини; непередбачувані поведінкові реакції спортсменів; відсутність ресурсів (інвентарю, персоналу, інформації); комунікативні або адміністративні конфлікти тощо. У таких умовах майбутній тренер-викладач має вміти швидко змінювати плани та адаптувати логістичні стратегії під нові плани; вчасно повідомляти свої рішення команді; пояснювати зміни в умовах стресу або дефіциту часу; зберігати спокій, впевненість та вміння діяти рішуче.

На нашу думку, основними педагогічними умовами розвитку цих умінь є моделювання критичних ситуацій у межах навчальних курсів, симуляції тренувальних і змагальних процесів, проєктне навчання з елементами невизначеності та варіативності рішень, інтеграція навчальних дисциплін, таких як педагогіка спорту, менеджмент, психологія, логістика.

Отже, уміння діяти у нестандартних ситуаціях є однією з базових складових логістичної компетентності тренера-викладача. Його формування має здійснюватися системно у рамках фахової підготовки, що включає розвиток адаптивного мислення, креативності, комунікабельності й емоційної саморегуляції.

Враховуючи зазначене вище, можемо зробити висновок, що формування логістичної компетентності набуває ефективності і максимальної результативності за умови обрання відповідного підходу до його організації. Розглядаючи формування логістичної компетентності майбутніх тренерів-викладачів як складний і багатосторонній процес, нами використано системний підхід «... метод наукового пізнання, в основі якого лежить розгляд об'єктів як систем», основні положення якого проаналізовані у роботах М. Костюченко [111, с. 77], П. Федоренко [242], А. Фокшек [245] та ін. Системний підхід дає змогу здійснити поділ складних явищ дійсності на частини або елементи, визначити способи

організації окремих частин системи в єдине ціле, взаємопідпорядкувати елементи системи і їх взаємодію. У відповідності до цього підходу навчання, на думку Ю. Шабанової, досліджується як цілісна система, компонентами якої є зміст, форми, методи, засоби і результати навчання [258, с. 29].

У межах системного підходу, за нашим переконанням, процес формування логістичної компетентності є педагогічною системою взаємопов'язаних форм, методів, прийомів і засобів організації цілеспрямованого педагогічного впливу на особистість майбутнього фахівця з фізичної культури і спорту з метою підвищення якості його професійної підготовки відповідно до вимог професійного стандарту. Майбутній бакалавр з фізичної культури і спорту зможе успішно здійснювати професійну, у тому числі, логістичну діяльність, тільки за умови успішного оволодіння практичними способами, прийомами і засобами виконання організаційно-управлінських дій, що складають цю діяльність. Використання системного підходу, за нашим переконанням, дасть змогу створити модель формування логістичної компетентності майбутніх тренерів-викладачів, що розглядатиметься нами як педагогічна система взаємопов'язаних об'єктів, матиме свої функції і структуру, у якій системоутворювальним чинником буде достатній рівень сформованості логістичної компетентності [44, с. 23].

Використання системного підходу також дасть змогу виділити параметричний, морфологічний і функціональний рівень моделі формування логістичної компетентності майбутніх тренерів-викладачів: на параметричному рівні відбувається опис логістичних компетентностей як модельної характеристики майбутнього фахівця з фізичної культури і спорту; визначається сутність та рівні їх прояву; на морфологічному рівні характеризується структура логістичної компетентності, з обґрунтуванням складових компонентів, що є сукупним відображенням логістичної та управлінської діяльності майбутнього фахівця з фізичної культури і

спорту; на функціональному рівні відбувається деталізація конкретних технологій і методів формування логістичної компетентності, визначення і розроблення форм, засобів, науково-методичного забезпечення процесу.

Як засвідчили результати нашого дослідження, процес формування логістичної компетентності потребує створення і використання таких видів освітньої діяльності, які б відповідали поставленій меті і спирались на сучасні технології навчання, систему методичного забезпечення, організацію навчальної професійної діяльності, спрямованих на розвиток усіх компонентів досліджуваного феномена. Отже, вивчення процесу формування логістичної компетентності майбутніх фахівців з фізичної культури і спорту на основі системного підходу відображає послідовний опис цього процесу з виділенням етапів (дисциплін, модулів, тем), технологій і методів формування [39, с. 254].

Наступним важливим підходом у підготовці майбутніх тренерів-викладачів є особистісно орієнтований підхід, метою якого є максимальне розкриття потенційних творчих можливостей здобувача вищої освіти, стимулювання його до особистісно-розвиваючої творчості. Основні положення особистісно орієнтованого підходу у педагогіці охарактеризовано у працях С. Гончаренка [66; 67], О. Пехоти [163], О. Савченко [210; 211], В. Сухомлинського [233] та ін; у психології – у роботах І. Бека [5], В. Рибалка [205] та ін.

До положень особистісно орієнтованого підходу, що знайшли відображення у змісті нашого дисертаційного дослідження, нами віднесено: у процесі формування логістичної компетентності необхідним є врахування якостей майбутніх тренерів-викладачів, ціннісної орієнтації, життєвих планів, установок, що сформувалися на основі їхніх професійних знань; у контексті професійної підготовки, формування у майбутніх тренерів-викладачів логістичної компетентності нами визначено провідним чинником їхнього професійно-особистісного розвитку; вибір форм, методів і прийомів формування, за нашим переконанням, має

здійснюватися з урахуванням аналізу індивідуальних особливостей тих, хто навчається, їхніх здібностей, можливостей, потреб, інтересів і мотивів діяльності; відбір засобів формування логістичної компетентності майбутніх фахівців із фізичної культури і спорту нами здійснювався у відповідності до закономірностей їхнього професійного становлення; у змісті професійної освіти нами максимально передбачено звернення до індивідуального досвіду майбутніх тренерів-викладачів, їхнього самовизначення, самореалізації та саморозвитку; більш якісному процесові формування логістичної компетентності майбутніх тренерів-викладачів є система організаційно-управлінських умов, що спеціально створюється у закладах вищої освіти [39, с. 256].

Своєю чергою, процес формування логістичної компетентності майбутніх тренерів-викладачів доцільно розглядати і з позиції діяльнісного підходу. У змісті нашого дослідження використовуються наступні його положення: 1) поняття «формування логістичної компетентності» має розглядатися як процес відображення і перетворення явищ об'єктивної педагогічної дійсності у свідомості того, хто навчається; 2) процес формування компетентності, як вид освітньої діяльності, є діалектичною єдністю і протилежністю суб'єкта і об'єкта, нормативного і варіативного, соціального і індивідуального, аналітичного і синтетичного; 3) організаційно-управлінський вплив (дія) є відносно закінченим елементом педагогічної діяльності, що спрямовується на досягнення одного із його завдань і вважається структурною основою логістичної компетентності; 4) логістична діяльність складається із умотивованих дій, спрямованих на досягнення свідомої мети і складаються із операцій, що залежать від умов досягнення конкретної мети; 5) процес формування логістичної компетентності майбутніх тренерів-викладачів відбувається у певній послідовності під час навчально-пізнавальної діяльності. Результатом використання діяльнісного підходу у нашому дослідженні буде розробка й обґрунтування авторської структурно-функціональної

моделі формування логістичної компетентності тренерів-викладачів з легкої атлетики, в основі якої будуть методи навчання, самостійної навчально-пізнавальної і творчої діяльності, нетрадиційні технології навчання [44, с. 25].

В якості самостійного методологічного підходу у підготовці майбутніх фахівців з фізичної культури і спорту Н. Денисенко виділяє задачний підхід, який є найбільш поширеним видом діяльнісного підходу. Авторка підкреслює, що у кожній спортивній ситуації виділяються певні визначені системи задач (теоретичні, практичні, тактичні тощо) і паралельно з ними – системи, що забезпечують їх розв'язання [78].

У дидактиці вищої школи «задачний підхід» розглядається в якості теоретичної бази дослідження професійної діяльності. Він знайшов своє обґрунтування у працях О. Дубасенюк [87], М. Слюсаренка [224] та ін.

Широке застосування цього підходу пояснюється тим, що педагогічна задача (в тому числі у вигляді педагогічної ситуації) пов'язана як із професійною діяльністю, так і з навчальним матеріалом. За цих умов педагогічна задача (педагогічна ситуація) є однією з активних форм засвоєння навчального матеріалу майбутніми тренерами-викладачами, а сам навчальний матеріал є предметом майбутньої професійної діяльності. Під час вирішення педагогічних задач (педагогічних ситуацій), як засвідчують результати нашого дослідження, формуються професійні знання та уміння, а також педагогічні (у тому числі з логістики) здібності здобувачів, які є в основі логістичної компетентності майбутніх фахівців з фізичної культури і спорту. З цього погляду педагогічна задача є засобом побудови змісту навчання у певній формі, і як засіб формування професійної логістичної компетентності, і як засіб управління цим процесом [39, с. 258].

Вибір в якості основного засобу формування логістичної компетентності у майбутніх тренерів-викладачів, як засвідчили результати нашого дослідження, системи спеціальних задач (педагогічних та

логістичних ситуацій) обумовлений тим, що: в її структурі відображається мета, умови, інформація про спосіб діяльності; процес реалізації професійної діяльності майбутнього фахівця з фізичної культури і спорту, що може бути представлений комплексом дій у вигляді таких задач; забезпечується активна пізнавальна діяльність майбутніх тренерів-викладачів на всіх етапах формування логістичної компетентності за високого рівня мотивації; є можливість диференційованого навчання майбутніх фахівців з фізичної культури і спорту через розробку індивідуальних освітніх технологій; створюються умови для об'єктивної оцінки результатів, реалізується можливість передачі досвіду. Спеціально створена задача з логістики (логістична ситуація), що має на меті формування певного рівня логістичної компетентності і технологію забезпечення реалізації цих умов, є одиницею професійної діяльності майбутніх фахівців з фізичної культури і спорту [44, с. 25].

Одним із основних підходів у цьому дослідженні є компетентнісний підхід, поява якого пов'язана зі змінами освітньої парадигми, світосприйняття, стилю мислення і мотивів поведінки майбутніх тренерів-викладачів. У сучасній освіті компетентнісний підхід досліджують Н. Бібік [108], Л. Ващенко [19], О. Овчарук [107], О. Пометун [187] та ін. Цей підхід, за переконанням зазначених вище авторів, спрямований на досягнення освітнього результату, що віддзеркалює підсумок одночасного засвоєння змісту освіти й розвитку особистості, яка опанувала значимий для неї зміст. В умовах компетентнісного підходу, на думку І. Беґа, здебільшого увагу акцентують на результаті навчання, за цих умов як результат розглядається не сума засвоєної інформації, а здатність людини діяти у різних проблемних ситуаціях, застосовувати досвід успішної діяльності у певній галузі [6].

Методологічні концепції діяльнісного і компетентнісного підходів знайшли свій подальший розвиток у контекстному підході, в основі якого моделювання предметного та соціального змісту майбутньої професійної

діяльності майбутніх тренерів-викладачів за допомогою системи традиційних активних форм, методів, засобів навчання, де одиницею навчання є професійна проблемна ситуація. Питання впровадження контекстного підходу у процес професійної підготовки майбутніх фахівців у закладах вищої освіти досліджували А. Вербицький [23], І. Бех [6] та ін.

На думку В. Желанової [91] на основі контекстного навчання відбувається реалізація середовищного підходу, що є перспективним напрямом модернізації сучасної вищої освіти.

У процесі реалізації контекстного підходу суб'єкт навчання знаходиться у діяльнісній позиції, предмет, що поступово перетворюється з навчального у професійний, а підготовка до професійної діяльності стає системоутворювальним початком і змістом всієї професійної підготовки майбутнього тренера-викладача. Контекстний підхід є основою для реалізації квазіпрофесійної діяльності, включення майбутніх фахівців з фізичної культури і спорту у процес вирішення організаційно-управлінських задач та задач з логістики у процесі навчання. Так, І. Демченко вважає, що використання «контекстного підходу» спрямоване на поступове насичення освітнього процесу елементами професійної діяльності, тобто створення її умовних (квазіпрофесійних) моделей і дасть змогу розв'язувати професійні завдання за допомогою здобутих у закладі вищої освіти знань, умінь та навичок [77].

Ще одним підходом, що застосовується під час розгляду процесу формування логістичної компетентності тренерів-викладачів, став технологічний підхід. Питання педагогічних технологій є одним із активно дискусійних у теорії і методиці професійної освіти. У широкому розумінні технологічний підхід розглядається як проєктування і застосування освітніх технологій для вирішення педагогічних задач. Технологічний підхід до навчання переважно розглядаються за схемою: Загальні цілі і зміст навчання – Навчальні цілі – Оцінка навчання, адже, у будь-якому

освітньому процесі ставиться мета, якій підпорядковується хід навчання, а результат навчання завжди оцінюється викладачем [179, с. 86–87].

Своєю чергою, О. Пометун та Л. Пироженко виділяють ще й такі особливості педагогічних технологій: подання змісту матеріалу у вигляді навчальних задач; наявність чіткої логіки, послідовності дій, операцій; мотиваційне забезпечення діяльності; наявність засобів і способів одержання інформації; творча активність учасників педагогічного процесу [188].

Зокрема, І. Юхименко-Назарук та Т. Панюк у своїх працях обґрунтовують використання інтерактивних технологій у формуванні логістичної компетентності, що сприяє підвищенню ефективності навчання тренерів у логістичній сфері, розвитку їхнього критичного мислення, комунікативних навичок, здатності працювати у команді, отримання практичних навичок внаслідок моделювання логістичних ситуацій. На думку авторів, основними етапами формування логістичної компетентності за допомогою інтерактивних методів є: теоретична підготовка (ознайомлення з логістичними концепціями, термінами, технологіями); практична діяльність (виконання завдань із реального бізнес-середовища); рефлексія та обговорення (аналіз рішень, пошук сильних/слабких сторін підходів). Популярними інтерактивними технологіями, що сприяють формуванню логістичної компетентності тренерів у закладах вищої освіти є: інтерактивні лекції; тренінги; воркшопи у вигляді семінарів або тривалої інтерактивної зустрічі (освітньої сесії); кейс-методи; дискусійні методи (дебати, круглі столи); ділові ігри; мозковий штурм; проєктне навчання, що ґрунтується на виконанні практичних завдань (проєктів), що мають реальне прикладне значення [267, с. 334].

У той же час, на результати навчання, як засвідчили результати нашого дослідження, впливає також рівень педагогічної майстерності викладача, інтелектуальний та емоційний фон групи, матеріальна база

закладу освіти тощо. Отже, педагогічна технологія – це не механічний процес, а організаційно-змістова структура, що визначає, на переконання І. Прокопенка, напрям взаємодії педагога і здобувачів освіти за нескінченної багатоманітності підходів і відносин [179, с. 86–87].

Провідні положення технологічного підходу у змісті нашого дослідження відображені у вигляді: конкретної моделі організації освітнього процесу, спрямованого на формування логістичної компетентності майбутніх тренерів-викладачів; спеціально організованих форм, контролю за процесом її формування (використання якісних експертно-орієнтованих методів; якісних текстових методів; кваліметричних методів); у обраних формах організації освітнього процесу (пріоритет надавався інтерактивним формам зі збільшенням частини самостійної роботи здобувачів); обраних педагогічних технологій (крім традиційних) із використанням неігрових, імітаційних неігрових, імітаційних ігрових педагогічних технологій [39, с. 256].

Відтак, можна зробити висновки, що формування логістичної компетентності є складною психолого-педагогічною проблемою, що передбачає цілісну інтеграцію когнітивного, комунікативного та діяльнісно-практичного компонентів. Важливими складовими логістичної компетентності є мотивація до професійного зростання, організаторські здібності, логічне та аналітичне мислення, відповідальність та стресостійкість. Формування цих якостей сприяє поєднанню ряду науково-обґрунтованих підходів: системного, особистісно орієнтованого, діяльнісного, задачного, компетентнісного, контекстного та технологічного, що забезпечують цілісність, ефективність та практичну спрямованість підготовки майбутнього фахівця.

1.2. Понятійно-категоріальний апарат дослідження

Формування логістичної компетентності майбутніх тренерів-викладачів з легкої атлетики є складним педагогічним процесом, що потребує чіткого визначення ключових понять і категорій, що лежать в основі дослідження. Із метою забезпечення концептуальної чіткості та методологічної обґрунтованості доцільно розглянути сутність і взаємозв'язки таких базових понять, як «легка атлетика», «тренер-викладач», «тренерська діяльність», «професійна підготовка», «компетентність», «логістика», «управління», «логістична компетентність», «педагогічні умови», «моделювання» та ін. Визначення цих категорій дає можливість окреслити межі дослідження, забезпечити термінологічну єдність та розкрити специфіку професійної підготовки фахівців у галузі фізичної культури і спорту, зокрема тренерів-викладачів з легкої атлетики, з урахуванням сучасних управлінських, організаційних і логістичних вимог.

Легка атлетика є одним з найдавніших і найуніверсальніших видів спорту, що охоплює широкий спектр рухових дій та забезпечує всебічний розвиток людини. Вона формує фундаментальні рухові навички, розвиває силу, витривалість, швидкість, координацію, що є основою не лише для спортивної майстерності, а й для ефективної педагогічної діяльності у галузі фізичної культури і спорту.

Сутність поняття «атлетика» у перекладі з грецької означає «боротьба». Атлетами греки називали учасників змагань у силі і спритності. Назва «легка атлетика» – умовна, тому що базується на уявній легкості виконання атлетичних вправ на протиположність «важкій атлетиці». У Франції легку атлетику називають просто атлетикою, а у США та Англії – «вправами на біговій доріжці» і «вправами на полі» [123, с. 5].

Легкоатлетичні змагання входять у програми найбільших континентальних спортивних змагань: чемпіонатів Європи, Африканських,

Азіатських, Балканських, Британських, Панамериканських ігор тощо. Популярність і масовість цього виду спорту пояснюється загальною доступністю і великою різноманітністю легкоатлетичних вправ, простотою техніки виконання, можливістю варіювати навантаження і проводити заняття у будь-яку пору року не лише на майданчиках, а й у природних умовах [122, с. 5].

Олімпійська програма змагань із легкої атлетики неодноразово змінювалася. У різний час до неї входили такі дисципліни, як біг 60 м, командний біг 5000 м, біг 2500 і 4000 м з перешкодами, стрибок у довжину з місця, потрійний стрибок із місця, перетягування каната, триатлон тощо. Допуск на Олімпійські ігри одержують спортсмени, які виконали нормативи Міжнародного Олімпійського Комітету і Національного Олімпійського Комітету. У програмі сучасних Олімпійських ігор легка атлетика представлена 24 номерами для чоловіків і 14 – для жінок [124]. Основні дисципліни легкої атлетики поділяються на кілька груп залежно від характеру рухової діяльності. Кожна з них розвиває специфічні фізичні якості та має свої технічні особливості (див. табл. 1.1).

Таблиця 1.1

Основні спортивні дисципліни легкої атлетики

Вид	Відстань (м)	
	Чоловіки	Жінки
1. Спортивна ходьба	20 000	20 000
	50 000 (або 35 000)	50 000 (або 35 000)
2. Біг	10 000	10 000
	5 000	5 000
	3 000	3 000
	3 000 з перешкодами (з водною ямою та бар'єрами)	3 000 з перешкодами (з водною ямою та бар'єрами)
	1 500	1 500
	800	800
	400	400
	400 з бар'єрами	400 з бар'єрами
	4x400 естафета	4x400 естафета
	200	200
	100	100
	100 з бар'єрами	100 з бар'єрами
	4x100 естафета	4x100 естафета

Продовження таблиці 1.1

3. Стрибки	у довжину	у довжину
	потрійний стрибок	потрійний стрибок
	у висоту	у висоту
	з жердиною	з жердиною
4. Метання /штовхання	диска	диска
	молота	молота
	списа	списа
	ядра	ядра
5. Багатоборства	десятиборство	семиборство

Легка атлетика є не лише видом спорту, а й ефективним педагогічним засобом фізичного і морального розвитку особистості. Її багатофункціональність, доступність і вплив на загальний рівень фізичної підготовленості роблять її незамінною у системі фізичного виховання та спортивного тренування.

У професійній підготовці спортсменів та тренерів-викладачів через вивчення, викладання та організацію тренувань із легкої атлетики майбутній фахівець здобуває практичні навички логічного мислення, аналітики, комунікації й управління, що є необхідними складовими сучасної логістичної компетентності.

Своєю чергою, поняття «тренер» (англ. trainer, від англ. train – виховувати, навчати, українською – напутник) – викладач фізичної культури, спеціаліст у якомусь виді спорту. «Великий тлумачний словник сучасної української мови» подає визначення терміна «тренер» як фахівця, що керує спортсменом із певного виду спорту [22, с. 1265].

Необхідність у тренерах виникла з розвитком Олімпійських ігор у Стародавній Греції. Тоді юнаків до змагань готували досвідчені наставники. У XVIII-XIX століттях заможні сім'ї наймали педагогів на навчання фехтуванню, стрільбі, верхової їзди. Проте остаточно професія тренера сформувалася наприкінці XIX століття, коли почали проводитись світові спортивні змагання, згідно загально прийнятих правил окремих видів спорту, з урахуванням яких тренери мали готувати спортсменів до

виступів. Успіхи спортсменів стали можливими завдяки великій кількості кваліфікованих тренерів і впровадженню у практику спорту сучасних науково-обґрунтованих методів спортивного тренування [171, с. 25].

Сутність професії «тренер-викладач» схарактеризовано у змісті «Довідника кваліфікаційних характеристик працівників, які зайняті у діяльності з фізичної культури та спорту» [83]. Так, О. Павлюк і О. Горсунок [172] зазначають, що професія тренера (тренера-викладача) належить до педагогічних професій і містить у собі ті ж компоненти, що й професія педагога. Однак, досліджувана професія має свої особливості, що залежать від того, як розвивається спорт, як зростають рекорди, як змінюються методи тренування, як розвивається суспільство та ін. Тобто, сучасний тренер – це тренер, який повинен перебувати у постійному різнобічному розвитку, у тому числі і психолого-педагогічному [172, с. 327].

Своєю чергою, В. Воронова стверджує, щоб розкрити поняття «тренер-педагог», потрібно визначити зміст і специфічні особливості діяльності майбутнього фахівця у спорті. Професія тренера-педагога характеризується набуттям у процесі навчання і виховання комплексу систематичних знань, умінь і навичок, здібностей і переконань фахівця, що є передумовою виконання кваліфікаційної діяльності у нематеріальній сфері. Ця професія значно відрізняється від інших професій тим, що є формою професійної діяльності людини, орієнтованої, насамперед, на процес роботи, а не на результат, що досягається (до цього напряму професійної діяльності, крім педагогічних професій, також відносяться професії художника, композитора та ін.) [33].

Основною функцією тренера-викладача, за нашим переконанням, є навчання та розвиток у спортсменів високої майстерності внаслідок багаторічного тренування. «Український педагогічний енциклопедичний словник» визначає термін «тренування» як важливу складову професійного навчання, що має своїм завданням формування відповідних

навичок та умінь і здійснюється у напрямі цілеспрямованого вправлення під керівництвом педагога-інструктора на основі відповідних психологічних і методичних рекомендацій [68, с. 334].

Але поряд із цим тренер виконує і інші функції (господарсько-організаційні, що часто перекладаються на інших осіб): 1) експертно-консультаційні (тренер є фахівцем, що володіє знаннями: з соціальних питань, у тому числі, і з методики навчально-тренувального процесу, з тактики ведення змагальної боротьби, стану спортивного інвентарю тощо; 2) проєктувальні (тренер має уміти здійснювати перспективне і поточне планування). Особливо потрібно відзначити уміння і навички створювати у спортсменів мотивацію щодо перспективи, що значно підвищують їх самовіддачу; 3) господарсько-організаційні (адміністративні) (забезпечення спортсменів інвентарем, спортивною формою, оренда спортивних баз для занять, розміщення спортсменів на зборах і змаганнях, організація лікарського і психофізичного контролю за станом здоров'я спортсменів тощо); 4) представництво (з одного боку, тренер є для команди представником керівництва, а з іншого – він сам представляє команду перед вищими спортивними організаціями (спорткомітетами, федераціями, асоціаціями); 5) виховні (передусім – це цілеспрямований вплив на спортсменів, але ця функція іноді здійснюється стихійно, внаслідок наслідування вихованцями свого наставника). Юні спортсмени прагнуть ідентифікуватися з тренером, легко і з готовністю сприймають його настанови, цінності, відносини і особливості поведінки. Тому дуже важливо, щоб тренер мав соціально-позитивні риси особистості [33].

Процес професійного становлення тренера-викладача досліджено у працях Н. Волянук, яка визначила сім етапів його становлення: допрофесійний розвиток (зародження інтересу до майбутньої професійної діяльності), оптація (вибір професії), професійна підготовка, професійна адаптація (виконання професійних обов'язків), первинна і вторинна професіоналізація (самостійно, надійно й успішно виконує основні

функції), етап майстерності і наставництва (універсализм, широка орієнтація у професійній галузі) [32].

У сучасному спортивному середовищі тренер є ключовою фігурою у формуванні фізичних, моральних та вольових якостей спортсменів. У цьому контексті тренерська діяльність розглядається цілеспрямованим процесом організації та управління навчально-тренувальною та змагальною підготовкою, що охоплює не лише фізичну підготовку, а й психологічну підтримку спортсменів.

Як зазначає О. Сопотницька, сутність тренерської діяльності полягає у тому, що вона включає багато різноманітних ролей, що доволі складно виконувати, найбільш важливими є роль учителя, керівника-лідера та організатора. Як учитель – тренер має добре знати свій вид спорту, всі його особливості, володіти достатньою кількістю методик, щоб передати свої знання спортсменам. Виконуючи роль керівника-лідера, він має встановлювати своїм вихованцям реальні цілі, які вони можуть досягнути. У ролі лідера тренер є зразком для наслідування, його поведінка і ставлення мають значний виховний вплив на майбутніх спортсменів. Роль тренера як організатора вимагає від нього ретельного планування і підготовки, продумування всіх організаційних деталей для виконання завдань та досягнення спортивних результатів його вихованців [228, с. 425].

Своєю чергою, К. Плотнікова визначає тренерську діяльність як «... усвідомлену психомоторну, афективну та когнітивну активність спортивного педагога, спрямовану на проєктування, організацію й реалізацію навчального, тренувального та виховного процесів» [182, с. 26].

Тоді як І. Богдановський та А. Конох пропонують розглядати тренерську діяльність з точки зору акмеологічного підходу «... як цілісне, безперервне особистісно-професійне становлення і розвиток професіоналізму суб'єктів цієї діяльності». В якості основних структурних компонентів професійної діяльності вони виділяють операційний (рівень

знань, умінь і навичок, необхідних для здійснення цієї професійної діяльності), мотиваційний (професійна спрямованість особистості), когнітивний (рівень розвитку психічних процесів, необхідних для виконання діяльності), комунікативний (комунікативні навички індивіда), емоційний (емоційна стійкість і саморегуляція) і поведінковий компоненти [10, с. 205].

Отже, сьогодні тренерська діяльність характеризується спеціалізацією за видами спорту, рівнем контингенту спортсменів та сферами їхньої діяльності. Вона не вичерпується лише технологією тренувального процесу, а й містить у собі соціологічні, психологічні та організаційні аспекти. Від ефективності діяльності тренера значною мірою залежить не лише спортивний успіх, а й гармонійний розвиток спортсмена.

На підставі зазначеного вище, можемо зробити висновок, що процес професійного становлення майбутніх тренерів-викладачів безпосередньо пов'язаний із фаховою підготовкою, що ґрунтується на теорії навчання впродовж життя та набутті відповідних компетентностей. Оскільки об'єктом нашого дослідження визначено професійну підготовку тренерів-викладачів у закладах вищої освіти, ми вважали за необхідне з'ясувати її особливості. У Законі України «Про вищу освіту» професійна підготовка тлумачиться як «... здобуття кваліфікації за відповідним напрямом підготовки або за спеціальністю» [195].

Проаналізувавши у подальшому словникову та довідкову літературу ми з'ясували, що це поняття тлумачиться як «... формування і збагачення настанов, знань та умінь особистості з метою прискореного набуття умінь і навичок, що необхідні майбутньому спеціалісту для адекватного виконання специфічних завдань» [150, с. 773].

У схожому контексті С. Гончаренко стверджує, що професійна підготовка – це «... система професійного навчання, метою якого є прискорення набуття людиною, що навчається, навичок, необхідних для виконання певної роботи, групи робіт» [68, с. 384].

Своєю чергою, В. Семиченко під професійною підготовкою пропонує розуміти «... одночасне забезпечення і виконання певного державного замовлення на спеціалістів» [218, с. 120].

Тоді як А. Кузьмінський і В. Омеляненко тлумачать сутність поняття «професійна освіта» – як освіта, що спрямована на оволодіння знаннями, уміннями та навичками й необхідна людині для виконання професійної діяльності [116].

Отже, професійну підготовку у змісті нашого дослідження ми будемо розглядати як процес формування необхідних знань, умінь та навичок, які майбутні тренери-викладачі будуть використовувати під час вирішення професійних завдань, а також сукупність норм поведінки, досвіду, певних особистих якостей, що забезпечують можливість успішної роботи з обраної професії і подальшого професійно-особистісного розвитку. Враховуючи зазначене вище, професійна компетентність сучасного фахівця нами розглядається як складне багатокomпонентне поняття, про що свідчить значна кількість наукових підходів у сучасній науковій літературі: соціокультурного, діяльнісного, комунікативного, професійного, контекстно-інформаційного, психологічного тощо [109].

Формування різноманітних компетентностей у професійній підготовці випускників закладів вищої освіти зумовлено її переходом на компетентнісну модель, згідно якої – соціальне замовлення і цілі освіти формуються у компетентнісному форматі, а весь зміст освіти має бути спрямований на формування певного переліку компетентностей. Тобто, важливо під час навчання здобути не тільки знання, а й уміння, навички та практично-життєвий досвід, що впливатиме на постійне формування нових життєво важливих якостей особистості.

Компетентнісний підхід в освіті сьогодні ґрунтується на категоріях «компетенція», «компетентність» та похідних від них. Поняття «компетенція» походить від латинського «competentia», що у перекладі означає «досягати, відповідати, прагнути». «Великий тлумачний словник

сучасної української мови» подає два тлумачення цього терміну: 1) добра обізнаність із чим-небудь; 2) коло повноважень певної організації або особи [22, с. 445].

Своєю чергою, С. Лейко вважає, що «... компетенція включає сукупність взаємозв'язаних якостей особистості (знань, умінь, навичок способів діяльності, досвіду) та є відчуженою, наперед заданою соціальною вимогою (нормою) до освітньої підготовки учня, необхідної для його якісної продуктивної діяльності у певній сфері» [125, с. 130].

Зокрема, О. Пометун визначає «компетенцію» як інтегративне поняття, що містить такі аспекти: готовність до цілей покликання; готовність до оцінювання; готовність до дії; готовність до рефлексії [187]; тоді як М. Головань вважає, що «компетенція» – це «... деяка відчужена, наперед задана вимога до підготовки особи (властивості або якості, потенційні здатності особи), до знань та досвіду діяльності у певній сфері» [63, с. 230].

Продовжуючи далі він стверджує, що поняття «компетенція» використовується також для позначення інтегрованої характеристики якості випускника і є категорією результату освіти у вигляді досвіду чотирьох типів: досвіду пізнавальної діяльності, зафіксованому у форматі знань; досвіду здійснення відомих способів діяльності у формі діяти за зразком; досвіду творчої діяльності у формі умінь приймати ефективні рішення у проблемних ситуаціях; досвіду здійснення емоційно-ціннісних ставлень у формі особистісних орієнтацій [62, с. 25].

На думку С. Гончаренка, компетентність набуває молода людина не лише під час вивчення предмета, групи предметів, а й засобів неформальної освіти, внаслідок впливу середовища тощо. Тоді як компетенція передбачає особистісну характеристику, ставлення до предмета діяльності. Компетенції можуть бути виведені як реальні вимоги до засвоєння учнями сукупності знань, способів діяльності, досвіду ставлень із певної галузі знань, якостей особистості, яка діє в соціумі.

Ознакою компетенції є її специфічний предметний або загальнопредметний характер, що дає змогу визначити пріоритетні сфери формування (освіти галузі), навчальні предмети, змістові лінії [68, с. 445].

У цьому контексті С. Бондар виокремлює деякі підходи у з'ясуванні сутності компетенції і компетентності: перший підхід указує на взаємозв'язок теоретичної і практичної складової освіти; у другому підході компетенція і компетентність використовуються щодо понять «здатність», «готовність», «здібності»; у третьому підході компетенція розглядається як категорія оцінки; четвертий підхід визначає компетентність як сукупність особистісних якостей здобувача, що зумовлені досвідом його діяльності в певній соціальній та особистісно-значущій сфері [12].

Проаналізувавши основні визначення, можна узагальнити деякі короткі положення поняття «компетенція» у педагогічному аспекті. Отже, суттєвими ознаками категорії «компетенція» можна виділити: 1) загальну здатність до професійної діяльності; 2) сукупність особистісних якостей, необхідних для продуктивної діяльності; 3) готовність виконувати практичні завдання; 4) підготовленість випускника до реалізації практичних цілей у процесі предметної діяльності [203].

Розмаїття визначень нами виявлено й щодо поняття «компетентність». На думку В. Калініна, компетентність є більш ширшим поняттям, що характеризує і визначає рівень професіоналізму особистості, а її досягнення відбувається через здобуття необхідних компетенцій, що складають мету професійної підготовки фахівця [96].

На відміну від нього М. Головань стверджує, що поняття «компетенції» пов'язане зі змістом сфери діяльності, а «компетентність» завжди стосується особи, характеризує її здатність виконувати певну роботу. Ці поняття «знаходяться у різних площинах» [63].

Своєю чергою, С. Бондар визначає компетентність «... як здатність розв'язувати проблеми, що забезпечуються не лише володінням готовою

інформацією, а й інтенсивною участю розуму, досвіду, творчих здібностей учнів» [11, с. 9].

У контексті останнього О. Кучай зазначає, що компетентність – це «... володіння людиною відповідною компетенцією, що охоплює його особисте ставлення до неї та предмета діяльності» [117, с. 45].

Він наголошує на тому, що хоча поняття компетентність і компетенція розмежовані у визначенні, однак сукупно вони відображають цілісну й інтеграційну сутність як результату освіти, так і результату діяльності людини. Характеризуючи ці співвідношення можна вважати, що компетенція є певним, заздалегідь визначеним, набором знань, умінь, навичок, а компетентність – якісною характеристикою їх засвоєння, що проявляється у процесі практичної діяльності [117].

Проведений аналіз різних підходів до трактування та розуміння понять «компетенція» та «компетентність», дає змогу зробити висновок про необхідність розрізнення сутності цих понять. Так, компетенція є певною сферою, колом діяльності, наперед визначеною системою питань щодо яких особистість має бути добре обізнана, тобто володіти певним набором знань, умінь, навичок та власного до них ставлення. Компетентність, на думку С. Лейко – це якість особистості, її певне надбання, що ґрунтується на знаннях, досвіді, моральних засадах і проявляється у критичний момент через уміння знаходити зв'язок між ситуацією та знаннями, у прийнятті адекватних рішень нагальної проблеми [125, с. 133].

На думку М. Фіцули, професійну компетентність фахівця визначають ціннісні орієнтації, мотиви його діяльності, розуміння себе та навколишнього світу, сталі взаємини з людьми, здатність до розвитку власного творчого потенціалу [244]; різні аспекти формування професійної компетентності досліджували О. Локшина, яка зосередила свою увагу на моніторингу рівня досягнення компетентності [129] та Н. Микитенко, що

вивчала формування іншомовної природничої компетентності майбутніх фахівців природничих спеціальностей [145].

Зокрема, О. Гура професійну компетентність педагога вищої школи визначає як «... сукупність діяльнісно-рольових і особистісних характеристик викладача, що забезпечує ефективне виконання ним завдань і обов'язків педагогічної діяльності у закладі вищої освіти, є мірою та основним критерієм його відповідності професійній діяльності» [72, с. 6].

Становлення професіоналізму у педагогічній діяльності Б. Шиян пов'язує з формуванням професійної майстерності, що є педагогічною технікою, до складу якої входять педагогічні знання, уміння та навички, педагогічне прогнозування, уявлення та схильність до педагогічної творчості [262].

Поняття «професіоналізм» розкриває переважно технологічний, функціональний бік діяльності тренера і може розглядатися як підсумок діяльності такого фахівця. Це поняття ближче до поняття компетентності тому, К. Гнатенко під «компетентністю тренера» розуміє «... характеристику особистості тренера-викладача, яка визначає виявлену ним готовність використовувати і вдосконалювати свої знання, уміння, досвід і особисті якості для успішної навчально-тренувальної діяльності, з метою досягнення високих показників» [38, с. 53].

На думку С. Ящука та С. Власенко, не менш важливими категоріями, пов'язаними із поняттям професіоналізму, є професійна майстерність і самосвідомість майбутнього тренер-педагога. Професійна майстерність як психологічна категорія виражається на високому рівні розвитку здібностей, що забезпечуються її успіхами у певній професійній діяльності. У свою чергу, професійна самосвідомість проявляється через конкретну трудову діяльність особистості, що є основним засобом ствердження почуття власної гідності [271, с. 165].

У ході багаторічного навчання майбутній тренер-викладач має оволодіти технічною, фізичною, тактичною, теоретичною, моральною та

вольовою підготовкою, що, на нашу думку, є основою його професійно-педагогічної майстерності. Підвищення професійної майстерності тренера-викладача пов'язується нами із ефективністю управління тренувальними, навчальними і змагальними навантаженнями, співвідношенням їх оптимальних параметрів з урахуванням індивідуального, фізичного та особистісного розвитку вихованців. Цей перелік відображає професійну підготовку майбутніх тренерів-викладачів до формування управлінської та логістичної компетентності, оскільки сутність понять «управління» і «логістика» потребує планування навчально-тренувальної діяльності, прогнозування спортивних і освітніх досягнень, знання історії і перспективи розвитку виду спорту, підготовки спортсменів до участі в змаганнях тощо [89, с. 40].

Своєю чергою, сутність поняття «логістика» походить від грецького слова «logistike», що означає «мислення, розрахунок, діяльність». На початку XX століття її називали логікою формальною, що досліджується математичними методами, зокрема з використанням аксіоматизації і формалізації. Слово спочатку означало мистецтво обчислення або звичайну арифметику. Так, Г. Ляйбніц уживав його для позначення «числення умовиводів», що він намагався розробити. Далі цей термін вийшов із ужитку, поступившись місцем термінам: «математична логіка», «символічна логіка», або «логіка сучасна». У військовій діяльності та менеджменті логістикою називають теорію (мистецтво) розробки стратегій та оптимізації військових або технологічних процесів [243, с. 339].

«Великий тлумачний словник сучасної української мови» подає два тлумачення цього терміна: 1) розділ математики, що обґрунтовує логіку математичним методом і досліджує її можливості у конструюванні, інформатиці і т. ін.; 2) у підприємницькій діяльності – контроль за рухом матеріалів на підприємстві: від надходження сировини до постачання готового товару споживачеві [22, с. 494].

Історично склалося, що логістика, як практична діяльність була вперше застосована у військових операціях і стосувалася, насамперед, процесів забезпечення армійських підрозділів. Саме за допомогою військової логістики здійснювалося своєчасне, у заданий термін, у необхідне місце, постачання військового спорядження, продовольства, транспорту та військ. Тобто, тоді були закладені основи таких принципів логістики як своєчасність, надійність, системність, швидка адаптація до динамічного середовища [174, с. 1277].

Першим автором праць із логістики вважають французького військового фахівця початку XIX століття А. Жоміні, який визначив логістику як «практичне мистецтво руху військ». Він також стверджував, що логістика стосується не тільки перевезень, а й планування, управління, постачання, визначення місць дислокації військ, будівництва мостів, шляхів, тощо [105, с. 26].

У розвинених країнах світу концепція логістики сформувалася наприкінці 70-х років XX століття внаслідок енергетичної кризи і почала трактуватись як розвиток ідей системного підходу до організації управління. Еволюція, яку пройшло поняття «логістика», пов'язана з парадигмами, що склалися історично: 1) аналітична (логістика – теоретична наука, що досліджує проблеми управління матеріальними потоками у виробництві та обігу); 2) технологічна або інформаційна (логістика – процес планування, управління та контролю ефективного потоку запасів сировини, матеріалів, товарів, послуг з обов'язковою супутньою інформаційною підтримкою на шляху від виникнення потоку до місця його споживання, з метою задоволення потреб споживачів); 3) маркетингова (має за мету опис та пояснення відносин між логістичними системами та можливостями підприємства у конкурентній боротьбі); 4) інтегральна (логістика – синтетичний інструмент менеджменту, інтегрований матеріальним потоком для досягнення цілей менеджменту) [247, с. 43].

Сучасне уявлення про логістику все більше відрізняється від оригінального. Якщо раніше сутність терміна розглядалось як фізичний рух сировини і товарів, то тепер він включає планування закупівель, транспортування і зберігання. У найширшому розумінні логістикою називають будь-які процеси пов'язані з транспортуванням, зберіганням та обробкою будь-яких предметів [69, с. 422].

На підставі аналізу зазначеного вище, нами виділено два основні наукові підходи до трактування поняття «логістика»: перший підхід розглядає об'єктом логістики процес фізичного поширення продукції або процес її руху від сировини до кінцевого споживача; другий – визначає об'єктом логістичний потік, тобто всю різноманітність потокових процесів як у галузі виробництва, так і у сфері обігу, що власне розширює сферу прикладання логістики. Адже об'єктами дослідження у цих підходах є матеріальні, фінансові, інформаційні, людські та інші ресурси [247, с. 44].

Свою чергою, Є. Крикавський визначає логістику «... як науку про оптимальне управління матеріальними, інформаційними та фінансовими потоками в економічних адаптивних системах із синергетичними зв'язками» [112, с. 15].

Останніми роками термін набув широкого вжитку у бізнесі й тепер асоціюється саме з корпоративною лексикою. Так, І. Смирнов називає логістику мало не «новою філософією управління», що допомагає вдосконалювати управління постачанням збутом, зберіганням товарів, сприяє поліпшенню маркетингової діяльності, взаємодії постачальників та посередників [226].

У контексті нашого дослідження, логістика відіграє ключову роль у забезпеченні ефективної організації тренувального процесу, змагань та спортивних заходів різного масштабу. Вона охоплює широкий спектр завдань – від перевезення спортсменів, інвентарю та екіпірування до розміщення команд, організації харчування, медичного супроводу і координації графіків виступів. Крім того, логістика є важливим елементом

у функціонуванні спортивних клубів та федерацій. Вона впливає на роботу адміністративного персоналу, постачання товарів для вболівальників, ефективну організацію матчів, підтримку зв'язків із партнерами та спонсорами.

Таким чином, логістика у спорті – це не лише транспорт і складування, а стратегічно важливий компонент, що безпосередньо впливає на результативність виступів, комфорт спортсменів і загальний успіх спортивних заходів.

Як засвідчують результати нашого дослідження, успішне функціонування будь-якої організації, підприємства або соціальної системи не можливе без чіткого та ефективного управління. В умовах постійних змін зовнішнього середовища, зростаючої конкуренції та високої динаміки ризиків управління стає ключовим фактором досягнення цілей, оптимального використання ресурсів та забезпечення сталого розвитку.

«Великий тлумачний словник сучасної української мови» подає декілька визначень сутності поняття «управління», а саме: 1) спрямовувати діяльність, роботу кого-, чого-небудь; бути на чолі когось, чогось; керувати; 2) адміністративна установа або відділ якоїсь установи, що відає певною галуззю господарської, наукової, військової і т. ін.; 3) спрямовувати рух, хід, роботу чого-небудь; 4) спрямовувати хід якогось процесу, впливати на розвиток, стан чого-небудь [22, с. 1300].

«Філософський енциклопедичний словник» трактує «управління» як елемент, функцію організованих систем різної природи (біологічних, соціальних, технічних), що забезпечує збереження їх певної структури, підтримку режиму діяльності, реалізацію програми, мети діяльності, реалізацію програми досягнення мети [243, с. 657].

Отже, термін «управління» – всеосяжне поняття, що включає у себе всі дії і всіх осіб, що приймають рішення, у які входять процеси планування, оцінки, реалізації проєкту і контролю. Початок розвитку

управлінської науки пов'язаний із періодом промислового капіталу. У 1776 році вийшла праця А. Сміта «Багатство народів», у якій «управлінець» розглядається як фахівець з ефективності і керівник виробництва [235, с. 10].

У схожому контексті М. Мескон, М. Альберт, Ф. Хедоурі розуміли під управлінням процес планування, організації, мотивації та контролю, необхідний для того, щоб сформувані та досягнуті цілі організації [285]; тоді як А. Файоль вважав «управляти» – означає передбачати, організовувати, розпоряджатися, узгоджувати, контролювати [34, с. 123].

Класична школа управління, як засвідчили результати нашого дослідження, вчить, що необхідними умовами забезпечення успішної роботи компанії є: вдале формулювання системи цілей компанії, чітке доведення її до кожного працівника, мотивація персоналу на основі оцінки внеску кожного працівника у досягнення поставлених цілей. Теорія управління як наука (на відміну від її визначення) виникла позаминулого століття. Саме поняття «наукове управління» вперше ввів Фрідерік У. Тейлор, який вважається родоначальником теорії управління [104].

Сьогодні більшість науковців під «управлінням» розуміють сукупність взаємопов'язаних елементів організації, що взаємодіють між собою і зовнішнім середовищем для досягнення поставленої мети на основі використання матеріальних, трудових і фінансових ресурсів. Вони акцентують увагу на управлінні як процесі досягнення поставленої мети керівника зусиллями персоналу організації – цілі декларує керівник, а операції та дії щодо їх досягнення забезпечуються іншими людьми [82; 115; 143].

У контексті нашого дослідження актуальними будемо вважати положення, що: «управління» – це неперервна послідовність здійснення дій суб'єктом управління (теорія адміністративного управління); перед початком управління необхідно чітко сформувані цілі майбутньої спільної діяльності і визначити варіанти їх досягнення (теорія наукового

управління); результатом управління (цих дій) є зміни в об'єкті, яким управляють (теорія управління як наука про поведінку і людські відносини); у процесі управління повинен здійснюватися розподіл повноважень і корегування управлінських впливів (теорія управління як наука про наукову реалізацію організації праці і менеджменту). Результатом історичного розвитку управлінської думки стала поява у кінці XX століття нової теорії – теорії управління людськими ресурсами (А. Маслоу, Ф. Герцберг, Д. Макгрегор), що розглядає людей як основний ресурс і обґрунтовує цілеспрямованість стратегічного, інвестиційного підходу до формування у них необхідних якостей і компетенцій [241, с. 232].

Процеси управління у спорті охоплюють планування тренувального циклу, управління персоналом (тренерами, людьми, адміністрацією), фінансове забезпечення, маркетинг, логістику та стратегію розвитку спортивного клубу чи організації. Саме ефективний менеджмент дає можливість формувати сильні команди, залучати спонсорів, оптимізувати ресурси та створювати умови для досягнення високих спортивних результатів. Крім того, управління важливе і на державному рівні – для формування спортивної політики, розвитку масового спорту, підтримки молодих талантів та організації національних і міжнародних змагань.

Своєю чергою, «компетенція» і «компетентність», як ми зазначали вище, стали одними із ключових понять теорії управління людськими ресурсами, з цього часу і розпочалось активне вивчення їх змісту і структури, почав здійснюватися вибір засобів і методів їх формування.

З огляду на сучасні вимоги до фахівців з фізичної культури і спорту вважаємо, що результатом процесу професійної підготовки тренерів-викладачів необхідно розглядати набуту ними у процесі навчання систему компетентностей, що включає і управлінську складову, досвід виконання професійної діяльності, професійних завдань економічного та управлінського характеру та здатність до їх постійного вдосконалення.

У визначення поняття «управлінська компетентність» А. Грушева, Р. Вдовиченко та ін. включають: наявність системи необхідних знань, управлінських умінь та навичок, здібностей [71; 20]; інтегральну характеристику особистості, на думку Л. Даниленко, Л. Макодзей, що відображає їхні професійні якості й особистісні задатки [74; 132]; готовність ефективно проєктувати і здійснювати управлінську діяльність [229].

Однак більшість досліджень підтверджує той факт, що категорія «управлінська компетентність» визначається головним чином наявним рівнем професійної освіти, досвідом, індивідуально-психічними особливостями (темперамент, характер, соціально-психологічні, професійно-ділові, адміністративно-організаторські, вольові якості), мотивацією професійної діяльності й неперервної освіти, самовдосконаленням і рефлексією, рівнем творчого потенціалу [153, с. 116].

Проаналізувавши визначення поняття управлінської компетентності нами визначено, що логістична компетентність – це системно-особистісне навчання спеціаліста, що відображає єдність теоретичної і практичної оптимізаційно-управлінської підготовки, необхідної для успішного функціонування підприємства, організації, установи [56, с. 194].

У контексті нашого дослідження виділяємо наступні логістичні компетентності, якими повинні володіти майбутні фахівці у галузі фізичної культури і спорту: 1) інформаційно-аналітичні (знання методів та технологій побудови інформаційно-логістичних систем; уміння вирішувати задачі інформаційного забезпечення логістичної системи підприємства; навички аналізу і формування матеріальних та інформаційних потоків; 2) організаційно-управлінські (знання основних положень теорії управління; уміння вирішувати задачі організації і ефективного функціонування логістичної служби на підприємстві, уміння ефективно управляти конфліктами в логістичній діяльності, працювати в

команді для досягнення поставлених цілей; навички логістичного управління, планування, регулювання, управління матеріальними та інформаційними потоками); 3) оптимізаційно-технологічні (знання технологій закупівельної та виробничої логістики, логістики розподілу та збуту запасів, транспортної логістики, логістики сервісного обслуговування; навички організації логістичних процесів на підприємстві, оптимізаційне моделювання); 4) маркетингові (знання технологій сегментного аналізу ринку спортивних, туристичних, реабілітаційних, фітнес послуг, технологій маркетингових досліджень; навички виявлення актуальних і перспективних тенденцій споживчого попиту); 5) моніторингові (уміння розробляти прийоми контролю ефективності логістичної системи організації, створювати експертні системи у сервісній логістиці; навички оцінки ефективності логістичних систем закладу); 6) прогностичні (уміння розробляти логістичну стратегію підприємства; навички прогнозувального моделювання у логістиці, прийняття рішень стратегічного планування розвитку логістики на підприємстві) [138; 127; 61].

Отже, враховуючи зазначене вище, нами уточнено визначення логістичної компетентності майбутніх тренерів-викладачів з легкої атлетики як *«комплекс необхідних фахових знань, умінь і навичок, необхідних для ефективного планування, організації, координації, контролю та оптимізації тренувального й змагального процесів, управління ресурсами, логістичного забезпечення навчально-тренувальної діяльності в умовах змінного освітнього та спортивного середовища»*.

У більшості вітчизняних та зарубіжних наукових дослідженнях під організаційно-управлінською діяльністю автори розуміють «неперервну послідовність дій, що здійснюються суб'єктом управління, у результаті яких змінюється і формується образ об'єкта яким управляють, встановлюються цілі спільної діяльності, визначаються варіанти їх досягнення, розподіляються ролі між її учасниками» [164; 140; 146].

У цьому визначенні відображені ключові положення чотирьох історично складених теорій управлінської діяльності: теорії наукового управління (Ф. і Л. Гілбрет, Г. Гантт); теорії адміністративного управління (А. Файоль, Д. Урвік, Джеймс Д. Муні); теорії управління як науки про поведінку й загальнолюдські відносини (М. Фоллет, Е. Мейо, К. Арджіріс, Р. Лайкерт, Ф. Герцберг) і теорія управління як науки про наукову організацію праці і менеджмент (Ф. У. Тейлор) [144].

Упровадження інновацій в освітньому процесі закладів вищої освіти потребує організаційно-діяльнісного підходу до визначення, організації та реалізації спеціальних педагогічних умов, що відповідатимуть поставленим цілям підготовки майбутніх тренерів-викладачів. Поняття «педагогічні умови» сьогодні інтенсивно використовуються у наукових дослідженнях, присвячених проблемам професійної підготовки майбутніх фахівців.

У сучасній педагогічній науці є ряд підходів до трактування поняття «умова». У філософському словнику «умова» тлумачиться як фактор (лат. factor – чинник), тобто рушійна сила, причина будь-якого процесу [243, с. 543]; довідковій літературі сутність поняття «умова» визначається «... як необхідна обставина, що уможливлює здійснення, створення, утворення чого-небудь або сприяє чомусь» [22, с. 1295]; водночас «обставина» характеризується як сукупність умов, за яких що-небудь відбувається [22, с. 818].

У нашому дослідженні таким явищем є процес фахової підготовки майбутніх тренерів-викладачів під час їхнього професійного становлення у закладах вищої освіти. Враховуючи зазначене вище, доцільним вважаємо розгляд сутності поняття «педагогічна умова». У свою чергу, поняття «педагогічна умова» стосується різних аспектів усіх складових процесу освіти, виховання і розвитку майбутніх тренерів-викладачів: цілей, змісту, принципів, форм, методів, засобів їхньої професійної підготовки тощо. Це поняття вживається щодо цілісного освітньо-виховного процесу під час

характеристики освітньої системи або окремих її сторін чи елементів. Найчастіше під педагогічними умовами розуміють такі, що спеціально (свідомо) створюються в освітньому процесі з метою підвищення його ефективності або забезпечення можливості реалізації певних інновацій, найефективніший їх перебіг [126, с. 5]; у свою чергу, А. Семенова визначає педагогічні умови як обставини, від яких залежить та відбувається цілісний продуктивний педагогічний процес професійної підготовки фахівців, що опосередковується активністю особистості, групою людей [217]; тоді, як на думку О. Братанич, педагогічні умови є сукупністю об'єктивних можливостей змісту, методів, організаційних форм і матеріальних можливостей здійснення педагогічного процесу, що забезпечує успішне досягнення поставленої мети [14]; у свою чергу, І. Богданова вважає, що педагогічні умови – це результат «... цілеспрямованого відбору, конструювання та застосування елементів змісту, методів (прийомів), а також організаційних форм навчання для досягнення цілей» [9].

Актуальним, у контексті нашого дослідження, є визначення В. Манько сутності педагогічної умови як взаємопов'язаної сукупності внутрішніх параметрів та зовнішніх характеристик функціонування, що забезпечує високу результативність навчального процесу і відповідає психолого-педагогічним критеріям оптимальності [137]; на думку Т. Гуцана, педагогічні умови – «... це структурна оболонка педагогічних технологій чи педагогічних моделей, які повинні віддзеркалювати структуру готовності майбутніх фахівців до діяльності в умовах профільного навчання» [73]; тоді як Г. Голубова зазначає, що «... педагогічні умови – це особливості організації навчально-виховного процесу, що детермінують результати виховання, освіти та розвитку особистості. Це такі особливості організації навчально-виховного процесу, що забезпечують цілісність навчання та виховання майбутніх учителів, сприяють всебічному гармонійному розвитку особистості студентів та

створюють сприятливі можливості для виявлення та розвитку їх педагогічної обдарованості» [64].

На думку Т. Вдовичин, педагогічні умови також забезпечують культуру міжособистісних взаємин учасників освітньо-виховного процесу [21, с. 227].

Отже, сутність педагогічних умов нами розуміється як *сукупність організаційних форм, методів, прийомів, засобів координації освітнього впливу на майбутніх тренерів-викладачів для мотивації та стимулу, ефективного саморозвитку професійно важливих особистісних здібностей та якостей, базових компетентностей і, як наслідок – цілісного становлення їхньої особистості*. Вивчаючи різні дефініції педагогічних умов для формування логістичної компетентності майбутніх тренерів-викладачів з легкої атлетики, ми актуалізували положення про те, що педагогічні умови розглядаються як структурна оболонка педагогічних технологій чи педагогічних моделей, обставини, завдяки яким реалізуються компоненти технологій.

Своєю чергою, «Великий тлумачний словник сучасної української мови» дає декілька визначень сутності терміна «технологія»: 1) сукупність знань, відомостей про послідовність окремих виробничих операцій у процесі виробництва чого-небудь; 2) навчальний предмет, що викладає ці знання і відомості; 3) сукупність способів обробки чи переробки матеріалів, виготовлення виробів, проведення різних виробничих операцій тощо [22, с. 1245].

Зокрема, термін «педагогічна технологія» з'явився в освіті порівняно недавно, його було вжито у 1886 р. англійцем Джеймсом Саллі. Однак дискусія щодо того, чи є у природі педагогічна технологія як певний інструмент навчання й виховання, яким може оволодіти кожний педагог, триває дотепер. У ній окреслилося дві принципові позиції. Прибічники однієї переконані, що виховання й навчання є творчими процесами, інтуїтивним осягненням світу іншої людини і відповідним впливом на цей

світ, їх опоненти доводять, що педагогічний процес має інструментальний характер. Його мета полягає у вихованні особистості із заздалегідь заданими властивостями. Одним із перших оприлюднив ідею технологізації навчального процесу видатний чеський мислитель-гуманіст, педагог, громадський діяч Ян-Амос Коменський, стверджуючи, що школа є майстернею, «живою типографією», що «друкує» людей [100, с. 408].

Отже, поняття «педагогічна технологія» може бути представлене трьома аспектами: 1) науковим, за яким педагогічні технології вважаються частиною педагогічної науки, що вивчає і розробляє цілі, зміст і методи навчання і що проєктує педагогічні процеси; 2) процесуально-описовим: опис (алгоритм) процесу, сукупність цілей, змісту, методів і засобів для досягнення планованих результатів навчання; 3) процесуально-дієвим: здійснення технологічного (педагогічного) процесу, функціонування усіх особових, інструментальних і методологічних педагогічних засобів [180].

На підставі зазначеного вище нами здійснено аналіз кількох визначень поняття «педагогічні технології»: 1) «... це сукупність способів (методів, прийомів, операцій) педагогічної взаємодії, послідовна реалізація яких створює умови для розвитку учасників педагогічного процесу і передбачає його певний результат» (О. Пометун); 2) «... це проєкт певної педагогічної системи, яка реалізується практично» (В. Беспалько); 3) «... це змістовне узагальнення, яке вбирає в себе смисл існуючих визначень» (Г. Селевко); 4) «... це система засобів навчання і способів їх застосування» (І. Мархель) [179].

Отже, педагогічна технологія – це сукупність психолого-педагогічних установок, що визначають спеціальний набір і комбінації форм, методів, способів, прийомів навчання, виховних засобів. Вона функціонує і як наука, що досліджує найбільш раціональні напрями навчання, і як система способів, принципів і регуляторів, уживаних у навчанні, і як реальний процес навчання. Специфіка педагогічної технології полягає у тому, що у ній актуалізується і здійснюється такий

освітній процес, що має гарантувати досягнення поставлених цілей. Оперативний зворотній зв'язок є наскрізним для усього освітнього процесу. У такому контексті нами виділено ще й такі особливості педагогічних технологій: подання змісту матеріалу у вигляді навчальних задач; наявність чіткої логіки, послідовності дій, операцій; мотиваційне забезпечення діяльності; наявність засобів і способів одержання інформації; творча активність учасників педагогічного процесу. На результат впливає також рівень педагогічної майстерності викладача, інтелектуальний та емоційний фон групи, матеріальна база закладу освіти тощо [44, с. 22].

Отже, можемо зробити висновок, що освітні технології, що використовуються у навчальному процесі закладу вищої освіти поділяються на:

1) технології контекстного навчання, що базуються на тому, що цілеспрямоване освоєння людиною професійної діяльності не можливе без контексту його життєвої ситуації, в якій перебуває не тільки він сам, а й інші люди, з якими він знаходиться у відносинах міжособистісної взаємодії та зовнішніх умов;

2) ігрові освітньо-професійні технології, що важко переоцінити у процесі формування компетенцій майбутнього фахівця з фізичної культури і спорту;

3) дидактична гра – це інтерактивний метод, що дозволяє здобувачам вищої освіти навчатися на власному досвіді, шляхом спеціально організованого і регульованого «проживання» життєвої і професійної ситуації (програвання певної ролі за сценарієм, ідентифікацією себе з нею, допомагає здобувачу вищої освіти знайти емоційний досвід взаємодії з іншими людьми в особисто- та професійно-значимих ситуаціях, встановити зв'язок між власною поведінкою та її наслідками на основі аналізу своїх переживань та переживань партнерів по спілкуванню, йти на ризик експериментування з новими моделями в аналогічних ситуаціях);

4) навчально-рольова професійно-імітаційна гра – це дидактичний засіб розвитку теоретичного і практичного мислення майбутнього фахівця (її потрібно розглядати як модель професійної дійсності, в якій одночасно реалізуються умовна, теоретична і професійно-практична складові);

5) ігри-тренінги, що використовуються в освітньому процесі закладу вищої освіти, надають здобувачам змогу емоційно реагувати на різні хвилювання, тривоги, складності, пов'язані з навчально-пізнавальною і навчально-професійною (у період практики) діяльністю, навчитися контролювати свою поведінку.

Освітньо-професійні ігри-тренінги є засобом пізнання себе та інших, дозволяють змодельовати перспективи професійного саморозвитку майбутнього фахівця. За таких умов необхідно відзначити сутність ознаки психологічної компетентності викладача, який організовує рольову гру, до якої можна віднести здатність до аналізу ситуації і емоційних переживань учасників, вміння прогнозувати наслідки, події, що розгортаються, здатність гнучко і вчасно реагувати на те, що відбувається [156].

У професійно-орієнтованій підготовці майбутніх фахівців з фізичної культури і спорту особливо важливі проєктні технології, в основі яких лежить вміння здобувача вищої освіти орієнтуватися в інформаційному просторі і самостійно конструювати свої професійно-прикладні практико-орієнтовані знання. Під час виконання проєкту діяльність здобувачів вищої освіти може бути індивідуальною, парною або груповою. Робота виконується протягом визначеного періоду часу і направлена на вирішення конкретної навчально-професійної проблеми [50, с. 85].

Отже, освітні технології відіграють ключову роль у підготовці майбутнього тренера-викладача, забезпечуючи ефективність освітнього процесу, інноваційність підходів до викладання та високий рівень професійної підготовки. Вони сприяють розвитку цифрової грамотності, вдосконаленню методичних навичок, інтеграції сучасних засобів навчання, а також індивідуалізації освітнього процесу. Використання інформаційно-

комунікаційних технологій дає змогу моделювати реальні ситуації, аналізувати спортивну діяльність та впроваджувати інновації у тренувальний процес. Таким чином, впровадження освітніх технологій є необхідною умовою формування компетентного та конкурентоспроможного фахівця у галузі фізичної культури і спорту.

У контексті здійсненого вище теоретичного аналізу, нами схарактеризовано сутнісні ознаки базових категорій дослідження таких, як «формування» та «моделювання». У педагогічній літературі формування розуміється як: процес надбання сукупності стійких засобів і якостей особистості [141]; результат розвитку людини, пов'язаний із цілеспрямованими змінами через виховання, освіту і навчання [92]; процес під час якого відбувається духовне збагачення, удосконалення стилю роботи, розвиток індивідуальності, інтелігентності, внутрішньої та зовнішньої загальної та професійної культури особистості фахівця [4].

У педагогічній науці, на думку Е. Шматкова, моделювання використовується для вирішення низки завдань, основними з яких є: оптимізація структури навчального матеріалу; поліпшення планування навчального процесу; управління пізнавальною діяльністю; управління навчально-виховним процесом; діагностика, програмування і проектування навчання [263].

Моделювання як підхід широко застосовують у педагогічних дослідженнях завдяки дидактичним моделям і моделюванню, що: дають змогу виокремити суттєві ознаки і якості об'єктів та явищ, і одночасно відкидати другорядні, які тільки ускладнюють загальну картину; дозволяють стиснути навчальну інформацію у процесі використання умовних зображень або графічних побудов, що дають змогу перейти до більш важливіших одиниць змісту; виявляють приховані внутрішні зв'язки та відносини і стають засобами формування узагальненого аналізу і синтезу; є інструментом організації і самих пізнавальних процесів; виступають як мнемотехнічні засоби [132, с. 42].

Так, К. Ляшенко визначає моделювання «як особливий пізнавальний процес, метод теоретичного та практичного опосередкованого пізнання, коли суб'єкт замість безпосереднього об'єкта пізнання вибирає чи створює схожий із ним допоміжний об'єкт-замісник (модель), досліджує його, а здобуту інформацію переносить на реальний предмет вивчення». Одним із способів моделювання може бути професійна ситуація, що означає проєктування можливих варіантів майбутньої професійної діяльності та пошук напрямів їх вирішення [131, с. 289].

Отже, під формуванням логістичної компетентності майбутніх тренерів-викладачів з легкої атлетики ми будемо розуміти *«цілеспрямований, поетапний, педагогічний процес, спрямований на оволодіння майбутніми тренерами-викладачами системою логістичних знань, умінь, навичок і досвіду, необхідних для ефективного управління матеріальними, інформаційними, часовими, людськими ресурсами в контексті організації і проведення спортивно-тренувальної та змагальної діяльності»*.

Відтак, понятійно-категоріальне дослідження формування логістичної компетентності майбутніх тренерів-викладачів з легкої атлетики дає змогу виокремити ключові концепти, що лежать в основі цього процесу та визначити взаємозв'язки між ними:

- легка атлетика як базовий вид спорту виступає фундаментом для професійної підготовки тренера-викладача, діяльність якого поєднує педагогічні, організаційні, управлінські та логістичні функції;

- сутність логістичної компетентності розкривається через здатність ефективно планувати, організовувати, координувати та контролювати навчально-тренувальний процес, що вимагає сформованості управлінських та професійних якостей, таких як відповідальність, аналітичне та логічне мислення, стресостійкість, уміння діяти у нестандартних ситуаціях;

- у межах професійної підготовки важливими складовими виступають педагогічні умови, впровадження інноваційних педагогічних

технологій, а також розробка та реалізація авторської структурно-функціональної моделі, заснованих на принципах системності, цілісності та практичної спрямованості.

Таким чином, понятійно-категоріальний аналіз формує методологічну базу для подальшого наукового обґрунтування змісту, структури, методів та засобів формування логістичної компетентності майбутніх тренерів-викладачів з легкої атлетики.

1.3. Сучасний стан дослідження проблеми формування логістичної компетентності майбутніх тренерів-викладачів з легкої атлетики у педагогічній теорії та освітній практиці

Стрімкий розвиток суспільства, інновації в організації та проведенні світових змагань найвищого рівня, детермінують вимоги щодо підвищення професійної підготовки майбутніх фахівців з фізичної культури і спорту.

Аналіз «Стандарту вищої освіти України з підготовки бакалаврів спеціальності 017 «Фізична культура і спорт» [231] та «Довідника кваліфікаційних характеристик професій працівників спортивної діяльності» [83] засвідчують, що нові принципи існування фізкультурно-спортивного бізнесу відкривають великі перспективи для самоорганізації тренерів в умовах зростаючої нестабільності у світовому спорті. Обов'язки та права працівників галузі фізичної культури і спорту визначаються на основі довідника кваліфікаційних характеристик професій працівників і відображаються у посадових інструкціях, що містять конкретний перелік посадових обов'язків працівників з урахуванням особливостей організації праці та затверджуються керівниками суб'єктів сфери фізичної культури і спорту, враховуючи завдання, функції і повноваження, що встановлені нормативно-правовими актами, штатним розписом [216, с. 23].

Як засвідчили результати нашого дослідження, професійна підготовка майбутнього тренера-викладача зорієнтована на розширення кола компетентностей у професійній діяльності, здатністю фахівця застосовувати засоби управлінського впливу на процеси навчання, виховання та тренування. Така різноплановість підготовки тренера-викладача потребувала виявлення рівня професіоналізму, який ми розглядаємо у взаємозв'язку із професійною компетентністю та її складовою логістичною компетентністю [48, с. 89].

Професійну підготовку майбутніх фахівців з фізичного виховання досліджено Л. Сущенко [234]; професійне становлення майбутніх тренерів-викладачів у процесі фахової підготовки схарактеризоване Є. Павлюком [170]; педагогічні умови формування фахових компетенцій майбутніх тренерів-викладачів у процесі вивчення циклу професійно-орієнтованих дисциплін досліджено М. Буренко [16]; теоретичні і методичні засади підготовки тренерів-викладачів до професійної діяльності схарактеризовані А. Свастьєвим [215]; розвиток професійної компетентності майбутніх тренерів-викладачів у процесі фахової підготовки досліджувала Т. Чопик [257]; професійне становлення особистості тренера-педагога як важливого чинника успішної фізкультурно-спортивної діяльності у закладах освіти розглядається С. Ящуком [273]; особливості професійно-педагогічної діяльності тренера-викладача з певного виду спорту схарактеризовані А. Ребриною [204].

Проблеми формування професійної компетентності майбутніх тренерів-викладачів з різних видів спорту, а саме: з атлетичної гімнастики відображено у наукових працях В. Пономарьова [189]; з аквафітнесу – досліджені С. Сальниковою [212]. У свою чергу, особливості розвитку професійної підготовки майбутніх тренерів-викладачів зі спортивних ігор досліджено В. Левківим [121]; проблеми готовності майбутніх тренерів-викладачів до роботи у ДЮСШ з плавання схарактеризовано у наукових працях В. Назаренко [149]. Зокрема, формування професійних якостей

майбутніх-тренерів з волейболу досліджені Т. Тищенко [240]; з футболу – у наукових працях О. Сверстнева [216].

У результаті аналізу вище схарактеризованих наукових праць нами визначено, що досить не значна кількість авторів досліджує формування професійної компетентності майбутніх тренерів-викладачів з легкої атлетики, хоча легка атлетика вважається найвидовищнішим, найчисельнішим олімпійським видом спорту і поєднує декілька спортивних дисциплін, що включають змагання з бігу, спортивної ходьби, стрибків та метань. Здавна легку атлетику називають «королевою спорту».

Окреме місце в аналізі сучасного стану дослідження проблеми формування логістичної компетентності майбутніх тренерів-викладачів з легкої атлетики посідає характеристика педагогічних умов формування психологічної готовності тренерів до прийняття рішень в екстремальних ситуаціях, що досліджено О. Хуторенко [252]. Тоді як науково-педагогічні компетентності тренера-викладача як психолого-педагогічну проблему розглянуто О. Павлюк [172].

Зокрема, Л. Сущенко визначає професійну підготовку майбутніх фахівців фізичного виховання та спорту як «... процес, що характеризує технологічно обґрунтовані засади закладів вищої освіти країни надання особистості такого рівня професіоналізму, завдяки якому вона стане конкурентоспроможною на ринках праці, буде самостійно організовувати фізичне виховання різних верств населення регіону й успішно працюватиме в усіх ланках спортивного руху» [234].

Відтак, ми вважаємо, що ефективність будь-якої діяльності залежить від професіоналізму фахівця, тобто від його професійної компетентності, як одного з найважливіших факторів професійної діяльності, що постійно потребує підвищення професійної компетентності, саморозвитку та самовдосконалення.

На думку С. Колчинського, тренер-викладач має уміти: уточнювати цілі й перспективи власної діяльності і діяльності спортивного колективу;

на підставі зібраної інформації висувати конкретні завдання своєї роботи; обирати форми, прийоми та засоби реалізації поставлених завдань, планувати свою працю, а також діяльність спортивних колективів; реалізовувати на практиці заплановане, втілювати задуми у життя; контролювати дієвість всіх виховних справ і заходів, творчо вдосконалювати й раціоналізувати форми та методи виховного впливу, коригувати свою працю; підводити підсумки, звіряти заплановані цілі, завдання і отримані результати, об'єктивно оцінювати свою працю; навчатись того, як необхідно працювати і формувати ці навички в інших, узагальнювати досвід тренерів і порівнювати його з власною працею; використовувати комп'ютерну техніку, комп'ютерні програми для планування виховних та тренувальних процесів, обліку виконаних тренувальних навантажень, контролювати самопочуття учнів, коригувати тренувальний процес тощо [106].

У змісті професійної освіти майбутніх тренерів-викладачів з легкої атлетики В. Дутчак, В. Шеретюк та Т. Потапчук визначають наступні компоненти, що виконують важливі функції: дослідницьку (спрямована на аналіз і впровадження новітніх підходів); інформаційно-організаційну (забезпечує використання сучасних інформаційних ресурсів і методик навчання); прогностичну (дає змогу оцінювати перспективи розвитку фізичної культури та спорту в суспільстві); орієнтовано-організаційну (допомагає майбутнім тренерам-викладачам адаптувати навчально-тренувальний процес до потреб різних вікових груп і соціальних категорій); оцінювально-селективну (забезпечує аналіз ефективності тренерсько-викладацької діяльності); інтегративну (сприяє об'єднанню різних галузей знань для комплексного підходу до фізичного виховання) [194].

Водночас, С. Ящук та Н. Дудник у професійній підготовці майбутніх тренерів-педагогів рекомендують використовувати наступні педагогічні та методичні підходи, як: компетентнісна спрямованість; багаторівневість;

професійна спрямованість; професійно-навчальна вмотивованість; контекстне навчання; інклюзивність професійної освіти; провідна роль вчителя; інформатизація тощо. На думку авторів, для реалізації таких підходів на практиці необхідно шукати і впроваджувати нові методи та технології у закладах вищої освіти щодо підготовки майбутніх тренерів-викладачів [273, с. 986].

Отже, є підстави для висновку про те, що підвищення професійної майстерності тренера-викладача пов'язане з ефективністю управління навчальними, тренувальними і змагальними навантаженнями, співвідношенням їх оптимальних параметрів із урахуванням індивідуального, фізичного і особистісного розвитку вихованців.

Своєю чергою, перші розробки проблеми формування управлінської компетентності майбутніх менеджерів, керівників освітніх закладів представлено у дослідженнях: Л. Володарської-Золи, у процесі професійної підготовки майбутніх менеджерів у вищих технічних навчальних закладах [29]; Г. Єльнікової, з проблем формування управлінської компетентності як предмету дослідження [90]; П. Олешко, А. Кінаха, які досліджували управлінську компетентність керівника освітнього закладу [153]; В. Мельника, Г. Вдовиченка, Т. Волотовської, які вивчали проблеми підвищення управлінської кваліфікації керівника загальноосвітнього закладу і в результаті виділяють під час формування управлінської компетентності керівника такі компоненти: когнітивний – сформованість сукупності науково-теоретичних і науково-практичних знань про управлінську діяльність; діяльнісний – сформованість сукупності умінь і навичок, необхідних для вирішення завдань управління; мотиваційний – спрямованість сукупності потреб, інтересів, мотивів, настанов, цінностей і цілей управлінської діяльності; рефлексивний – сформованість здатності до адекватної оцінки себе як особистості професіонала, суб'єкта управлінської діяльності; особистісний – сформованість сукупності особистісних якостей, що обов'язково мають

бути притаманні професійно-компетентному управлінцю [142; 20; 30]; Д. Козлов досліджував управлінську компетентність майбутніх викладачів вищої школи [103]; у свою чергу, Р. Костенко схарактеризував управлінську компетентність майбутніх педагогів [110].

Формування управлінської компетентності майбутніх фахівців різних напрямів та спеціальностей, зокрема, економічного профілю висвітлено у наукових працях А. Грушевої, яка визначає управлінську компетентність як «... соціально детерміноване системне динамічне утворення у складі професійної компетентності, яка проявляється під час управлінської діяльності, зорієнтоване на досягнення її цілей через реорганізацію знань, умінь, навичок і професійно важливих якостей, що обумовлюють здатність особистості до професійної діяльності» [71, с. 45]; зокрема, Л. Макодзей, досліджуючи проблеми формування управлінської компетентності майбутніх магістрів лісового господарства, вважає, що «... управлінська компетентність – це інтегральна професійно-особистісна його характеристика, яка проявляється під час управлінської діяльності, у межах якої актуалізується система його управлінських знань, умінь та професійно важливих якостей» [132, с. 45]; Н. Андрущенко, зосередив увагу на формуванні управлінської компетентності у майбутніх менеджерів засобами інтерактивних технологій [1].

Свою чергою, С. Гапоненко, досліджуючи формування управлінської компетентності майбутніх учителів фізичної культури, визначає, що «... управлінська компетентність фахівців фізичної культури – це інтегральний показник, що включає в себе: володіння сучасними педагогічними методами і технологіями; комунікативність у поєднанні з творчо-прогностичним мисленням; всебічну розвиненість; здатність до аналізу, узагальнення і впровадження передового сучасного зарубіжного, вітчизняного й історичного фізкультурного досвіду; володіння якостями, що формують системність мислення, швидкості реакції на проблему, що виникає та прийняття рішення для її усунення або ліквідації наслідків;

уміння мотивувати тих, із ким проводяться заняття, тренування до активізації їх спортивної діяльності; уміння саморозвиватись та самовдосконалюватись» [36, с. 83].

Важливий аспект досліджуваної нами проблеми складають результати С. Криштанович, А. Конох, Н. Маковецької щодо управлінської компетентності майбутніх фахівців галузі фізичної культури і спорту включають наступні ключові компетенції: соціально-особистісну, особистісно-індивідуальну, освітню, аналітичну, оцінно-контрольну, економічну, соціальну, психологічну, інформаційну та комунікативну [113; 109].

У схожому контексті Ю. Дубревський розглядає управлінську компетентність майбутнього викладача фізичної культури як інтегральну якість особистості, що дає змогу керівнику у найбільш ефективний спосіб здійснювати свою діяльність, а також саморозвиток та самовдосконалення [89].

У контексті зазначеного вище Ю. Коваленко акцентує увагу на тому, що управлінська компетентність спортивного менеджера включає в себе ряд компетенцій: наявність соціальної освіти, широкої загальної та спеціальної ерудиції, постійне підвищення науково-професійної підготовки, яка забезпечується діловими й особистісними якостями [101].

У своїй монографії Ю. Войнар, Д. Наварецький, І. Глазирін, зазначають, що управлінська компетентність фахівця галузі фізичного виховання і спорту розглядається як «... інтегрована професійно-особистісна характеристика у програмі навчальних закладів, яка повинна забезпечувати ефективний рівень їх професійної компетентності, що визначаються сукупністю мотиваційних і ціннісних установок, зумовлених необхідним обсягом знань і вмінь, рівнем професійної майстерності та досвідом роботи в обраній сфері діяльності» [27, с. 25].

Аналіз наведених вище наукових досліджень свідчить, про те, що формування управлінської компетенції майбутніх фахівців фізичної

культури і спорту є тривалим процесом, що спрямовується на вдосконалення форм, методів та засобів для їх навчання, а також сприятиме формуванню логістичної компетентності, що необхідна для успішного виконання основних видів організаційно-управлінської діяльності.

Зокрема, І. Поліщук у своїх працях досліджує логістичну компетентність як складову ефективної логістики, вона пропонує під поняттям логістичної компетентності розуміти «... сукупність логістичних компетенцій елементів логістичної системи – логістичного персоналу, підприємств, організацій, установ тощо». На думку авторки логістична компетентність втілюється у компетенціях персоналу та є певним набором професійних та особистісних характеристик фахівців [185, с. 121].

У контексті нашого дослідження формування логістичної компетентності передбачає готовність майбутніх тренерів-викладачів з легкої атлетики до вирішення нестандартних логістичних ситуацій, що виникають під час організації, проведення масових фізкультурно-спортивних заходів та участі у різного виду змаганнях завдяки особистісним характеристикам людини, через перехід від якості логістичних знань до якості логістичної діяльності, а також через здатність до прийняття логістичних управлінських рішень.

Аналізуючи праці І. Поручинської, В. Поручинського, А. Слащук [191], що розкривають вплив логістики на проведення спортивних подій, ми відзначаємо важливість володіння спортсменами та їх тренерами відповідними знаннями з перевезення спортивного інвентарю (снарядів, обладнання), з організації переїздів та розміщення спортсменів у готелях чи тренувальних базах, уміннями оформляти необхідну документацію з транспортування, тобто володіти логістичною компетентністю.

У свою чергу, М. Огієнко та Л. Лисенко, досліджуючи вплив логістики на спортивне тренування, визначають основні аспекти логістичного підходу у спортивному тренуванні, а саме: найбільш

раціональну організацію планування (контроль в основі планування); технології спортивного тренування і матеріального потоку (форми, методи, засоби, умови, впливи), що забезпечують функціонування системи спортивної підготовки); формування господарських зв'язків (зовнішніх, внутрішніх) (зв'язок тренер-адміністратор); вивчення ринку і прогнозування попиту (змагання, умови конкуренції); визначення потреб у матеріальних ресурсах (матеріальне забезпечення); вибір постачальників (тренерів); встановлення послідовності пересування продукції через місця складування (перспективне планування, траєкторія поведінки спортсмена); формування і регулювання запасів (створення необхідної функціональної бази); виконання операцій безпосередньо попередніх і остаточних перевезень продукції (передзмагальний етап, психологічна підготовка, налаштування на певний результат) [152, с. 14].

На думку А. Кашуби, В. Ковальського та Л. Чалій, структура логістичної компетентності тренера-викладача охоплює знання, навички та уміння, що забезпечують ефективне планування, організацію і реалізацію тренувального процесу з урахуванням ресурсного, просторово-часового та інформаційного забезпечення. Автори до основних компонентів логістичної компетентності тренера-викладача включають: планувально-організаційний, інформаційно-аналітичний, комунікативний, етично-правовий, адаптаційно-ситуаційний, ресурсний.

1) планувально-організаційний компонент охоплює сукупність знань, умінь і навичок, пов'язаних з ефективним плануванням, структуризацією та організацією тренувального процесу і спортивної діяльності загалом;

2) інформаційно-аналітичний компонент проявляється у вмінні тренера-викладача аналізувати результати змагань і тренувань, вести документацію, використовувати інформаційно-комунікаційні технології для моніторингу й обліку;

3) комунікативний компонент створює умови для ефективного спілкування, взаємодії та підтримування конструктивних зв'язків тренера-викладача з усіма учасниками тренувального і змагального процесу, а також із зовнішніми партнерами й структурами;

4) етично-правовий компонент проявляється у сукупності знань, навичок і ціннісних орієнтацій, що забезпечують професійну діяльність тренера-викладача відповідно до законодавчих норм, етичних стандартів, норм безпеки та принципів чесної гри;

5) адаптаційно-ситуаційний компонент передбачає здатність тренера-викладача ефективно реагувати на змінні умови тренувального та змагального процесу, адаптуючи стратегії та методи відповідно до конкретних ситуацій;

6) ресурсний компонент логістичної компетентності є сукупністю знань, умінь і навичок, пов'язаних з ефективним управлінням матеріальними, фінансовими, кадровими та інфраструктурними ресурсами, необхідними для реалізації тренувального і змагального процесу [99, с. 60].

Як засвідчили результати нашого теоретичного аналізу, з метою оптимізації процесу спортивної підготовки доцільно впроваджувати положення логістики, як науки про досконале планування та управління досягненням певного результату, і у практику розробки організаційно-методичних та тренувальних заходів.

Враховуючи те, що професійна компетенція має відображати специфіку майбутньої професійної діяльності і відповідати вимогам професійних стандартів, на основі результатів аналізу наведених вище визначень у змісті нашого дослідження під логістичною компетенцією майбутніх тренерів-викладачів будемо розуміти «комплекс необхідних знань з управління і логістики, організаційних умінь та навичок, який дозволяє ефективно здійснювати управління професійно-педагогічною та фізкультурно-спортивною діяльністю».

Отже, є підстави для висновку про те, що здебільшого основна увага у наукових працях зосереджена на проблемах формування професійної та управлінської компетентності. Переважна більшість дисертацій присвячена компетентнісному підходові підготовки майбутніх фахівців галузі фізичної культури і спорту, тренерів-викладачів та управлінської компетентності керівників освітніх закладів, майбутніх спортивних менеджерів. Однак формування управлінської компетентності майбутніх тренерів-викладачів як педагогічна проблема розглядалась на рівні окремих публікацій, а вплив логістики досліджувався під час організації та проведення масових спортивних подій та спортивного тренування.

Таким чином, теоретичний аналіз проблеми сформованості логістичної компетентності майбутніх тренерів-викладачів з легкої атлетики у процесі професійної підготовки дає змогу прийти до висновку щодо її актуальності та соціально-педагогічної значущості, а також зазначити, що у педагогічних дослідженнях недостатньо висвітлено методики її формування.

Виявлення стану вирішення проблеми формування логістичної компетентності майбутніх тренерів-викладачів з легкої атлетики у процесі професійної підготовки передбачає здійснення педагогічного експерименту, що дасть змогу виявити особливості сформованості логістичної компетентності майбутніх тренерів-викладачів з легкої атлетики за певними параметрами та критеріями.

Експериментальну роботу за темою дослідження було сплановано і реалізовано у декілька етапів, а саме:

Констатувальний етап.

2020-2021 роки – збір, систематизація й аналіз джерельної бази, теоретико-прикладної інформації, виокремлення основних напрямів, визначення методик її опрацювання.

2021-2022 роки – адаптація діючого та розроблення авторського діагностичного інструментарію сучасного стану дослідження психолого-

педагогічної проблеми формування логістичної компетентності майбутніх тренерів-викладачів з легкої атлетики у процесі професійної підготовки та здійснення аналізу здобутих експериментальних даних, визначення основних протиріч у розв'язанні означеної проблеми, формулювання висновків та обґрунтування можливих напрямів ефективного розв'язання завдань дослідження.

Формувальний етап.

2021-2024 роки розроблення та експериментальна перевірка авторського навчально-методичного забезпечення (удосконалення традиційних та впровадження в освітній процес інноваційних форм, методів та педагогічних умов), як складових експериментальної методики формування дослідження. Формулювання висновків та оформлення результатів здійсненого дослідження.

Для дослідження сучасного стану формування логістичної компетентності майбутніх-тренерів викладачів під час констатувального етапу ми провели опитування серед випускників спеціальності 017 «Фізична культура і спорт» та представників роботодавців.

У дослідженні взяли участь 50 випускників, які закінчили заклади вищої освіти у 2019 та 2020 роках. Оцінка сформованості компетентності здійснювалась за допомогою анкети, представленої у Додатку Б. Кожна компетентність була представлена у анкеті із завданнями (по 40 завдань кожного блоку: «знання», «уміння», «навички») і оцінювалась за п'ятибальною шкалою: від 0 до 20 правильних відповідей – низький рівень (2 бали); 21-30 правильних відповідей – середній рівень (3-4 бали); 31-40 правильних відповідей – достатній рівень (5 балів). Підсумкову оцінку сформованої логістичної компетентності випускників розраховували як середню арифметичну з трьох блоків.

Результати проведеного дослідження серед випускників свідчать про те, що тільки у 20 % випускників є базовий (середній) рівень сформованості логістичної компетентності; у 80 % випускників –

логістична компетентність не сформована (середній бал 3 і нижче), що не дає їм можливості ефективно здійснювати логістичну діяльність. За результатами проведеного дослідження ми визначили, що процес формування логістичної компетентності має бути більш цілеспрямованим та систематичним.

Аналізуючи отримані результати, ми відзначили необхідність проведення опитування і серед представників роботодавців щодо затребуваності логістичної компетентності і необхідності її формування у майбутніх тренерів-викладачів з легкої атлетики для здійснення ними успішної професійної діяльності. Опитування було проведене у вигляді анкетування, текст анкети представлений у Додатку В.

В опитуванні брали участь 30 респондентів (директори ліцеїв, спортивних шкіл міста та області, їхні заступники з навчальної та спортивної роботи, керівники методичних об'єднань, директори фітнес-центрів та спортивних клубів).

Одним із головних завдань опитування було визначення задоволення роботодавців якістю підготовки випускників до здійснення логістичної діяльності, а також визначення прояву цієї компетентності, оволодіння якою дасть змогу майбутнім тренерам-викладачам ефективно вирішувати завдання з логістики і бути конкурентоспроможними на ринку праці.

Вік респондентів у межах 30-60 років (30-39 років – 12 чол. (40 %), 40-49 років – 10 чол. (33 %), 50-60 років – 8 чол. (27 %)). Більшість із них чоловіки – 20 (67 %) та 10 жінок (33 %). Всі респонденти мають вищу освіту (100 %).

Трохи більше половини роботодавців (17 чол. (57 %)) задоволені якістю підготовки випускників закладів вищої освіти зі спеціальності «Фізична культура і спорт» до здійснення логістичної діяльності; семеро (23 %) – задоволені частково; п'ятеро (17 %) – не задоволені якістю і один (3 %) не зміг відповісти на запитання.

На думку роботодавців, у більшості тренерів-викладачів логістична компетентність проявляється під час організації тренувальних зборів та участі у спортивних змаганнях за межами міста (країни) (60 %), далі під час організації та проведення фізкультурно-оздоровчих чи спортивно-масових заходів (30 %), під час вирішення конфліктних ситуацій (7 %) і один – пов'язав логістичну компетентність із розробкою та просуванням грантів (проектів) (3 %).

Процес формування логістичної компетентності майбутніх тренерів-викладачів респонденти пов'язують з освітнім процесом у закладах вищої освіти (80 %). Крім того, відзначають її удосконалення під час самоосвіти та на курсах підвищення кваліфікації (по 10 % відповідно).

Відтак, результати опитування випускників і представників роботодавців дав змогу нам зробити наступні висновки:

- логістична компетентність є актуальною, необхідною і затребуваною у професійній та тренерській діяльності;
- більшість здобувачів вищої освіти є не підготовленими до здійснення логістичної та управлінської діяльності;
- необхідно вносити корективи до змісту освітньо-професійної програми у межах підготовки майбутніх тренерів-викладачів до здійснення логістичної діяльності;
- узгоджувати вимоги освітньо-професійних стандартів, з врахуванням думки роботодавців (стейкхолдерів), що дають змогу вийти на рівень моделювання процесу її формування.

Своєю чергою, передумовою формування логістичної компетентності майбутніх тренерів-викладачів з легкої атлетики ми виділили визначення існування стійкої мотивації до процесу її формування (усвідомлення майбутніми тренерами-викладачами теоретичної і практичної значимості логістичної компетентності). Для визначення рівня мотивації до формування логістичної компетентності майбутніх тренерів-

викладачів з легкої атлетики ми використали методику С. Батишева (Додаток Г) [25].

У контексті завдань нашого дослідження адаптація методики проходила у корегуванні як змістової частини, так і інтерпретації отриманих результатів. Ми виділили чотири рівні мотивації.

Майбутні тренери-викладачі, які демонстрували перший рівень мотивації, байдуже ставились до процесу формування логістичної компетентності (не усвідомлювали значимість цієї компетентності для професійної діяльності, а пізнавальну активність виявляли на вимогу викладачів чи деканату).

Майбутні тренери-викладачі другого рівня мотивації періодично проявляли інтерес до процесу формування логістичної компетентності у тих випадках, коли викладачами наводилися конкретні приклади прояву логістичної компетентності у професійній діяльності. Проте робота, що потребувала чималих затрат часу на вирішення педагогічних ситуацій, кейсів, робота у малих групах, не цікавила таких здобувачів і вони намагалися її уникнути через невпевненість, сумніви у своїх знаннях та вміннях.

Третій рівень мотивації характерний для навчальних груп із «пізнавальним психологічним кліматом» і допитливих майбутніх тренерів-викладачів, які усвідомлювали початкову та кінцеву мету свого навчання, теоретичну та практичну значимість логістичної компетентності, але мали проблеми під час виконання завдань проблемного характеру, що потребували теоретичного аналізу науково-методичної літератури. Ще однією відмінною рисою цих майбутніх тренерів-викладачів є їхнє диференційоване ставлення до вивчення дисциплін, з точки зору майбутньої професії.

Своєю чергою, для четвертого рівня мотивації характерне глибоке усвідомлення залежності свого професійного становлення від успішності формування логістичної компетентності. Майбутні тренери-викладачі

цього рівня мали сформовану професійну спрямованість особистості, виявляли пізнавальну активність, у тому числі, наукового характеру та саморозвитку. Як засвідчили результати нашого дослідження, виділення рівнів розвитку мотивації у майбутніх тренерів-викладачів було необхідним для того, щоб педагогічно обґрунтувати і диференціювати процес формування логістичної компетентності.

На початку кожного навчального року (курсу) у здобувачів вищої освіти експериментальної групи визначали рівень особистої мотивації щодо формування логістичної компетентності. Результати дослідження мотивації під час навчання у закладі вищої освіти представлені на рис. 1.

Перший рівень мотивації до формування логістичної компетентності продемонстрували 14 здобувачів першого курсу, це пов'язано із нерозумінням значення цієї компетентності для майбутньої педагогічної та тренерської діяльності. Ми відзначили, що у процесі навчання спостерігається стабільна тенденція до зниження здобувачів вищої освіти з першим рівнем мотивації (на четвертому курсі таких здобувачів залишилось тільки 6), що свідчить про поступове усвідомлення ролі логістичної компетентності у майбутній професійній діяльності.

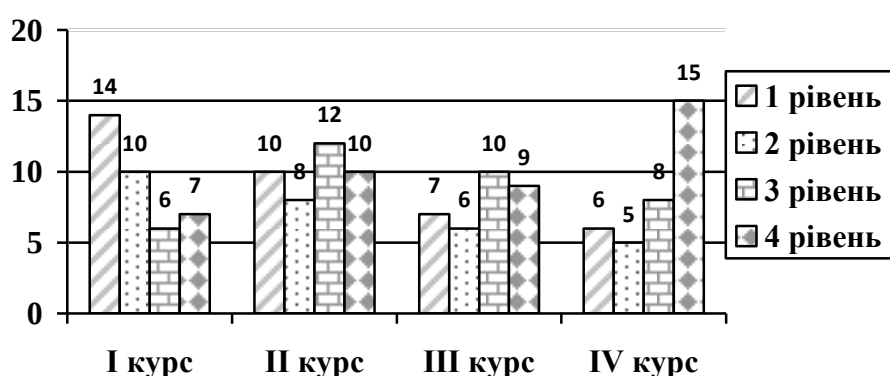

Рис. 1. Динаміка мотивації щодо формування логістичної компетентності здобувачів вищої освіти експериментальної групи, n=143 (здобувачі вищої освіти)

Подібна ситуація була зафіксована серед здобувачів вищої освіти із другим рівнем мотивації (кількість здобувачів з другим рівнем мотивації

зменшилась майже у два рази, тобто з 10 до 5 здобувачів). Під час роботи з такими здобувачами намагались наводити більше прикладів важливості логістичної компетентності у професійній педагогічній та тренерській діяльності. Позитивним є той факт, що у період навчання у закладі вищої освіти в експериментальній групі стабільно зростала кількість здобувачів із третім і навіть четвертим рівнем мотивації щодо формування логістичної компетентності (з 6 до 8 і з 7 до 15 здобувачів відповідно). Збільшення кількості цих здобувачів вищої освіти на третьому курсі ми пов'язали з проходженням педагогічної практики у загальноосвітніх та спортивних школах, де вони зіштовхнулись з необхідністю вирішення ситуацій, що потребують прояву логістичної компетентності, а також вивченню на четвертому курсі дисципліни «Основи менеджменту та маркетингу в спорті», більша частина змісту якого відведення питанням організаційно-управлінської та логістичної діяльності (Додаток Д).

Отримана інформація про рівень мотивації щодо формування логістичної компетентності доводилась до викладачів, які брали участь у дослідженні і враховувалась під час вибору педагогічних технологій, форм, методів і засобів диференційованої роботи з майбутніми тренерами-викладачами. Так, під час роботи зі здобувачами вищої освіти першого і другого рівня мотивації використовувались ситуації, максимально наближені до умов майбутньої професійної діяльності, що потребують вияву логістичної компетентності, тим самим підвищуючи їхню «значимість» для здобувачів. Під час роботи зі здобувачами третього та четвертого рівнів мотивації використовувались завдання з поглибленим міжпредметним змістом і зверненням уваги на комплексний характер змісту даної компетентності. Відповівши на запитання: «Чому повинні навчати?», формуючи логістичну компетентність майбутніх тренерів-викладачів, спробували знайти відповідь на запитання «Як формувати цю компетентність?».

Для визначення загальних критеріїв оцінки сформованості логістичної компетентності ми спирались на наукові праці І. Беха, С. Максименка, В. Рибалка, В. Панка, Є. Павлюка, Л. Суценка та ін [3; 133; 205; 173; 170; 234].

У контексті нашого дослідження одним із проявів логістичної компетентності майбутніх тренерів-викладачів є організація та проведення змагань. Так, М. Тимчик пропонує наступні критерії та показники формування готовності майбутніх вчителів фізичної культури до змагальної діяльності зі спортивних ігор: когнітивний (знання про організацію змагальної діяльності зі спортивних ігор, розуміння здобувачами вищої освіти значення готовності особистості до самовизначення); емоційно-ціннісний (усвідомлений інтерес здобувачів вищої освіти бути готовими до організації змагальної діяльності зі спортивних ігор через встановлення особистісного самовизначення); довільного імпульсу (готовність здобувачів взяти на себе відповідальність самостійно діяти під час змагальної діяльності, не зважаючи на сумніви (здійснення вчинку)); діяльнісний (здатність здобувачів вищої освіти долати виклики у процесі організації змагальної діяльності зі спортивних ігор, уміння втілювати ідеї у практичну спортивну діяльність) [238, с. 160].

У результаті нами виокремлено й схарактеризовано наступні критерії й показники сформованості логістичної компетентності майбутніх тренерів-викладачів з легкої атлетики у процесі професійної підготовки, а саме:

Когнітивний критерій (формування стійкої і усвідомленої потреби у засвоєнні логістичної компетентності майбутніми тренерами-викладачами з легкої атлетики; формування системи знань з управління і логістики, необхідних для ефективного управління навчальним і тренувальним процесами).

Комунікативний критерій (формування умінь встановлювати і підтримувати контакти із зовнішнім середовищем, вести переговори,

налагоджувати професійну комунікацію, координувати дії, регулювати і попереджувати конфліктні ситуації тощо).

Діяльнісно-практичний критерій (формування умінь і навичок здійснювати планування управлінської та логістичної діяльності, проводити аналіз середовища, приймати управлінські рішення, організовувати і контролювати їх виконання, здійснювати необхідну корекцію, у залежності від отриманих результатів).

Узагальнені показники критеріїв сформованості логістичної компетентності майбутніх тренерів-викладачів зображено у таблиці 1.2.

Таблиця 1.2

**Критерії та показники сформованості логістичної компетентності
майбутніх тренерів-викладачів з легкої атлетики**

Критерій	Показники
Когнітивний	Обсяг і системність знань (майбутній тренер-викладач має володіти комплексними знаннями про логістичні процеси: організацію і переміщення спортсменів, обладнання, ресурси, управління спортивною інфраструктурою, планування змагань, тренувальних зборів); Розуміння понять з управління і логістики (здатність пояснити та застосувати поняття «управління та логістика в спорті», «матеріально-технічне забезпечення», «інформаційні потоки», «оптимізація ресурсів» тощо); Аналіз і синтез інформації (здатність аналізувати логістичні ситуації, моделювати логістичні процеси, прогнозувати результати управлінських рішень у галузі фізичної культури і спорту); Знання нормативно правової бази (орієнтація у законодавчих і нормативних актах, що регламентують управлінську та логістичну діяльність у спорті).
Комунікативний	Уміння взаємодіяти з учасниками навчально-тренувального процесу (встановлення ефективної комунікації з спортсменами, адміністрацією, постачальниками, обслуговуючим персоналом, водіями, працівниками спортивних баз тощо); Здатність чітко та логічно передавати інформацію (формулювання зрозумілих інструкцій, запитів, пояснень щодо транспортування, проживання, графіків тренувань, доставки інвентарю); Навички ведення ділового спілкування (ведення переговорів, складання супровідної документації (заявок, договорів, графіків));

Продовження таблиці 1.2

	Здатність до роботи в команді (ефективне співробітництво з іншими тренерами, медичним персоналом, організаторами спортивних заходів тощо); Культура професійного спілкування (дотримання етики спілкування, вміння вирішувати конфлікти, демонстрація поваги до всіх учасників навчально-тренувального процесу).
Діяльнісно-практичний	Уміння планувати логістичні процеси (здатність організовувати забезпечення тренувального процесу та змагального процесу (транспорт, інвентар, розміщення спортсменів, харчування тощо); Навички управління ресурсами (раціональне використання матеріальних, фінансових і кадрових ресурсів у межах тренерсько-викладацької діяльності); Організація і контроль логістичних операцій (реалізація логістичних рішень (підготовка виїзду на змагання, взаємодія з постачальниками, моніторинг доставки спорядження); Використання цифрових технологій (застосування спеціалізованих програм для обліку ресурсів, розробки маршрутів, планування заходів); Реагування на нестандартні ситуації (здатність оперативно ухвалювати ефективні рішення в умовах змін або форс-мажорів (наприклад затримка транспорту, нестача інвентарю тощо)).

На підставі аналізу даних таблиці 1.2. можемо зробити висновок, що процес формування логістичної компетентності має свою логіку, етапи та рівні. Діалектично процес формування компетентності можна представити як перехід її від одного рівня сформованості (менш досконалого) до іншого (більш досконалого). У зв'язку з цим потрібно знати рівні сформованості логістичної компетентності майбутніх тренерів-викладачів. У свою чергу, під рівнем сформованості компетенції ми розуміємо кількісний і якісний склад, взаємодію її основних компонентів, достатньо типових для здійснення логістичної діяльності [60].

У нашому дослідженні ми виділили наступні рівні сформованості логістичної компетентності майбутніх тренерів-викладачів: 1 рівень – низький; 2 рівень – середній; 3 рівень – достатній.

Низький рівень сформованості логістичної компетентності характеризується наявністю базових знань про організаційно-управлінські рішення, умінням вирішувати типові професійні завдання з управління і логістики, наявністю стійкої мотивації на удосконалення логістичної компетентності, прагнення до узагальнення власного досвіду і досвіду колег, застосуванням прикладних технологій. Дії частково усвідомлені, організаційно-управлінські рішення носять напівшаблонний характер, цілеспрямованість дій нестійка, характерний поверхневий аналіз професійних завдань, посереднє знаходження альтернатив організаційно-управлінського рішення, самі рішення приймаються тільки з існуючих проблем, у новій ситуації майбутній тренер-викладач губиться і не здатний використовувати раніше вивчені методи і засоби.

Середній рівень – характеризується вмінням узагальнювати отримані професійні знання з різних навчальних дисциплін, використовуючи методи аналогії, класифікації, аналізу, синтезу, розробкою різних варіантів організаційно-управлінських рішень, а також оцінювати їх ефективність з точки зору вирішення професійних завдань, усвідомленням виконаних дій, використанням сукупності форм, методів і засобів у новій ситуації. Майбутній тренер-викладач активно використовує рефлексію для аналізу власної діяльності. Сформована позитивна мотивація подальшого формування логістичної компетентності.

Достатній рівень – характеризується умінням здійснювати вибір найбільш ефективних форм, методів і засобів організації навчального і тренувального процесів, сформованим світоглядом, професійним мисленням, розвиненою відповідальністю, вмінням здійснювати комунікативний вплив з різними суб'єктами освітнього і тренувального процесів, сформованістю всіх компонентів логістичної компетентності. Майбутній тренер-викладач використовує складні, але ефективні варіанти вирішення професійного завдання, прагне освоїти нові знання схожих

компетентностей, виконати професійні функції на достатньо високому рівні.

За результатами дослідження нами схарактеризовано зміст компонентів логістичної компетентності на низькому, середньому і достатньому рівнях (Додаток Е), а узагальнену їхню характеристику подано у таблиці 1.3.

Таблиця 1.3

Характеристика критеріїв логістичної компетентності залежно від рівнів її сформованості

Низький рівень	Середній рівень	Достатній рівень
Когнітивний компонент		
Здобувачі виявляють інтерес до формування ЛК у тих випадках, коли викладачем використовується емоційна форма викладання навчального матеріалу. Виконання завдань, що потребують значних затрат часу, не цікавлять здобувача і він намагається їх уникнути. Знання носять характер фрагментів. Взаємозв'язок між знаннями і вміннями не усвідомлюється. Знання застосовуються у ситуаціях по шаблону (зразку).	Здобувач усвідомлює теоретичну і практичну значимість ЛК, але відчуває труднощі під час виконання завдань проблемного характеру, що потребують значного теоретичного аналізу науково-методичної літератури. Знання мають репродуктивний, виконавський характер. Взаємозв'язок між знаннями та вміннями сформований частково. Застосування знань на практиці викликає деякі проблеми.	Здобувач усвідомлює залежність свого професійного становлення від успішності формування ЛК. Здобувачі цього рівня виявляють пізнавальну активність, у т. ч. і наукового характеру, відчувають потребу саморозвитку. Взаємозв'язок між знаннями та вміннями повністю усвідомлюється. Сформовано вміння критично осмислювати результати прийнятого організаційно-управлінського рішення.
Комунікативний компонент		
Здобувач не вміє правильно вести діалог; не володіє навичками вміння слухати співрозмовника; відчуває проблеми у встановленні контактів з іншими людьми; байдуже ставиться до переживань інших; важко оцінює власні дії у спілкуванні; уникає ініціативи у взаємодії.	Здобувач здатний вести діалог; здатний знаходити оптимальні способи спілкування з іншими людьми; потребує допомоги у складних ситуаціях або під час підготовки документації; власні дії оцінює правильно, але не у всіх ситуаціях спілкування.	Здобувач вміє правильно вести діалог; володіє вміннями і навичками слухати; легко встановлює контакти з іншими людьми; самостійно веде ділове листування; з співчуттям ставиться до переживань іншої людини; здатний оцінювати власні дії під час спілкування.

Продовження таблиці 1.3

Діяльнісно-практичний компонент		
Професійні вміння недостатньо сформовані. Виникають проблеми під час реалізації практичних умінь і навичок. Потребує постійного контролю і допомоги під час вирішення завдань із логістики.	Професійні вміння і навички застосовуються у стандартних ситуаціях. Прагнення до освоєння нових технологій.	Професійні уміння і навички застосовуються у будь-яких ситуаціях. Існує прагнення пошуку найбільш ефективних способів діяльності у кожній конкретній організаційно-управлінській ситуації.

Визначення критеріїв, показників та рівнів оцінювання сформованості логістичної компетентності майбутніх тренерів-викладачів з легкої атлетики створили теоретичне підґрунтя здійснення констатувального етапу педагогічного експерименту, спрямованого на виявлення особливостей її сформованості. Під час організації дослідно-експериментальної роботи ми керувалися загальними методологічними настановами щодо здійснення педагогічного дослідження, що відображено у працях І. Галян [35], С. Гончаренка [67], П. Лузана [130], І. Малафійка [134] та інших.

Із метою виявлення особливостей сформованості логістичної компетентності майбутніх тренерів-викладачів з легкої атлетики нами було проведено пошуковий педагогічний експеримент, що мав за мету встановлення рівнів її сформованості за кожним із критеріїв. Організація педагогічного експерименту у межах нашого наукового дослідження більш докладно висвітлена у підрозділі 2.3.

В експерименті було задіяно понад 400 майбутніх тренерів-викладачів з легкої атлетики, що засвоювали навчальні програми з підготовки бакалаврів спеціальності 017 «Фізична культура і спорт». Одержані емпіричні результати дозволили сформулювати експериментальну та контрольні групи, які було залучено до участі у формувальному етапі педагогічного експерименту.

Емпіричні результати дослідження сформованості логістичної компетентності за когнітивним критерієм наведено у таблиці 1.4.

Таблиця 1.4

Сформованість логістичної компетентності майбутніх тренерів-викладачів з легкої атлетики за когнітивним критерієм

Показник	Рівень		
	Низький	Середній	Достатній
обсяг і системність знань	48,3	30,4	21,3
розуміння понять з управління і логістики	53,1	28,3	18,6
аналіз і синтез інформації	55,1	29,1	15,8
знання нормативно правової бази	66,9	24,5	8,6

Одержані емпіричні дані свідчать про те, що переважна кількість показників когнітивного критерію логістичної компетентності майбутніх тренерів-викладачів з легкої атлетики сформована на низькому рівні (у середньому в понад 55 % респондентів).

Емпіричні результати дослідження сформованості логістичної компетентності за комунікативним критерієм наведено у таблиці 1.5.

Таблиця 1.5

Сформованість логістичної компетентності майбутніх тренерів-викладачів з легкої атлетики за комунікативним критерієм (у %)

Показник	Рівень		
	Низький	Середній	Достатній
уміння взаємодіяти з учасниками навчально-тренувального процесу	50,6	29,8	19,6
здатність чітко та логічно передавати інформацію	55,4	27,4	17,2
навички ведення ділового спілкування	60,7	25,1	14,2
здатність до роботи в команді	51,1	30,4	18,5

Продовження таблиці 1.5

культура професійного спілкування	58,9	24,6	16,5

Одержані емпіричні дані свідчать про те, що всі показники комунікативного критерію логістичної компетентності майбутніх тренерів-викладачів з легкої атлетики сформовані на низькому рівні (у середньому в понад 55 % респондентів).

Емпіричні результати дослідження сформованості логістичної компетентності за діяльнісно-практичним критерієм наведено у таблиці 1.6.

Таблиця 1.6

**Сформованість логістичної компетентності майбутніх тренерів-викладачів з легкої атлетики за діяльнісно-практичним критерієм
(у %)**

Показник	Рівень		
	Низький	Середній	Достатній
уміння планувати логістичні процеси	74,1	16,5	9,4
навички управління ресурсами	77,1	14,6	8,3
організація і контроль логістичних операцій	76,6	14,3	9,1
використання цифрових технологій	49,8	29,4	20,8
реагування на нестандартні ситуації	70,9	18,7	10,4

Одержані емпіричні дані свідчать про те, що 4 з 5 показників діяльнісно-практичного критерію логістичної компетентності майбутніх тренерів-викладачів з легкої атлетики сформовані на низькому рівні (у середньому в понад 74 % респондентів). До цього рядку не належить показник «використання цифрових технологій», для якого сумарний показник високого та середнього рівнів перевищує 50 %, що може

пояснюватися широкою діджиталізацією практично усіх сфер життєдіяльності людини і, як наслідок, готовністю здобувачів освіти використовувати інформаційно-комунікативні технології у різноманітних видах діяльності.

Таким чином, результати пошукового експерименту засвідчили, що попри соціально-педагогічну значущість логістичної компетентності як складової готовності майбутніх тренерів-викладачів з легкої атлетики до професійної діяльності, рівень її сформованості не можна вважати задовільним. Результати пошукового експерименту дали можливість сформувати експериментальну та контрольну групи загальною чисельністю 290 осіб. За цих умов зазначені групи повинні бути однорідними щодо педагогічного феномену, що досліджується. Відмінність ефектів педагогічного впливу буде обґрунтованою, якщо контрольна та експериментальна групи, що збігалися своїми характеристиками на констатувальному етапі педагогічного експерименту, розрізнятимуться після впровадження педагогічних інновацій в експериментальній групі [130, с. 339]. Доведення однорідності контрольної та експериментальної груп здійснено у підрозділі 2.3 нашого дослідження.

Висновки до першого розділу

У розділі розглянуто теоретичні засади формування логістичної компетентності майбутніх тренерів-викладачів. Обґрунтовано актуальність використання логістики у галузі фізичної культури і спорту, що має як практичне так і стратегічне значення.

Розкрито ключові передумови впровадження логістики у спортивну діяльність, серед яких виокремлено: ускладнення організаційних процесів у спортивній галузі, зростання потреби у підвищенні ефективності управління та інтенсивний розвиток інформаційних технологій.

Визначено, що логістична компетентність майбутніх тренерів-викладачів є інтегрованою професійною характеристикою, що охоплює знання, уміння, навички та особистісні риси, необхідні для ефективного планування, організації, управління ресурсами й процесами у спортивній діяльності. Доведено, що формування логістичної компетентності ґрунтується на міждисциплінарному підході, що поєднує елементи педагогіки, логістики, менеджменту та спорту, забезпечуючи комплексний розвиток майбутніх тренерів-викладачів.

Схарактеризовано три базові компоненти логістичної компетентності майбутніх тренерів-викладачів з легкої атлетики: *когнітивний* (включає систему знань, необхідних для розуміння і застосування логістичних принципів у педагогічній та тренерській діяльності); *комунікативний* (передбачає набуття вмінь і навичок налагоджувати міжособистісні, професійні та управлінські комунікації, необхідні для реалізації логістичних завдань у навчальному, тренувальному та організаційному середовищі); *діяльнісно-практичний* (відображає здатність майбутніх тренерів-викладачів застосовувати логістичні знання, уміння, навички у реальних або змодельованих ситуаціях професійної діяльності).

Доведено, що важливими складовими логістичної компетентності є: мотивація до професійного зростання, організаторські здібності, логічне та аналітичне мислення, відповідальність та стресостійкість. На підставі чого визначено й схарактеризовано процеси їх формування: використання міжпредметного підходу (поєднання менеджменту, логістики, педагогіки, психології); моделювання спортивних подій; практичне навчання з елементами логістики; проєктне навчання; проблемно орієнтоване освітнє середовище; моделювання кризових ситуацій у межах навчальних курсів; психотренінги; активне включення здобувачів вищої освіти до аналізу власної тренерської та організаційної діяльності.

Схарактеризовано провідні наукові підходи до проблеми дослідження: системний, особистісно орієнтований, діяльнісний,

контекстний, компетентнісний, технологічний. Відзначено, що комплексне використання зазначених підходів забезпечує ефективне, гнучке й цілісне формування логістичної компетентності майбутніх тренерів-викладачів, адаптоване до сучасних вимог спортивної галузі та освіти.

Проаналізовано базові поняття дослідження: «легка атлетика», «тренер-викладач», «тренерська діяльність», «професійна підготовка» «компетенція», «компетентність», «логістика», «управління», «управлінська компетентність», «логістична компетентність», «педагогічні умови», «педагогічні технології», «моделювання», «формування логістичної компетентності».

Викладено авторську інтерпретацію змісту понять: «логістична компетентність майбутніх тренерів-викладачів з легкої атлетики», «педагогічні умови», «формування логістичної компетентності майбутніх тренерів-викладачів з легкої атлетики».

На основі опитування випускників і представників роботодавців встановлено, що логістична компетентність майбутніх тренерів-викладачів є важливою складовою їхньої професійної діяльності. Зазначено необхідність внесення змін до освітньо-професійної програми з урахуванням вимог освітніх стандартів та позиції стейкхолдерів, що створює передумови до моделювання процесу формування логістичної компетентності.

Визначено й обґрунтовано експериментальну базу дослідження: Рівненський державний гуманітарний університет, Міжнародний економіко-гуманітарний університет імені академіка Степана Дем'янчука, Житомирський державний університет імені Івана Франка, Волинський національний університет імені Лесі Українки, Український державний університет імені Михайла Драгоманова, Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка.

На основі обґрунтування і розкриття структури і змісту ключового поняття нашого дослідження «формування логістичної компетентності

майбутніх тренерів-викладачів з легкої атлетики», було визначено ряд критеріїв: когнітивний, комунікативний, діяльнісно-практичний та розкрито їх зміст. Відповідно до визначених і схарактеризованих критеріїв і їх показників, нами встановлено три рівні сформованості досліджуваного феномену: низький, середній та достатній.

Проведено первинну діагностику для визначення рівнів сформованості майбутніх тренерів-викладачів та здійснено інтерпретацію отриманих результатів. На основі одержаних емпіричних даних констатовано, що переважна кількість показників когнітивного критерію логістичної компетентності майбутніх тренерів-викладачів з легкої атлетики сформована на низькому рівні (у середньому в понад 55 % респондентів); всі показники комунікативного критерію – сформовані також на низькому рівні (у середньому в понад 55 % респондентів); 4 з 5 показників діяльнісно-практичного критерію – сформовані на низькому рівні (у середньому в понад 74 % респондентів).

За результатами пошукового експерименту доведено, що попри соціально-педагогічну значущість логістичної компетентності як складової готовності майбутніх тренерів-викладачів з легкої атлетики до професійної діяльності, рівень її сформованості не можна вважати задовільним. Результати пошукового експерименту дали змогу сформувати експериментальну та контрольну групи загальною чисельністю 290 осіб (ЕГ – 143 респонденти, КГ – 147 респондентів) та провести констатувальний етап дослідно-експериментальної роботи.

Матеріали першого розділу висвітлено у працях: [39; 41; 42; 44; 48; 50; 51; 56; 58; 60; 61; 147].

РОЗДІЛ 2

ДОСЛІДНО-ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНА ПЕРЕВІРКА ЕФЕКТИВНОСТІ АВТОРСЬКОЇ СТРУКТУРНО-ФУНКЦІОНАЛЬНОЇ МОДЕЛІ ФОРМУВАННЯ ЛОГІСТИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ТРЕНЕРІВ-ВИКЛАДАЧІВ З ЛЕГКОЇ АТЛЕТИКИ ТА ПЕДАГОГІЧНИХ УМОВ ЇЇ РЕАЛІЗАЦІЇ У ПРОЦЕСІ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ

2.1. Авторська структурно-функціональна модель формування логістичної компетентності майбутніх тренерів-викладачів з легкої атлетики у процесі професійної підготовки

Вивчаючи науково-методичну літературу з проблем формування професійної, управлінської та логістичної компетентностей майбутніх тренерів-викладачів, ми визначили, що умовами ефективності формування логістичної компетентності є: 1) єдність теоретичної і практичної підготовки здобувачів вищої освіти; 2) здійснення міждисциплінарної інтеграції; 3) диференційований підхід до майбутніх тренерів-викладачів з урахуванням вихідного рівня логістичної компетентності і його динаміки; 4) неперервність формування логістичної компетентності в освітньому процесі закладу вищої освіти; 5) методична забезпеченість освітнього процесу; 6) формування професійно-педагогічного спрямування [234; 109; 185].

Логічне об'єднання цих умов дало змогу нам сформувати структуру педагогічних умов формування логістичної компетентності майбутніх тренерів-викладачів і об'єднати їх у три групи.

До першої групи увійшли умови, що дають можливість цілеспрямовано формувати логістичну компетентність майбутніх тренерів-викладачів з легкої атлетики. До цих умов ми віднесли: деталізацію структури і змісту логістичної компетентності, на основі вимог

роботодавців, освітньо-професійних стандартів; формування у майбутніх тренерів-викладачів стійкої мотивації до процесу формування логістичної компетентності (усвідомлення майбутніми тренерами-викладачами теоретичної і практичної значимості логістичної компетентності).

Другу групу умов склали умови, в яких має проходити формування логістичної компетентності. До цієї групи ми віднесли: методичне та інформаційне забезпечення (як викладачів так і здобувачів вищої освіти) процесу формування логістичної компетентності; міждисциплінарну організацію процесу формування логістичної компетентності; організацію квазіпрофесійної діяльності здобувачів вищої освіти з використанням активних методів і нетрадиційних технологій навчання.

До третьої групи умов ми віднесли: визначення рівнів сформованості логістичної компетентності; розробку діагностичного інструментарію і засобів оцінювання рівня сформованості логістичної компетентності; організацію попереднього, поточного, етапного і підсумкового контролю рівня сформованості логістичної компетентності майбутніх тренерів-викладачів [59].

Визначені нами педагогічні умови покладені в основу авторської структурно-функціональної моделі формування логістичної компетентності майбутніх тренерів-викладачів з легкої атлетики (Додаток И).

На думку К. Царенко, у педагогічних дослідженнях моделями можуть виступати знакові або матеріальні, штучні або природні системи, що відображають предмет дослідження та дають змогу отримати нову інформацію про нього. Авторка висуває наступні вимоги до моделі: по-перше – вона повинна відображати ступінь цілісності процесу або явища; по-друге – описувати умови та засоби його перебігу; по-третє – будуватися структурно; по-четверте – наочно відображати зв'язки між компонентами, їхню взаємозалежність і взаємопідпорядкованість [254, с. 421].

Відтак, враховуючи зазначене вище, авторський задум щодо педагогічного процесу формування логістичної компетентності майбутніх тренерів-викладачів з легкої атлетики доцільно подати у вигляді технологічної моделі, що відображає взаємозв'язок засобів і форм освітнього процесу. Ця модель має відповідати критерію структурної та змістової цілісності, а також передбачати можливість відтворення у педагогічній практиці.

Своєю чергою, під час побудови структурно-функціональної моделі основною проблемою є поєднання різнорідних об'єктів: мети, завдання, принципів, методів, засобів і форм взаємодії в одному «модельному просторі». Цю складність можна подолати, якщо розглядати різнорідні елементи моделі, об'єднуючи їх у блоки [254, с. 423]. Отже, враховуючи зазначений вище підхід, елементи авторської структурно-функціональної моделі формування логістичної компетентності майбутніх тренерів-викладачів з легкої атлетики раціонально об'єднати у три блоки – мотиваційно-цільовий; змістовно-діяльнісний; оцінно-підсумковий та результативний.

У центрі авторської структурно-функціональної моделі формування логістичної компетентності майбутнього тренера-викладача перебуває особистість як суб'єкт професійної підготовки, а у майбутньому і діяльності, що поєднує педагогічні, спортивні, організаційно-управлінські та комунікативні функції. Саме особистість фахівця є **ядром моделі**, навколо якої структурно вибудовуються всі її компоненти.

У сучасних умовах розвитку спорту, як суспільного явища та професійної галузі, до особистості тренера-викладача висуваються підвищені вимоги, що зумовлює потребу у багатовекторній їх підготовці. Майбутній тренер-викладач має володіти не лише фаховими знаннями, але й широким спектром компетентностей, що забезпечують ефективну педагогічну, організаційну та логістичну діяльність у галузі фізичної культури і спорту.

У контексті нашого дослідження до основних *потреб* майбутнього тренера-викладача ми віднесли:

- потребу у фаховій професійній компетентності, що передбачає глибоке засвоєння знань з теорії із методики обраного виду спорту, анатомії, фізіології, педагогіки, психології, сучасних тренувальних технологій;

- потребу у педагогічній майстерності, що включає формування умінь ефективного навчання, виховання та мотивації спортсменів різного віку і рівня підготовки;

- потребу у комунікативній компетентності, в основі якої розвиток навичок міжособистісної взаємодії з вихованцями, батьками, колегами, адміністрацією та іншими об'єктами освітнього процесу;

- потребу у логістичній компетентності, що вимагає вміння планувати, організовувати й оптимізувати тренувальний та змагальний процес, забезпечувати матеріально технічну базу, логістику поїздок, зборів, управляти ресурсами та часом;

- потребу в особистісному саморозвиткові, постійного самовдосконалення, самопізнання, опанування інноваційними технологіями, критичного мислення та рефлексії щодо власної діяльності [260, с. 78].

Своєю чергою, у процесі професійного становлення майбутнього тренера-викладача ключову роль відіграють його *інтереси*, що формують мотиваційну основу майбутньої навчальної і майбутньої професійної діяльності. Інтереси виступають важливим чинником самореалізації особистості у галузі фізичної культури і спорту, впливають на якість професійної підготовки, прагнення до самовдосконалення та інноваційної діяльності.

Інтереси майбутнього тренера-викладача є багатовимірними та охоплюють такі основні напрями:

- пізнавальні інтереси, що сприяють розвитку аналітичного мислення, дослідницьких умінь та академічної мобільності;
- професійно-практичні інтереси, що полягають у зацікавленості майбутнього фахівця у практичному застосуванні знань під час проходження педагогічної та тренерської практики, участі у спортивних заходах, у роботі зі спортсменами. Такий інтерес активізує потребу в оволодінні методичними прийомами, управлінськими вміннями, а також логістичними навичками в організації тренувального і змагального процесів;
- соціальні інтереси, що виявляються в орієнтації на взаємодію з людьми, бажанні впливати на розвиток особистості спортсмена, створювати згуртовану команду, сприяти формуванню здорового способу життя у суспільстві;
- інноваційні інтереси, зумовлені зацікавленістю у впровадженні сучасних технологій тренувального процесу, цифрових платформ, засобів моніторингу фізичного стану, програм відеоаналізу техніки та тактики;
- науково-дослідні інтереси, що полягають у прагненні вивчати нові підходи, методи, аналізувати ефективність тренувальних програм, брати участь у наукових конференціях, писати наукові роботи тощо [119].

Як засвідчили результати нашого дослідження, професійна діяльність тренера-викладача вимагає високого рівня особистісної залученості, що зумовлюється наявністю внутрішньої мотивації. *Мотиви* є провідним чинником, що визначає напрям, інтенсивність і сталість професійної підготовки, впливає на якість навчання, ставлення до тренерської та викладацької діяльності, а також рівень самореалізації в обраній професії [207].

Відтак, у структурі мотиваційної сфери майбутнього тренера-викладача можна виокремити кілька ключових груп мотивів:

- професійно-пізнавальні мотиви, що пов'язані з прагненням здобуття фахових знань, розширення світогляду, оволодіння сучасними

методиками тренувального процесу, удосконалення професійної майстерності;

- соціальні мотиви, що зумовлені бажанням працювати з людьми, впливати на їхній розвиток, формувати моральні якості спортсменів, виховувати культуру здорового способу життя;

- самореалізаційні мотиви, в основі яких – прагнення до особистісного і професійного зростання, реалізації власного потенціалу, досягнення високих результатів у спортивній, тренерській чи науково-педагогічній галузі [269].

Отже, домінування внутрішніх мотивів сприяє не лише успішному навчанню, а й усвідомленню професійної ідентичності, високої готовності до тренерської та викладацької діяльності в умовах сучасного освітньо-спортивного середовища.

Своєю чергою, формування особистості майбутнього тренера-викладача як фахівця у галузі фізичної культури і спорту супроводжується розвитком його світоглядних орієнтирів, серед яких важливе місце займають *ідеї* та *ідеали*. Вони виконують регулятивну функцію в особистісному і професійному самовизначенні, впливають на систему цінностей, мотиви поведінки та характер професійної діяльності.

За результатами нашого дослідження серед провідних ідей, що визначають професійну позицію майбутнього тренера-викладача ми виокремили:

- ідею розвитку особистості через фізичну культуру і спорт;
- ідею служіння суспільству шляхом виховання здорового покоління;
- ідею постійного самовдосконалення і навчання протягом життя;
- ідею гармонізації фізичного, інтелектуального та морального розвитку людини.

Зважаючи на те, що ідеали – це високі зразки, до яких прагне особистість у своїй професійній поведінці, то для майбутнього тренера-

викладача ідеали є своєрідним виміром якості діяльності та міжособистісної взаємодії. До основних професійних ідеалів тренера-викладача ми віднесли:

- ідеал гуманного, морального наставника, який поєднує вимогливість із підтримкою;
- ідеал висококваліфікованого фахівця, здатного ефективно навчати, тренувати;
- ідеал лідера та організатора, який уміє згуртовувати команду;
- ідеал особистості з високим рівнем культури, етики та відповідальності;
- ідеал патріота, який розвиває національні спортивні традиції та популяризує здоровий спосіб життя [4].

Відтак, формування ідеалів відбувається у процесі професійної підготовки, під впливом педагогічної практики, самоаналізу, спостереження за діяльністю досвідчених фахівців.

Як засвідчили результати нашого дослідження, у контексті професійної підготовки фахівців галузі фізичної культури і спорту важливою психологічною ланкою є *спрямованість* майбутнього тренера-викладача, що відображає глибину його зацікавлення професією, рівень внутрішньої мотивації та усвідомлення соціальної значущості тренерсько-викладацької діяльності. Спрямованість формується під впливом цілей, ідеалів, переконань та інтересів, що орієнтують майбутнього фахівця на: розвиток фізичних та моральних якостей вихованців; ефективну педагогічну взаємодію, досягнення високих спортивних результатів; популяризацію здорового способу життя; самовдосконалення і підвищення професійної компетентності [13].

Наявність чітко сформованої професійної спрямованості дає змогу тренерові-викладачу ефективно організовувати навчально-тренувальний процес, приймати зважені педагогічні рішення, розвивати власну

педагогічну майстерність, формувати позитивне мікросередовище в команді, бути прикладом для наслідування.

Наступним елементом, що відіграє важливу роль у процесі професійного становлення особистості відіграють *переконання*. Для тренера-викладача переконання – це не лише теоретичні уявлення про сутність професії, а й практичні установки, що визначають ставлення до спортсменів, освітнього процесу, колективу, соціальних викликів і власного розвитку.

Своєю чергою, заклад вищої освіти повинен створити умови для цілеспрямованого формування професійно значущих переконань, зокрема, через: усвідомлення здобувачем освіти соціальної місії професії; залучення до практичної діяльності в ролі наставника, асистента тренера, організатора спортивних подій; аналіз педагогічних ситуацій, морально-етичних та проблемних кейсів.

У контексті нашого дослідження визначено, що необхідною умовою для професійного самовизначення майбутнього тренера-викладача є *самосвідомість*. Вона допомагає йому оцінювати свої професійні навички та знання, виявляти недоліки та визначати напрямки для самовдосконалення; рефлексувати над своїми педагогічними і тренерськими підходами, коригувати методи та стратегії взаємодії з вихованцями та спортсменами; визначати власну роль у команді та освітньому процесові, усвідомлюючи свою відповідальність за результат; відповідально ставитись до морально-етичних аспектів професії, що включає підтримку високих морально-етичних стандартів, взаємоповаги та співпраці.

Таким чином, формування особистості майбутнього тренера-викладача повинно здійснюватися на основі цілісного підходу, що поєднує розвиток мотиваційної сфери, ціннісних орієнтацій, свідомого ставлення до професійної діяльності та готовності до самовдосконалення. Забезпечення сприятливих психолого-педагогічних умов для розкриття

потреб, мотивів, інтересів, ідей, ідеалів, спрямованості, переконань, формування самосвідомості сприятиме не лише ефективній підготовці конкурентоспроможного фахівця, а й становленню його як особистості з високим рівнем професійної культури, відповідальності і моральної стійкості.

Мотиваційно-цільовий блок авторської структурно-функціональної моделі формування логістичної компетентності майбутніх тренерів-викладачів виступає концептуальною основою, що визначає зміст, спрямованість та результативність освітнього процесу. Він охоплює систему мотивів, професійних цілей та педагогічно доцільних завдань, спрямованих на розвиток здатності здобувачів освіти ефективно планувати, організовувати та управляти логістичними аспектами тренерсько-викладацької діяльності.

Основними елементами мотиваційно-цільового блоку є мета і завдання формування логістичної компетентності майбутніх тренерів з легкої атлетики. Вони визначаються на основі запитів суспільства, професійних потреб тренерів-викладачів, нормативно-правових документів (Законів України «Про освіту» [200], «Про вищу освіту» [195], «Про фізичну культуру і спорт» [202], «Про деякі заходи щодо підтримки олімпійського спорту в Україні» [196], наказів Міністерства молоді і спорту «Про організацію навчально-тренувальної роботи дитячо-юнацьких спортивних шкіл» [199], «Про затвердження Положення про порядок організації і проведення офіційних спортивних змагань і навчально-тренувальних зборів та порядок матеріального забезпечення їх учасників» [198], Стандарту вищої освіти за спеціальністю 017 «Фізична культура і спорт» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти) [231]). Своєю чергою, метою нашого дослідження ми визначили формування логістичної компетентності майбутніх тренерів-викладачів з легкої атлетики, а основними завданнями – розвиток мотивації та становлення знань, умінь і

навичок, необхідних для формування логістичної компетентності майбутніх тренерів-викладачів з легкої атлетики.

Як засвідчили результати нашого теоретичного аналізу, вивчення проблеми формування логістичної компетентності майбутніх тренерів-викладачів, узгодження вимог роботодавців, професійних і освітніх стандартів, що відповідають професійній діяльності випускників, які освоїли програму бакалаврату зі спеціальності 017 «Фізична культура і спорт», ми виділили вісім професійних компетентностей, що забезпечують готовність майбутніх тренерів-викладачів з легкої атлетики вирішувати завдання з логістики у процесі професійної діяльності:

- здатність організовувати і проводити масові фізкультурні і спортивно-видовищні заходи (ЛК 1);
- здатність вирішувати задачі інформаційного забезпечення логістичної системи спортивної організації (ЛК 2);
- здатність організовувати переїзди та розміщення спортсменів у готелях чи тренувальних базах (ЛК 3);
- здатність здійснювати професійну діяльність з врахуванням особливостей функціонування різних типів спортивних об'єктів (ЛК 4);
- здатність планувати забезпечення фізкультурно-спортивної організації (установи) відповідним обладнанням, інвентарем та спорядженням (ЛК 5);
- володіння технологіями закупівельної, сервісної та транспортної логістики спортивного інвентарю (спорядження) (ЛК 6);
- здатність складати індивідуальні фінансові документи обліку і звітності у сфері фізичної культури і спорту, працювати з фінансово-господарською документацією (ЛК 7);
- здатність здійснювати маркетингову діяльність з просування фізкультурно-спортивних послуг і товарів (ЛК 8) [231; 157; 170]. Ці компетентності є наступними складовими мотиваційно-цільового блоку моделі.

Відтак, мета і завдання мотиваційно-цільового блоку є визначальними для побудови ефективної структурно-функціональної моделі підготовки тренера-викладача з акцентом на логістичну компетентність. Вони забезпечують внутрішню цілеспрямованість освітнього процесу, підвищують мотивацію здобувачів до практичного застосування знань і формують готовність до вирішення професійних завдань в умовах реального освітньо-спортивного середовища.

Змістовно-діяльнісний блок структурно-функціональної моделі відграє ключову роль у реалізації поставленої мети та завдань підготовки майбутніх фахівців у галузі фізичної культури і спорту. Він охоплює сукупність навчального змісту, форм, методів, засобів та видів діяльності, спрямованих на розвиток логістичної компетентності в контексті професійної підготовки тренера-викладача з легкої атлетики.

Основою змістовно-діялісного блоку моделі є друга група педагогічних умов, в яких має відбуватися формування логістичної компетентності майбутніх тренерів-викладачів. У якості першої умови з цих умов, у процесі формування логістичної компетентності, було виділено методичне та інформаційне забезпечення викладачів і здобувачів вищої освіти у процесі формування логістичної компетентності. Реалізація цієї умови проходила за наступним алгоритмом:

- на першому етапі групою викладачів, спільно зі здобувачкою ступеня PhD, було проведено дослідження рівня сформованості логістичної компетентності у випускників спеціальності 017 «Фізична культура і спорт», проведено опитування представників роботодавців, проаналізовано вимоги освітньо-професійних стандартів, що відповідають професійній діяльності випускників і на основі результатів цієї роботи проведено деталізацію змісту логістичної компетентності;

- спільно з представниками навчального відділу були визначені дисципліни, під час вивчення яких формується логістична компетентність і її компоненти, проаналізована їх послідовність у навчальних планах;

- у відповідності до навчальних планів були розроблені характеристики логістичної компетентності, що були направлені всім викладачам, які брали участь у їх формуванні;

- на основі характеристик компетентностей і міждисциплінарних зв'язків, викладачі корегували робочі програми навчальних дисциплін, відображаючи у їхньому змісті компоненти, що формують логістичну компетентність та педагогічні технології, що використовуються під час освітнього процесу;

- у відповідності до робочих програм навчальних дисциплін викладачі розробляли засоби оцінювання рівнів сформованості логістичної компетентності та її компонентів, узгоджували їх із вимогами бально-рейтингової системи оцінювання успішності навчання здобувачів вищої освіти;

- на основі матеріалів робочої програми і засобів оцінювання викладачі розробляли методичні посібники, рекомендації і вказівки для здобувачів вищої освіти у друкованій або електронній формі.

Отже, підставою до висновку є те, що реалізація зазначеного вище алгоритму була спрямована на вирішення певних завдань:

- формування усвідомленого уявлення в усіх суб'єктів освітнього процесу кінцевого результату, що потрібно досягнути (про структуру і зміст логістичної компетентності);

- недопущення «дублювання» змісту різних навчальних дисциплін і виявлення «прогалин» під час формування логістичної компетентності та її компонентів;

- виділення найбільш ефективних педагогічних технологій, що сприяють формуванню логістичної компетентності та її компонентів;

- визначення найбільш доцільних засобів оцінювання рівнів сформованості логістичної компетентності та її компонентів;

– формування у здобувачів вищої освіти уявлення про можливі напрями досягнення навчальної мети (створення можливості для реалізації індивідуальних освітніх траєкторій).

Під час розробки змістовно-діяльнісного блоку авторської структурно-функціональної моделі отримали відображення визначені нами методологічні підходи формування логістичної компетентності майбутніх тренерів-викладачів: системний, особистісно орієнтований, контекстний, компетентнісний, діяльнісний та технологічний, зміст яких зображено у таблиці 2.1.

Таблиця 2.1

**Методологічні підходи формування логістичної компетентності
майбутніх тренерів-викладачів з легкої атлетики**

Назва підходу	Зміст
Системний	Відображає послідовний опис процесу формування логістичної компетентності з виділенням етапів (дисциплін, модулів, тем), технологій і методів її формування;
Особисто орієнтований	Передбачає врахування під час формування логістичної компетентності якостей майбутніх тренерів-викладачів, ціннісної орієнтації, життєвих планів, установок, що сформувалися на основі їхніх професійних знань;
Контекстний	В основі підходу є моделювання предметного та соціального змісту майбутньої професійної діяльності майбутніх тренерів-викладачів за допомогою системи традиційних активних форм, методів, засобів навчання, де одиницею навчання є професійна проблемна ситуація;
Компетентнісний	Передбачає технологізацію освітнього процесу, що відображається в українських і європейських документах;
Діяльнісний	Процес формування логістичної компетентності майбутніх тренерів-викладачів відбувається у певній послідовності під час навчально-пізнавальної діяльності;
Технологічний	Передбачає вибір конкретної моделі організації освітнього процесу, спрямованого на формування логістичної компетентності у майбутніх тренерів-викладачів.

Ефективне формування логістичної компетентності майбутніх тренерів-викладачів можливе лише за умови дотримання основоположних *принципів* дидактичного навчання, що забезпечують цілісність,

цілеспрямованість і результативність освітнього процесу. Застосування цих принципів дає змогу не лише опанувати знання з логістики, а й сформувати уміння і навички, необхідні для практичної реалізації логістичних завдань у галузі фізичної культури і спорту.

Зміст основних принципів формування логістичної компетентності майбутніх тренерів-викладачів з легкої атлетики зображені у таблиці 2.2.

Таблиця 2.2

**Принципи формування логістичної компетентності майбутніх
тренерів-викладачів з легкої атлетики**

Назва принципу	Зміст
Принцип наочності	Застосування візуальних графічних і цифрових засобів (схем, моделей, логістичних карт, інфографіки) сприяє глибшому розумінню здобувачами освіти логістичних процесів – від організації спортивних заходів до управління ресурсами. Наочність дозволяє краще засвоювати абстрактні логістичні поняття і моделювати конкретні ситуації, наближені до реальної тренерської діяльності;
Принцип науковості	Формування логістичної компетентності має ґрунтуватися на сучасних наукових знаннях із теорії менеджменту, логістики, спортивної педагогіки, що дає змогу забезпечити глибину та системність підготовки майбутнього фахівця. Залучення здобувачів освіти до аналізу реальних кейсів, статистичних даних, наукових публікацій сприяє розвитку аналітичного мислення;
Принцип системності і послідовності навчання	Опрацювання логістичних знань має відбуватися послідовно – від базових понять і принципів до складних систем планування й управління спортивними процесами. Така послідовність забезпечує формування цілісного уявлення про логістичну діяльність тренера і сприяє формуванню логічної структури знань;
Принцип доступності	Навчальні завдання, пов'язані з логістикою, мають відповідати рівню підготовленості здобувачів освіти і поступово ускладнюватися. Це сприяє створенню позитивної мотивації до навчання та формуванню впевненості у власних силах. Доступне подання складного матеріалу через приклади, інтерактивні завдання полегшує засвоєння змісту;
Принцип міцності знань, умінь навичок	Забезпечення міцності знань у логістиці досягається шляхом систематичного повторення, застосування знань у різних практичних ситуаціях, рефлексії й закріплення через практику (змагання, стажування, проекти). Формування навичок планування, обліку ресурсів, використання цифрових логістичних інструментів

Продовження таблиці 2.2

	потребує багаторазового вправлення у реалістичних умовах;
Принцип свідомості і активності	Участь здобувачів освіти у проєктній, дослідницькій, практичній діяльності сприяє підвищенню усвідомленості засвоєння логістичних знань. Здобувачі виступають не лише пасивними споживачами знань, а й активними учасниками логістичних процесів – планують, приймають рішення, вирішують проблеми, здійснюють самоконтроль та оцінку;
Принцип виховуючого навчання	Зміст навчання має не лише забезпечувати професійну підготовку, а й сприяти відповідальності, організованості, дисциплінованості, етичного ставлення до виконання логістичних завдань. Тренер-викладач має бути прикладом організатора, координатора і лідера – ці якості формуються через ціннісно-орієнтовану навчальну діяльність.

Відтак, враховуючи зазначене вище, можна зробити висновок, що застосування принципів навчання у процесі професійної підготовки тренерів-викладачів з легкої атлетики забезпечує глибоке, свідоме й ефективне формування логістичної компетентності. Це дає змогу не лише сформувати необхідні знання й уміння, а й створити передумови для розвитку особистісних якостей, важливих у сучасній тренерській діяльності.

Як засвідчили результати нашого дослідження, наступними педагогічними умовами другої групи, що впливають на процес формування логістичної компетентності є міждисциплінарна організація освітнього процесу. Викладачі дисциплін, які були задіяні у формуванні логістичної компетентності, у засоби оцінювання включали комплексні самостійні міжпредметні завдання протягом усього освітнього процесу в закладі вищої освіти. Приклади цих завдань представлені у Додатку Б.

Розробка комплексних самостійних міжпредметних завдань ставила перед викладачами наступні вимоги: представити опис об'єктів із логістики (логістичні завдання), тобто представити вихідну інформацію; визначити необхідний результат: розробити проєкт вирішення логістичного завдання і розробити план його реалізації.

Під час виконання комплексного міжпредметного завдання здобувачу вищої освіти доводилось вирішувати декілька проміжних завдань: проаналізувати вихідну інформацію; визначити необхідну додаткову інформацію для прийняття відповідного організаційно-управлінського рішення; розробити перелік альтернативних варіантів цього рішення; провести порівняльний аналіз запропонованих альтернатив; визначити ризики в обмеженій наявних альтернатив, причини можливої появи проблеми; вибрати критерії і показники ефективності логістичної компетентності; здійснити остаточний вибір варіанта організаційно-управлінського рішення та розробити план його реалізації. Така структура комплексного самостійного міжпредметного завдання дала змогу активно сформувати логістичну компетентність майбутніх тренерів-викладачів з легкої атлетики у цілому, так і окремі її компоненти [65].

Своєю чергою, наступними педагогічними умовами, що входили до другої групи, є організація квазіпрофесійної діяльності майбутніх тренерів-викладачів під час використання *інтерактивних форм, методів, засобів і нетрадиційних технологій навчання*. Вони забезпечують активне включення здобувачів до освітнього процесу, стимулюють розвиток критичного мислення, самостійності, професійної рефлексії та формування логістичної компетентності, як однієї із складових сучасної тренерської підготовки.

Інтерактивне навчання створює умови для моделювання реальних ситуацій, пов'язаних з організацією та управлінням спортивним процесом, логістичним супроводом змагань, оптимізацією ресурсів, плануванням тренувального процесу завдяки активній взаємодії учасників освітнього процесу.

Перелік основних технологій, методів і засобів формування логістичної компетентності зображений у таблиці 2.3.

Таблиця 2.3

**Технології, методи і засоби формування логістичної компетентності
майбутніх тренерів-викладачів з легкої атлетики**

Групи технологій	Види технологій	Форми і методи	Засоби
Традиційні технології	Традиційна технологія (ТГ)	Лекції, практичні заняття	Інформаційні засоби (підручники, навчальні посібники) Технічні засоби (комп'ютер, мультимедіа, відеозаписи, телекомунікаційні мережі); Дидактичні засоби (плакати, демонстраційні приклади); Графічні засоби: (карти, схеми)
Технології квазіпрофесійної діяльності	Неімітаційні, неігрові технології (ННТ)	Кейс-метод, метод-проектів	
	Неімітаційні, ігрові технології (НІТ)	Рольові ігри; мозковий штурм; метод «оберненого мозкового штурму»; метод «подвійного мозкового штурму»; метод «конференції ідей»	
	Комбіновані технології (КТ)	Психолого-педагогічні тренінги	
	Імітаційні, ігрові технології (ІІТ)	Ділові та рольові ігри	
Технології навчально-професійної діяльності	Технології формування досвіду професійної діяльності (ТДПД)	Педагогічна та тренерська практика	

У контексті нашого дослідження ефективність формування логістичної компетентності майбутніх тренерів-викладачів значною мірою визначається обґрунтованістю та системністю оцінювання результатів професійної підготовки. Визначення чітких критеріїв дає змогу не лише здійснювати моніторинг сформованості компетентності, а й спрямовувати педагогічний процес відповідно до актуальних вимог. Зміст базових критеріїв сформованості логістичної компетентності зміст зображено у таблиці 2.4.

Таблиця 2.4

**Критерії сформованості логістичної компетентності майбутніх
тренерів-викладачів з легкої атлетики**

Назва критерію	Характеристика
Когнітивний	Формування стійкої і усвідомленої потреби у засвоєнні логістичної компетентності майбутніми тренерами-викладачами з легкої атлетики; формування системи знань з управління і логістики, необхідних для ефективного управління навчальним і тренувальним процесами;
Комунікативний критерій	Формування умінь встановлювати і підтримувати контакти із зовнішнім середовищем, вести переговори, регулювати і попереджати конфліктні ситуації, тощо; володіння професійною термінологією та логістичною документацією;
Діяльнісно-практичний	Формування умінь і навичок здійснювати планування управлінської та логістичної діяльності, проводити аналіз середовища, приймати управлінські рішення, організовувати і контролювати їх виконання, здійснювати необхідну корекцію, у залежності від отриманих результатів, володіння технологіями організації матеріального, транспортного та інформаційного забезпечення.

Можна зробити висновок, що комплексне застосування когнітивного, комунікативного та діяльнісно-практичного критеріїв у процесі формування логістичної компетентності дозволяє забезпечити цілісну оцінку якості підготовки майбутніх тренерів-викладачів з легкої атлетики. Ці критерії є взаємопов'язаними й взаємодоповнювальними, а їх цілеспрямоване використання у освітньому процесі сприяє формуванню конкурентоспроможного фахівця, здатного ефективно діяти в умовах сучасного спортивного середовища.

Наведений вище перелік вимог склав третю групу педагогічних умов процесу формування логістичної компетентності майбутніх тренерів-викладачів з легкої атлетики. Ці умови передбачають побудову обґрунтованої і узагальненої системи педагогічного контролю за процесом формування логістичної компетентності. Ця система забезпечила налагодження зворотнього зв'язку і, насамперед, отримання інформації

про проблеми, що виникають у здобувачів та ступінь вирішення навчальних завдань. Наявність зворотнього зв'язку дала можливість викладачу корегувати організацію процесу формування логістичної компетентності, вносити зміни у технології та методи навчання, відповідно до конкретної ситуації [51].

Педагогічні умови третьої групи складають **оцінно-підсумковий блок** авторської структурно-функціональної моделі компетентності майбутніх тренерів-викладачів з легкої атлетики. Його головне призначення – забезпечити системну, об'єктивну й науково обґрунтовану оцінку рівня сформованості логістичної компетентності здобувачів вищої освіти, а також надати інформацію для подальшого вдосконалення змісту, форм, методів і засобів професійної підготовки.

У контексті нашого дослідження ми вважали, що підсумковий контроль (оцінка рівня сформованості логістичної компетентності під час семестрових та державних іспитів (атестацій)) має бути більш жорстким, а поточний (що здійснюється, в основному, під час вивчення дисциплін і виконання завдань) – більш м'яким.

Як засвідчили результати нашого теоретичного аналізу, проблема оцінювання професійної компетентності майбутніх фахівців з фізичної культури і спорту є однією з найбільш обговорюваних у практиці вищої освіти. Так, Л. Сущенко вважає, що оцінювати потрібно окремі компоненти компетентності, яку здобувають майбутні тренери-викладачі протягом певного етапу навчання, після чого має ставитись комплексна оцінка сформованості компетентності [234].

На відміну від нього, Є. Павлюк обґрунтовує необхідність цілісного оцінювання сформованості компетентності, на його думку «... у результаті навчання у випускника має бути сформовано деяку інтегративну «цілісну соціально-професійну якісну характеристику», що дасть змогу йому успішно виконувати професійні обов'язки і взаємодіяти з іншими людьми» [170, с. 67].

Своєю чергою, Т. Канівець вважає, що процес оцінювання компетентності необхідно класифікувати за двома ознаками: 1) компетентність оцінюється як інтегративна єдність оцінок змістових характеристик і компонентів компетентності; 2) компетентність оцінюється з використанням конкретного набору інструментів вимірювання. Вона поділяє засоби оцінювання на засоби: з високим ступенем можливої формалізації (об'єктивні, такі як: об'єктивні тести з вибором відповіді (дії) із запропонованих варіантів; тести-опитування для діагностики особистих якостей; аналіз результатів діяльності; методики «самооцінки компетентності») і з низьким ступенем – (суб'єктивні, а саме: спостереження, контент-аналіз, інтерв'ю, бесіда, активно-ігрові діагностичні методики і технології (методи конкретних ситуацій, кейс-методи, проєктні діагностичні методики тощо) [97].

Отже, оцінка компетентності можлива у процесі використання обґрунтованих і доступних для використання об'єктивних і суб'єктивних методик. У контексті нашого дослідження ми визначили, що головною умовою процесу оцінювання сформованості логістичної компетентності є наявність діагностично-заданої мети, тобто: 1) надання точного і повного опису предмета оцінювання; 2) визначення способу для однозначного виявлення параметра, що перевіряється; 3) вимірювання інтенсивності параметра на основі даних контролю; 4) розробка відповідної шкали оцінювання.

Головною метою оцінювання рівня сформованості логістичної компетентності майбутніх тренерів-викладачів з легкої атлетики є отримання чисельних еквівалентів рівнів знань, умінь, навичок, компонентів компетентності. Другою метою може бути – об'єктивне зіставлення досягнутих та початкових результатів.

У традиційній системі оцінювання викладач виступає у ролі експерта і встановлює збіг реального і еталонного рівня сформованості компетентності. Різний рівень професійного досвіду викладачів, їхні

індивідуально-особистісні характеристики, ситуативні обставини, неоднозначні критерії оцінки, міжособистісні відносини здобувачів вищої освіти і викладача, специфіка розуміння педагогічного обов'язку – це лише деякі із причин, що впливають на достовірність інформації, отриманої під час оцінювання. Важливо, щоб оцінювання викладачем здійснювалося в інтересах соціально-педагогічного розвитку здобувачів, тому воно має бути справедливим та об'єктивним.

Як засвідчили результати нашого дослідження, однією з невирішених проблем під час оцінювання рівнів сформованості логістичної компетентності є недостатньо розроблені критерії оцінювання. Головним критерієм оцінювання є критерій відповідності того, що потрібно замовнику (роботодавцю), а не того, що дали під час навчання і, що легше оцінити. Система оцінювання, що існує сьогодні у вищій школі, в основному направлена на оцінювання знань і не дозволяє системно оцінити якість професійної підготовки, у тому числі, у компетентнісному форматі [43, с. 248].

Під час підготовки до оцінювання рівнів сформованості логістичної компетентності викладач має здійснити наступні послідовні операції:

- сформулювати діагностично задані цілі і завдання (яку інформацію він хоче отримати і для чого, здійснюючи оцінювання);
- описати об'єкт оцінювання (що конкретно буде оцінюватися – вияв компетентності або її компонентів);
- вибрати засоби оцінювання (інструмент отримання необхідної інформації);
- запланувати і реалізувати процес оцінювання;
- проаналізувати отримані результати та інтерпретувати їх;
- встановити відповідність отриманих результатів із поставленими завданнями;
- довести до відома здобувачів вищої освіти результати оцінювання;

- виділити можливості підвищення рівня сформованості компетентності;
- запланувати і корегувати освітній процес; формувати нові цілі і завдання [43, 249].

Як засвідчили результати нашого дослідження, під час оцінювання сформованості логістичної компетентності майбутніх тренерів-викладачів з легкої атлетики виникають наступні проблеми:

- логістична компетентність багатофункціональна і міжпредметна, тому під час її оцінювання знадобляться засоби, що дадуть можливість реалізувати цю міжпредметність (кейсові завдання, проекти, ділові і рольові ігри тощо);
- кінцевий результат (рівень сформованості логістичної компетентності) залежить від здібностей майбутніх тренерів-викладачів, що призводить до необхідності використання психо-діагностичних методик у процесі оцінювання;
- під час інтерпретації отриманих результатів необхідно враховувати те, що на успішність формування логістичної компетентності впливає низка факторів: зміст навчальної дисципліни, організаційно-технологічні і педагогічні умови, форми, методи, засоби навчання, взаємодія із здобувачами, якість системи контролю у закладі вищої освіти, залучення майбутніх тренерів-викладачів до освітнього процесу, види практик тощо [41].

Своєю чергою, вирішення цих проблем можливе під час використання різних методів педагогічної оцінки: якісних експертно-орієнтованих методів (оцінка когнітивного, комунікативного, діяльнісно-практичного компонентів).

Застосування тестових методів дає змогу отримувати дані про виконання завдань тесту (коефіцієнт рішення), диференціювати тестові завдання за категоріями складності, виділяти проблеми і стандартні помилки, виявити недоліки і проблеми у підготовці майбутніх фахівців,

прийняти обґрунтовані рішення про необхідні зміни у процесі підготовки. Застосування кваліметричного підходу під час оцінювання логістичної компетентності передбачає послідовне вирішення наступних завдань: розробку критеріїв оцінки рівнів сформованості логістичної компетентності; розробку надійних і достовірних засобів для оцінювання логістичної компетентності на різних етапах професійного становлення майбутніх тренерів-викладачів з легкої атлетики; формулювання вимог до процесу оцінювання і доведення їх до здобувачів; створення засобів оцінювання: практико-орієнтованих завдань-вимірювань, що дозволяють оцінити рівень сформованості знань, умінь, навичок; вибір відповідної шкали, що відображає проблеми завдань-вимірювань; визначення коефіцієнтів значення показників якості методом експертних оцінок; застосування методів кваліметрії і математичної обробки отриманих даних [43, с. 248].

Оцінка сформованості логістичної компетентності і/або її компонентів здійснювалась у межах навчальних дисциплін, заявлених у формуванні логістичної компетентності. Підсумкова оцінка сформованості логістичної компетентності майбутніх тренерів-викладачів з легкої атлетики розраховувалась як відношення суми набраних балів з усіх дисциплін (спрямованих на формування логістичної компетентності) до максимально-можливої суми балів із цих дисциплін. Під час оцінювання використовувались такі види контролю: усне опитування (УО); письмові роботи (ПР); контроль за допомогою технічних засобів (ТЗ) [59].

Як засвідчили результати нашого дослідження, в основу класифікації видів контролю покладений спосіб визначення формування логістичної компетентності. Всі види контролю здійснювалися за допомогою певних форм, кожній з яких запропоновано шифр. Частина шифру з букв вказує на вид контролю, а числова – на складність, що зростає. Упровадження цього шифру дозволило викладачам закладу вищої освіти уніфіковано

формувати свої робочі програми, а молодим спеціалістам наочно подавати можливий діапазон засобів оцінювання.

Своєю чергою, формами усного контролю є: співбесіда, колоквиум, залік, екзамен (таблиця 2.5).

Таблиця 2.5

Форми усного контролю та їх зміст

Шифр	Форми контролю	Зміст
УО-1	Співбесіда	Бесіда викладача і здобувача вищої освіти на теми, пов'язані з вивченням навчальної дисципліни, розрахована на з'ясування обсягу знань здобувача з відповідного розділу, теми, проблеми;
УО-2	Колоквиум	Форма підвищення знань здобувачів вищої освіти. На колоквиумах обговорюють окремі розділи, теми, питання з курсу навчальної дисципліни;
УО-3	Залік	Форма перевірки успішності засвоєння навчального матеріалу практичних (семінарських) занять;
УО-4	Екзамен	Форма підсумкового оцінювання отриманих теоретичних знань і роботи здобувача вищої освіти за семестр (курс).

У різновиди письмової роботи були включені: тести, контрольні роботи, реферати, курсові роботи, звіти з практик, звіти з науково-дослідної роботи здобувачів вищої освіти (таблиця 2.6).

Таблиця 2.6

Форми письмового контролю та їх зміст

Шифр	Форми контролю	Зміст
ПР-1	Тести	Форма контролю, спрямована на перевірку теоретичних знань здобувачів вищої освіти;
ПР-2	Контрольна робота	Форма оцінювання знань із навчальної дисципліни;
ПР-3	Есе	Твір невеликого обсягу, що має вільну композицію автора з даної тематики;
ПР-4	Реферат	Письмова робота з обраної теми, що містить інформацію з одного або декількох джерел;
ПР-5	Курсова робота	Самостійна письмова робота, спрямована на самостійне освоєння дисципліни (модуля) і вироблення відповідних компетенцій;
ПР-6	Звіт із практики	Форма контролю для узагальнення знань, умінь та навичок, отриманих під час проходження практики;
ПР-7	Звіт із ІНДР	Форми оцінювання практичної діяльності з науково-дослідної роботи.

До технічних засобів контролю ми віднесли: програми комп'ютерного тестування, навчальні задачі, комплексні ситуаційні завдання тощо (таблиця 2.7).

Таблиця 2.7

Форми технічного контролю та їх зміст

Шифр	Форми контролю	Зміст
Технічний контроль		
T3-1	Навчальні тести	Тести на відтворення, для контролю рівня засвоєння навчального матеріалу;
T3-2	Підсумкові (атестаційні) тести	Тести, складені у певних програмах, що використовуються для проведення поточного контролю успішності протягом семестру;
T3-3	Електронний практикум	Містить завдання для самостійної роботи, використовується для організації поточного контролю успішності протягом семестру;
T3-4	Віртуальні лабораторні роботи	Роботи, які за допомогою спеціальних навчальних комплексів дозволяють здобувачу вищої освіти проводити експеримент із математичною або фізичною складовою.

Усі перелічені вище форми контролю є більш традиційними. Суттєвою відмінністю їх є розподіл єдиного процесу професійної діяльності на частини, виділяючи у ньому теоретичні і практичні аспекти (перевіряються або знання, або вміння і навички). Тому запропонована класифікація була доповнена ще одним розділом – інноваційними формами контролю (таблиця 2.8).

Таблиця 2.8

Інноваційні форми контролю та їх зміст

Шифр	Форми контролю	Зміст
I3-1	Стандартне тестування	Тестування, що проходить у максимально уніфікованих умовах і дає можливість порівняти підготовку здобувачів різних закладів освіти та країн;
I3-2	Бально-рейтингова система	Метод, у якому навчальний матеріал поділяється на логічно-завершені частини (модулі), після вивчення кожного з яких передбачається атестація у вигляді контрольної роботи, тестування, колоквіуму і включається до загальної системи;
I3-3	Кейс-метод	Форма організації навчання і оцінювання сформованості компетентності, в основі якої лежить імітація реальних ситуацій;

Продовження таблиці 2.8

IЗ-4	Портфоліо	Комплекси індивідуальних навчальних досягнень здобувачів вищої освіти;
IЗ-5	Метод розвивальної кооперації	Форма контролю, в основі якої є вирішення завдань, що важко виконати індивідуально, тобто, для вирішення яких необхідна кооперація (об'єднання здобувачів із внутрішнім розподілом завдань та ролей у групі);
IЗ-6	Метод проєктів	Сукупність навчально-пізнавальних прийомів, що дають змогу вирішити ту чи іншу проблему внаслідок самостійних дій здобувачів вищої освіти;
IЗ-7	Ділова гра	Метод, що передбачає створення декількох команд, які змагаються між собою у вирішенні певної задачі.

Своєю чергою, в залежності від періоду проведення під час освітнього процесу ми використовували попередній (вхідний), поточний, рубіжний і підсумковий контроль (таблиця 2.9).

Таблиця 2.9

Види та зміст контролю за часом (періодом) проведення під час освітнього процесу

Види контролю	Зміст
Попередній (вхідний) контроль	Контроль, що застосовується як передумова для успішного планування і керівництва освітнім процесом. Він дає змогу визначити наявний рівень знань дня використання їх викладачем як орієнтування у складності матеріалу навчальної дисципліни. Формою попереднього контролю є вхідний контроль знань. Він проводиться на першому курсі, щоб оцінити реальність оцінок, отриманих на вступних іспитах з певного предмета або у вигляді перевірки і оцінки залишкових знань проводять також через деякий час після підсумкового іспиту з певної дисципліни як з метою оцінки міцності знань, так і з метою визначення рівня знань із забезпечуваних дисциплін для визначення можливості сприйняття нових навчальних дисциплін;
Поточний контроль	Поточний контроль знань є органічною частиною всього освітнього процесу і є засобом виявлення ступеня сприйняття (засвоєння) навчального матеріалу під час аудиторних занять. Він проводиться у формі: усного (індивідуального) опитування на практичних заняттях; інтерактивних методів навчання; розв'язання задач; тестування;

Продовження таблиці 2.9

	підготовки рефератів до практичних занять; проведення кейсів, «круглих столів» тощо;
Рубіжний контроль	Рубіжний (тематичний, модульний, блоковий) контроль знань є показником якості вивчення окремих розділів, тем навчальної дисципліни і пов'язаних із цим пізнавальних, методичних, психологічних і організаційних якостей здобувачів. Він може проводитись усно й письмово, у вигляді контрольної роботи, індивідуально або у групі. Найпоширенішою формою рубіжного контролю є колоквіум;
Підсумковий контроль	Підсумковий контроль проводиться з метою оцінки результатів навчання на певному освітньому (кваліфікаційному) рівні або на окремих його завершальних етапах. Підсумковий контроль включає: модульний (підсумкові модульні контрольні роботи, тести) та семестровий контроль (курсіві роботи, заліки, екзамени, державна атестація).

Відтак, враховуючи зазначене вище, оцінно-підсумковий блок виконує не лише функцію контролю, а є важливим механізмом забезпечення якості професійної підготовки майбутніх тренерів-викладачів з легкої атлетики. Його цілеспрямоване застосування дає змогу оптимізувати освітній процес, забезпечити індивідуальний підхід до навчання, а також формувати рефлексивну і мобільну особистість тренера-викладача, здатну діяти у сфері спортивної логістики.

Заключним блоком авторської структурно-функціональної моделі є **результативний блок**, що є підсумковим компонентом і відображає якісні та кількісні показники досягнутих результатів професійної підготовки майбутніх тренерів-викладачів з легкої атлетики. Його значення полягає в узагальненні освітнього процесу, встановленні рівня сформованості логістичних компетентностей, а також готовності майбутнього фахівця до самостійної діяльності в умовах сучасного спортивного середовища.

Результативний блок складається з переліку компонентів логістичної компетентності, що забезпечують готовність майбутніх тренерів-

викладачів з легкої атлетики вирішувати завдання з управління та логістики у процесі професійної діяльності, а саме: ЛК 1. Здатність організовувати і проводити масові фізкультурні і спортивно-видовищні заходи; ЛК 2. Здатність вирішувати задачі інформаційного забезпечення логістичної системи спортивної організації; ЛК 3. Здатність організовувати переїзди та розміщення спортсменів у готелях чи тренувальних базах; ЛК 4. Здатність здійснювати професійну діяльність з врахуванням особливостей функціонування різних типів спортивних об'єктів; ЛК 5. Здатність планувати забезпечення фізкультурно-спортивної організації (установи) відповідним обладнанням, інвентарем та спорядженням; ЛК 6. Володіння технологіями закупівельної, сервісної та транспортної логістики спортивного інвентарю (спорядження); ЛК 7. Здатність складати індивідуальні фінансові документи обліку і звітності у сфері фізичної культури і спорту, працювати з фінансово-господарською документацією; ЛК 8. Здатність здійснювати маркетингову діяльність з просування фізкультурно-спортивних послуг і товарів.

Своєю чергою, результативний блок дозволяє оцінити готовність тренера-викладача з легкої атлетики до реальної логістичної діяльності у галузі фізичної культури і спорту, формує усвідомлення особистого рівня компетентності, сприяє саморефлексії та саморозвитку, забезпечує зворотній зв'язок між педагогічним процесом його результатами, слугує підґрунтям для подальшого вдосконалення освітньої моделі.

Отже, підсумовуючи результати нашого дослідження, можна зробити висновок, що авторська структурно-функціональна модель формування логістичної компетентності майбутніх тренерів-викладачів є цілісною системою, що інтегрує концептуальні підходи, педагогічні умови, структурні компоненти та критерії оцінювання професійної підготовки. Її розробка ґрунтується на сучасних вимогах до тренера-викладача як фахівця, здатного ефективно організовувати навчально-тренувальний процес з урахуванням логістичних, організаційних та управлінських

чинників. Побудова моделі передбачає послідовну реалізацію мотиваційно-цільового, змістовно-діяльнісного, оцінно-підсумкового та результативного блоків, кожен з яких виконує важливу функцію у забезпеченні поступового і ефективного формування логістичної компетентності.

2.2. Педагогічні умови реалізації авторської структурно-функціональної моделі формування логістичної компетентності майбутніх тренерів-викладачів з легкої атлетики у процесі професійної підготовки

Сьогодні у багатьох наукових дослідженнях, дисертаціях педагогічного напрямку все частіше розглядаються питання визначення та аналізу організаційно-управлінських умов, що впливають на результативність педагогічного процесу [21; 14; 21; 183].

Так, Є. Павлюк визначає педагогічні умови професійного становлення майбутніх тренерів-викладачів як «... сукупність взаємозалежних елементів освітнього середовища – факторів, що визначаються й усвідомлюються учасниками педагогічної взаємодії, реалізуються у навчально-виховному процесі закладу вищої освіти, спонукають викладачів і студентів до активізації власної діяльності з метою оптимізації професійного становлення майбутніх тренерів-викладачів у процесі фахової підготовки і зумовлюють підвищення ефективності процесу фахової підготовки фахівців з вищою освітою». Автор виділяє наступні педагогічні умови професійного становлення майбутніх тренерів-викладачів у процесі фахової підготовки: професійна мотивація, як процес формування фахових орієнтацій майбутніх тренерів-викладачів; забезпечення професійної самоосвіти та самовдосконалення майбутніх тренерів-викладачів у процесі фахової підготовки; забезпечення розвитку професійної компетентності майбутніх тренерів-викладачів у процесі

фахової підготовки; організація ефективної діагностики готовності та компетентності майбутнього тренера-викладача до професійної діяльності [169, с. 130].

Як засвідчили результати нашого дослідження, сучасна фізкультурно-спортивна діяльність висуває високі вимоги до професійної підготовки тренерів, особливо у контексті забезпечення безпеки мінімізації ризиків у тренувальному процесі. У такому контексті В. Маник досліджує педагогічні умови для підготовки висококваліфікованих тренерів, здатних забезпечувати безпеку і стабільність тренувального процесу, зберігати здоров'я спортсменів та ефективно долати виклики, пов'язані з ризиками спортивної діяльності. Він визначає педагогічні умови як «... сукупність цілеспрямованих науково-обґрунтованих організаційно-методичних, психологічних та навчально-виховних заходів, які забезпечують створення сприятливого освітнього середовища для розвитку професійної компетентності тренерів у сфері ідентифікації, оцінки і мінімізації ризиків у фізкультурно-спортивній діяльності». Ці умови спрямовані на інтеграцію теоретичних знань, практичних навичок і ціннісних орієнтацій для забезпечення безпеки, ефективності та результативності тренувального процесу [136, с. 146].

Своєю чергою, Ю. Долинний, О. Гончаренко, Л. Кравчук, аналізуючи чинники, що впливають на формування професійної компетентності майбутніх фахівців з фізичної культури і спорту визначають наступні педагогічні умови цілеспрямованого формування компетентності: створення освітнього середовища з метою підвищення професійної компетентності майбутніх фахівців з фізичної культури і спорту; упровадження особистісно-орієнтованої підготовки майбутнього фахівця з фізичного виховання і спорту; моніторинг сформованості професійної компетентності майбутніх фахівців із фізичного виховання і спорту та готовності до спортивної діяльності [85, с. 55].

На думку М. Буренко, формування фахових компетенцій майбутніх тренерів-викладачів у процесі вивчення профільно-орієнтованих дисциплін включає наступні педагогічні умови: розробку і впровадження додаткових компетентісно зорієнтованих змістових модулів визначених професійно-орієнтованих дисциплін; стимулювання здобувачів до професійного розвитку на основі роз'яснення сутності професійних функцій і фахових компетентностей тренера-викладача, а також актуалізації їхнього професійного інтересу під час безпосередньої та опосередкованої взаємодії з викладачами, спортсменами, видатними тренерами; використання нетрадиційних лекційних форм, спрямованих на здобуття здобувачами освіти когнітивної основи компетентностей; створення у навчальному процесі ситуацій, які відтворюють особливості соціально-психологічної та операційної складової тренерської діяльності і є засобом освоєння її змісту, організаційних форм, цінностей і норм [16, с. 19].

Як засвідчили результати нашого теоретичного аналізу, пошук і обґрунтування педагогічних умов формування логістичної компетентності майбутніх тренерів-викладачів з легкої атлетики не можливий без виділення комплексу педагогічних умов. До педагогічних умов відносять ті умови, що свідомо створюються в освітньому процесі і які повинні забезпечити найбільш ефективне професійне становлення майбутніх фахівців з фізичної культури і спорту. У свою чергу, О. Дубасенюк та М. Мороз, які займаються вивченням педагогічних умов, погоджуються з думкою, що аналізувати потрібно не тільки необхідні та достатні умови, а й усі обставини умов. У цьому необхідними вважаються ті умови, що є важливими одразу, коли виникає дія, а під достатніми – ті, що неодмінно викликають цю дію [88].

Тому, розглядаючи педагогічні умови формування логістичної компетентності майбутніх тренерів-викладачів з легкої атлетики, ми визначили комплекс необхідних і достатніх умов. Необхідними і

достатніми умовами є перелік умов, із якого не можна виключити жодного компоненту, не порушивши обумовленості цього явища.

У контексті нашого дослідження для визначення педагогічних умов ми врахували наступні методологічні вимоги: 1) враховуючи системний підхід – виділення умов повинне являти собою систему, тобто, певну сукупність взаємопов'язаних елементів; 2) враховуючи діяльнісний підхід – наявність систематичного контролю на кожному етапі формування логістичної компетентності; 3) враховуючи особистісно-орієнтований підхід – врахування індивідуальних особливостей майбутніх тренерів-викладачів; 4) враховуючи компетентнісний підхід – виділені умови повинні забезпечувати формування логістичної компетентності як у цілому, так і окремих її компонентів; 5) враховуючи контекстний підхід – необхідно, щоб умови сприяли створенню творчого навчального середовища і підвищенню навчально-пізнавальної активності майбутніх тренерів-викладачів [46].

На думку Т. Вдовичин, потрібно розглядати тільки ті педагогічні умови, які володіють організаційними характеристиками, створюються викладачем і забезпечують управління здобувачами вищої освіти, їхньою діяльністю із досягнення педагогічних цілей. У відповідності до своєї концепції вона пропонує виділяти три групи організаційно-педагогічних умов: 1) передумови – попередні педагогічні умови, що припускають можливість здійснення доцільної діяльності; 2) ситуативні умови – педагогічні умови, в яких суб'єкт здійснює цілеспрямовану діяльність; 3) умови-вимоги – нормативні умови та критерії, яким повинні відповідати результати діяльності суб'єкта [13].

Отже, під педагогічними умовами ми будемо розуміти сукупність взаємопов'язаних необхідних і достатніх обставин, що володіють методологічними і організаційними характеристиками, створюються викладачем і сприяють переходу майбутніх тренерів-викладачів з легкої атлетики на вищий рівень сформованості логістичної компетентності.

Аналізуючи науково-методичну літературу з питання визначення педагогічних умов, ми звернули увагу на наступні групи умов, що частіше всього виділяються під час навчання у закладі вищої освіти: умови освітнього середовища (освітній простір), що сприяють побудові відповідної системи мотивів навчання; наявність комплексу методів і технологій, що зумовлюють досягнення поставлених педагогічних цілей; оптимальне поєднання різних форм і методів освітньої діяльності; наявність системи педагогічного контролю і зворотнього зв'язку зі здобувачами вищої освіти; засоби навчання (підручники, посібники, програми, системи творчих, проблемних завдань тощо); моделювальні умови професійної діяльності [184; 114].

Як засвідчили результати нашого дослідження, наявність різних класифікацій педагогічних умов пояснюється різною метою та завданнями, сформульованими конкретним дослідником, тому, враховуючи визначення педагогічних умов, отриманого нами на основі аналізу науково-методичної літератури, у нашій роботі ми виділили ті умови, що сприяють найбільш ефективному формуванню логістичної компетентності майбутніх тренерів-викладачів з легкої атлетики. Так, під «формуванням логістичної компетентності майбутніх тренерів-викладачів з легкої атлетики» ми розуміємо процес створення педагогічних умов, спрямованих на систематизацію та накопичення позитивних кількісних і якісних змін у змісті логістичної компетентності і досягнення діалектичної єдності її компонентів.

Своєю чергою, прикладом педагогічних умов для формування логістичної компетентності тренера ми підібрали: створення мотиваційно-орієнтованого середовища; впровадження інтерактивних методів навчання (тренінги, кейси, ділові ігри тощо); забезпечення практико-орієнтованої підготовки (проходження практики, стажування, участь у змаганнях, організаційних заходах); індивідуалізація освітньої траєкторії здобувачів

освіти; розвиток цифрової та логістичної грамотності майбутніх фахівців; формування здатності до командної роботи та міжособистісної взаємодії.

Отже, ми визначили, що педагогічними умовами формування логістичної компетентності майбутніх тренерів-викладачів з легкої атлетики є:

1) деталізація структури і змісту логістичної компетентності, на основі вимог роботодавців, професійних стандартів; формування у здобувачів стійкої мотивації до процесу формування логістичної компетентності (усвідомлення майбутніми тренерами-викладачами теоретичного і практичного значення логістичної компетентності);

2) методичне та інформаційне забезпечення (як викладачів, так і майбутніх тренерів-викладачів) процесу формування логістичної компетентності; міждисциплінарна організація цього процесу; організація професійної діяльності майбутніх тренерів-викладачів із використанням інтерактивних методів і нетрадиційних технологій навчання;

3) виявлення рівнів сформованості логістичної компетентності; розроблення діагностичного інструментарію і засобів для оцінки рівня сформованості логістичної компетентності; організація попереднього, оперативного і підсумкового контролю рівня сформованості логістичної компетентності.

Ці умови формування логістичної компетентності майбутніх тренерів-викладачів з легкої атлетики є необхідними і достатніми [46].

Схема формування логістичної компетентності майбутніх тренерів-викладачів з легкої атлетики в освітньому процесі будувалась під час вивчення 8 навчальних дисциплін та 2 практик, у структурі яких здійснювалось формування логістичної компетентності і /або її компонентів: «Вступ до спеціальності і техніка безпеки», «Теорія і методика фізичного виховання», «Загальна психологія та психологія спорту», «Педагогіка та педагогіка спорту», «Теорія і методика тренерської діяльності в обраному виді спорту», «Економіка спорту і

фізичної культури», «Правові аспекти фізичної культури і спорту», «Основи менеджменту та маркетингу в спорті», «Педагогічна практика в закладах середньої освіти», «Виробнича практика (за профілем майбутньої роботи)» (Додаток А).

Освітній процес у всіх групах здійснювався тими викладачами, за якими вони закріплені, згідно навчальних планів та навантаження. У контрольній та експериментальній групах заняття з навчальних дисциплін проводили одні й ті ж викладачі. Під час організації експерименту викладачі не зачіпали змістовного наповнення дисциплін, що вивчаються (обсяг і зміст навчального матеріалу повністю однакові). Зміни стосувались тільки організаційної частини навчання (використання форм, методів, засобів і технологій навчання) (таблиця 2.10).

Проаналізувавши таблицю, можна зробити висновки, що у контрольній групі переважає академічний підхід, тобто, основна увага надається теоретичному засвоєнню знань; навчальний процес спрямований на вирішення освітніх завдань та передачу інформації; застосовуються традиційні методи навчання (лекції, пояснення, вправи, репродуктивні завдання тощо); переважає реферативно-аналітична робота (презентації, таблиці тощо); виконання індивідуальних завдань.

Для експериментальної групи характерними є: активна участь здобувачів під час навчання, критичне мислення, застосування знань на практиці, використання їх для виконання конкретних завдань, розв'язання реальних чи наближених до реальних проблем; застосування в освітньому процесі технологій квазіпрофесійної діяльності (імітації професійної діяльності, наближеної до реальної); використовуються інтерактивні методи навчання (кейси, рольові ігри, тренінги); групова робота, здобувачі освіти працюють в умовах командної взаємодії, що сприяє розвитку соціально-комунікативних навичок.

Таблиця 2.10

Відмінності в організації освітнього процесу у контрольній та експериментальній групах під час вивчення навчальних дисциплін, що використовувались під час формування логістичної компетентності майбутніх тренерів-викладачів з легкої атлетики

Показник	Контрольна група	Експериментальна група
Характер освітнього процесу	Академічний (60%)	Академічний (40%)
	Практико- і особистісно орієнтований (40 %)	Практико- і особистісно орієнтований (60 %)
Переважаюча спрямованість освітнього процесу	Вирішення освітніх завдань (інформаційна функція) (60 %)	Вирішення освітніх завдань (інформаційна функція) (40 %)
	Компетентнісно-орієнтований характер навчання (розвивальна функція) (40 %)	Компетентнісно-орієнтований характер навчання (розвивальна функція) (60 %)
Педагогічні технології, що використовувались	Традиційні технології (60 %)	Традиційні технології (40 %)
	Технології квазіпрофесійної діяльності (40 %)	Технології квазіпрофесійної діяльності (60 %)
Переважаючі види робіт здобувачів вищої освіти	Підготовка повідомлень, виступів, презентацій на семінарських заняттях. Складання таблиць і опорних схем на практичних заняттях (60 %)	Підготовка повідомлень, виступів, презентацій на семінарських заняттях. Складання таблиць і опорних схем на практичних заняттях (40 %)
	Кейси, ділові і рольові ігри, психолого-педагогічні тренінги, «мозковий штурм» (40 %)	Кейси, ділові і рольові ігри, психолого-педагогічні тренінги, «мозковий штурм» (60 %)
Спосіб організації роботи здобувачів вищої освіти	Індивідуальні завдання (60 %)	Індивідуальні завдання (40 %)
	Завдання, що виконуються в малих групах (40 %)	Завдання, що виконуються в малих групах (60 %)

Отже, у експериментальній групі використовуються сучасні освітні технології практичної спрямованості, компетентнісного підходу, активних методів навчання і групової взаємодії. У контрольній групі переважають традиційні академічні підходи з акцентом на індивідуальну роботу та інформаційну функцію.

У змістовному плані процес формування логістичної компетентності здійснювався протягом усього періоду навчання у закладі вищої освіти (з

першого по четвертий курс) і був поділений на декілька етапів, які передбачають досягнення певних завдань.

На основі аналізу таблиць 2.1–2.9 було створено змістовно-технологічну схему процесу формування логістичної компетентності та її компонентів у майбутніх тренерів-викладачів з легкої атлетики (Додаток К).

У контексті нашого дослідження, беручи за основу послідовність семестрів та викладання дисциплін у майбутніх тренерів-викладачів, ми виділили наступний комплекс завдань, необхідних для формування логістичної компетентності.

На першому етапі (1–2 семестр) завданнями викладачів, задіяних у формуванні логістичної компетентності, у межах засвоєння навчальних дисциплін «Вступ до спеціальності та техніка безпеки», «Загальна психологія та психологія спорту», були: вивчення і формування мотивації до навчальної та професійної діяльності; формування позитивного ставлення до логістичної діяльності; формування до самооцінки, самоаналізу та самоконтролю; формування комунікативних умінь (встановлювати і підтримувати зв'язки із зовнішнім середовищем, вести переговори, регулювати і попереджати конфліктні ситуації тощо); формування системи управлінських знань та організаційних умінь; оцінка сформованості логістичної компетентності і/або її компонентів. Затрати часу, необхідні для вирішення задач на вирішення поставлених завдань, представлені у таблиці 2.11.

Таблиця 2.11

**Затрати часу на формування логістичної компетентності майбутніх
тренерів-викладачів з легкої атлетики
на першому курсі (год.)**

Курс	I	
	1 семестр	2 семестр
Дисципліни/ компетентності	Вступ до спеціальності і техніка безпеки	Загальна психологія і психологія спорту
ЛК 1	2	3
ЛК 2	-	-
ЛК 3	-	-
ЛК 4	2	-
ЛК 5	2	-
ЛК 6	-	-
ЛК 7	-	1
ЛК 8	1	-

На другому етапі (3–4 семестр) у межах вивчення навчальних дисциплін «Теорія і методика фізичного виховання», «Педагогіка і педагогіка спорту», «Економіка спорту і фізичної культури» вирішувалися наступні завдання: вивчення і формування мотивації до навчальної діяльності; формування усвідомлення значення логістичної компетентності для майбутнього тренера-викладача з легкої атлетики; формування пізнавального інтересу; розвиток технологічних умінь і навичок професійної діяльності (включаючи логістичну); оцінка сформованості логістичної компетентності і/або її компонентів. Вирішення поставлених завдань здійснювалось у межах вивчення дисциплін у наступних обсягах (таблиця 2.12).

Завданнями третього етапу (5–6 семестр) у межах вивчення навчальних дисциплін «Теорія і методика фізичного виховання», «Теорія і методика тренерської діяльності в обраному виді спорту», «Педагогічна практика в закладах середньої освіти», були: формування системи управлінських знань і організаційних умінь; використання різних форм, методів і засобів взаємодії суб'єктів освітнього процесу; оцінка

сформованості логістичної компетентності і/або її компонентів. Кількість годин у межах вивчення дисциплін, що були спрямовані на вирішення поставлених вище завдань, наведено у таблиці 2.13.

Таблиця 2.12

Затрати часу на формування логістичної компетентності майбутніх тренерів-викладачів з легкої атлетики на другому курсі (год.)

Курс	II		
	3 семестр	4 семестр	
Дисципліни/ компетентності	Педагогіка та педагогіка спорту	Теорія і методика фізичного виховання	Економіка фізичної культури і спорту
ЛК 1	2,5	1	-
ЛК 2	0,5	0,5	4
ЛК 3	1	1	4
ЛК 4	1	1,5	-
ЛК 5	1	2	1
ЛК 6	1	1	2
ЛК 7	1	1	2
ЛК 8	1	1	2

Таблиця 2.13

Затрати часу на формування логістичної компетентності майбутніх тренерів-викладачів з легкої атлетики на третьому курсі (год.)

Курс	III		
	5 семестр	6 семестр	
Дисципліни/ компетентності	Теорія і методика фізичного виховання	Теорія і методика тренерської діяльності в обраному виді спорту	Педагогічна практика в закладах середньої освіти
ЛК 1	2,5	4	2
ЛК 2	0,5	4	1
ЛК 3	2	1,5	2
ЛК 4	2	3	2
ЛК 5	1,5	2	2
ЛК 6	0,5	4	2
ЛК 7	0,5	4	2
ЛК 8	1	4	1

На четвертому етапі (7–8 семестр) у межах вивчення навчальних дисциплін «Теорія і методика тренерської діяльності в обраному виді спорту», «Правові аспекти фізичної культури і спорту», «Основи менеджменту і маркетингу в спорті» і «Виробнича практика (за профілем майбутньої роботи)» вирішувалися наступні завдання: формування системи знань з управління та логістики; використання інновацій та прикладів у професійній педагогічній і організаційно-управлінській діяльності; оцінка сформованості логістичної компетентності і/або її компонентів; формування мотивації до професійної діяльності за профілем підготовки. Обсяг годин, спрямованих на вирішення поставлених завдань, наведений у таблиці 2.14.

Таблиця 2.14

Затрати часу на формування логістичної компетентності майбутніх тренерів-викладачів з легкої атлетики на четвертому курсі (год.)

Курс	4			
	7 семестр		8 семестр	
Дисципліни/ компетентності	Теорія і методика тренерської діяльності в обраному виді спорту	Правові аспекти фізичної культури і спорту	Основи менеджменту і маркетингу в спорті	Виробнича практика (за профілем майбутньої роботи)
ЛК 1	1	1	2	2
ЛК 2	2	1	4	3
ЛК 3	2	2,5	2	6
ЛК 4	4	1	2	5
ЛК 5	4	1	2	4
ЛК 6	4	2	4	4
ЛК 7	4	2	4	4
ЛК 8	6	1	4	4

У контексті нашого дослідження ми охарактеризували педагогічні методи та засоби, що використовувалися для реалізації завдань із формування логістичної компетентності майбутніх тренерів-викладачів з легкої атлетики (таблиця 2.15).

Перевага наведених педагогічних технологій і методів полягає у тому, що вони відображають сутність майбутньої професійної діяльності, формують загальнокультурні, загальні та професійні компетентності, за допомогою яких майбутні тренери-викладачі освоюють професійні навички в умовах, наближених до реальних.

Таблиця 2.15

**Педагогічні методи і засоби формування логістичної компетентності
майбутніх тренерів-викладачів з легкої атлетики**

Характеристика завдань	Педагогічні методи і засоби
Завдання мотиваційного спрямування	Кейс-метод; метод-проектів. Рефлексивно-рольові ігри. Психолого-природничі тренінги. Ділові і рольові ігри
Завдання когнітивного спрямування	Кейс-метод; метод-проектів. Рефлексивно-рольові ігри; мозковий штурм. Психолого-природничі тренінги. Ділові і рольові ігри
Практико-орієнтовані завдання (завдання діяльнісно-практичного спрямування)	Кейс-метод; метод-проектів. Рефлексивно-рольові ігри; мозковий штурм. Психолого-природничі тренінги. Ділові і рольові ігри
Завдання комунікативного спрямування	Кейс-метод; метод-проектів. Рефлексивно-рольові ігри; мозковий штурм. Психолого-природничі тренінги. Ділові і рольові ігри
Завдання з рефлексивного спрямування	Кейс-метод; метод-проектів. Рефлексивно-рольові ігри. Психолого-природничі тренінги. Ділові і рольові ігри

Як засвідчили результати нашого дослідження, найбільш поширеним методом у групі неімітаційних, неігрових технологій (ННТ), під час формування логістичної компетентності і/або їх компонентів був метод кейсів (метод вирішення ситуаційних завдань, практичних управлінських ситуацій).

Під час нашого дослідження використовувались наступні варіанти кейсів: ситуації-ілюстрації, що містили конкретний приклад організаційно-

управлінського рішення із професійної діяльності (30 шт.); ситуації-оцінювання, що описували ситуацію і пропонували можливі варіанти організаційно-управлінського рішення у готовому вигляді і потребували оцінити їхню ефективність (30 шт.); ситуації-вправи, що потребували під час реалізації організаційно-управлінського рішення виконання стандартних дій (операцій); ситуації-проблеми, що потребували ретельного аналізу інформації, чіткого формулювання проблеми, пошуку найбільш ефективного варіанта організаційно-управлінського рішення (20 шт.); ситуації-проблеми, що потребували ретельного аналізу інформації, чіткого формулювання проблеми, пошуку найбільш ефективного організаційно-управлінського вирішення (останні виступали в якості основи для комплексних самостійних міжпредметних завдань) (20 шт.).

Під час вибору ситуацій перевага надавалась ситуаціям, що відображали специфіку майбутньої професії, що викликають інтерес у майбутніх тренерів-викладачів, а також, що потребують актуалізації організаційно-управлінських знань, знань із логістики і колективного пошуку оптимального рішення на основі дискусії. Приклади завдань наведені у Додатку Л.

Застосування кейс-методу у процесі професійної підготовки майбутніх тренерів-викладачів є ефективним інструментом розвитку логістичної компетентності, що включає здатність до планування, організації, аналізу й прийняття рішень у контексті спортивної діяльності.

Кейс (від англ. case – випадок) – це педагогічна технологія, що базується на розгляді реальних або змодельованих практичних ситуацій, що потребують аналітичного підходу, логічного мислення і колективної взаємодії. Вона дає змогу поєднувати теоретичні знання з практичними діями в умовах, наближених до реального професійного середовища [28].

У контексті нашого дослідження кейс-метод як засіб формування логістичної компетентності використовувався для:

- моделювання реальних умов, відтворення типових ситуацій у спортивній діяльності, пов'язаних із логістикою (організація спортивного збору, перевезення команди, транспортування інвентарю, логістика змагань тощо), що сприяє розвитку здатності до стратегічного мислення та планування;

- розвитку комунікативного мислення та управлінських умінь, адже під час роботи з кейсами здобувачі освіти вчаться працювати в команді, аргументовано висловлювати думки, захищати прийняті рішення – тобто формуються важливі складові комунікативної компетентності;

- навчання через діяльність, у цьому випадку кейси стимулюють здобувачів освіти до самостійного аналізу, пошуку рішень і оцінки їх ефективності, що відповідає принципам діяльнісного підходу в освіті;

- розвитку критичного і системного мислення, тому що опрацювання логістичних кейсів вимагає оцінки ризиків, розрахунку ресурсів, урахування часових, організаційних та фінансових обмежень – що імітує реальні умови тренерсько-викладацької діяльності.

Сутність роботи над кейсом «Моя майбутня професія – тренер-викладач з виду спорту» полягала у вивченні специфіки обраної професії, формування моделі професійної поведінки. Цей кейс використовувався під час вивчення дисципліни «Вступ до спеціальності і техніка безпеки».

Робота над кейсом здійснювалась у малих групах по 3–4 людини. Після підготовки кожна з груп провела презентацію своєї майбутньої професії. Перед підготовкою виступу майбутнім тренерам-викладачам необхідно було переглянути публікації у журналах та ЗМІ, оцінити перспективи працевлаштування, відвідавши центр зайнятості населення, поспілкуватися з тренерами ДЮСШ, фізкультурно-спортивних організацій, учителями закладів середньої освіти, опрацювати дані мережі Інтернет. Оскільки це був перший досвід роботи майбутніх тренерів-викладачів із кейсами, потрібно відзначити, що у деяких групах під час

підготовки презентації виникли труднощі з плануванням роботи, розподілом функцій і визначенням цілей кожного етапу.

Під час обговорення результатів виконаної роботи найчастіше звучали наступні вислови здобувачів:

– «Дуже важко що небудь робити, не маючи чіткого плану роботи, сформульованого викладачем».

– «Нам у групі було тяжко розподілити обов'язки: хто і за що відповідає».

– «У нас ніхто не хотів відвідувати центр зайнятості населення і робити презентацію, тому проводили жеребкування».

Під час вирішення другого кейсу викладач навчальної дисципліни «Основи менеджменту та маркетингу в спорті» самостійно розподілив майбутніх тренерів-викладачів так, щоб найбільш «пасивні» учасники групи її очолили, відповідали за кінцевий результат і вели підсумкову презентацію. Це було зроблено з метою, щоб усі здобувачі брали участь у процесі роботи над кейсом. Потрібно відзначити, що «активні» учасники не знизили рівень участі під час роботи над кейсом.

Під час вирішення наступних кейсів, коли кожен із майбутніх тренерів-викладачів вже спробував себе у різних ролях, функції між ними були розподілені у залежності від особистих якостей і переваг, тому результат отримувався більш продуктивним.

Наступним, не менш ефективним методом з цієї групи, є метод проєктів. Цей метод сприяє подвійній організації діяльності майбутніх тренерів-викладачів (як індивідуальної, так і практично-орієнтованої), під час якої висувається задум, теоретично обґрунтовується, оцінюється і реалізується обраний варіант організаційно-управлінського рішення, спрямованого на зміну педагогічної дійсності. Під час підготовки проєктів майбутні тренери-викладачі здійснювали багато дій, пов'язаних із формуванням логістичної компетентності: визначали задум і ставили мету (цілі); визначали конкретні дії, необхідні для їхнього здійснення у

конкретних умовах; визначали затрати часу в цілому на проєкт і час на певні його етапи; розподіляли обов'язки та відповідальність між усіма учасниками; здійснювали реалізацію проєкту; підводили підсумки і здійснювали презентацію проєкту; здійснювали оцінювання (визначали сильні та слабкі можливості проєкту).

Під час використання методу проєктів були створені всі необхідні умови для формування логістичної компетентності і її компонентів у майбутніх тренерів-викладачів з легкої атлетики. Максимально цей метод був реалізований під час вивчення дисципліни «Економіка спорту і фізичної культури» у вигляді «Конкурсу бізнес-ідей».

Здобувачі вищої освіти, працюючи у мікрогрупах, мали запропонувати бізнес-ідею у галузі фізичної культури і спорту, а також представити її соціальне та економічне обґрунтування.

Перспективність реалізації запропонованих ідей оцінювали самі майбутні тренери-викладачі та запрошені викладачі, за наступними пунктами: 1) Актуальність проєкту; 2) Наявність бізнес-ідеї проєкту; 3) Продуманий зміст проєкту (програма, перелік заходів, їх послідовність, указання форм, методів, умов реалізації змісту проєкту); 4) Правове, економічне і організаційне обґрунтування проєкту; 5) Реалістичність проєкту; 6) Прогнозовані результати; 7) Новизна і оригінальність проєкту; 8) Якість представлення проєкту (чіткість, якість думок, логіка і послідовність викладення матеріалу та наочність); 9) Якість захисту проєкту (переконливість і аргументованість відповідей на запитання). Проєкт, що отримав найбільшу кількість балів, був оголошений переможцем.

Група неімітаційних ігрових технологій була представлена методом «мозкового штурму» у різних його варіантах:

– «прямий мозковий штурм» – метод організації колективної діяльності, орієнтований на пошук нетрадиційних шляхів вирішення проблеми;

- «зворотній мозковий штурм» – орієнтований на складання списку недоліків запропонованого організаційно-управлінського рішення;
- «подвійний прямий мозковий штурм» – після проведення першого мозкового штурму робиться перерва від 2 годин до 2 днів, а потім він ще раз повторюється;
- «зворотній і прямий мозковий штурм» – спочатку за допомогою «зворотнього» визначають всі недоліки існуючого організаційно-управлінського рішення і виділяють серед них головні, потім проводять «прямий мозковий штурм» з метою усунення виявлених недоліків;
- «прямий і зворотній мозковий штурм» – спочатку проводиться «прямий» і визначаються перспективні організаційно-управлінські рішення, потім – «зворотній» для виявлення можливих недоліків цих рішень.

В організаційному плані найбільші проблеми виникають під час реалізації зворотних і складних форм мозкового штурму (здобувачі досить легко знаходять чужі помилки, але важко знаходять альтернативні їм пропозиції і способи їх усунення).

Група імітаційних ігрових технологій була представлена діловими і рольовими іграми. Сутність цієї форми визначається із взаємозв'язку імітаційного моделювання і рольової поведінки учасників гри у процесі вирішення типових професійних і навчальних задач із проблемами досить високого рівня.

У контексті нашого дослідження ділові і рольові ігри як засіб формування логістичної компетентності використовувався для:

- формування практичних умінь, використання яких допоможе учасникам організовувати спортивні заходи, розподіляти ресурси (людські, фінансові, матеріальні), прогнозувати ризики, вирішувати логістичні задачі в умовах, наближених до реальних;

- розвитку стратегічного і критичного мислення, адже ігрові методи стимулюють пошук оптимальних рішень у змодельованих умовах дефіциту часу або ресурсів, що важливо для тренера як управлінця;
- комунікативної та командної взаємодії (ігри сприяють формуванню навичок спілкування, переговорів, прийняття колективних рішень, що є ключовим для організації логістичних процесів);
- формування готовності дій в умовах невизначеності (через зміну сценаріїв, зовнішніх умов або ролей ігри розвивають гнучкість мислення, адаптивність, емоційну стійкість);
- підвищення мотивації до навчання (завдяки елементам змагання, творчості та особистісного залучення, ігрові методи активізують внутрішню мотивацію до професійного розвитку).

Під час занять ми використовували наступні ділові і рольові ігри: проведення засідань, на яких обговорювались нові нормативно-правові документи, рекомендації з окремих питань у галузі фізичної культури і спорту; обговорення раніше складених сценаріїв спортивно-масових заходів; аналіз результатів перевірки роботи спортивних організацій, що проводилась здобувачами заздалегідь.

В якості методу комбінованих педагогічних технологій нами застосовувались психолого-педагогічні тренінги. Вони використовувались і як своєрідна форма, і як засіб обробки окремих професійних навичок, і як інструмент формування професійної мотивації, рефлексивних і комунікативних здібностей майбутніх тренерів-викладачів. Більшість тренінгів включала як активну індивідуальну роботу, так і рефлексивну роботу у групі.

У контексті нашого дослідження психолого-педагогічний тренінг як засіб формування логістичної компетентності використовувався для:

- розвитку стресостійкості й адаптивності, адже тренери часто працюють в умовах дефіциту часу, ресурсів і підвищеної відповідальності,

тому тренінги допомагають майбутнім фахівцям розвивати вміння залишатися ефективними у кризових ситуаціях;

- формування рефлексивної здатності (важливим компонентом логістичної компетентності є здатність аналізувати власну діяльність, а психолого-педагогічний тренінг розвиває саморефлексію, критичне осмислення дій, прийняття конструктивних рішень);

- удосконалення комунікативних стратегій (тренінг створює умови для відпрацювання професійної комунікації у логістичних ситуаціях: взаємодії з адміністрацією, спортсменами, батьками, спонсорами, логістичними партнерами);

- формування лідерських та управлінських якостей (за допомогою тренінгових вправ учасники набувають досвіду прийняття рішень, делегування повноважень, ефективного розподілу дій – ключових аспектів логістики у спорті);

- підвищення професійної мотивації (у процесі тренінгу активізуються ціннісні орієнтації, професійні інтереси та прагнення до самоактуалізації у сфері тренерської діяльності).

Своєю чергою, основними методами, що використовувались у тренінгу для формування логістичної компетентності майбутніх тренерів-викладачів були: ситуаційне моделювання логістичних проблем; рольові вправи на розподіл ресурсів; командні завдання з елементами тайм-менеджменту; самоаналіз і групова рефлексія; психологічні ігри на розвиток довіри, лідерства та відповідальності.

Як засвідчили результати нашого дослідження, процес формування логістичної компетентності майбутніх тренерів-викладачів у закладах вищої освіти потребує цілісного поєднання теоретичної та практичної підготовки. Особливе значення в цьому контексті має послідовне проходження різних видів практик, що забезпечують закріплення знань і формування логістичних умінь у реальних умовах спортивно-педагогічної діяльності.

У контексті нашого дослідження проходження різних видів практики як засіб формування логістичної компетентності використовувався для:

- формування організаційних умінь (під час практики здобувачі освіти брали участь в організації тренувального процесу, змагань, зборів, перевезення команд та інвентарю, що дає змогу набути навичок планування, контролю, координації логістичних процесів);

- опанування системного підходу (здобувачі освіти вчаться аналізувати логістичні ланцюги у спорті як систему, в якій пов'язані матеріальні, інформаційні, часові та людські ресурси. Це забезпечує розвиток критичного мислення та вміння знаходити оптимальні рішення);

- залучення до реальних практичних ситуацій (практика забезпечує занурення в реальні умови діяльності тренера-викладача, де необхідно оперативно вирішувати логістичні завдання, адаптуватися до зміни ресурсних або організаційних обставин);

- розвиток управлінських та комунікативних компетентностей (взаємодія з адміністрацією, спортсменами, батьками, колегами під час практики сприяє формуванню навичок комунікації, делегування, координації командної роботи);

- зв'язок із дослідницькою діяльністю (під час практики здобувачі освіти здійснюють спостереження, аналіз логістичних процесів, збирати емпіричні дані для написання кваліфікаційних робіт, що сприяє глибшому розумінню логістичних моделей у спорті).

Як засвідчили результати нашого дослідження, особливу роль у процесі формування логістичної компетентності майбутніх тренерів-викладачів відіграли оцінки, отримані ними у період проходження педагогічної та виробничої практик.

Під час педагогічної практики у закладах освіти здобувачі знайомляться з організаційними структурами закладів освіти та спортивних установ, організацією та проведенням навчально-тренувальних занять з елементами логістичного планування (час, місце, ресурси).

Своєю чергою, під час виробничої практики майбутні тренери-викладачі беруть участь у підготовці та реалізації спортивних заходів, здійснюють логістичний супровід команд.

Із метою отримання більш розгорнутої характеристики здобувачів нами для роботодавців баз практики був розроблений лист оцінювання (Додаток М). Використання цього листа оцінювання дало можливість не тільки деталізувати підсумкові оцінки здобувачів, але й якісно проаналізувати компоненти їхньої професійної підготовки у контексті проведеного дослідження.

Відтак, враховуючи зазначене вище можна зробити висновки, що використання інтерактивних технологій навчання – зокрема кейс-методів, ділових і рольових ігор, психолого-педагогічних тренінгів – сприяє активізації пізнавальної діяльності здобувачів освіти, формуванню аналітичного мислення, розвитку комунікативних і організаційних здібностей. Ці методи забезпечують моделювання ситуацій, наближених до реальних умов діяльності тренера, формуючи готовність до самостійного прийняття рішень у логістичному контексті.

Водночас послідовне проходження різних видів практики, створює умови для закріплення та інтеграції знань, набутих у процесі теоретичного навчання. Практика дає можливість безпосередньо включатися до організації тренувального процесу, змагань, зборів та інших логістичних дій. Це сприяє формуванню професійної рефлексії, відповідальності й готовності діяти в умовах змін та обмежених ресурсів.

Таким чином, поєднання інтерактивних освітніх технологій із практичною підготовкою є необхідною педагогічною умовою ефективного формування логістичної компетентності майбутніх тренерів-викладачів з легкої атлетики, що відповідає сучасним вимогам до якості фахової підготовки у сфері фізичної культури і спорту.

2.3. Результати дослідно-експериментальної роботи

У дослідженні використано десятирічний педагогічний досвід роботи дисертантки на посадах викладача кафедри економічної теорії та старшого викладача кафедри теорії і практики фізичної культури і спорту Рівненського державного гуманітарного університету.

Дослідження виконувалось упродовж 2020 – 2024 років. Його можна умовно поділити на чотири послідовних етапи, що певним чином відображають загальну логіку дослідження.

На **першому – аналітико-пошуковому етапі** (вересень 2020 р. – травень 2021 р.) було проведено аналіз і узагальнення даних державних нормативно-правових документів, науково-педагогічної літератури, дисертаційних робіт, що відображають стан проблеми професійної підготовки і компетентності майбутніх тренерів-викладачів. На цьому етапі ми проектували основні аспекти дослідницького задуму, визначили предмет, мету, завдання і методи дослідження. Аналіз науково-методичної літератури дозволив уточнити і деталізувати поняття «логістичної компетентності майбутніх тренерів-викладачів з легкої атлетики», дати авторську інтерпретацію змісту поняття «формування логістичної компетентності майбутніх тренерів-викладачів з легкої атлетики», сформувати його у процесі чотирьох послідовних логічних обмежень, дефініцію поняття «педагогічні умови», визначити і обґрунтувати умови, від яких залежить успішність формування логістичної компетентності.

Під час роботи з науково-методичною літературою нами проаналізовано існуючі методологічні підходи до проблеми формування логістичної компетентності майбутніх тренерів-викладачів з легкої атлетики: системного, діяльнісного, контекстного, особистісно орієнтованого, компетентнісного та технологічного.

Другий – констатувальний етап експерименту (вересень 2021 р. – травень 2022 р.) був присвячений створенню змістової основи теоретико-

методичного забезпечення тренерсько-викладацької діяльності для успішного вивчення фахових дисциплін, а також розробці методики проведення педагогічного експерименту щодо визначення логістичної компетентності майбутніх тренерів-викладачів з легкої атлетики, котрі було визначено методом експертних оцінок. В якості експертів оцінки сформованості логістичної компетентності майбутніх-тренерів-викладачів були викладачі закладів вищої освіти (40 чоловік). Схема формування логістичної компетентності майбутніх тренерів-викладачів з легкої атлетики побудована на основі вивчення навчальних дисциплін: «Вступ до спеціальності і техніка безпеки», «Теорія і методика фізичного виховання», «Загальна психологія та психологія спорту», «Педагогіка та педагогіка спорту», «Теорія і методика тренерської діяльності в обраному виді спорту», «Економіка спорту і фізичної культури», «Правові аспекти фізичної культури і спорту», «Основи менеджменту та маркетингу в спорті», «Педагогічна практика в закладах середньої освіти», «Виробнича практика (за профілем майбутньої роботи)». У структурі цих навчальних дисциплін передбачалось формування логістичної компетентності майбутніх тренерів-викладачів у цілому, так і її окремих компонентів.

Викладачі дисциплін, які були задіяні у формуванні логістичної компетентності, у засоби оцінювання включали комплексні самостійні міжпредметні завдання протягом усього освітнього процесу в закладі вищої освіти. Приклади цих завдань представлені у Додатку Б.

Розробка комплексних самостійних міжпредметних завдань ставила перед викладачами наступні вимоги: представити опис об'єктів з управління і логістики (задачі з управління і логістики), тобто представити вихідну інформацію; визначити необхідний результат: розробити проєкт вирішення завдання з управління та логістики і розробити план її реалізації.

Під час виконання комплексного міжпредметного завдання здобувачу вищої освіти доводилось вирішувати декілька проміжних

завдань: проаналізувати вихідну інформацію; визначити необхідну додаткову інформацію для прийняття відповідного організаційно-управлінського рішення; розробити перелік альтернативних варіантів організаційно-управлінського рішення; провести порівняльний аналіз запропонованих альтернатив; визначити ризики в обмеженні наявних альтернатив, причини можливого виникнення проблеми; вибрати критерії і показники ефективності логістичної компетентності; здійснити остаточний вибір варіанта організаційно-управлінського рішення та розробити план його реалізації. Така структура комплексного самостійного міжпредметного завдання дає можливість активно сформувати логістичну компетентність майбутніх тренерів-викладачів з легкої атлетики як у цілому, так і окремі її компоненти [59].

Крім того, у якості експертів були задіяні керівники баз практик (15 чоловік) для яких був розроблений лист визначення готовності майбутніх фахівців до здійснення організаційно-управлінської та логістичної діяльності (Додаток М).

На констатувальному етапі педагогічного експерименту визначався початковий рівень сформованості логістичної компетентності майбутніх тренерів-викладачів.

Одним із елементів педагогічного експерименту є визначення обсягу вибіркової сукупності, тобто визначення кількості учасників експерименту, що дає можливість розглядати експериментальну вибірку як репрезентативну (репрезентативність – це здатність вибіркової сукупності відтворювати основні характеристики генеральної сукупності). Для обрахунку обсягу репрезентативної вибірки на 5 %-му рівні значущості було використано формулу, що враховує граничну помилку репрезентативності на 5 %-му рівні значущості:

$$n=1/(0,0025+1/N), \quad (2.1)$$

де N – обсяг генеральної сукупності, осіб;

n – обсяг вибіркової сукупності, осіб [130].

Зважаючи на те, що формування вибіркової сукупності здійснювалося у 2021 році, для визначення обсягу генеральної сукупності було використано основні статистичні показники вищої освіти України за 2021 щодо підготовки бакалаврів спеціальності 017 «Фізична культура і спорт» було встановлено, що на початку констатувального етапу педагогічного експерименту контингент майбутніх бакалаврів зазначеної спеціальності становив 9758 осіб (денна форма навчання). Припускаючи, що контингент здобувачів вищої освіти за роками навчання розподіляється відносно рівномірно, можна вважати, що кількість здобувачів вищої освіти першого курсу за цією спеціальністю складав близько 2500 осіб. Оскільки спеціальність 017 «Фізична культура і спорт» охоплює підготовку фахівців у галузі спорту, фізичного виховання, здоров'я людини, тренерської діяльності тощо, то в межах цієї спеціальності заклади вищої освіти (ЗВО) пропонують освітньо-професійні програми (ОПП) для бакалаврів, які можуть відрізнятися залежно від профілю закладу, але найчастіше зустрічаються такі напрями: фізична культура і спорт; тренерська діяльність; фізичне виховання; фітнес і рекреація; кінезіологія тощо. Таким чином, кількість бакалаврів, що здійснювали підготовку за освітньо-професійними програмами за напрямом тренерська діяльність могла складати не більше 1000 осіб. За такого підходу у педагогічному експерименті ми мали задіяти не менше 286 осіб. Узагальнені результати дослідження особливостей сформованості логістичної компетентності майбутніх тренерів-викладачів на етапі констатації висвітлено у підрозділі 1.3 нашого дисертаційного дослідження. За результатами пошукового педагогічного експерименту, до якого було залучено понад 400 здобувачів вищої освіти, було сформовано контрольну (КГ) та експериментальну (ЕГ) групи.

Необхідною умовою одержання об'єктивних даних щодо педагогічної ефективності реалізації педагогічних умов формування логістичної компетентності бакалаврів спеціальності 017 «Фізична культура і спорт» є однорідність контрольної та експериментальної груп за

показником, що досліджується. За результатами статистичної обробки емпіричних результатів формувального етапу педагогічного експерименту, результати якого наведено у підрозділі 1.3, було сформовано експериментальну (143 особи) та контрольну (147 осіб) групи.

Основною вимогою щодо зазначених груп є їх однорідність (гомогенність) щодо педагогічного феномену, який нами досліджується. Для цього використовуються статистичні методи, що дають можливість на основі емпіричних даних, отриманих за результатами експерименту, сформулювати обґрунтоване рішення щодо збігів чи відмінностей відповідних характеристик обох груп.

Однорідність/неоднорідність контрольної та експериментальної груп, а також педагогічна ефективність запропонованих нами експериментальних факторів перевірялася з застосуванням статистичних гіпотез. Останні прийнято поділяти на нульові та альтернативні. Нульова гіпотеза (H_0) містить припущення про те, що різниця у показниках, які досліджувалися, в контрольній та експериментальній групах суттєво не відрізняються і вона обумовлюється не експериментальними факторами, а випадковим впливом. Альтернативна гіпотеза (H_1) стверджує, що різниця в показниках, які досліджувалися, для контрольної та експериментальної груп обумовлена не випадковими, а експериментальними факторами і є суттєвою на статистично значущому рівні [222].

Визначення вірогідної різниці сукупностей (перевірка статистичної гіпотези) здійснювалося шляхом обчислення значення χ^2 критерію Пірсона, який знаходиться за формулою:

$$\chi^2 = \sum \frac{(f'_E - f'_K)^2}{f'_K}, \quad (2.2)$$

де f'_E – відносна частота інтервалу одного ряду (показники експериментальної групи);

f'_k – відносна частота показників іншого інтервалу (відповідно – показники контрольної групи) [209].

Число ступенів свободи ν під час зіставлення двох емпіричних розподілів визначається за формулою:

$$\nu = (k - 1)(c - 1), \quad (2.3)$$

де k – кількість розрядів ознаки, в нашому випадку кількість рівнів сформованості логістичної компетентності, що дорівнює трьом;

c – кількість розподілів, що порівнюються, в нашому випадку два розподіли, тобто контрольна та експериментальна групи.

Таким чином, для нашого дослідження число ступенів свободи $\nu = (3-1)(2-1) = 2$.

При використанні χ^2 -критерію Пірсона існує ряд обмежень, а саме: об'єм вибірки має бути достатньо великим ($n \geq 30$); обрані розряди (рівні) мають охоплювати весь діапазон варіативності ознаки, що досліджується; необхідно вносити поправку на неперервність під час зіставлення ознак, які можуть приймати лише 2 значення; розряди (рівні) не мають бути такими, що перехрещуються, тобто, якщо спостереження віднесено до одного розряду, воно не може бути віднесеним до іншого розряду [209].

Характеристики контрольної та експериментальної груп не підпадають під наведені вище обмеження, що дає можливість використовувати під час їх статистичної обробки χ^2 критерій Пірсона. Принагідно зазначимо, що для двох ступенів свободи $\chi^2_{\text{crit } 95\%} = 5,99$, а $\chi^2_{\text{crit } 99\%} = 9,21$ [209].

У процесі дослідно-експериментальної роботи ми використовували таку форму педагогічного експерименту як порівняльний педагогічний експеримент. Під час його здійснення до освітнього процесу в експериментальній групі вводиться новий, експериментальний фактор, а освітній процес у контрольній групі залишається без змін [209]. Здійснення порівняльного педагогічного експерименту реалізовується за наступним алгоритмом:

- визначення вибірки, на якій буде проводитися педагогічний експеримент;
- виявлення початкового стану педагогічного феномену, що досліджується, для всієї вибірки, задіяній на констатувальному етапі педагогічного експерименту, і створення за його результатами контрольної й експериментальної груп;
- зрівняння умов освітнього процесу, за виключенням експериментальних факторів, у контрольній та експериментальній групах;
- здійснення освітнього процесу в експериментальній групі з використанням експериментальних факторів, а в контрольній групі – без них;
- визначення педагогічної ефективності експериментальних факторів із використанням статистичних методів.

Педагогічна ефективність запропонованих нами експериментальних факторів перевірялася з застосуванням статистичних гіпотез. Останні прийнято поділяти на нульові та альтернативні. Нульова гіпотеза (H_0) містить припущення про те, що різниця в показниках, які досліджувалися, в контрольній та експериментальній групах суттєво не відрізняються, вона обумовлюється не експериментальними факторами, а випадковим впливом. Альтернативна гіпотеза (H_1) стверджує, що різниця в показниках, які досліджувалися, для контрольної та експериментальної груп обумовлена не випадковими, а експериментальними факторами і є суттєвою на статистично значущому рівні [222].

Використання статистичних методів потребує певної формалізації опису результатів педагогічного експерименту. Для цього доцільно ввести такі позначення:

ЛК_{ке} – рівень сформованості логістичної компетентності майбутніх тренерів-викладачів з легкої атлетики з експериментальної групи за результатами констатувального етапу педагогічного експерименту;

ЛК_{кк} – рівень сформованості логістичної компетентності майбутніх

тренерів-викладачів з легкої атлетики з контрольної групи за результатами констатувального етапу педагогічного експерименту;

ЛКфе – рівень сформованості логістичної компетентності майбутніх тренерів-викладачів з легкої атлетики з експериментальної групи після закінчення формуального етапу експерименту;

ЛКфк – рівень сформованості логістичної компетентності майбутніх тренерів-викладачів з легкої атлетики з контрольної групи після закінчення формуального етапу педагогічного експерименту.

Як гіпотеза Н₀ було сформульовано припущення, що різниця у рівнях сформованості логістичної компетентності у майбутніх тренерів-викладачів з легкої атлетики з експериментальної та контрольної груп обумовлена не дією експериментальних факторів, а випадковим впливом зовнішніх та внутрішніх чинників.

За такого підходу вплив незалежних змін на формування логістичної компетентності визначався у процесі встановлення:

- справедливості нульової гіпотези під час порівняння ЛКке і ЛКкк (якщо $LK_{ke} \approx LK_{kk}$, то це свідчить про відсутність достовірних розбіжностей між відповідними показниками контрольної та експериментальної груп, тобто групи є гомогенними);

- справедливості альтернативної гіпотези під час порівняння ЛКке і ЛКфе (якщо $LK_{fe} > LK_{ke}$ для обраного рівня ймовірності, то це свідчить про неоднорідність показників прояву явища, що досліджувалося, на констатувальному та після закінчення формуального етапів експерименту для експериментальної групи);

- справедливості альтернативної гіпотези під час порівняння ЛКфе і ЛКфк (якщо $LK_{fe} > LK_{fk}$ для обраного рівня ймовірності, то це свідчить про неоднорідність показників прояву явища, що досліджувалося, у контрольній та експериментальній групах за результатами формуального етапу педагогічного експерименту);

- справедливості нульової або альтернативної гіпотези під час

порівняння ЛК_{кк} і ЛК_{фк} (у цьому випадку не можна виключати випадку, коли буде мати місце справедливості альтернативної гіпотези, оскільки рівень сформованості логістичної компетентності у контрольній групі теж може зрости, хоча може і не так значно, як в експериментальній групі, але на статистично значущому рівні).

Враховуючи зазначене вище, алгоритм проведення порівняльного педагогічного експерименту можна подати у вигляді схеми, наведеної на рис. 2.1.

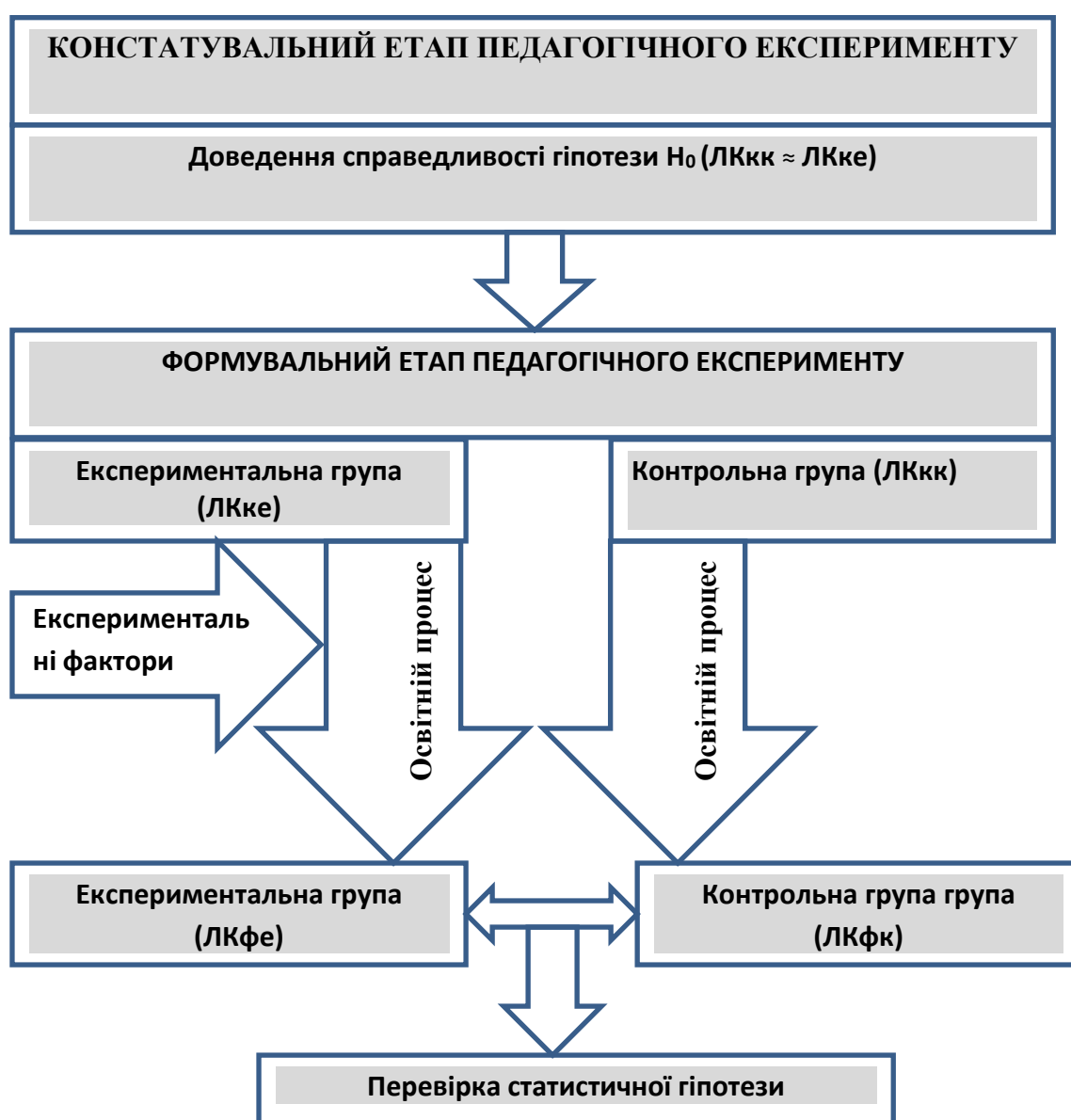

Рис. 2.1. Схема здійснення порівняльного педагогічного експерименту

З понад 400 здобувачів вищої освіти, що брали участь у педагогічному експерименті, було сформовано експериментальну (143

особи) та контрольну (147 осіб) групи. Перевірка однорідності груп здійснювалося за кожним із критеріїв логістичної компетентності.

Результати вивчення сформованості логістичної компетентності майбутніх тренерів-викладачів за показниками когнітивного критерію наведено у таблиці 2.16.

Таблиця 2.16

Сформованість логістичної компетентності майбутніх тренерів-викладачів з легкої атлетики за показниками когнітивного критерію (констатувальний експеримент, у %)

Показник/ Група	Контрольна група			Експериментальна група			χ^2
	Рівні			Рівні			
	низь- кий	серед- ній	достат- ній	низь- кий	серед- ній	достат- ній	
обсяг і системність знань	47,3	31,1	21,6	48,4	30,7	20,9	0,053
розуміння понять з управління і логістики	51,7	27,4	20,9	51,6	28,1	20,3	0,035
аналіз і синтез інформації	54,2	30,4	15,4	55,7	29,8	14,5	0,106
знання нормативно-правової бази	65,8	23,3	10,9	67,6	22,9	9,5	0,236

Результати обчислення значення χ^2 критерію Пірсона для всіх показників когнітивного компоненту логістичної компетентності майбутніх тренерів-викладачів з легкої атлетики свідчать про те, що за цим показником контрольна та експериментальна група були однорідними, оскільки емпіричне значення χ^2 (χ^2_{emp}) значно менше критичного значення χ^2_{crit} ($\chi^2_{\text{crit } 95\%} = 5,99$, а $\chi^2_{\text{crit } 99\%} = 9,21$).

Результати сформованості розвитку логістичної компетентності майбутніх тренерів-викладачів з легкої атлетики за показниками комунікативного критерію наведено у таблиці 2.17.

Таблиця 2.17

Сформованість логістичної компетентності майбутніх тренерів-викладачів з легкої атлетики за показниками комунікативного критерію (констатувальний експеримент, у %)

Показник/ Група	Контрольна група			Експериментальна група			χ^2
	Рівні			Рівні			
	низь- кий	серед- ній	достат- ний	низь- кий	серед- ній	достат- ний	
уміння взаємодіяти з учасниками навчально- тренувальног о процесу	49,5	28,7	21,8	50,4	27,7	24,9	0,492
здатність чітко та логічно передавати інформацію	55,2	27,7	17,1	54,3	29,2	16,5	0,117
навички ведення ділового спілкування	59,4	24,7	15,9	60,1	23,7	16,2	0,054
здатність до роботи в команді	50,3	31,9	17,8	51,1	29,7	19,2	0,125
культура професійного спілкування	57,9	25,2	16,9	58,3	23,9	17,8	0,118

Результати обчислення значення χ^2 критерію Пірсона для всіх показників комунікативного критерію логістичної компетентності майбутніх тренерів-викладачів з легкої атлетики свідчать про те, що за цим показником контрольна та експериментальна група були однорідними, оскільки емпіричне значення χ^2 (χ^2_{emp}) значно менше критичного значення χ^2_{krit} ($\chi^2_{\text{krit } 95\%} = 5,99$, а $\chi^2_{\text{krit } 99\%} = 9,21$).

Результати сформованості розвитку логістичної компетентності майбутніх тренерів-викладачів з легкої атлетики за показниками діяльнісно-практичного критерію наведено у таблиці 2.18.

Таблиця 2.18

Сформованість логістичної компетентності майбутніх тренерів-викладачів з легкої атлетики за показниками діяльнісно-практичного критерію (констатувальний експеримент, у %)

Показник/ Група	Контрольна група			Експериментальна група			χ^2
	Рівні			Рівні			
	низь- кий	серед- ній	достат- ний	низь- кий	серед- ній	достат- ний	
уміння планувати логістичні процеси	74,7	17,2	8,1	72,6	18,5	8,9	0,162
навички управління ресурсами	76,3	13,4	10,3	72,4	14,7	12,9	0,534
організація і контроль логістични х операцій	74,2	13,7	12,1	75,3	14,1	10,6	0,489
використан ня цифрових технологій	48,3	30,6	21,1	47,2	31,6	21,2	0,064
реагування на нестандарт ні ситуації	68,9	17,6	13,5	67,1	19,3	13,6	0,027

Результати обчислення значення χ^2 критерію Пірсона для всіх показників діяльнісно-практичного критерію логістичної компетентності майбутніх тренерів-викладачів з легкої атлетики свідчать про те, що за цим показником контрольна та експериментальна група були однорідними, оскільки емпіричне значення χ^2 (χ^2_{emp}) значно менше критичного значення χ^2_{krit} ($\chi^2_{\text{krit } 95\%} = 5,99$, а $\chi^2_{\text{krit } 99\%} = 9,21$).

Таким чином, нами було доведено однорідність контрольної та експериментальної груп за показниками когнітивного, комунікативного та діяльнісно-практичного критеріїв логістичної компетентності майбутніх тренерів-викладачів з легкої атлетики.

Третій – формувальний етап експерименту (вересень 2022 р. – травень 2023 р.) – передбачав проведення педагогічного експерименту з метою перевірки ефективності теоретично обґрунтованих *педагогічних умов* розвитку логістичної компетентності майбутніх тренерів-викладачів з легкої атлетики у процесі фахової підготовки (доповнення змісту фахових дисциплін професійної підготовки майбутніх тренерів-викладачів матеріалом, спрямованим на розвиток їхньої логістичної компетентності; використання інноваційних технологій у фаховій підготовці майбутніх тренерів-викладачів; орієнтація на саморозвиток логістичної компетентності майбутніх тренерів-викладачів у закладах вищої освіти).

Формувальний етап порівняльного педагогічного експерименту здійснювався за такою схемою:

1. Для проведення експерименту 290 здобувачів вищої освіти денної форми навчання спеціальності 017 «Фізична культура і спорт» Рівненського державного гуманітарного університету, Міжнародного економіко-гуманітарного університету імені академіка Степана Дем'янчука, Волинського університету імені Лесі Українки, Житомирського державного університету імені Івані Франка, Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка, Українського державного університету імені Михайла Драгоманова, які були задіяні на констатувальному етапі педагогічного експерименту, за його результатами, були поділені на дві групи (контрольна – 147 здобувачів та експериментальна – 143 здобувачі).

Кількісний розподіл учасників педагогічного експерименту зображено у таблиці 2.19.

Таблиця 2.19.

Кількісний розподіл учасників педагогічного експерименту з проблеми «Формування логістичної компетентності майбутніх тренерів-викладачів з легкої атлетики у процесі професійної підготовки»

№ з/п	Назва закладу вищої освіти	Загальна кількість учасників експерименту	Експериментальна група	Контрольна група
1.	Рівненський державний гуманітарний університет	34	16	18
2.	ПВНЗ «Міжнародний економіко-гуманітарний університет імені академіка Степана Дем'янчука»	46	25	21
3.	Волинський національний університет імені Лесі Українки	54	26	28
4.	Житомирський державний університет імені Івана Франка	52	25	27
5.	Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка	48	23	25
6.	Український державний університет імені Михайла Драгоманова	56	28	28
Всього:		290	143	147

2. Навчальні заняття в обох контрольній та експериментальній групах проводилися одними й тими ж викладачами. В експериментальній групі під час проведення занять для контролю за надійністю використання інтерактивних курсів «Економіка спорту і фізичної культури», «Основи менеджменту та маркетингу в спорті», а також для визначення поточної динаміки рівнів формування логістичної компетентності майбутніх тренерів-викладачів з легкої атлетики була залучена дисертантка.

3. У контрольній групі викладачі застосовували традиційні методи навчання, а в експериментальній методи викладання навчальних дисциплін залежали від дидактичних особливостей застосування педагогічних умов

формування логістичної компетентності майбутніх тренерів-викладачів з легкої атлетики у процесі фахової підготовки (доповнення змісту навчальних дисциплін професійної підготовки майбутніх тренерів-викладачів матеріалом, спрямованим на формування логістичної компетентності; використання інноваційних технологій у фаховій підготовці майбутніх тренерів-викладачів); змістової основи професійної підготовки майбутніх тренерів-викладачів та інноваційної форми проведення занять з використанням принципу інтерактивності.

4. Під час експерименту здійснювалося педагогічне спостереження за заняттями у контрольній та експериментальній групах із метою встановлення ступеня розвитку логістичної компетентності майбутніх тренерів-викладачів з легкої атлетики у процесі професійної підготовки.

5. Перевірка ефективності засвоєння знань, умінь проводилась на основі порівняння результатів навчання з навчальних дисциплін між контрольною та експериментальною групами.

На **четвертому – завершальному етапі** (грудень 2023 р. – січень 2024 р.) було проаналізовано результати педагогічного експерименту, визначено їх статистичну достовірність, оцінено ефективність педагогічних умов формування логістичної компетентності майбутніх тренерів-викладачів з легкої атлетики у процесі професійної підготовки та здійснено літературне оформлення дисертаційної роботи.

На даному етапі педагогічного експерименту нами аналізувалася динаміка формування логістичної компетентності майбутніх тренерів-викладачів з легкої атлетики у процесі професійної підготовки.

Насамперед, шляхом математичної обробки даних, одержаних за результатами формувального етапу педагогічного експерименту, нам було необхідно перевірити статистичні гіпотези. При цьому, на першому етапі математичної обробки емпіричних даних ми аналізували сформованість логістичної компетентності майбутніх тренерів-викладачів з легкої

атлетики за кожним її критерієм окремо. Отримані результати наведено у таблицях 2.20–2.23.

Результати вивчення сформованості логістичної компетентності майбутніх тренерів-викладачів з легкої атлетики за показниками когнітивного критерію та обрахунку значень χ^2_{empir} для кожного з його показників за результатами формувального етапу педагогічного експерименту наведено у таблиці 2.20.

Таблиця 2.20

Сформованість логістичної компетентності майбутніх тренерів-викладачів з легкої атлетики за показниками когнітивного критерію (формувальний етап експерименту, у %)

Показник/ Група	Контрольна група			Експериментальна група			χ^2
	Рівні			Рівні			
	низь- кий	серед- ній	достат- ний	низь- кий	серед- ній	достат- ний	
обсяг і системність знань	34,4	38,1	27,5	23,7	40,4	35,9	6,03
розуміння понять з управління і логістики	43,7	30,4	25,9	31,6	38,1	30,3	6,05
аналіз і синтез інформації	44,2	36,2	19,6	31,6	43,7	24,7	6,47
знання нормативно-правової бази	50,3	33,8	15,9	37,6	40,9	21,5	7,14

Результати обчислення критерію Пірсона свідчать про те, що для усіх показників когнітивного критерію логістичної компетентності майбутніх тренерів-викладачів з легкої атлетики $\chi^2_{\text{krit } 95\%} < \chi^2_{\text{empir}} < \chi^2_{\text{krit } 98\%}$. Отже, за показниками когнітивного критерію (рис. 3.2) рівні розвитку логістичної компетентності майбутніх тренерів-викладачів з легкої атлетики розрізняються на статистично значущому рівні, що свідчить про гомогенність, тобто неоднорідність, контрольної та експериментальної

груп за цією ознакою. Таким чином, ми можемо відкинути нульову гіпотезу та прийняти альтернативну гіпотезу на рівні значущості 0,05.

Результати вивчення сформованості логістичної компетентності майбутніх тренерів-викладачів за показниками когнітивного критерію та обрахунку значень χ^2_{empir} для кожного з його показників за результатами формувального етапу педагогічного експерименту наведено у таблиці 2.21.

Таблиця 2.21

Сформованість логістичної компетентності майбутніх тренерів-викладачів з легкої атлетики за показниками комунікативного критерію (формувальний етап експерименту, у %)

Показник/ група	Контрольна група			Експериментальна група			χ^2
	Рівні			Рівні			
	низь- кий	серед- ній	достат- ний	низь- кий	серед- ній	достат- ний	
уміння взаємодіяти з учасниками навчально-тренувального процесу	36,5	37,7	25,8	23,4	42,7	33,9	7,91
здатність чітко та логічно передавати інформацію	42,2	34,3	23,5	30,3	39,3	30,4	6,11
навички ведення ділового спілкування	41,1	36,6	22,3	28,2	42,7	29,1	7,14
здатність до роботи в команді	40,3	36,9	22,8	29,1	39,7	31,2	6,42
культура професійного спілкування	57,9	25,2	16,9	58,3	23,9	17,8	

Результати обчислення критерію Пірсона (χ^2_{empir}) свідчать про те, що для усіх показників комунікативного критерію логістичної компетентності майбутніх тренерів-викладачів $\chi^2_{\text{krit95\%}} < \chi^2_{\text{empir}} < \chi^2_{\text{krit99\%}}$. Отже, за показниками комунікативного критерію рівні розвитку логістичної компетентності майбутніх тренерів-викладачів з легкої атлетики

розрізняються на статистично значущому рівні, що свідчить про гомогенність, тобто неоднорідність, контрольної та експериментальної груп за цією ознакою. Таким чином, ми можемо відкинути нульову гіпотезу та прийняти альтернативну гіпотезу на рівні значущості 0,05. Отже, впровадження експериментальних факторів до освітнього процесу експериментальної групи зумовили її відмінність за показником, що досліджувався, на статистично значущому рівні.

Результати сформованості розвитку логістичної компетентності майбутніх тренерів-викладачів за показниками діяльнісно-практичного критерію за результатами формувального експерименту наведено у таблиці 2.22.

Таблиця 2.22

Сформованість логістичної компетентності майбутніх тренерів-викладачів з легкої атлетики за показниками діяльнісно-практичного критерію (формувальний етап експерименту, у %)

Показник/ Група	Контрольна група			Експериментальна група			χ^2
	Рівні			Рівні			
	низь- кий	серед- ній	достат- ний	низь- кий	серед- ній	достат- ний	
уміння планувати логістичні процеси	54,7	27,2	18,1	32,6	38,5	28,9	20,07
навички управління ресурсами	46,3	28,4	25,3	32,4	34,7	32,9	7,85
організація і контроль логістични х операцій	44,2	30,7	25,1	31,3	38,1	30,6	6,76
використан ня цифрових технологій	38,3	35,6	26,1	30,2	40,6	28,2	2,58
реагування на нестандарт ні ситуації	46,9	29,6	23,5	30,1	40,3	29,6	11,47

Результати обчислення критерію Пірсона (χ^2_{empir}) свідчать про те, що для таких показників діяльнісно-практичного критерію логістичної компетентності майбутніх тренерів-викладачів як «навички управління ресурсами» і «організація і контроль логістичних операцій» $\chi^2_{\text{krit 95\%}} < \chi^2_{\text{empir}} < \chi^2_{\text{krit 99\%}}$, отже, за цими показниками ми можемо відкинути нульову гіпотезу та прийняти альтернативну гіпотезу на рівні значущості 0,05. Для показників «уміння планувати логістичні процеси» і «реагування на нестандартні ситуації» $\chi^2_{\text{empir}} > \chi^2_{\text{krit 99\%}}$, тобто, за цими показниками ми можемо відкинути нульову гіпотезу та прийняти альтернативну гіпотезу на рівні значущості 0,01. Для показника «використання цифрових технологій» $\chi^2_{\text{empir}} < \chi^2_{\text{krit 95\%}}$, тобто, відкинути нульову гіпотезу ми не можемо. Проте, зівставний розвиток показника «використання цифрових технологій» у студентів контрольної та експериментальної груп можна пояснити тим, що використання цифрових технологій сьогодні є метою професійним умінням, що використовується у багатьох сферах професійної діяльності та його розвиток не активізовано необхідністю розвитку логістичної компетентності.

Для визначення педагогічної ефективності експериментальних факторів нами було узагальнено сформованість логістичної компетентності майбутніх тренерів-викладачів як для кожного критерію так і логістичної компетентності як багатокомпонентного особистісного утворення особистості в цілому. Для виявлення сформованості як критеріїв логістичної компетентності, так і зазначеної компетентності в цілому, нами були прийняті такі якості показників: прояву високого рівня окремого показника відповідало 2 бали, середнього – 1 бал, низького – 0 балів. За такого підходу високий рівень розвитку критерію за його показниками визначався наявністю високого рівня для усіх його показників, або комбінації високого рівня розвитку не менше ніж для половини його показників та середнього рівня розвитку для не менше ніж для половини його показників. Для когнітивного критерію високий рівень його

сформованості визначався при наявності 6–8 балів; комунікативного та діяльнісно-практичного – 8–10 балів. Середній рівень розвитку визначався при наявності високого рівня розвитку менше ніж для половини його показників та середнього рівня – для інших, при відсутності показників із низьким рівнем розвитку. Для когнітивного критерію середній рівень його сформованості визначався при наявності 4–5 балів; комунікативного та діяльнісно-практичного – 5–7 балів. За наявності низького рівня розвитку хоча б одного з показників високий та середній рівень не присвоювався. Результати узагальнення сформованості критеріїв логістичної компетентності майбутніх тренерів-викладачів з легкої атлетики за результатами педагогічного експерименту наведено у таблиці 2.23.

Таблиця 2.23

Сформованість логістичної компетентності майбутніх тренерів-викладачів з легкої атлетики за ознакою критеріїв (у %)

Критерій / Група	Контрольна група			Експериментальна група			χ^2
	Рівні			Рівні			
	низь-кий	серед-ній	достат-ній	низь-кий	серед-ній	достат-ній	
	констатувальний етап						
Когнітивний	54,7	28,1	17,2	55,8	27,8	16,4	0,63
комунікативний	54,4	27,7	17,9	54,8	26,8	18,4	0,72
діяльнісно-практичний	43,6	34,1	22,3	39,8	37,6	22,6	0,69
	формувальний етап						
Когнітивний	43,2	34,6	22,2	31,1	40,8	28,1	6,07
комунікативний	43,6	31,1	25,3	28,9	42,7	28,4	9,67
діяльнісно-практичний	45,7	30,6	23,7	31,3	38,4	30,3	8,36

Результати обчислення значення χ^2 критерію Пірсона за результатами констатувального етапу педагогічного експерименту для всіх критеріїв логістичної компетентності майбутніх тренерів-викладачів свідчать про те,

що контрольна та експериментальна група були однорідними, оскільки емпіричне значення χ^2_{emp} значно менше критичного значення $\chi^2_{\text{krit } 95\%}$.

Результати обчислення значення χ^2 критерію Пірсона за результатами формувального етапу педагогічного експерименту для всіх критеріїв логістичної компетентності майбутніх тренерів-викладачів свідчать про те, що контрольна та експериментальна група були неоднорідними, оскільки $\chi^2_{\text{krit } 95\%} < \chi^2_{\text{empir}} < \chi^2_{\text{krit } 99\%}$ в усіх випадках.

Результати сформованості логістичної компетентності здобувачів вищої освіти контрольної та експериментальної груп за показниками когнітивного критерію за результатами формувального експерименту наведено на рис. 2.2.

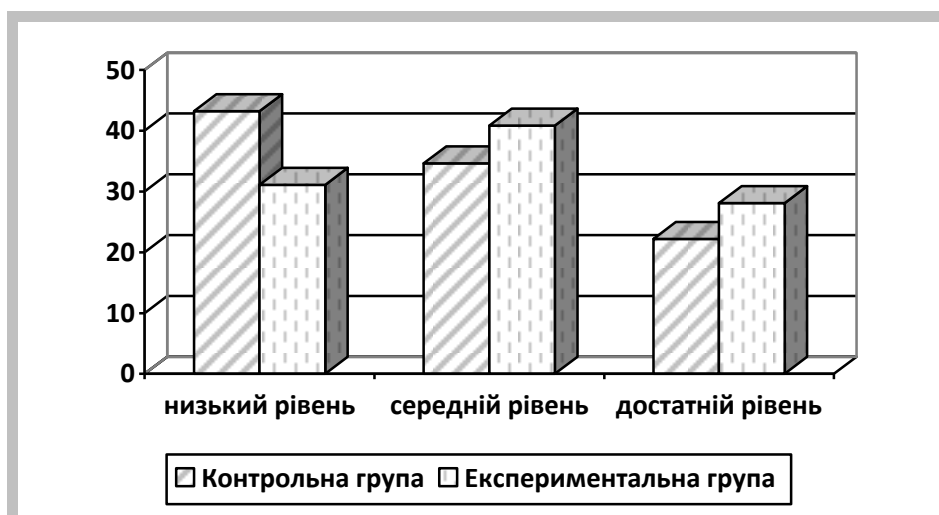

Рис. 2.2. Сформованість логістичної компетентності майбутніх тренерів-викладачів за показниками когнітивного критерію за результатами формувального експерименту (у %)

Результати сформованості логістичної компетентності здобувачів вищої освіти контрольної та експериментальної груп за показниками комунікативного критерію за результатами формувального експерименту наведено на рис. 2.3.

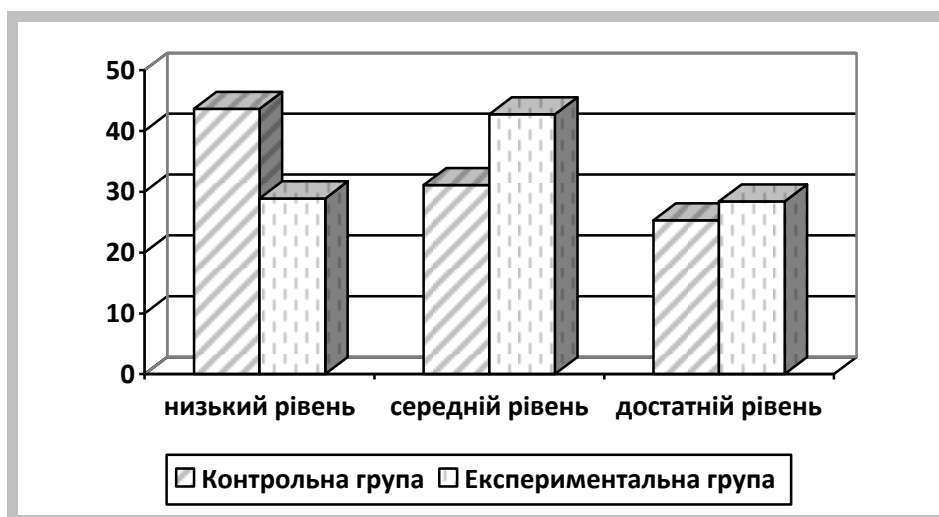

Рис. 2.3. Сформованість логістичної компетентності майбутніх тренерів-викладачів за показниками комунікативного критерію за результатами формувального експерименту (у %)

Результати сформованості логістичної компетентності здобувачів вищої освіти контрольної та експериментальної груп за показниками діяльнісно-практичного критерію за результатами формувального експерименту наведено на рис. 2.4.

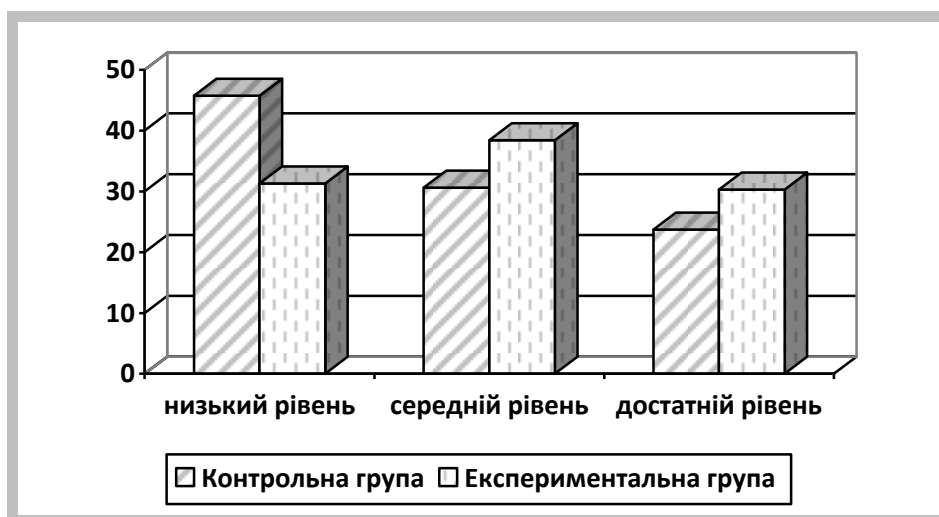

Рис. 2.4. Сформованість логістичної компетентності майбутніх тренерів-викладачів за показниками діяльнісно-практичного критерію за результатами формувального експерименту (у %)

У таблиці 2.24 відображено сформованість логістичної компетентності майбутніх тренерів-викладачів з легкої атлетики як цілісного особистісного новоутворення.

Таблиця 2.24

Сформованість логістичної компетентності майбутніх тренерів-викладачів (у %)

Компетент-ність/ група	Контрольна група			Експериментальна група			χ^2
	Рівні			Рівні			
	низь-кий	серед-ній	достат-ній	низь-кий	серед-ній	достат-ній	
	констатувальний етап						
Логістична	50,9	28,4	20,7	50,1	30,7	19,2	0,31
	формувальний етап						
Логістична	44,2	32,1	23,7	30,4	40,3	29,3	7,72

Результати обчислення значення χ^2 критерію Пірсона за результатами констатувального етапу педагогічного експерименту свідчать про те, що контрольна та експериментальна група були однорідними за ознакою сформованості логістичної компетентності майбутніх тренерів-викладачів з легкої атлетики, оскільки емпіричне значення χ^2_{emp} значно менше критичного значення $\chi^2_{\text{krit } 95\%}$.

Результати сформованості логістичної компетентності здобувачів вищої освіти контрольної та експериментальної груп за результатами констатувального експерименту наведено на рис. 2.5.

Результати обчислення значення χ^2 критерію Пірсона за результатами формувального етапу педагогічного експерименту свідчать про те, що контрольна та експериментальна група є неоднорідними за ознакою сформованості логістичної компетентності майбутніх тренерів-викладачів з легкої атлетики, оскільки $\chi^2_{\text{krit } 95\%} < \chi^2_{\text{emp}} < \chi^2_{\text{krit } 99\%}$.

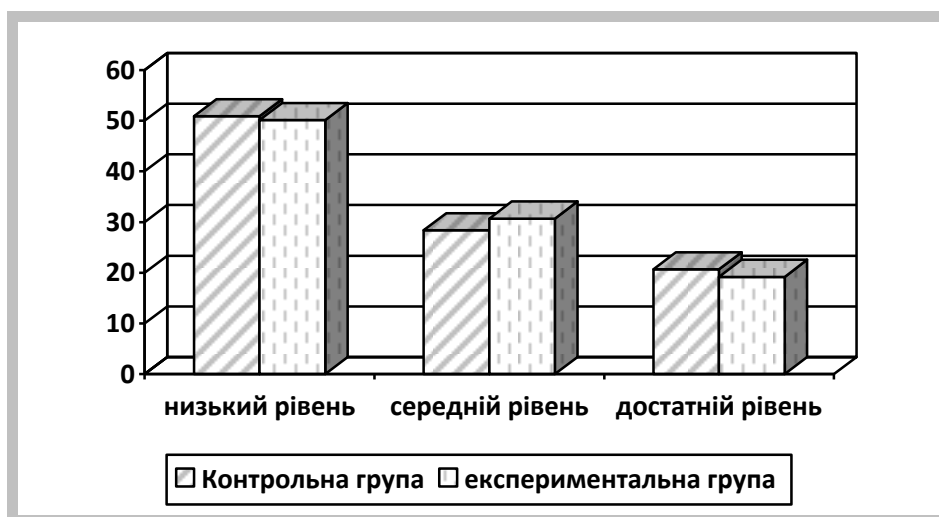

Рис. 2.5. Сформованість логістичної компетентності майбутніх тренерів-викладачів за результатами констатувального експерименту (у %)

Результати сформованості логістичної компетентності здобувачів вищої освіти контрольної та експериментальної груп за результатами формувального експерименту наведено на рис. 2.6.

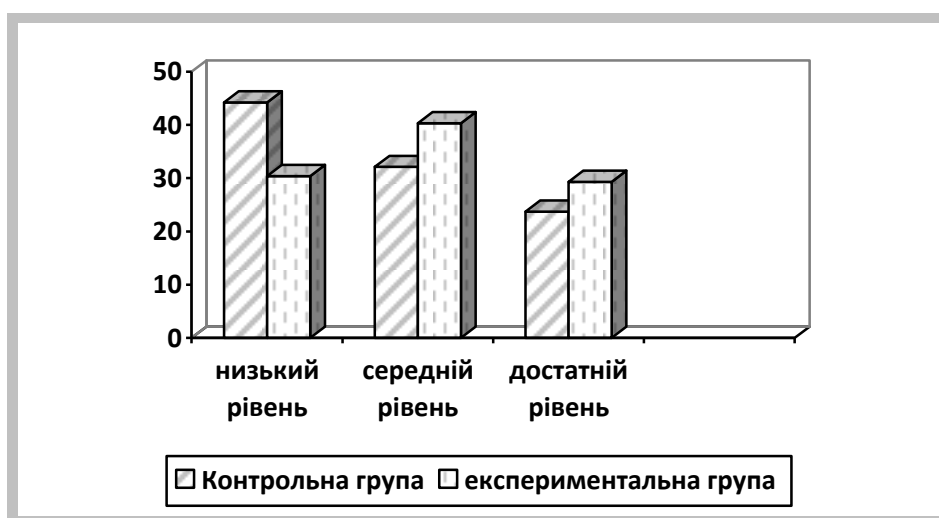

Рис. 2.6. Сформованість логістичної компетентності майбутніх тренерів-викладачів за результатами формувального експерименту (у %)

Таким чином, результати статистичної обробки емпіричних даних педагогічного експерименту свідчать про педагогічну ефективність запропонованих нами педагогічних умов формування логістичної компетентності майбутніх тренерів-викладачів з легкої атлетики. При

цьому ми можемо відкинути нульову гіпотезу та прийняти альтернативну гіпотезу на рівні значущості 0,05.

Як зазначалося вище, не можна виключати справедливність альтернативної гіпотези і для контрольної групи, оскільки за результатами педагогічного експерименту виявлена позитивна динаміка щодо формування логістичної компетентності. Існує ймовірність, що сформованість логістичної компетентності майбутніх тренерів-викладачів з легкої атлетики в умовах «традиційного» навчання буде розрізнятися на статистично значущому рівні, що знівелює педагогічну ефективність запропонованих нами експериментальних факторів. Для перевірки впливу на сформованість логістичної компетентності в контрольній групі освітнього процесу, до якого не було внесено експериментальних факторів, нами використовувався критерій Фішера (φ^*). Він призначений для зіставлення двох вибірок за частотою ефекту, що досліджується. При цьому сформованість середнього та високого рівня логістичної компетентності ми розглядали як достатній, якому відповідає показник «педагогічний ефект», сформованість низького рівня логістичної компетентності як недостатній, якому відповідав показник «відсутність педагогічного ефекту». Ми порівнювали результати сформованості логістичної компетентності здобувачів вищої освіти контрольної групи за результатами контрольного та формувального експериментів.

Емпіричне значення (φ^*) розраховується за формулою:

$$\varphi^* = (\varphi_1 - \varphi_2) \sqrt{\frac{n_1 \cdot n_2}{n_1 + n_2}} \quad (2.3)$$

де φ_1 – значення, що відповідає більшій % частині;

φ_2 – значення, що відповідає меншій % частині;

n_1 – кількість здобувачів вищої освіти з відповідним показником за результатами контрольного експерименту;

n_2 – кількість здобувачів вищої освіти з відповідним показником за результатами формувального експерименту.

У таблиці 2.25 наведено дані щодо сформованості логістичної компетентності студентів контрольної групи за результатами контрольного та формувального експерименту за ознакою сформованості достатнього та недостатнього рівнів.

Таблиця 2.25

Сформованість логістичної компетентності майбутніх тренерів-викладачів з легкої атлетики контрольної групи за результатами констатувального та формувального етапів експерименту

Етап експерименту / результат	Достатній рівень		Недостатній рівень	
	Кількість	%	кількість	%
Констатувальний	73	49,1	74	50,9
Формувальний	79	55,8	68	44,2

Відповідно, відсоткові частини для достатнього рівня:

$$\varphi_{1(55,8\%)} = 1,687;$$

$$\varphi_{2(49,1\%)} = 1,553.$$

n_1 і n_2 у нашому випадку співпадають та дорівнюють 147.

Розрахунок емпіричного значення φ^* за формулою 2.3 дає нам значення $\varphi^*_{\text{empir}} \approx 1,14$. Отримане значення знаходиться у зоні незначущості, оскільки $\varphi^*_{\text{krit95\%}} = 1,64$. Таким чином, результати сформованості логістичної компетентності здобувачів вищої освіти контрольної групи за результатами контрольного та формувального експерименту суттєво не розрізняються, тобто є гомогенними.

Отже, емпіричні результати педагогічного експерименту дають змогу стверджувати, що запропоновані нами експериментальні фактори забезпечують ефективне формування логістичної компетентності майбутніх тренерів-викладачів з легкої атлетики у процесі професійної підготовки.

Висновки до другого розділу

У розділі на основі аналізу науково-методичної літератури, проведених опитувань роботодавців і випускників зі спеціальності 017 «Фізична культура і спорт», узгодження вимог освітніх та професійних стандартів, виділено вісім професійних компетентностей, що забезпечують готовність майбутнього тренера-викладача до здійснення логістичної діяльності (ЛК 1 – ЛК 8).

Схарактеризовано педагогічні умови ефективного впровадження в освітню практику авторської структурно-функціональної моделі формування логістичної компетентності майбутніх тренерів-викладачів з легкої атлетики та розроблено їх класифікацію: до *першої групи* увійшли – деталізація структури і змісту логістичної компетентності на основі вимог роботодавців, професійної діяльності та професійних стандартів; формування у здобувачів вищої освіти стійкої мотивації до процесу формування логістичної компетентності (усвідомлення здобувачами теоретичного і практичного значення логістичної компетентності); до *другої групи* – методичне та інформаційне забезпечення (як викладачів, так і здобувачів) процесу формування логістичної компетентності; міждисциплінарна організація цього процесу; організація квазіпрофесійної діяльності здобувачів освіти під час використання інтерактивних методів і нетрадиційних технологій навчання; до *третьої групи* – визначення рівнів сформованості логістичної компетентності; розробка діагностичного інструментарію і засобів оцінювання для оцінки рівня сформованості логістичної компетентності; організація попереднього, поточного, рубіжного та підсумкового контролю рівня сформованості логістичної компетентності.

На основі зазначених вище педагогічних умов та результатів дослідження спроектовано авторську структурно-функціональну модель формування логістичної компетентності майбутніх тренерів-викладачів з

легкої атлетики, що складається з чотирьох самостійних блоків: *мотиваційно-цільового*, сформованого на основі вимог роботодавців, професійних, освітніх стандартів, із урахуванням мотивації здобувачів вищої освіти; *змістовно-діяльнісного*, що визначає зміст навчання та способи організації освітнього процесу з метою забезпечення практичної спрямованості професійної підготовки; *оцінно-підсумкового*, що виконує функцію контролю, аналізу та коригування результатів освітнього процесу з метою виявлення рівня сформованості логістичної компетентності та підвищення ефективності підготовки фахівців; *результативного*, що відображає кінцеві досягнення освітнього процесу, спрямованого на формування цілісної логістичної компетентності.

Окреслено основні проблеми оцінювання сформованості логістичної компетентності майбутніх тренерів-викладачів з легкої атлетики. Аналіз засвідчив наявність суттєвих труднощів у формуванні логістичної компетентності, зумовлених методичними, організаційними та змістовими чинниками.

Реалізовано експериментальне дослідження авторської структурно-функціональної моделі, форм і методів формування логістичної компетентності майбутніх тренерів-викладачів з легкої атлетики. Зазначено, що діагностика стану сформованості логістичної компетентності майбутніх тренерів-викладачів з легкої атлетики відбувалася за участі 290 здобувачів вищої освіти за спеціальністю 017 Фізична культура і спорт; 40 викладачів та 15 керівників практик.

За результатами констатувального етапу дослідження можемо зробити висновок, що у закладах вищої освіти, що брали участь в дослідно-експериментальній роботі з виявлення рівня володіння логістичною компетентністю майбутніми тренерами-викладачами з легкої атлетики, більше половини респондентів не мають сформованого належного рівня досліджуваного феномену. Цей висновок підтверджується представленими статистичними даними і загалом тим, що рівень

формування логістичної компетентності майбутніх тренерів-викладачів з легкої атлетики у закладах вищої освіти розглядався нами як логічно поєднана сукупність визначених критеріїв і їх показників. А це дало можливість визначити всі три рівні сформованості досліджуваного феномену у здобувачів вищої освіти як КГ, так і ЕГ. Відтак, за результатами аналізу здобутих статистичних даних на констатувальному етапі дослідження нами виявлено, що за всіма трьома критеріями достатній рівень сформованості логістичної компетентності майбутніх тренерів-викладачів з легкої атлетики середньо арифметично у КГ та ЕГ був однаковим, і складав всього 19,1 %. Своєю чергою, до середнього рівня нами віднесено майбутніх тренерів-викладачів КГ, кількість яких становила 30,0 %, в ЕГ – 30,7 %. Тоді як до низького рівня сформованості логістичної компетентності майбутніх тренерів-викладачів нами віднесено в КГ – 50,9 % із їхньої загальної кількості, а в ЕГ, чисельність була не набагато меншою і становила 50,1 % із їх загалу.

Аналіз результатів формувального етапу дослідження засвідчив, що проведена дослідно-експериментальна перевірка ефективності авторської структурно-функціональної моделі, форм і методів формування логістичної компетентності майбутніх тренерів-викладачів з легкої атлетики у процесі професійної підготовки забезпечила значно вищі показники в експериментальних групах здобувачів вищої освіти ніж у контрольних групах. Відтак, переважна більшість здобувачів експериментальної групи від 19,1 % до 28,9 % за всіма критеріями досягли достатнього рівня набутих наукових знань, відповідно сформованих умінь і навичок їх застосування у тренерсько-викладацькій діяльності. У той же час, більше третини здобувачів ЕГ досягли середнього рівня, а це майже від 30,7 % до 40,6 % і, головне, відбулось значне скорочення кількості таких здобувачів з низьким рівнем сформованості досліджуваного феномену, від 50,9 % у КГ до 30,4 % в ЕГ. Загалом аналіз цих даних підтверджує наш висновок про те, що перевірка авторської структурно-

функціональної моделі забезпечила ефективність формування логістичної компетентності у процесі професійної підготовки майбутніх тренерів-викладачів з легкої атлетики.

Матеріали другого розділу дисертації висвітлені у наукових працях: [43; 44; 46; 47; 50; 51; 57; 59; 60].

ВИСНОВКИ

У дисертації здійснено наукове обґрунтування теоретико-методичних засад, моделі та методів формування логістичної компетентності майбутніх тренерів-викладачів з легкої атлетики у процесі професійної підготовки. Отримані результати дослідно-експериментальної роботи підтверджують досягнення поставленої мети, виконання завдань, підтвердження висунутої гіпотези, що дає підстави сформулювати такі висновки:

Обґрунтовано основні підходи до проблеми формування логістичної компетентності (системний, особистісно-орієнтований, діяльнісний, контекстний, компетентнісний, технологічний підходи). У контексті *системного підходу* процес формування логістичної компетентності є педагогічною системою взаємопов'язаних форм, методів, засобів і прийомів організації цілеспрямованого педагогічного впливу на особистість майбутнього тренера-викладача з метою підвищення якості його професійної підготовки відповідно до вимог освітнього і професійного стандартів. Із позиції *особистісно орієнтованого підходу* формування логістичної компетентності відбувається з урахуванням унікального потенціалу кожного майбутнього тренера-викладача, створення умов до самореалізації, розвитку автономії та ініціативності. У межах *діялісного підходу* основою формування логістичної компетентності є активна участь здобувачів освіти у навчально-професійній, імітаційній та реальній діяльності, пов'язаній із логістичними завданнями (плануванням тренувальних зборів, управління ресурсами команди тощо). Із урахуванням *контекстного підходу* формування логістичної компетентності відбувається через створення навчальних ситуацій, що відтворюють реальні завдання професійної практики. У контексті *компетентнісного підходу* освітній процес зорієнтований на сформовану здатність діяти професійно у конкретних логістичних

ситуаціях. Він інтегрує знання, уміння, особистісні якості, досвід і ціннісні орієнтири. Із урахуванням *технологічного підходу* ефективне формування логістичної компетентності майбутніх тренерів-викладачів відбувається шляхом використання інтерактивних методів та засобів навчання (кейсів, ділових і рольових ігор, педагогічних ситуацій, проєктного навчання тощо).

Визначено три базові компоненти логістичної компетентності майбутніх тренерів-викладачів з легкої атлетики: *когнітивний* (включає систему знань, необхідних для розуміння і застосування логістичних принципів у педагогічній та тренерській діяльності, до його основних характеристик належать: теоретичні знання з логістики; інтегровані знання з педагогіки, менеджменту, організації діяльності; професійна термінологія та аналітичне мислення); *комунікативний* (передбачає набуття вмінь і навичок налагоджувати міжособистісні, професійні та управлінські комунікації, необхідні для реалізації логістичних завдань у навчальному, тренувальному та організаційному середовищі, його основними характеристиками є: розвинені навички ділового та професійного спілкування; уміння працювати в команді, координувати дії, регулювати і попереджати конфліктні ситуації); *діяльнісно-практичний* (відображає здатність майбутніх тренерів-викладачів застосовувати логістичні знання, уміння, навички у реальних або змодельованих ситуаціях професійної діяльності, до його основних характеристик належить: формування логістичних умінь і навичок; застосування логістичних інструментів та технологій; прийняття рішень у нестандартних ситуаціях; практична реалізація логістичних підходів у тренерській діяльності).

Актуалізовано понятійно-категоріальний апарат дослідження, у межах якого дано характеристику базовим поняттям: «легка атлетика», «тренер-викладач», «тренерська діяльність», «професійна підготовка», «компетенція», «компетентність», «логістика», «управління», «управлінська компетентність», «логістична компетентність», «педагогічні

умови», «педагогічні технології», «моделювання», «формування логістичної компетентності».

Дано власне визначення поняттю «логістичної компетентності майбутніх тренерів-викладачів з легкої атлетики» як комплексу необхідних фахових знань, умінь і навичок, необхідних для ефективного планування, організації, координації, контролю та оптимізації тренувального й змагального процесів, управління ресурсами, логістичного забезпечення навчально-тренувальної діяльності в умовах змінного освітнього та спортивного середовища.

Викладено авторську інтерпретацію змісту поняття «формування логістичної компетентності майбутніх тренерів-викладачів» визначеного як «поетапний педагогічний процес, спрямований на оволодіння майбутніми тренерами-викладачами системою логістичних знань, умінь, навичок і досвіду, необхідних для ефективного управління матеріальними, інформаційними, часовими, людськими ресурсами в контексті організації і проведення спортивно-тренувальної та змагальної діяльності».

На основі аналізу науково-методичної літератури, проведених опитувань роботодавців і випускників зі спеціальності 017 «Фізична культура і спорт», узгодження вимог освітніх та професійних стандартів, що відповідають професійній діяльності випускників, які освоїли програму бакалаврату зі спеціальності, виділено вісім професійних компетентностей, що забезпечують готовність майбутнього тренера-викладача до здійснення логістичної діяльності: здатність організовувати і проводити масові фізкультурні і спортивно-видовищні заходи (ЛК 1); здатність вирішувати задачі інформаційного забезпечення логістичної системи спортивної організації (ЛК 2); здатність організовувати переїзди та розміщення спортсменів у готелях чи тренувальних базах (ЛК 3); здатність здійснювати професійну діяльність з врахуванням особливостей функціонування різних типів спортивних об'єктів (ЛК 4); здатність планувати забезпечення фізкультурно-спортивної організації (установи)

відповідним обладнанням, інвентарем та спорядженням (ЛК 5); володіння технологіями закупівельної, сервісної та транспортної логістики спортивного інвентарю (спорядження) (ЛК 6); здатність складати індивідуальні фінансові документи обліку і звітності у сфері фізичної культури і спорту, працювати з фінансово-господарською документацією (ЛК 7); здатність здійснювати маркетингову діяльність з просування фізкультурно-спортивних послуг і товарів (ЛК 8). Зазначено, що кожна з цих компетентностей складається із когнітивного, комунікативного, діяльнісно-практичного компонентів.

Визначено й схарактеризовано критерії, їх показники формування логістичної компетентності майбутніх-тренерів-викладачів з легкої атлетики у процесі професійної підготовки: *когнітивний критерій* (відображає рівень засвоєння теоретичних знань, необхідних для ефективного здійснення логістичної діяльності у галузі фізичної культури і спорту); *комунікативний критерій* (описує здатність ефективно взаємодіяти з учасниками логістичних процесів у спортивній діяльності – колегами, спортсменами, адміністрацією, постачальниками ресурсів тощо); *діяльнісно-практичний критерій* (характеризує готовність майбутнього фахівця ефективно застосовувати логістичні знання та вміння у реальних або наближених до професійних умовах).

Визначені низький, середній та достатній рівні сформованості логістичної компетентності майбутніх тренерів-викладачів з легкої атлетики. *Низький рівень* сформованості логістичної компетентності характеризується наявністю базових знань про організаційно-управлінські рішення, умінням вирішувати типові професійні завдання з управління і логістики, наявністю стійкої мотивації на удосконалення логістичної компетентності, прагнення до узагальнення власного досвіду і досвіду колег, застосуванням прикладних технологій. *Середній рівень* – характеризується вмінням узагальнювати отримані професійні знання з різних навчальних дисциплін, використовуючи методи аналогії,

класифікації, аналізу, синтезу, розробкою різних варіантів організаційно-управлінських рішень, а також оцінювати їх ефективність з точки зору вирішення професійних завдань, усвідомлення виконувальних дій, використання сукупності форм, методів і засобів у новій ситуації. *Достатній рівень* – характеризується умінням здійснювати вибір найбільш ефективних форм, методів і засобів організації навчального і тренувального процесів, сформованим світоглядом, професійним мисленням, розвиненою відповідальністю, вмінням здійснювати комунікативний вплив із різними суб'єктами освітнього і тренувального процесів, сформованістю всіх компонентів логістичної компетентності.

Схарактеризовано педагогічні умови ефективного упровадження в освітню практику авторської структурно-функціональної моделі формування логістичної компетентності майбутніх тренерів-викладачів з легкої атлетики та розроблено їх класифікацію: до *першої групи* увійшли – деталізація структури і змісту логістичної компетентності на основі вимог роботодавців, професійної діяльності та професійних стандартів; формування у здобувачів вищої освіти стійкої мотивації до процесу формування логістичної компетентності (усвідомлення здобувачами теоретичного і практичного значення логістичної компетентності); до *другої групи* – методичне та інформаційне забезпечення (як викладачів, так і здобувачів) процесу формування логістичної компетентності; міждисциплінарна організація цього процесу; організація квазіпрофесійної діяльності здобувачів освіти під час використання інтерактивних методів і нетрадиційних технологій навчання; до *третьої групи* – визначення рівнів сформованості логістичної компетентності; розробка діагностичного інструментарію і засобів оцінювання для оцінки рівня сформованості логістичної компетентності; організація попереднього, поточного, рубіжного та підсумкового контролю рівня сформованості логістичної компетентності.

Спроектовано авторську структурно-функціональну модель формування логістичної компетентності майбутніх тренерів-викладачів з легкої атлетики, що складається з чотирьох самостійних блоків: *мотиваційно-цільового*, сформованого на основі вимог роботодавців, професійних, освітніх стандартів, з урахуванням мотивації здобувачів вищої освіти; *змістовно-діяльнісного*, що визначає зміст навчання та способи організації освітнього процесу з метою забезпечення практичної спрямованості професійної підготовки; *оцінно-підсумкового*, що виконує функцію контролю, аналізу та коригування результатів освітнього процесу з метою виявлення рівня сформованості логістичної компетентності та підвищення ефективності підготовки фахівців; *результативного*, що відображає кінцеві досягнення освітнього процесу, спрямованого на формування цілісної логістичної компетентності.

Реалізовано експериментальне дослідження з перевірки ефективності авторської структурно-функціональної моделі формування логістичної компетентності майбутніх тренерів-викладачів з легкої атлетики. Діагностика стану сформованості логістичної компетентності майбутніх тренерів-викладачів з легкої атлетики проводилось за участі 290 здобувачів вищої освіти за спеціальністю 017 Фізична культура і спорт; 40 викладачів та 15 керівників практик.

На констатувальному етапі експерименту було встановлено, що 19,2 % досліджуваних експериментальної групи та 20,7 % учасників контрольної групи володіють достатнім рівнем логістичної компетентності, що характеризується умінням здійснювати вибір найбільш ефективних форм, методів і засобів організації навчального і тренувального процесів, сформованим світоглядом, професійним мисленням, розвиненою відповідальністю, вмінням здійснювати комунікативний вплив із різними суб'єктами освітнього і тренувального процесів. Кожний третій майбутній тренер-викладач з легкої атлетики має середній рівень сформованості логістичної компетентності (30,7 %

респондентів експериментальної групи та 28,4 % опитуваних контрольної групи), що пояснюється не достатнім доступом до практичної діяльності або до кейсів з реального тренерського середовища і не дає можливість здобувачам вищої освіти побачити практичну цінність логістичної компетентності. Половина майбутніх тренерів-викладачів з легкої атлетики (50,1 % експериментальної та 50,9 % у контрольній групі) мають низький рівень сформованості логістичної компетентності, що може демонструвати не достатнє усвідомлення майбутніми тренерами-викладачами ролі логістики у тренерській та викладацькій практиці, що знижує їхню внутрішню мотивацію до формування логістичної компетентності.

Після формувального етапу кількість досліджуваних експериментальної групи з достатнім рівнем логістичної компетентності зросла з 19,2 % на констатувальному етапі до 29,3 % на формувальному етапі експерименту, з середнім рівнем – з 30,7 % до 40,3 %. Означені перетворення дали можливість знизити кількість майбутніх тренерів-викладачів з легкої атлетики з низьким рівнем майже на 20 %: з 50,1 % до 30,4 % учасників. Це свідчить про ефективність запропонованої методики формування логістичної компетентності. У контрольній групі досліджуваних здобувачів вищої освіти простежується також динаміка змін для достатнього рівня сформованості логістичної компетентності (рівень компетентності зріс з 20,7 % до 23,7 %), для середнього рівня (з 28,4 % до 32,1 %) і для низького рівня – зменшився (з 50,9 % до 44,2 %), що свідчить про зацікавленість здобувачів вищої освіти участю у педагогічному експерименті. Результати дослідно-експериментальної роботи свідчать про те, що поставлені завдання з формування логістичної компетентності майбутніх тренерів-викладачів з легкої атлетики виконано, а гіпотеза дослідження знайшла своє підтвердження.

Удосконалені прикладні напрями професійної підготовки майбутніх тренерів-викладачів з легкої атлетики у закладах вищої освіти спрямовані на підвищення якості формування їхньої логістичної компетентності. За

результатами проведеного дослідження закладам вищої освіти, що здійснюють підготовку фахівців за спеціальністю 017 «Фізична культура і спорт» рекомендовано: під час розробки навчальних планів та освітньо-професійних програм у змісті професійних (фахових) компетенцій рекомендується включити визначені компоненти логістичної компетентності (ЛК 1 – ЛК 8); здійснювати оцінку сформованості логістичної компетентності у здобувачів вищої освіти наприкінці кожного курсу навчання; використовувати систему комплексних міжпредметних завдань, кейсів, педагогічних ситуацій, тестів, ділових і рольових ігор, методик з психодіагностики; під час проведення здобувачами педагогічних практик необхідно підготувати завдання, що сприятимуть прояву компонентів логістичної компетентності (актуалізувати їх значення), а також організовувати зворотний зв'язок з керівниками баз практик через лист оцінювання, що дасть можливість не тільки отримати розгорнуту оцінку готовності майбутнього фахівця до здійснення логістичної діяльності, але й, за необхідності, вносити корективи у освітній процес; протягом всього періоду навчання у закладі вищої освіти необхідно підтримувати зв'язок з роботодавцями, залучати їх до пошуку найбільш ефективних методів і засобів формування логістичної компетентності майбутніх тренерів-викладачів з легкої атлетики і процесу оцінювання її сформованості (під час проходження практик і держаної атестації), проводити круглі столи, науково-практичні та методичні конференції.

Перспективами подальших досліджень є дослідження міждисциплінарної інтеграції логістичних знань з іншими компонентами професійної підготовки, зокрема з менеджментом, педагогікою, спортивною медициною. А також вивчення впливу цифрових технологій, інструментів спортивного менеджменту та міжнародного досвіду на професійну підготовку тренерів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Андрущенко Н. О. Формування управлінської компетентності у майбутніх менеджерів економічного профілю засобами інтерактивних технологій : автореф. дис. ... на здобуття наук. ступеня канд. пед. наук : 13.00.04 / Вінницький держ. пед. ун-т імені Михайла Коцюбинського. Вінниця, 2011. 19 с.
2. Артюшенко О. Ф. Легка атлетика : навч. посібник для студентів факультетів фізичної культури. Черкаси : Брама-ІСУЕП, 2000. 316 с.
3. Бех І. Духовні цінності як надбання особистості. *Рідна школа*, 2012. № 1–2. С. 9–12.
4. Бех І. Д. Виховання особистості. У 2-х книгах. Кн. 2. Особистісно-орієнтований підхід: науково-практичні засади. Київ : Либідь, 2003. 344 с.
5. Бех І. Д. Особистісно зорієнтоване виховання : наук. метод. посіб. Київ : ІЗМН, 1998. 204 с.
6. Бех І. Д. Теоретико-прикладний сенс компетентнісного підходу в педагогіці. *Педагогіка і психологія. Вісник АПН України*. 2009. № 2. С. 27–33.
7. Белікова Н. О. Науково-методологічні підходи до професійної підготовки сучасного фахівця з фізичного виховання та спорту. *Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія №15. Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура та спорт) : зб. наукових праць*. Київ : Видавництво НПУ імені М. П. Драгоманова, 2014. Вип. ЗК(44)14. С. 91–96.
8. Белікова Н. О. Сучасні тенденції професійної підготовки майбутніх фахівців з фізичного виховання та спорту. *Вісник Чернігівського національного педагогічного університету. Серія: Педагогічні науки. Фізичне виховання та спорт*. 2013. Вип. 112(2). С. 52–56.

9. Богданова І. М. Професійно-педагогічна підготовка майбутнього вчителя на основі інноваційних технологій : дис. ... д-ра пед. наук : 13.00.04 / Ін-т педагогіки АПН України. Київ, 2003. 440 с.
10. Богдановський І., Конох А. Підготовка бакалаврів фізичної культури і спорту до тренерської діяльності в ігрових видах спорту з дітьми дошкільного віку: понятійно-термінологічне поле дослідження. *Актуальні питання гуманітарних наук*. 2023. Вип. 66. Том 1. С. 199–207.
11. Бондар С. Компетентність особистості інтегрований компонент навчальних досягнень учнів. *Біологія і хімія в школі*. 2003. № 2. С. 8–9.
12. Бондар С. Термінологічний аналіз понять «компетенція» і «компетентність» у педагогіці: сутність і структура. *Освіта і управління*. 2007. № 2. С. 93–99.
13. Борейко М. Ю., Юшко О. В., Азаренкова Л. Л. Гуманістична спрямованість підготовки спортивного тренера. *Науковий часопис Українського державного університету імені Михайла Драгоманова. Серія 15. Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (Фізична культура і спорт)*. 2024. Вип. 3К(176). С. 123–127.
14. Братанич О. Г. Педагогічні умови диференційованого навчання учнів загальноосвітньої школи: дис. ... канд. пед. наук : 13.00.09 / Криворізький державний педагогічний університет. Кривий Ріг, 2008 чи 2001. 238 с.
15. Бугас В. В., Рябуха С. С. Удосконалення стилів керівництва в управлінні персоналом підприємства. *Ефективна економіка*. 2017. № 12. С. 15–22.
16. Буренко М. С. Педагогічні умови формування фахових компетенцій майбутніх тренерів-викладачів у процесі вивчення професійно-орієнтованих дисциплін. *Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту*. 2012. № 5. С. 18–21.

17. Буренко М. С. Формування фахових компетенцій майбутніх тренерів-викладачів у процесі вивчення циклу професійно-орієнтованих дисциплін : дис. ... кан. пед. наук : 13.00.04 / Класич. приват. ун-т. Запоріжжя, 2012. 224 с.
18. Бурла А. О., Сергієнко В. М., Сірик А. Є., Бурла О. А. Теоретико-методичні основи тренерської діяльності з юними атлетами багатоборцями. *Науковий часопис Українського державного університету імені Михайла Драгоманова. Серія 15. Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (Фізична культура і спорт)*. 2023. Вип. 7(167). С. 37–41.
19. Ващенко Л. С. Компетентнісний підхід в освіті: від засвоєння знань до оволодіння ними. *Біологія і хімія у сучасні школі*. 2012. Вип. 4. С. 14–18.
20. Вдовиченко Г. П. Управлінська компетентність керівника школи : монографія. Харків : Основа, 2007. 112 с.
21. Вдовичин Т. Я. Обґрунтування організаційно-педагогічних умов для забезпечення навчального процесу майбутніх фахівців у педагогічному університеті. *Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання в підготовці фахівців: методології, теорія, досвід, проблеми*. 2013. Вип. 34. С. 225–230.
22. Великий тлумачний словник сучасної української мови / уклад. і гол. ред. В. Т. Бусел. Київ : Ірпінь : ВТФ «Перун», 2004. 1440 с.
23. Вербицький А. А. Активне навчання у вищій школі: контекстний підхід. Київ : Вища школа, 1991. 206 с.
24. Вербінський Д. С. Інноваційні технології в закладі вищої освіти. *Науковий вісник Ужгородського університету. Серія «Педагогіка. Соціальна робота»*. 2023. Вип. 53. С. 30–33.
25. Винар В. І. Мотиваційна сфера студента, особливості її дослідження. *Освітній проект «На урок»* : веб-сайт. URL:

<https://naurok.com.ua/motivaciyna-sfera-studenta-osoblivosti-doslidzhennya-142251.html> (дата звернення 12.11.2021).

26. Вища освіта України і Болонський процес : навч. посібник / за ред. В. Г. Кременя. Київ : Освіта, 2004. 384 с.
27. Войнар Ю., Наварецький Д., Глазирін І. Розвиток та сучасні тенденції системи підготовки фахівців з фізичної культури в умовах Євроінтеграції : монографія. Черкаси : Відлуння-Плюс, 2005. 184 с.
28. Волкова Н. П. Інтерактивні технології у вищій школі : навч. метод. посібник. Дніпро : Університет імені Альфреда Нобеля, 2018. 360 с.
29. Володарська-Зола Л. Професійне навчання менеджерів з урахуванням сучасних вимог ринку праці. *Неперервна освіта: теорія і практика. Науково-методичний журнал*. 2003. Вип. 1. С. 47–54.
30. Волотовська Т. П. Розвиток управлінської компетентності керівників навчальних закладів у системі післядипломної освіти : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.06 / ДЗВО УМО. Київ, 2021. 22 с.
31. Воляннюк Н. В., Цьось Н. Ю. Акмеологічна специфіка майбутнього спеціаліста з фізичної культури і спорту. *Фізичне виховання, спорт, культура і здоров'я у сучасному суспільстві. Збірник наукових праць Волинського національного університету імені Лесі Українки*. 2002. Том. 1. С. 131–133.
32. Воляннюк Н. Ю. Психологічні засади професійного становлення тренера-викладача : автореф. дис. ... д-ра психол. наук : 19.00.01 / Інститут психології ім. Г. С. Костюка АПН України. Київ, 2006. 40 с.
33. Воронова В. І. Психологія спорту : навч. посібник. Київ : Олімпійська література, 2007. 298 с.
34. Вчення про управління. Наука управляти: з історії менеджменту. Хрестоматія / упоряд. І. О. Слепцов. Київ : Либідь, 1993. 304 с.
35. Галян М. І. Психодіагностика. Київ: Академвидав, 2009. 464 с.

36. Гапоненко С. Формування управлінської компетентності майбутніх учителів фізичної культури. *Військова освіта*. 2021. Вип. 1(43). С. 79–87.
37. Гапоненко С. А. Проблеми формування управлінської компетентності фахівців фізичної культури в педагогічній теорії і практиці. *Збірник наукових праць Національної академії державної прикордонної служби України. Серія: Педагогічні науки*. 2019. № 4. С. 73–85.
38. Гнатенко К. В. Зміст поняття «професійна культура викладача фізичного виховання і спорту. *Актуальні проблеми сучасної науки в дослідженнях молодих учених*. Харків, 2019. С. 53–58.
39. Гоголь Т. В. Аналіз сучасних методологічних підходів формування логістичної компетентності майбутніх тренерів-викладачів з виду спорту *Інноватика у вихованні : збірник наукових праць*. Рівне : РДГУ, 2022. Вип. 16. С. 252–264.
40. Гоголь Т. В. Значення управлінських та логістичних компетенцій у забезпеченні якості професійної підготовки тренерів-викладачів. *Професійне становлення особистості: проблеми і перспективи : матеріали XI Міжнародної науково-практичної конференції, 25–26 листопада 2021 р.* Хмельницький : Хмельницький національний університет, 2021. С. 20–21.
41. Гоголь Т. В. Інноваційні підходи у формуванні логістичних компетенцій майбутніх фахівців сфери фізичної культури і спорту. *Інноваційний розвиток вищої освіти: глобальний, європейський та національні виміри змін : матеріали VII Міжнародної науково-практичної конференції, 20–21 квітня 2021 р.* Суми : Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка, 2021. С. 153–156.
42. Гоголь Т. В. Логістика в організації спортивних заходів: проблеми та перспективи розвитку. *Розвиток сучасної освіти і науки: результати, проблеми, перспективи. Том XI: Генеза та цінність досліджень у*

- сфері суспільних відносин : матеріали XI Міжнародної науково-практичної конференції, 12 листопада 2021 р. Конін–Ужгород–Херсон–Київ : Ужгородський національний університет, 2021. С. 192–195.*
43. Гоголь Т. В. Логістична компетентність у підготовці тренерів-викладачів: проблеми оцінювання та шляхи вдосконалення. *Інноваційна педагогіка. Науковий журнал Причорноморського науково-дослідного інституту економіки та інновацій*. 2025. № 79. Том. 2. С. 247–250.
 44. Гоголь Т. В. Методологічні підходи формування логістичної компетентності у майбутніх фахівців з фізичної культури і спорту. *Науковий вісник Кременецької обласної гуманітарно-педагогічної академії імені Тараса Шевченка. Серія: Педагогічні науки*. Кременець : ВЦ КОГПА імені Тараса Шевченка, 2022. Вип. 14. С. 18–28.
 45. Гоголь Т. В. Особливості державного фінансування галузі фізичної культури і спорту. *Перспективи розвитку науки, освіти, технологій і суспільства в Україні та світі : матеріали Міжнародної науково-практичної конференції, 07 березня 2024 р. Полтава : ЦФЕНД. 2024. Ч. 1. С. 35–36.*
 46. Гоголь Т. В. Педагогічні умови формування логістичної компетентності майбутніх тренерів-викладачів з легкої атлетики. *Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія №15. Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура та спорт) : зб. наукових праць / за ред. О. В. Тимошенка. Київ : Видавництво НПУ імені М. П. Драгоманова, 2023. Вип. 3К(162)23. С. 99–103.*
 47. Гоголь Т. В. Педагогічні умови формування логістичної компетентності майбутніх тренерів-викладачів. *Здоров'я, фізичне виховання і спорт: перспективи та кращі практики : матеріали IV*

- Міжнародної науково-практичної онлайн-конференції, 16–17 травня 2023 р. Київ : Київський університет імені Бориса Грінченка, 2023. С. 24–29.*
48. Гоголь Т. В. Передумови та причини формування організаційно-управлінських компетенцій бакалаврів з фізичної культури та спорту. *Розвиток сучасної освіти і науки: результати, проблеми, перспективи. Том IX: Синергія в розвитку науки і освіти : матеріали IX Міжнародної науково-практичної конференції, 16 листопада 2020 р., Конін–Ужгород–Херсон–Київ : Ужгородський національний університет, 2020. С. 88–90.*
 49. Гоголь Т. В. «Пліч-о-пліч всеукраїнські шкільні ліги» як інноваційна форма залучення учнів до рухової активності. *Підготовка майбутніх педагогів до виховної діяльності в освітньому просторі НУШ: досвід, реалії, перспективи : матеріали II Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції, 15 травня 2024 р. Рівне : РДГУ, 2024. С. 64–69.*
 50. Гоголь Т. В. Сучасні освітньо-професійні технології формування логістичної компетентності майбутніх фахівців з фізичної культури і спорту. *Фізична культура і спорт: традиції, досвід, інновації : матеріали I Всеукраїнської науково-практичної конференції, 16 березня 2023 р. Запоріжжя : Національний у-т «Запорізька політехніка», 2023. С. 83–88.*
 51. Гоголь Т. В. Формування логістичної компетентності майбутніх тренерів-викладачів з легкої атлетики у процесі професійної підготовки. *KNOWLEDGE. EDUCATION. LAW. MANAGEMENT. № 4(56)/2023. С. 9–16.*
 52. Гоголь Т. В., Давидюк І. В. Підготовка майбутніх вчителів фізичної культури до виховної діяльності в освітньому просторі НУШ. *Підготовка майбутніх педагогів до виховної діяльності в освітньому просторі НУШ: досвід, реалії, перспективи : матеріали*

Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції, 12 травня 2023 р. Рівне : РДГУ, 2023. С. 79–83.

53. Гоголь Т. В., Дутчак В. В. Особливості формування логістичної компетентності майбутніх тренерів-викладачів з легкої атлетики у процесі професійної підготовки. *Фізична культура і спорт: традиції, досвід, інновації : матеріали II Всеукраїнської науково-практичної конференції, 14 березня, 2024 р. Запоріжжя : НУ «Запорізька політехніка», 2024. С. 134–140.*
54. Гоголь Т. В., Кашуба А. А., Ковальський В. В. «Компендіум професійних дисциплін з підготовки бакалаврів спеціальності 014.11 «Середня освіта (Фізична культура)» : навчальний посібник. Рівне : РВВ «СОМ-ЦЕНТР», 2024. 167 с.
55. Гоголь Т. В., Кіндрат В. К. Компетентнісний підхід у підготовці майбутнього тренера-викладача. *Наука, освіта, суспільство очима молодих : матеріали XV Всеукраїнської науково-практичної конференції здобувачів вищої освіти та молодих учених, 17 травня 2022 р., м. Рівне. Рівне: РДГУ, 2022. С. 8–9.*
56. Гоголь Т. В., Кіндрат В. К. Логістичні компетенції: суть, види та умови формування у майбутніх тренерів-викладачів з виду спорту. *Ефективні рішення в економіці, фінансах та управлінні : матеріали Міжнародної науково-практичної конференції, 05 лютого 2021 р. Одеса: Східноєвропейський центр наукових досліджень, 2021. С. 193–195.*
57. Гоголь Т. В., Кіндрат В. К. Педагогічні умови формування організаційно-управлінських компетенцій майбутніх тренерів-викладачів у процесі професійної підготовки. *Колективна монографія «Розвиток сучасної освіти і науки: результати, проблеми та перспективи. Чинники оцінювання якісних досліджень».* Ужгород : Ужгородський національний університет. 2022. Том 7. Розділ: Педагогіка. С. 88–100.

58. Гоголь Т. В., Кіндрат В. К. Проблеми формування логістичних систем у сфері послуг фізичної культури і спорту. *Прикладні аспекти інформаційного забезпечення та обґрунтування технічних і управлінських рішень : матеріали V Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції здобувачів вищої освіти та молодих науковців, 14 травня 2021 р.* Рівне : РДГУ, 2021. С. 24–26.
59. Гоголь Т. В., Кіндрат В. К. Теоретико-методологічне обґрунтування моделі формування логістичної компетентності майбутніх тренерів-викладачів. *Фізичне виховання, спорт і культура здоров'я у сучасному суспільстві.* Луцьк, 2022. № 2(58) С. 3–13.
60. Гоголь Т. В., Кіндрат В. К. Формування логістичної компетентності у майбутніх фахівців з фізичної культури та спорту. *Колективна монографія «Маркетинг і логістика у становленні цифрової економіки України».* Рівне : РДГУ. 2022. С. 259–266.
61. Гоголь Т. В., Кіндрат В. К., Мамчур С. Л. Особливості формування логістичних компетенцій у майбутніх фахівців з фізичної культури і спорту. *Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія №15. Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура та спорт) : зб. наукових праць.* Київ : Видавництво НПУ імені М. П. Драгоманова, 2021. Вип. 3К(131)21. С. 97–101.
62. Головань М. С. Компетенція і компетентність: досвід теорії, теорія досвіду. *Вища освіта України.* 2008. № 3. С. 23–31.
63. Головань М. С. Компетенція та компетентність: порівняльний аналіз понять. *Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології. Науковий журнал.* 2011. № 8(18). С. 224–234.
64. Голубова Г. В. Педагогічні умови розвитку обдарованості студентів URL:
http://www.rusnauka.com/9_NND_2012/Pedagogica/2_105345.doc.htm
 (дата звернення 13.06.2023).

65. Гончаренко І. С. Педагогічні аспекти професійної підготовки майбутніх фахівців галузі фізичної культури і спорту. *Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. Серія 15. Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт)*. 2020. Вип. 7К(127). С. 37–40.
66. Гончаренко С. Методологія. *Енциклопедія освіти*. / за ред. В. Г. Кременя. Київ : Юрінком Інтер, 2008. 499 с.
67. Гончаренко С. У. Педагогічні дослідження. Методологічні поради молодим науковцям. Київ-Вінниця : ДОВ «Вінниця», 2008. 278 с.
68. Гончаренко С. У. Український педагогічний енциклопедичний словник. Видання друге доповнене і виправлене. Рівне : Волинські обереги, 2011. 519 с.
69. Горбенко О. В. Термінологічний апарат вітчизняної логістики. *Управління проектами, системний аналіз і логістика*. Київ: КТУ. 2012. Вип. 10. С. 420–427.
70. Горюк П. І., Молдован А. Д., Кошура А. В. Компетентнісний підхід як основа професійної підготовки тренера. *Інноваційна педагогіка*. 2020. Вип. 22, Т. 4. С. 46–49.
71. Грушева А. А. Формування управлінської компетентності майбутніх економістів у процесі професійної підготовки: теорія і практика : монографія. Ірпінь : В-во Нац. у-ту ДПС України, 2015. 202 с.
72. Гура О. І. Теоретико-методологічні основи формування психолого-педагогічної компетентності викладача вищого навчального закладу в умовах магістратури : автореф. дис. ... д-ра пед. наук : 13.00.04. Київ, 2008. 40 с.
73. Гуцан Т. Г. Педагогічні умови формування готовності майбутніх вчителів економіки до профільного навчання старшокласників URL : <http://intkonf.org> (дата звернення 12.06.2023)
74. Даниленко Л. І. Модернізація змісту, форм та методів управлінської діяльності директорів шкіл : монографія. Київ : Лагос, 1990. 140 с.

75. Данилко В., Толкач В., Данилко М. Зміст роботи тренера-викладача. *Фізичне виховання, спорті культура здоров'я у сучасному суспільстві : зб. наук. праць Волинського національного університету імені Лесі Українки*. 2010. № 3 (11). С. 12–16.
76. Данилко М., Толкач В. Сучасні уявлення про сутність і структуру діяльності тренера. *Фізичне виховання, спорті культура здоров'я у сучасному суспільстві : зб. наук. праць Волинського національного університету імені Лесі Українки*. 2010. № 2(10). С. 22–26.
77. Демченко І. І. Алгоритм квазіпрофесійної підготовки майбутнього вчителя початкових класів до роботи в умовах інклюзивної освіти. *Психолого-педагогічні проблеми сільської школи*. 2013. № 45. С. 40–45.
78. Денисенко Н. Г. Задачний підхід і його роль у системі підготовки майбутнього вчителя фізичної культури. *Збірник наукових праць Херсонського державного університету. Педагогічні науки*. 2018. Вип. 81(3). С. 137–141.
79. Джуринський П. Б., Дразіна Є. В., Ковальова Т. М. Методи експертних оцінок в управлінні фізичною культурою і спортом. *Наукові записки. Серія: Педагогічні науки*. 2023. Вип. 4. С. 27–32.
80. Джуринський П. Б., Ковальова Т. М. Аналіз професійної підготовки майбутніх фахівців фізичної культури до фізкультурно-оздоровчої діяльності. *Науковий вісник Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського*. 2021. Вип. 3(136). С. 128–134.
81. Дичківська І. М. Інноваційні педагогічні технології : навч. посіб. Київ : Академвидав, 2004, 352 с.
82. Діденко В. М. Менеджмент : підручник. Київ : Кондор, 2008. 584 с.
83. Довідник кваліфікаційних характеристик професій працівників (ДКХП). Вип. 85 «Спортивна діяльність» (Затверджено наказом Державного комітету України з питань фізичної культури і спорту від 28 жовтня 2019). Київ, 2016. 76 с.

84. Долинний Ю. О. Підготовка фахівців фізичного виховання й спорту до професійної діяльності. *Інноваційна педагогіка*. 2020. Вип. 21. Т. 1. С. 203–206.
85. Долинний Ю. О., Гончаренко О. С., Кравчук Л. С. Педагогічні умови формування професійної компетентності майбутніх фахівців з фізичного виховання і спорту. *Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школі*. 2020. № 73. Т.1. С. 54–58.
86. Доля О. І. Педагогічна майстерність у тренерській діяльності. *Освіта і розвиток обдарованої особистості*. 2021. № 1. С. 102–107.
87. Дубасенюк О. А. Реалізація задачного підходу у професійній підготовці майбутнього вчителя. *Духовно-моральне виховання і професіоналізація: виклики XXI ст. : матеріали міжнародної наукової конференції. Київ–Вінниця : Інститут інноваційних технологій і змісту освіти МОН України, Академія міжнародного співробітництва з креативної педагогіки*. 2010. Ч.1. С. 159–164.
88. Дубасенюк О., Мороз М. Педагогічні умови формування професійної компетентності майбутніх учителів у закладах вищої освіти. *Нові технології навчання. Збірник наукових праць. ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти»*. 2021. Вип. 95. С. 48–56.
89. Дубревський Ю. М. Актуальність підготовки майбутніх фахівців фізичного виховання і спорту до формування управлінської компетентності. *Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту*. 2012. № 9. С. 39–43.
90. Єльнікова Г. Управлінська компетентність : методичні матеріали. Київ : Ред. загальнопед. газет, 2005. 178 с.
91. Желанова В. В. Динаміка середовищеутворення в технології контекстного навчання майбутніх вчителів початкових класів. *Педагогічний процес: теорія і практика. Збірник наукових праць*. 2014. Вип. 4. С. 27–32.

92. Зайченко І. В. Теорія і методика професійного навчання : навч. посібник. 2-ге вид. допов. і перероб. Київ : Видавництво «Ліра», 2016. 580 с.
93. Зенкова А. М. Організаційні основи проведення легкоатлетичних змагань в умовах комерціалізації : автореф. дис. ... канд. наук з фіз. вих. та спорту : 24.00.01 / Національний університет фізичного виховання і спорту України. Київ, 2013. 20 с.
94. Зязюн І. А., Базилевич Н. Г., Дмитренко Т. Г. Педагогічна майстерність: хрестоматія : навч. посіб. для студ. вищих пед. навч. закл. Київ : Вища шк., 2006. 606 с.
95. Іваній І. В. Сучасні тенденції професійно-педагогічної підготовки фахівців фізичного виховання та спорту в університетах країн Європейського Союзу. *Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології. Науковий журнал Сумського держ. пед. ун-ту імені А. С. Макаренка*. Суми : СумДПУ ім. А. С. Макаренка, 2019. № 1(85). С. 159–171.
96. Калінін В. О. Формування професійної компетентності майбутнього вчителя іноземної мови засобами діалогу культур : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. пед. наук : 13.00.04 / Житомирський державний університет імені І. Франка. Житомир, 2005. 20 с.
97. Канівець Т. М. Основи педагогічного оцінювання : навч. метод. посібник. Ніжин : Видавець ПП Лисенко М. М., 2012. 102 с.
98. Карпюк Р. П. Професійна підготовка майбутніх фахівців з адаптивного фізичного виховання: теорія та методика : монографія. Луцьк : ВАТ «Волинська обласна друкарня», 2008. 504 с.
99. Кашуба А. А., Ковальський В. В., Чалій Л. В. Логістична компетентність тренера як необхідна умова (складова) успішної професійної діяльності. *Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія 15*.

- Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (Фізична культура і спорт)*. 2025. № 4(190). С. 58–62.
100. Коваленко Є. І. Коменський Ян Амос. *Енциклопедія освіти*. / за ред. В. Г. Кременя. Київ : Юніком Інтер, 2008. С. 407–408.
 101. Коваленко Ю. Теоретичні засади формування управлінської компетентності майбутніх менеджерів спортивної діяльності. *Інноваційна педагогіка. Серія: Теорія і методика професійної освіти*. 2019. Вип. 13. Т. 1. 2019. С. 75–78.
 102. Ковальчук В. І. Особливості професійної діяльності спортивного тренера. *Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. Серія 15. Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (Фізична культура і спорт)*. Вип. 11(52) 2014. С. 53–57.
 103. Козлов Д. О. Управлінська компетентність майбутніх викладачів вищої школи як об'єкт наукового аналізу. *Пізнавально-творча і професійна самореалізація особистості в евристичній освіті: монографія*. Суми : Сум. ДПУ ім. А. С. Макаренка, 2014. С. 37–59.
 104. Козюра В. Д., Ящуринський Ю. В. Еволюція управлінської думки нарис історії розвитку соціального управління : навч. посіб. Київ : ДП «Видавничий дім «Персонал», 2008. 280 с.
 105. Колодійчук В. А., Попівняк Р. Б. Еволюція управління логістичною діяльністю. *Підприємництво та інновації*. 2017. № 3. С. 25–30.
 106. Колчинський С. Я. Я – тренер. Київ : Здоров'я, 1974. 127 с.
 107. Компетентісний підхід у сучасній освіті: світовий досвід та українські перспективи: Бібліотека з освітньої політики / Паращенко Л. І., Пометун О. І., Савченко О. Я., Трубачова С. Є.; за заг. ред. О. В. Овчарук. Київ : «КІС», 2004. 112 с.
 108. Компетентність і компетенції у результатах початкової освіти. *Дидактико-методичне забезпечення контролю та оцінювання навчальних досягнень молодших школярів на засадах компетентісного*

підходу : монографія / Савченко О. Я., Бібік Н. М., Байбара Т. М. та ін. Київ : Педагогічна думка, 2012. С. 46–53.

109. Конох А. П., Маковецька Н. В., Конох О. Є. Формування управлінської компетентності майбутніх фахівців сфери фізичної культури і спорту. *Фізичне виховання та спорт*. 2022. № 4. С. 25–31.
110. Костенко Р. В. Управлінська компетентність як складова професійної компетентності педагога. *Нове покоління вчителів для української школи: виклики і досягнення : зб. тез. доп. Всеукр. наук.-практ. онлайн-конференції, 30 квітня 2021 р.* Одеса: Астропринт, 2021. С. 34–38.
111. Костюченко М. П. Системний підхід у науці та в педагогічних дослідженнях. *Наукові праці ВНЗ «ДонНТУ». Ч. 1. Системні та онтолого-гносеологічні аспекти дослідження дидактичних об'єктів. Серія: Педагогіка, психологія і соціологія*. 2018. № 1(22). С. 74–90.
112. Крикавський Є. В. Логістика : навчальний посібник. Львів : Вид-во Держ. у-ту «Львівська політехніка», 1999. 264 с.
113. Криштанович С. В. Формування управлінської компетентності майбутніх фахівців фізичної культури і спорту. *Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія 5. Педагогічні науки: реалії та перспективи*. Київ : Видавництво НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2018. Вип. 64. С. 120–123.
114. Крупа В. В. Педагогічні умови формування професійної компетентності майбутніх фахівців фізичної реабілітації. *Вісник Ужгородського національного університету. Серія: Педагогіка. Соціальна робота*. 2023. Вип. 27. С. 93–96.
115. Кузмін О. Є., Мельник О. Г. Основи менеджменту. Київ : Академвидав, 2003. 416 с.
116. Кузьмінський А. І., Омеляненко В. О. Педагогіка. Київ : Знання, 2007. 447 с.

117. Кучай О. В. Компетенція і компетентність – відображення цілісності та інтеграційної суті результату освіти. *Рідна школа*. 2009. № 11. С. 44–48.
118. Лаврентьєв О. С., Крупеня С. В., Малинський І. Й. Формування моделі професійної підготовки тренера з обраного виду спорту. *Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. Серія 15. Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (Фізична культура і спорт)*. Вип. 5(136). 2021. С. 58–61.
119. Лактіонов С. І., Лях В. І. Педагогіка і психологія фізичного виховання. Київ : Олімпійська література, 2010. 368 с.
120. Латишев М. В., Штанагей Д. В., Коротя В. В., Совгіря Т. М. Особистість тренера у єдиноборствах: сучасний стан. *Єдиноборства*. 2024. № 3(33). С. 30–37.
121. Левків В. І. Тенденції розвитку системи професійної підготовки майбутніх тренерів-викладачів із спортивних ігор у вищих навчальних закладах. *Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія №15. Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (Фізична культура та спорт)*. Київ : Видавництво НПУ ім. М.П. Драгоманова, 2014. Вип. 3К(45). С. 107–111.
122. Легка атлетика з методикою викладання : навч. посібник / А. А. Семенов, Т. М. Осадченко, М. І. Маєнко, С. С. Ільченко. Умань : ВПУ «Візаві», 2014. 206 с.
123. Легка атлетика у фізичному вихованні студентів : навч.-метод. посібник / Н. Я. Захожа, О. П. Митчик, В. В. Пантік. Луцьк : РВВ Вол. нац. ун-ту ім. Лесі Українки, 2010. 192 с.
124. Легка атлетика, як олімпійський вид спорту : веб-сайт. URL: <https://fizichna-kultura-zosh-128.webnode.com.ua/l/legka-atletika-yak-olimpijskij-vid-sportu/> (дата звернення: 06.01.2025).

125. Лейко С. В. Поняття «компетенція» та «компетенція»: теоретичний аналіз. *Педагогічний процес: теорія і практика*. 2013. Вип. 4. С. 128–135.
126. Литвин А. В. Методологічні засади поняття «педагогічні умови» : практ. посібник. 2-е вид. доп. і переробл. Львів : ЛДУБЖД, 2018. 88 с.
127. Логістика: теорія і практика : навчальний посібник / В. М. Кислий, О. А. Біловодська, О. М. Олефіренко, О. М. Соляник. Київ : Центр уч. л-ри, 2010. 416 с.
128. Логістична основа Олімпійський і Параолімпійських містечок 2024 р.
URL: <https://logist.fm/news/logistichna-osnova-olimpiyskih-i-paralimpiyskih-mistechok-2024-roku> (дата звернення: 12.02.2025)
129. Локшина О. І. Європейська довідкова система як інструмент упровадження компетентнісного підходу в освіті країн-членів Європейського Союзу. *Педагогіка і психологія*. 2007. № 1. С. 131–142.
130. Лузан П. Г., Сопівник І. В., Виговська С. В. Методологія та організація науково-педагогічних досліджень. Київ : ЦП «Компринт», 2016. 491 с.
131. Ляшенко К. І. Педагогічні умови інноваційної компетентності майбутнього вчителя початкових класів. *Вісник ЛНУ імені Тараса Шевченка*. 2022. № 3(351). С. 283–294.
132. Макодзей Л. І. Модель формування управлінської компетентності майбутніх магістрів лісового господарства. *Психолого-педагогічні аспекти формування національної еліти*. 2011. № 9. С. 41–53.
133. Максименко С., Соловієнко В. Загальна психологія : навч. посібник. Київ : МАУП, 2000. 256 с.
134. Малафіїк І. В. Дидактика новітньої школи : навч. посібник. Київ : Видавничий дім «Слово», 2014. 632 с.
135. Маляр Е. І., Маляр Н. С., Безпалова Н. М. Вплив індивідуального стилю на професійну діяльність тренера. *Науковий часопис НПУ імені*

М. П. Драгоманова. Серія 15. Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (Фізична культура і спорт). 2024. Вип. 1(173). С. 86–89.

136. Маник В. Педагогічні умови професійної готовності майбутніх тренерів до застосування методів виявлення і попередження ризиків у фізкультурно-спортивній діяльності. *Витоки педагогічної майстерності*. 2024. Вип. 34. С. 144–148.
137. Манько В. М. Дидактичні умови формування у студентів професійно-пізнавального інтересу до спеціальних дисциплін. *Соціалізація особистості : зб. наук. пр. Національного педагогічного університету ім. М. Драгоманова*. Київ : Логос, 2000. Вип. 2. С. 153–161.
138. Маркетинг : навч. посібник. Вид. 2-ге / О. Гладунов та ін. Рівне : Волинські обереги, 2013. 336 с.
139. Маркетинг і логістика у становленні цифрової економіки України : монографія / за наук. ред. Є. В. Крикавського, О. В. Дейнеги. Львів-Рівне : О. Зень, 2022. 310 с.
140. Маркетинговий менеджмент : навчальний посібник / Борисенко О. С., Шевченко А. В., Фісун Ю. В. Крапко О. М. Київ : НАУ, 2022. 204 с.
141. Мартиненко С. М., Хоружа П. Л. Загальна педагогіка : навч. посібник. Київ : МАУП, 2002. 176 с.
142. Мельник В. К. Управлінська компетентність як фактор професійного розвитку керівника школи в системі післядипломної освіти. *Педагогічний дискурс*. 2009. Вип. 5. С. 153–158.
143. Менеджмент : навчальний посібник. Видання 2-ге, доповнене, перероблене / Г. Є. Мошек, М. М. Ковальчук, Ю. В. Поканєвич, І. В. Погодаєв, Г. П. Сиваненко, А. С. Соломко, Т. Р. Юрківська; заг. ред. Г. Є. Мошека. Київ: Ліра-К, 2015. 550 с.
144. Менеджмент : підручник / Шкільняк М. М., Овсянюк-Бардадіна О. Ф., Крисько Ж. Л., Демків І. О. Тернопіль : ЗУНУ, 2022. 258 с.

145. Микитенко Н. О. Теоретичні основи формування іншомовної природничої компетентності майбутніх фахівців природничих спеціальностей : монографія. Тернопіль : ТНПУ, 2011. 384 с.
146. Моргулець О. Б. Менеджмент у сфері послуг. Київ : Цент уч. літератури, 2012. 384 с.
147. Мушкета Р., Кіндрат В., Кіндрат П., Гоголь Т. Сучасні цінності, цілі та основні чинники розвитку освіти для фізичної рекреації. *Інноватика у вихованні : збірник наукових праць*. Рівне : РДГУ, 2023. Вип. 18. С. 107–118.
148. Надтока О. О. Постановка проблеми підготовки майбутніх тренерів-викладачів до виховної роботи в дитячо-юнацьких спортивних школах. *Педагогіка формування творчої особистості у вищих і загальноосвітніх школах : зб. наук. праць*. 2015. Вип. 41(94). С. 224–230.
149. Назаренко В. В. Деякі чинники формування готовності майбутніх тренерів-викладачів до роботи в ДЮСШ із плавання. *Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія 15. Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (Фізична культура та спорт)*. Київ : Видавництво НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2014. Вип. 3К (45). С. 188–192.
150. Новий тлумачний словник української мови (у 3-х томах). Том. 2. / Укладачі: В. В. Яременко, О. М. Сліпушко. Київ : Вид-во «АКОНІТ», 2006. 926 с.
151. Нужна О. А. Стиль керівництва як основа комунікацій керівника з колективом. *Системи забезпечення управління підприємством: сучасний стан та перспективи розвитку. Збірник наукових праць*. Харків : ХІБМ, 2016. С. 296–303.
152. Огієнко М. М., Лисенко Л. Л. Логістичний підхід до процесу спортивного тренування. *Теорія і методика фізичного виховання*. 2007. № 2. С. 13–16.

153. Олешко П. С., Кінах Н. В. Структура управлінської компетентності керівника освітнього закладу в системі післядипломної педагогічної освіти. *Вісник післядипломної освіти. Серія «Педагогічні науки»*. 2019. Вип. 9(38). 2019. С. 113–132.
154. Організація і проведення Олімпійських ігор : веб-сайт. URL: https://uni-sport.edu.ua/sites/default/files/biblioteka_nadhodzhennya/os_9.pdf (дата звернення: 07.01.2025).
155. Організація та методологія наукових досліджень здобувачів вищої освіти спеціальностей: 017 «Фізична культура і спорт» та 014 «Середня освіта (фізична культура)» : навчальний посібник / Гоголь Т. В., Кашуба А. А., Ковальський В. В., Кіндрат В. К., Ярмощук О. О. Рівне : РВВ «СОМ-ЦЕНТР», 2024. 180 с.
156. Освітні технології : навч.-метод. посібник / за заг. ред. О. М. Пехоти. Київ, 2002. 255 с.
157. Освітньо-професійна програма «Фізична культура і спорт» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 017 «Фізична культура» галузі знань 01 Освіта / Педагогіка, кваліфікація: бакалавр фізичної культури і спорту, тренер-викладач з виду спорту. Рівне : РДГУ. 2020. 20 с.
158. Освітньо-професійна програма «Фізична культура і спорт» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 017 «Фізична культура» галузі знань 01 Освіта / Педагогіка, кваліфікація: бакалавр фізичної культури і спорту. Рівне : ПВНЗ «Міжнародний економіко-гуманітарний університет імені академіка Степана Дем'янчука». 2020. 16 с. URL: <https://www.megu.edu.ua/sites/default/files/2024-03/%D0%9E%D0%9F%D0%9F%202020.pdf>
159. Освітньо-професійна програма «Фізична культура і спорт» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 017 «Фізична культура» галузі знань 01 Освіта / Педагогіка, кваліфікація: Бакалавр

[%B2%D1%80_2020_%D0%BD%D0%BE%D0%B2%D0%B0_10.01.21_1.pdf](#)

163. Особистісно-орієнтовані педагогічні технології: історія, теорія, організаційні вимоги. Педагогічні технології у неперервній освіті : монографія / О. М. Пехота, С. О. Сисоєва, А. М. Алексюк та ін.; за заг. ред. С. О. Сисоєвої. Київ : Віпол. 2001. С. 54–75.
164. Осовська Г. В., Осовський О. А. Менеджмент : підручник. Видання 4-те, перероблене і доповнене. Київ : Кондор, 2015. 563 с.
165. Осьодло В. І. Діагностика, формування і розвиток психологічної готовності до професійної діяльності: методологічний аспект. *Вісник Київського національного ун-ту імені Тараса Шевченка. Військово-спеціальні науки*. 2015. Вип. 1. С. 30–32.
166. П'янковська І. В. «Компетенція» та «компетентність» як провідні поняття компетентнісного підходу. *Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія: Психологія і педагогіка*. 2010. Вип.1. С. 15–37.
167. Павелків Р. В. Загальна психологія: підручник. Київ : Кондор, 2009. 576 с.
168. Павлюк Є. О. Концепція підготовки майбутніх тренерів-викладачів у вищих навчальних закладах. *Збірник наукових праць Хмельницького інституту соціальних технологій університету «Україна»*. 2013. № 2. С. 187–193.
169. Павлюк Є. О. Педагогічні умови системи професійного становлення майбутніх тренерів викладачів у процесі фахової підготовки. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Педагогіка, соціальна робота*. 2015. Вип. 35. С.128–131.
170. Павлюк Є. О. Професійне становлення майбутніх тренерів-викладачів у процесі фахової підготовки : монографія. Хмельницький : ХНУ. 2016. 190 с.

171. Павлюк Є. О., Свіргунець Є. М. Олімпійський і професійний спорт : навч. посіб. Хмельницький : ХНУ, 2010. 254 с.
172. Павлюк О. М., Горусок О. М. Особливості науково-педагогічних компетентностей тренера-викладача як психолого-педагогічна проблема. *Вісник ЛНУ імені Тараса Шевченка*. 2022. № 3(351). 2022. С. 326–336.
173. Панок В. Г. Прикладна психологія: теоретичні проблеми. Київ : Ніка-Центр, 2017. 188 с.
174. Панчишин Я. М. Інноваційна логістика як засіб підвищення конкурентоспроможності. *Економіка: проблеми теорії та практики: Збірник наукових праць*. Дніпропетровськ : ДНУ. 2009. Вип. 248. Т. VI. С. 1276–1281.
175. Панюк Т., Марценюк В. Логістика як частина маркетингової стратегії бренду. *Вісник Сумського національного аграрного університету. Серія: Економіка і менеджмент*. 2025. № 1(101). С. 56–60.
176. Панюк Т. П. Роль управління і логістики у професійній діяльності майбутнього тренера-викладача. *Академічні студії. Серія «Педагогіка»*. 2025. № 1(2025). С. 66–70.
177. Панюк Т. П. Оптимізація тренерської діяльності в контексті логістичного підходу у сфері фізичної культури і спорту. *Інноваційна педагогіка : науковий журнал Причорноморського науково-дослідного інституту економіки та інновацій*. № 81. Том. 2, 2025. С. 104–107.
178. Педагогічна майстерність : підручник / І. А. Зязюн, Л. В. Карамушка, І. Ф. Кривонос та інші; за ред. І. А. Зязюна. 2-ге вид. допов. і переробл. Київ : Вища школа, 2004. 422 с.
179. Педагогічні технології в підготовці вчителів : навчальний посібник / кол. авторів; за заг. ред. І. Ф. Прокопенка. 3-є вид., допов. і переробл. Харків : ХНПУ, 2018. 457 с.
180. Педагогічні технології у неперервній професійній освіті : монографія / за ред. С. О. Сисоєвої. Київ : ВІПОЛ, 2001. 502 с.

181. Пірус О. А. Формування професійних компетентностей майбутніх фахівців фізичної сфери фізичної культури і спорту : автореф. дис. ... канд. наук з фіз. вих. і спорту : 24.00.02. Івано-Франківськ, 2012. 20 с.
182. Плотнікова К. Р. Сутність феномену «тренер-викладач» та особливості його професійної підготовки. *Освіта та педагогічні науки*. 2019. №2 (71). С. 24–27.
183. Погребняк Д. В. Організаційно-педагогічні умови розвитку фахової компетентності начальників фізичної підготовки і спорту військових частин Збройних сил України в системі післядипломної освіти. *Вісник Житомирського державного університету імені Івана Франка. Педагогічні науки*. 2018. Вип. 4(95). С. 160–165.
184. Поливанюк В., Петрачков О. Визначення педагогічних умов формування професійної компетентності майбутніх фахівців з фізичної культури і спорту збройних сил України. *Військова освіта. Вісник національного університету оборони України*. 2021. № 1(43). С. 234–245.
185. Поліщук І. І., Довгань Ю. В. Логістична компетентність як складова ефективної логістики. *Електронне фахове видання з економічних наук «Modern Economic»*. 2021. № 28. С. 118–124.
186. Пометун О. І. Компетентнісний підхід – найважливіший орієнтир розвитку сучасної освіти. *Рідна школа*. 2005. Т. 1. Вип. 900. С. 65–70.
187. Пометун О. І. Теорія та практика послідовної реалізації компетентнісного підходу в досвіді зарубіжних країн. Компетентнісний підхід у сучасній освіті: світовий досвід та українські перспективи. Київ : «К.І.С.», 2004. С. 15–25.
188. Пометун О., Пироженко Л. Сучасний урок. Інтерактивні технології навчання. Київ : В-во А.С.К., 2004. 192 с.
189. Пономарьов В. О. Формування професійно-педагогічної компетентності майбутнього тренера з атлетичної гімнастики в

процесі професійної підготовки : дис. ... кан. пед. наук : 13.00.04 / Класич. приват. ун-т. Запоріжжя, 2010. 260 с.

190. Попович Н. М. Діяльнісно-практичний компонент процесу формування професійно-особистісного досвіду вчителя музичного мистецтва. *Education Dimension*. № 37, 2013. С. 10–17.
191. Поручинська І. В., Поручинський В. І., Слащук А. М. Роль логістики у проведенні масових спортивних подій. *Економічний вісник НТУУ «Київський політехнічний інститут»*. 2022. № 23. С. 166–170.
192. Потапчук Т., Бутенко Т., Давидюк І. Теоретико-методологічні основи формування логістичної компетентності майбутніх тренерів-викладачів з фізичної культури і спорту. *Перспективи та інновації науки. Серія «Педагогіка», Серія «Психологія», Серія «Медицина»*. 2025. № 4(50). С. 780–789.
193. Потапчук Т., Романова В., Кравчук Я. Педагогічні умови формування логістичної компетентності майбутніх фахівців з фізичної культури і спорту. *Вісник науки та освіти*. 2025. С. 1570–1582.
194. Потапчук Т., Шеретюк В., Дутчак В. Професійна компетентність майбутніх тренерів-викладачів з легкої атлетики: актуальність та напрями розвитку. *Наука і техніка сьогодні. Серія «Педагогіка», Серія «Право», Серія «Економіка», Серія «Техніка», Серія «Фізико-математичні науки»*, 2025. № 4(45). С. 828–838.
195. Про вищу освіту: Закон України від 1.07.2014 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text> (дата звернення: 01.10.2022).
196. Про деякі заходи щодо підтримки розвитку олімпійського спорту в Україні : Указ Президента України від 17 квіт. 2019 р. № 145/2019 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/145/2019#Text> (дата звернення: 05.01.2025).
197. Про затвердження Концепції підготовки спортсменів України до Ігор XXXIII Олімпіади 2024 року у м. Париж (Франція) : Наказ

- Міністерства молоді та спорту від 14 груд. 2021 р. № 4850. URL: <https://ips.ligazakon.net/document/MUS36568> (дата звернення: 05.01.2025).
198. Про затвердження Положення про порядок організації і проведення офіційних спортивних змагань і навчально-тренувальних зборів та порядок матеріального забезпечення їх учасників : Наказ Міністерства молоді та спорту України від 09 лют. 2018 р. № 617. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0264-18#Text> (дата звернення: 05.01.2025).
199. Про організацію навчально-тренувальної роботи дитячо-юнацьких спортивних шкіл : Наказ Міністерства молоді та спорту України від 17 січ. 2015 р. № 67. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0119-15#Text> (дата звернення: 05.01.2025).
200. Про освіту: Закон України від 5.09.2017 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text> (дата звернення: 01.10.2022).
201. Про підтримку олімпійського, параолімпійського руху та спорту вищих досягнень в Україні : Закон України від 14 вересня 2000 р. № 1954-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1954-14#Text> (дата звернення: 01.10.2022).
202. Про фізичну культуру і спорт : Закон України від 24 грудня 1993 р. № 3808-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3808-12#Text> (дата звернення: 01.10.2022).
203. П'янківська І. В. «Компетенція» та «компетентність» як провідні поняття компетентнісного підходу. *Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія: Психологія і педагогіка.* 2010. Вип.1. С. 15–37
204. Ребрина А. А. Особливості професійно-педагогічної діяльності тренера-викладача з виду спорту та його професійно-важливі якості. *Науковий часопис Національного педагогічного університету імені*

- М. П. Драгоманова. Серія 15. Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (Фізична культура та спорт). Київ : Видавництво НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2013. Вип. 9 (140). С. 86–89.
205. Рибалка В. Особистісний підхід у шкільництві: співпраця вчителів і шкільних психологів. *Освіта і управління*. 1998. № 1. С. 81–90.
206. Рибалка В. В. Психологія і педагогіка праці особистості: посібник. Кіровоград : Імекс-АТР, 2013. 136 с.
207. Рибалко Є. Ф. Психологія мотивації : навч. посібник. Київ : Каравела, 2008. 312 с.
208. Рибалко Л. М., Оніщук Л. М. Підготовка майбутніх фахівців фізичної культури і спорту до самостійної організації навчально-тренувального процесу. *Моделювання компетентнісної професійної освіти в контексті євроінтеграції : монографія*. Дніпро : ун-т імені Альфреда Нобеля. 2021. С. 276–287.
209. Руденко В. М. Математична статистика. Навч. посіб. Київ: Центр учбової літератури, 2012. 304 с.
210. Савченко О. Я. Дидактика початкової школи : підручник для студентів педагогічних факультетів. Київ : Генеза, 2002. 368 с.
211. Савченко О. Я. Зміст шкільної освіти на рубежі століть. *Шлях освіти*. 2000. № 3. С. 2–6.
212. Сальникова С. В. Структура та зміст професійної компетентності майбутніх тренерів-викладачів з аквафітнесу. *Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія 15. Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (Фізична культура та спорт)*. Київ : Видавництво НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2013. Вип. 5 (30). С. 273–278.
213. Свастьев А. В., Безкоровайна Л. В. Деякі чинники підготовки майбутнього тренера-викладача до професійної діяльності. *Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія 15. Науково-педагогічні проблеми фізичної*

- культури (*Фізична культура та спорт*). Київ : Видавництво НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2010. Вип. 6. С. 273–276.
214. Свастьєв А. В. Зміст загально-освітнянського компоненту підготовки майбутнього менеджера фізичної культури і спорту до професійної діяльності. *Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія 15. Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (Фізична культура та спорт)*. Київ : Видавництво НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2019. Вип. 12. С. 101–105.
 215. Свастьєв А. В. Теоретичні і методичні засади підготовки тренерів-викладачів до професійної діяльності : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.04. Запоріжжя, 2013. 43 с.
 216. Свєрстнєв О. Теоретичні засади формування професійних компетентностей тренерів з футболу в Україні. *Науковий журнал «Педагогічні науки» Полтавського національного педагогічного університету ім. В. Г. Короленка*. 2020. Вип. 75–76. С. 20–25.
 217. Семенова О. Модель педагогічної системи формування художньо-творчої компетентності майбутнього вчителя образотворчого мистецтва. *Проблеми підготовки сучасного вчителя*. 2016. № 13. С. 125–131.
 218. Семиченко В. А. Проблеми і перспективи професійної підготовки. *Педагогічний дискурс*. 2007. Вип. 1. С. 118–127.
 219. Сергієнко В. М. Фізкультурно-спортивна діяльність тренера з виду спорту : навчальний посібник. Суми : Сумський державний університет, 2022. 184 с.
 220. Сергієнко Л. П. Терміни і поняття у фізичній культурі: навчальний посібник. Тернопіль : Національна книга – Богдан, 2011. 264 с.
 221. Середюк Л. А. Педагогічні умови оптимізації процесу особистісного самовираження старшокласників : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.04 / Рівненський держ. гуманітарний ун-т. Рівне, 2002. 246 с.

222. Сидоренко В. К., Дмитренко П. В. Основи наукових досліджень : навч. посібник. Київ : РНКЦ «ДІНІТ», 2000. 259 с.
223. Сіткарь В. І. Психологія фізичного виховання і спорту. 2-ге вид. доп. і переробл. Тернопіль : ТНПУ імені Володимира Гнатюка, 2011. 300 с.
224. Слюсаренко М. А. Задачний підхід в оновленні технології навчання студентів педагогічного університету дисциплін природничого циклу. *Збірник наукових праць «Педагогічні науки»*. 2011. Том. 1. № 57. С. 369–374.
225. Смерічевська С. В., Жаболенко М. В., Маловичко С. В. Маркетинг і логістика: концептуальні основи та стратегічні рішення : навчальний посібник. Львів : «Магнолія 2006», 2013. 548 с.
226. Смирнов І. Г. Логістика: просторово-територіальний вимір : монографія. Київ : ВГЛ Обрії, 2004. 335 с.
227. Сопотницька О. В. Деякі аспекти та шляхи підготовки фахівців фізичного виховання до тренерської діяльності. *Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання в підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми* : зб. наук. пр. Київ–Вінниця. 2010. Вип. 24. С. 506–509.
228. Сопотницька О. В. Професійна діяльність тренера в ігрових видах спорту. *Фізична культура, спорт та здоров'я нації* : збірник наукових праць. Вінницький державний педагогічний університет імені М. Коцюбинського, 2017. Вип. 3(22). С. 422–427.
229. Сорочан Т. М. Підготовка керівників шкіл до управлінської діяльності : теорія і практика : монографія. Луганськ : Знання, 2005. 384 с.
230. Сотник Ж. Г., Романова В. І. Педагогічна майстерність тренера-викладача. *Інтеграція освіти, науки, освіти та бізнесу в сучасному середовищі* : матеріали II Міжнар. наук.-практ. інтернет-конф. Дніпро. 2021. Т. 2. С. 294–296.

231. Стандарт вищої освіти України: перший (бакалаврський) рівень вищої освіти, галузь знань 01 «Освіта/Педагогіка», спеціальність 017 «Фізична культура і спорт»: Наказ Міністерства освіти і науки України від 24.04.2019р. № 567. URL: <https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/2021/07/28/017-Fizkultura.sport-bakalavr.28.07.pdf> (дата звернення: 05.01.2025).
232. Степанов О. Психологічна енциклопедія. Київ : Академія 2006. 424 с.
233. Сухомлинський В. А. Проблеми виховання всебічно розвиненої особистості. Вибрані твори: в 5 т. / ред.: О. Г. Дзевєрін та ін. Київ : Рад. шк., 1976. Том. 1. С. 55–226.
234. Сущенко Л. П. Професійна підготовка майбутніх фахівців фізичного виховання і спорту (теоретико-методологічний аспект) : монографія. Запоріжжя : Запоріз. держ. ун-т, 2003. 442 с.
235. Тарасевич В. М. «Багатство народів» Адама Сміта й підвалини політичної економії. *Проблеми економіки та політичної економії*. 2016. № 3. С. 5–16.
236. Терещенко Т. С. Теоретичні аспекти формування організаційної компетентності майбутніх фахівців. *Науковий вісник університету біоресурсів і природокористування України. Серія: Педагогіка. Психологія. Філософія*. 2016. Вип. 253. С. 285–289.
237. Тимчик М., Касіч Н., Шегімага В. Виховання цілеспрямованості здобувачів вищої освіти у процесі секційних занять. *Науковий часопис Українського державного університету імені Михайла Драгоманова. Серія 15. Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (Фізична культура та спорт)*. 2023, 3К(162), С. 405–409.
238. Тимчик М. В., Масол В. В., Поліщук Т. В. Формування готовності майбутніх вчителів фізичної культури до організації змагальної діяльності зі спортивних ігор. *Науковий часопис Українського державного університету імені Михайла Драгоманова. Серія 15.*

- Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (Фізична культура та спорт)*. 2025. Вип. 1(186), С. 158–162.
239. Тимчишена Н. Сучасний тренер у педагогічній системі. *Фізичне виховання, спорті культура здоров'я у сучасному суспільстві : зб. наук. праць Волинського національного університету імені Лесі Українки*. Т. 1. 2008. С. 252–254.
 240. Тищенко Т. В. Особливості формування професійно значущих якостей майбутніх тренерів з волейболу у вищих навчальних закладах. *Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія №15. Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (Фізична культура та спорт)*. Київ : Видавництво НПУ ім. М. П. Драгоманова. 2013. Вип. 12 (39). С. 130–135.
 241. Фандєєва А. Є. Теоретичні положення стратегічного управління людськими ресурсами. *БІЗНЕСІНФОРМ*. 2012. №11. С. 230–233.
 242. Федоренко П. Системний підхід у практиці управління школою. *Завуч*. 2011. № 15. С. 4–6.
 243. Філософський енциклопедичний словник / за ред. В. І. Шинкарука. Київ : Абри, 2002. 742 с.
 244. Фіцула М. М. Педагогіка вищої школи : навч. посіб. 2-е вид., доп. Київ : Академвидав, 2010. 456 с.
 245. Фокшек А. Системний та синергетичні підходи у моделюванні сучасного педагогічного процесу. *Науковий вісник Мелітопольського державного педагогічного університету ім. Б. Хмельницького : зб. наук. праць. Серія: Педагогіка*. 2011. № 6. С. 213–220.
 246. Харківська А. А., Мудрик В. І., Школа О. М. Компетентність як фактор підвищення професійної діяльності майбутніх фахівців фізичної культури і спорту : монографія. Харків, 2020. 185 с.
 247. Хвищун Н. В. Сутність поняття «логістика»: ретроспективний аналіз. *Ефективна економіка*. 2012. № 11. С. 43–44.

248. Хижняк А. А. Психологічна корекція професійних деформацій тренера-викладача : дис. ... канд. психол. наук : 19.00.07 / Інститут психології імені Г. С. Костюка. Київ, 2018. 260 с.
249. Хижняк О. О. Особливості професійної підготовки майбутніх тренерів у закладах вищої освіти : навч. посіб. Полтава : Болотін, 2019. 130 с.
250. Хижняк О. О. Педагогічна технологія професійно зорієнтованої підготовки майбутніх тренерів у системі навчальних практик : дис. ... доктора філософії : 011 Освітні, педагогічні науки. Полтава, 2023. 335 с.
251. Хома Т. В. Розвиток особистісних якостей у майбутніх тренерів-викладачів. *Інноваційна педагогіка*. 2022. Вип. 45. С. 128–130.
252. Хуторенко О. В. Формування у майбутніх організаторів-тренерів психологічної готовності до прийняття рішень у екстремальних ситуаціях : автореф. дис. ... канд. психол. наук : 19.00.09 / Національна академія Державної прикордонної служби України імені Богдана Хмельницького. Хмельницький, 2008. 22 с.
253. Царенко К. В. Розвиток професійно-педагогічної компетентності тренерів-викладачів дитячо-юнацьких спортивних шкіл у процесі підвищення кваліфікації : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.04 / Запорізький національний університет. Запоріжжя, 2017. 284 с.
254. Царенко К. В. Технологічна модель розвитку професійно-педагогічної компетентності тренерів-викладачів ДЮСШ у процесі підвищення кваліфікації. *Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітніх школах : зб. наук. праць*. Запоріжжя : КПУ, 2015. Вип. 43(96). С. 419–426.
255. Чопик Т. В. Класифікація теоретико-методичних умов фахової підготовки майбутніх тренерів-викладачів. *Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання та спорту*. 2013. № 6. С. 59–63.

256. Чопик Т. В. Компетентнісний підхід в процесі професійно-педагогічної підготовки майбутніх тренерів-викладачів у вищому навчальному закладі. *Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання в підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми: зб. наук. праць*. 2012. Вип. 30. С. 484–490.
257. Чопик Т. В. Розвиток професійної компетентності майбутніх тренерів-викладачів у процесі фахової підготовки : дис. ... кан. пед. наук : 13.00.04. Хмельницький, 2014. 250 с.
258. Шабанова Ю. О. Системний підхід у вищій школі : підручник. Дніпропетровськ : НГУ. 2014. 120 с.
259. Шевченко М. С. Психологія та педагогіка спорту. Київ : Знання, 2007. 256 с.
260. Шевченко С. О. Педагогічна культура тренера: сучасний контекст. *Педагогіка і психологія*. 2020. № 3. С. 75–80.
261. Шинкарук В., Ткаченко П. Професійна культура та імідж фахівця фізичного виховання та спорту. *АКАДЕМІЧНІ ВІЗІЇ*. Вип. 26/2023. URL: <https://academy-vision.org/index.php/av/article/view/826/775> (дата звернення 11.01.2025).
262. Шиян Б. М., Папуша В. Г. Методика викладання спортивно-педагогічних дисциплін у вищих навчальних закладах фізичного виховання і спорту : навч. посібник. Харків: ОВС, 2005. 208 с.
263. Шматков Е. В. Використання моделювання при навчанні учнів професійно-технічних навчальних закладів робітничим професіям. *Теорія і практика управління соціальними системами*. 2009. № 2. С. 50–54.
264. Юхименко-Назарук І. А. Особливості використання знань з логістики майбутніми фахівцями сфери послуг фізичної культури і спорту. *Науковий часопис Українського державного університету імені Михайла Драгоманова. Серія 15. Науково-педагогічні проблеми*

- фізичної культури (Фізична культура і спорт)*. 2025. № 4(190). С. 194–198.
265. Юхименко-Назарук І. А. Роль логістичної компетентності у професійній підготовці майбутніх тренерів-викладачів до організації змагальної діяльності. *Вісник науки та освіти*. № 5(35) (2025). С. 2290–2303.
266. Юхименко-Назарук І. А. Формування логістичної компетентності майбутніх менеджерів з туризму у процесі фахової підготовки. *Інноваційна педагогіка : науковий журнал Причорноморського науково-дослідного інституту економіки та інновацій*. № 81. Том. 2, 2025. С. 139–142.
267. Юхименко-Назарук І. А., Панюк Т. П. Використання інтерактивних технологій у формуванні логістичної компетентності майбутніх тренерів. *Актуальні питання гуманітарних наук. Вісник Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка*. 2025. № 85. С. 332–336.
268. Ямницький В. М. Розвиток життєвотворчої активності особистості: теорія і експеримент : монографія. Одеса : ПНЦ АПН України, 2006. 363 с.
269. Ярмач О. І. Ціннісно-мотиваційна сфера майбутнього вчителя фізичної культури. *Педагогічна освіта: теорія і практика*. 2021. № 29. С. 94–99.
270. Яців Я. Професійна підготовка фахівців фізичної культури і спорту. *Фізичне виховання, спорті культура здоров'я у сучасному суспільстві : зб. наук. праць Волинського національного університету імені Лесі Українки*. 2012. № 3(19). С. 115–117.
271. Ящук С. М., Власенко С. О. Проблема формування професійно-педагогічної компетентності тренерів-педагогів у теорії й практиці вищої освіти. *Науковий часопис Національного педагогічного*

університету імені М. П. Драгоманова. Серія 5. Педагогічні науки: реалії та перспективи. 2023. Вип. 92. Т. 1. С. 164–167.

272. Яшук С. М., Гагарін М. І., Васильєв Г. А. Управління професійним розвитком тренерів-викладачів у позашкільних закладах спортивного спрямування. *Вісник науки та освіти. Серія «Філологія», Серія «Педагогіка», Серія «Соціологія», Серія «Культура і мистецтво», Серія «Історія та археологія»*. 2025. № 4(34) 2025. С. 1102–1112.
273. Яшук С. М., Дудник Н. В. Професійне становлення особистості тренера-педагога як важливий чинник успішної фізкультурно-спортивної діяльності у закладах освіти. *Наука і техніка сьогодні Серія «Педагогіка», Серія «Право», Серія «Економіка», Серія «Фізико-математичні науки», Серія «Техніка»*. 2025. № 2(43) 2025. С. 979–987.
274. Ballou R. Business Logistics Management. New Jersey (USA) : Englewood Cliffs, Prentice Hall. Inc. 1992. 445 p.
275. Beier F. J., Rutkovski K. Logistyka. Warszawa : SGH. 1995. 221 s.
276. Christopher M., Peck H. Marketing logistics. Routledge. 2012. 172 p.
277. Dybowski G., Lammers W., Frackmann M. Prozess- und Organisationmanagement in der Ausbildung neue Wege beruflicher Kompetenzentwicklung. *Bertelsmann*, 2002. S. 18–28.
278. Griban, G., Skoruy, O., Pantieliiev, K., Brytan, Yu., Tymchyk, M., Kharh enko, N., Skyrda, T., Halimov, A., Shorobura, I., Mozolev, O. (2020). Influence of physical education classes on the level of health and fitness competencies of students. *International Journal of Applied Exercise Physiology*. Vol. 9 (12). 2020. P. 107–118.
279. Herold D. M., Breitarth T., Schulenkorf N., Kummer S. Sport logistics research: Reviewing and line marking of a new field *Int. J. Logist. Manag.* 2019. Vol. 31. P. 2–8.
280. Herold D. M., Joachim G., Frawley S., Schulenkorf N. The Role of Logistics in the Global Sports Events. *Managing Global Sport Events:*

- Logistics and Coordination (Sports Management)*. Emerald Publishing Limited, Leeds. 2022. P. 7–29.
281. Humphreys B. R., Maxcy J. The Role of Sport Economics in the Sport Management Curriculum. *Sport Manag. Rev.* 2007. Vol. 10. P. 177–189.
 282. Johnson U., Andersson K., Fallby J. Sport psychology consulting among Swedish premier soccer coaches. *International Journal of Sport and Exercise Psychology*. 2011. Vol. 9 (4). P. 308–322.
 283. Lorimer R. The Development of Empathic Accuracy in Sports Coaches. *Journal of Sport Psychology in Action*. 2013. Vol. 4 (1). P. 26–33.
 284. Mentzer J. T., Stank T. P., Esper T. L. Supply chain management and its relationship to logistics, marketing, production and operations management. *J. Bus. Logist.* 2008. Vol. 29. P. 31–46.
 285. Mescon M., Albert M., Khedouri F. Management. Harper & Row, 1988. 777 p.
 286. Omelchuk O., Koltun V., Deineha O., Popov M., Korchynska O., Trusii O. Reforming management activities to improve the efficiency and effectiveness of public administration. *INTERNATIONAL JOURNAL OF SCIENTIFIC & TECHNOLOGY RESEARCH*. 2020. V. 9, ISSUE 03. P. 950–956.
 287. Pfroht H. C. Systemy logistyczne. Poznan. 1998. 420 s.
 288. Pott C., Breuer C., Hompel M. Sport Logistics: Considerations on the Nexus of Logistics and Sport Management and Its Unique Features. *Logistics*. Vol. 7 (3). P. 57–63.
 289. Robul Yu., Deineha O., Prokopenko M., Novikova N., Lukianykhina O., Baistriuchenko N. Cyber sales as the latest tool for optimizing an enterprise strategy. *INTERNATIONAL JOURNAL OF SCIENTIFIC & TECHNOLOGY RESEARCH*. 2020. V. 9, ISSUE 02. P. 5264–5268.
 290. Tsarenko K. The methods of assessment of professional and pedagogical competence of youth sports school trainer-teachers on refresher courses. *Scientific discussion*. Praha : Vinohrady. 2017. Vol. 1 (4). P. 45–51.

291. Unruh N., Unruh S., Scantling E. Certified Athletic Trainers as Certified Teachers. *Journal of Physical Education, Recreation & Dance*. 2008. Vol. 79 (8). P. 31–51.
292. Volyanyuk N. The basis of authority of the coach. *Sixth International Scientific Congress Modern Olympic Sport and Sport for all*. Warsaw, June 6–9. 2002. P. 468–469.
293. Zaitseva Yu., Tarasenko I., Grynova M., Tkachenko A., Mikheienko O. A Modern Approach to the System of Training for Organization of Physical Culture and Sports Work of Physical Education Teachers. *International Journal of Applied Exercise Physiology*. 2020. Vol. 9 (10). P. 79–88.

ДОДАТКИ**Додаток А**

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
РІВНЕНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

**ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
«Фізична культура і спорт»**

**першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
за спеціальністю 017 Фізична культура і спорт
галузі знань 01 Освіта/Педагогіка**

**Кваліфікація: бакалавр фізичної культури і спорту,
тренер-викладач з виду спорту**

ЗАТВЕРДЖЕНО ВЧЕНОЮ РАДОЮ

Голова вченої ради

проф. Постолюк Р.М.

(протокол № 2 від 27 лютого 2020р.)

Освітньо-професійна програма

вводиться в дію

з 01 вересня 2020 р

Ректор проф. Постолюк Р.М.

(Наказ № 40-01-01 від 27 лютого 2020 р.)

Рівне 2020

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ освітньо-професійної програми

РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти
 ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ 01 Освіта/Педагогіка
 СПЕЦІАЛЬНІСТЬ 017 Фізична культура і спорт
 СТУПІНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ Бакалавр
 КВАЛІФІКАЦІЯ Бакалавр фізичної культури і спорту, тренер-викладач з виду спорту

Внесено:

Гарант

д. наук з фіз. вих. і спорту, професор
Савлюк Світлана Петрівна

Розробники програми:

Савлюк (Демчук) Світлана Петрівна - доцент, доктор наук з фізичного виховання і спорту, професор кафедри теорії і практики фізичної культури і спорту

Ярмошук Олена Олександрівна - доцент, кандидат наук з фізичного виховання і спорту, доцент кафедри теорії і практики фізичної культури і спорту

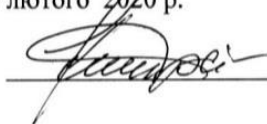
Ковальський Володимир В'ячеславович – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри теорії і практики фізичної культури і спорту

Панчук Андрій Палладійович – доцент, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри теорії і практики фізичної культури і спорту

ВНЕСЕНО

Кафедрою теорії і практики фізичної культури і спорту
Протокол № 2 від 18 лютого 2020 р.

Завідувач кафедри

проф. В. К. Кіндрат

ПОГОДЖЕНО

Навчально-методичною комісією факультету
Протокол № 2 від 18 лютого 2020 р.

Голова НМК факультету

доц. Н.А. Сяська.

Декан факультету

проф. В. В. Сілков

Голова НМР університету

проф. Войтович І.С.

Передмова

Освітньо-професійна програма є нормативним документом, який регламентує нормативні, компетентнісні, кваліфікаційні, організаційні, навчальні та методичні вимоги у підготовці бакалаврів у галузі знань 01 Освіта/ Педагогіка спеціальності 017 Фізична культура і спорт.

Освітньо-професійна програма заснована на компетентністному підході підготовки спеціаліста у галузі знань 01 Освіта/ Педагогіка, спеціальності 017 Фізична культура і спорт.

Освітньо-професійна програма розроблена відповідно до «Стандарту вищої освіти України: перший (бакалаврський) рівень вищої освіти, галузі знань 01 Освіта/Педагогіка, спеціальності 017 Фізична культура і спорт» (Наказ Міністерства освіти і науки України № 567 від 24.04.2019р.) робочою групою кафедри теорії і методики фізичного виховання у складі:

Савлюк (Демчук) Світлана Петрівна - доцент, доктор наук з фізичного виховання і спорту, професор кафедри теорії і методики фізичного виховання Рівненського державного гуманітарного університету

Ярмошук Олена Олександрівна - доцент, кандидат наук з фізичного виховання і спорту, доцент кафедри теорії і методики фізичного виховання Рівненського державного гуманітарного університету

Ковальський Володимир В'ячеславович – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри теорії і практики фізичної культури і спорту

Панчук Андрій Палладійович – доцент, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри теорії і методики фізичного виховання Рівненського державного гуманітарного університету

Ця освітньо-професійна програма не може бути повністю або частково відтворена, тиражована та розповсюджена без дозволу Рівненського державного гуманітарного університету.

1. Профіль програми бакалавра зі спеціальності 017 «Фізична культура і спорт»	
1 – Загальна інформація	
Повна назва закладу вищої освіти та структурного підрозділу	Рівненський державний гуманітарний університет
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Бакалавр фізичної культури і спорту, тренер-викладач з виду спорту,
Офіційна назва освітньо-професійної програми	«Фізична культура і спорт»
Тип диплома та обсяг освітньої програми	Диплом бакалавра. Одиничний. 240 кредитів ЄКТС/ 4 роки
Наявність акредитації	Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти
Цикл/рівень	НРК України – 6 рівень, FQ-EHEA – перший цикл, EQF-LLL – 6 рівень
Передумови	Повна загальна середня освіта
Мова(и) викладання	Українська мова
Термін дії освітньої програми	На строк навчання
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	http://som-rshu.rv.ua/
2 – Мета освітньої програми	
Забезпечити підготовку кваліфікованих фахівців в галузі фізичної культури і спорту, які володіють фундаментальними знаннями і практичними навичками роботи, здатних здійснювати навчально-тренувальний процес за допомогою сучасних освітніх та спортивних технологій.	
3 – Характеристика освітньої програми	
Офіційна назва освітньої програми	Освітньо-професійна програма «Фізична культура і спорт»
Предметна область (галузь знань, спеціальність)	Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка спеціальність 017 Фізична культура і спорт Об'єкти вивчення та діяльності: забезпечення рухової активності людей з метою їх гармонійного, передусім фізичного розвитку та ведення здорового способу життя; уніфіковане порівняння досягнень людей у фізичній, підготовленості шляхом проведення спортивних змагань та відповідної підготовки до них. Цілі навчання (очікуване застосування набутих компетентностей) – формування у здобувачів здатності розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в процесі професійної діяльності у сфері фізичної культури і спорту, що передбачає застосування відповідних теорій та методів і характеризується комплексністю та невизначеністю умов. Теоретичний зміст предметної області (поняття, концепції, принципи та їх використання для пояснення фактів та прогнозування результатів): знання з соціально-гуманітарних, фундаментальних та дисциплін професійної

	підготовки в обсязі, необхідному для вирішення професійно-прикладних та науково-дослідницьких завдань; загальних теорій та сучасних концепцій фізичної культури і спорту; знання законодавчих актів і нормативних документів; знання комунікацій у професійній сфері, знання основ ділового спілкування, основ ділової іноземної мови, навички навчання, виховання та соціалізації особистості. Методи, методики та технології (якими має оволодіти здобувач вищої освіти для застосовування на практиці): залучення різних груп населення до занять фізичною культурою і спортом; спортивного та кондиційного тренування і фізкультурно-спортивної реабілітації; профілактики захворювань та травматизму, надання долікарської допомоги, ведення здорового способу життя; організації та проведення фізкультурно-оздоровчих та спортивних заходів; управління суб'єктами сфери фізичної культури і спорту. Інструменти та обладнання (об'єкти/предмети, пристрої та прилади, які здобувач вищої освіти вчиться застосовувати і використовувати): спортивні споруди; фізкультурно-спортивне спорядження та обладнання; наукова апаратура, технічні засоби навчання, сучасні інформаційні та комунікаційні, бази даних, програмні засоби та Інтернет-ресурси.
Орієнтація освітньої програми	Освітньо-професійна
Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	Загальна освіта в галузі 01 «Освіта» спеціальності 017 «Фізична культура і спорт» Ключові слова: освіта, спорт, тренер-викладач, професійна компетентність, технології, інструктор-методист, спортивно-масова робота, фітнес і туризм
Особливості та відмінності	Освітньо-професійна програма розроблена з урахуванням власного досвіду підготовки фахівців зі спеціальності 017 Фізична культура і спорт та відповідного досвіду провідних вітчизняних університетів. У навчальному процесі використовуються найновіші науково-практичні досягнення, реалізується системний підхід у формуванні змісту профільно-орієнтованих навчальних дисциплін.
4 - Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Після закінчення навчання за освітніми програмами бакалавра фізичної культури і спорту випускник здатен виконувати зазначену в ДК 003:2010 професійну роботу і може займати відповідну первинну посаду: 2359.2 Керівник секції спортивного напрямку; 2359.2 Інструктор навчально-тренувального центру; 2320 Викладачі середніх навчальних закладів; 3439 Інструктор з організаційно-масової роботи; 3475 Інструктор з фізичної культури та спорту; 3475 Інструктор-методист з виробничої гімнастики; 3475 Інструктор-методист з фізичної культури та спорту; 3475 Інструктор – методист спортивної школи;

	3475 – Інструктор із стрийової та фізичної підготовки 3475 – Тренер з виду спорту (федерації, збірної чи клубної команди, спортивної школи і т. ін.); 3475 – Тренер-викладач з виду спорту (спортивної школи, секції); 3475 – Інструктор-методист тренажерного комплексу (залу); 3475 – Фітнес-тренер; 3414 – Фахівець із організації дозвілля; 3414 – Інструктор оздоровчо-спортивного туризму (за видами туризму).
Подальше навчання	Можливість продовжувати освіту на другому (магістерському) рівні вищої освіти. Набуття освітніх і професійних кваліфікацій за іншими спеціальностями/ спеціалізаціями в системі післядипломної освіти.
5 - Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Загальний стиль навчання – проблемно-орієнтований. Лекційні курси поєднуються з семінарами, диспутами, «мозковими штурмами» та робочими зустрічами. Викладання та навчання проводиться у вигляді: лекцій, мультимедійних лекцій, інтерактивних лекцій, практичних занять, лабораторних занять, самостійного навчання, індивідуальних занять, консультацій, підготовки курсової та дипломної робіт. Самостійна робота на основі підручників та конспектів, електронних освітніх ресурсів, консультації із викладачами визначається як особистісно-орієнтована педагогічна взаємодія суб'єктів навчання у ВНЗ, метою і мірою ефективності якої є формування професійної компетентності майбутнього фахівця.
Оцінювання	Тестування, опитування, дискусії, презентації, письмові есе, психолого-педагогічні характеристики, самоконтроль та самооцінка, контрольні роботи, проектні роботи, захист звіту з практики, захист курсових робіт, усні та письмові екзамени, заліки, комплексний екзамен з фаху, захист дипломних робіт.
6 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність (ІК)	Бакалавр фізичної культури і спорту здатний розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у сфері фізичної культури і спорту або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів відповідних наук, і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.
Загальні компетентності (ЗК)	1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. 2. Здатність планувати та управляти часом. 3. Здатність спілкуватися українською мовою (усно та письмово) 4. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій. 5. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. 6. Здатність використовувати іноземну мову у професійній діяльності. 7. Здатність працювати в команді.

	8. Навички міжособистісної взаємодії. 9. Навики здійснення безпечної діяльності. 10. Прагнення до збереження навколишнього середовища, реалізації концепції сталого розвитку людства. 11. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів). 12. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.
Фахові компетентності (ФК)	1. Здатність використовувати під час навчання та виконання професійних завдань знань про будову тіла людини та механізми життєдіяльності її організму, фізіологічні та біохімічні основи адаптації до фізичних навантажень різної спрямованості. 2. Здатність використовувати під час навчання та виконання професійних завдань базові знання з теорії і методики фізичного виховання та спортивної підготовки. 3. Здатність до загальної орієнтації у застосуванні основних теоретичних положень та технологій оздоровчо-рекреаційної рухової активності. 4. Здатність використовувати під час навчання та виконання професійних видів робіт основ медичних знань, надавати долікарську допомогу особам під час виникнення у них невідкладних станів та патологічних процесів в організмі, та методику фізкультурно-спортивної реабілітації таких осіб. 5. Здатність використовувати під час навчання та виконання професійних завдань базових знань з історичних закономірностей та особливостей розвитку фізичної культури і спорту. 8. Здатність використовувати різні методи та прийоми навчання, виховання та соціалізації особистості. 9. Здатність визначати закономірності, розвиток і форми психічних проявів людини, а також формувати мотиваційно-ціннісні орієнтації особистості. 10. Здатність використовувати під час навчання та виконання професійних завдань базові знання із загальної теорії здоров'я та здатність до інтегрування знань про принципи, шляхи та умови ведення здорового способу життя. 11. Здатність використовувати спортивні споруди, спеціальне обладнання та інвентар. 12. Здатність здійснювати організацію діяльності з використанням різних видів та форм рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя, зокрема, зі спортивного туризму й орієнтування за топографічними картами та іншими засобами навігації. 13. Здатність здійснювати виміри у відповідності до метрологічних вимог, біомеханічний аналіз, синтез, моделювання фізичних вправ та керування рухами людини. 14. Здатність розв'язувати практичні проблеми за невизначених умов в окремих напрямках фізичної культури і спорту.
7. Програмні результати навчання (ПРН)	
1. Знає нормативні акти у сфері фізичної культури і спорту; підходи до забезпечення якісного виконання завдань професійної діяльності на основі інструкцій, методичних	

рекомендацій, встановлених норм, нормативів, технічних умов тощо; вносить рекомендації щодо введення нових чи зміни існуючих вимог до якості послуг у сфері фізичної культури і спорту.

2. Демонструє уміння планувати, чітко формулювати цілі, застосовувати різноманітні методики, технології та практики тайм-менеджменту, які сприятимуть ефективній організації часу відповідно до особистісних та професійних потреб.

3. Демонструє знання професійного дискурсу; показує уміння спілкуватися українською та іноземною мовами у професійному середовищі, дотримується етики ділового спілкування; складає різні види документів, у тому числі іноземною мовою; пояснює фахівцям і нефаківцям інформацію, ідеї, проблеми, рішення у сфері фізичної культури і спорту.

4. Демонструє уміння знаходити та аналізувати інформацію з різних джерел; здійснює комунікаційну взаємодію за допомогою соціальних мереж; систематизує прийоми створення, збереження, накопичення та інтерпретації даних з використанням сучасних інформаційних та комунікаційних технологій для виконання професійних завдань та прийняття професійних рішень.

5. Демонструє готовність до освоєння нового матеріалу та вміння оцінювати себе критично; поглиблення базових знань з допомогою самоосвіти; вміння представити і оцінити власний досвід та аналізувати й застосовувати досвід колег.

6. Демонструє ефективну співпрацю в команді співробітників окремих суб'єктів сфери фізичної культури і спорту; володіє навичками оцінювання непередбачуваних проблем у професійній діяльності й осмисленого вибору шляхів їх вирішення, несе відповідальність за результати своєї професійної діяльності; дотримується етичних норм ділового спілкування та поведінки.

7. Діє соціально відповідально та свідомо; приймає рішення на підставі сформованих ціннісних орієнтирів і гуманістичних ідеалів, розуміння концепції сталого розвитку людства.

8. Виконує визначені види рухових дій для занять масовим спортом; дотримується рекомендацій щодо тривалості та інтенсивності оздоровчої рухової активності протягом тижня; веде здоровий спосіб життя та здає встановлені тести і нормативи щорічного оцінювання фізичної підготовленості населення України.

9. Визначає та демонструє на препаратах, муляжах та іншому матеріалі будову опорно-рухового апарату, серцево-судинної, нервової та інших систем організму людини; пояснює значення основних понять та визначень, що характеризують перебіг фізіологічних процесів в організмі людини; прогнозує зміни функціональних процесів при емоційних та фізичних навантаженнях; описує біохімічні механізми енергетичного та пластичного забезпечення м'язового скорочення.

10. Визначає засоби профілактики перенапруження систем організму осіб, які займаються фізичною культурою і спортом; діагностує функціональний стан організму людини; застосовує основні принципи та засоби надання долікарської допомоги у невідкладних станах та патологічних процесах в організмі; обирає головні підходи та засоби збереження життя, здоров'я та захисту людей в умовах загрози і виникнення небезпечних та надзвичайних ситуацій; застосовує гігієнічні заходи у процесі занять фізичною культурою і спортом; дотримується основних положень збереження навколишнього середовища у професійній діяльності.

11. Демонструє знання сучасної класифікації діагностичних підходів до оцінки здоров'я та використовувати сучасні методи діагностики індивідуального та громадського здоров'я; організовувати заходи щодо залучення різних груп населення до здорового способу життя.

12. Пояснює принципи, засоби та методи фізичного виховання населення; інтерпретує теорію навчання рухових дій; описує методики розвитку рухових якостей; визначає форми організації занять у фізичному вихованні.

13. Демонструє знання теоретичних засад використання рухової активності людини під час дозвілля для збереження здоров'я, зокрема, спортивного туризму й орієнтування на місцевості; проводить оцінку рухової активності; складає план кондиційного тренування; розробляє та організовувати фізкультурно-оздоровчі заходи для різних груп населення. 14. Пояснює принципи, мету, завдання, засоби та методи спортивної підготовки, обговорює особливості змагальної діяльності та організацію й проведення спортивних змагань, структуру тренувального процесу, основи відбору і орієнтації спортсменів, основи моделювання та прогнозування у підготовці спортсменів; визначає позатренувальні та позазмагальні засоби стимулювання працездатності та відновлювальних процесів. 15. Описує особливості розвитку фізичної культури і спорту в різні історичні періоди у світі та Україні; аналізує процес становлення та розвитку спорту, олімпійського руху та олімпійської освіти на міжнародному та національному рівнях. 16. Застосовує базові знання з метрології та біомеханіки, виконує необхідні виміри та розрахунки для обґрунтування засобів фізичної культури та особливостей спортивної техніки. 17. Демонструє знання основ психології особистості, психологічних процесів, психічних станів людини, психологічних якостей особистості, основ соціальної психології груп і колективу.	
8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Кадрове забезпечення	Проведення лекцій з навчальних дисциплін науково-педагогічними працівниками відповідної спеціальності, які мають науковий ступінь та/або вчене звання, і працюють за основним місцем роботи, становить понад 50 % відсоток визначеної навчальним планом кількості годин; які мають науковий ступінь доктора наук або вчене звання професора – понад 10 %
Матеріально-технічне забезпечення	Матеріально-технічне забезпечення відповідає ліцензійним вимогам щодо надання освітніх послуг у сфері вищої освіти і є достатнім для забезпечення якості навчального процесу.
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	Інформаційне та навчально-методичне забезпечення освітньої програми з підготовки фахівців зі спеціальності 017 «Фізична культура і спорт» відповідає ліцензійним вимогам, має актуальний і змістовний контент, базується на сучасних інформаційно-комунікаційних технологіях, використання віртуального навчального середовища Рівненського державного гуманітарного університету та авторських розробок професорсько-викладацького складу.
9 – Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	На основі двосторонніх договорів між Рівненським державним гуманітарним університетом та вищими навчальними закладами й науковими установами України.
Міжнародна кредитна мобільність	На основі двосторонніх договорів між Рівненським державним гуманітарним університетом та зарубіжними навчальними закладами
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Можливе

2. Перелік компонент освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність

2.1. Перелік компонент

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальна дисципліна, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
1	2	3	4
Обов'язкові компоненти ОП			
OK01	Історія та культура України	3	Екзамен
OK02	Українська мова (за професійним спрямуванням)	3	Екзамен
OK03	Філософія (Логіка)	3	Екзамен
OK04	Іноземна мова (за професійним спрямуванням)	6	Екзамен
OK05	Основи медичних знань екологія спорту	3	Залік
OK06	Анатомія людини загальна і вікова	5	Екзамен
OK07	Біомеханіка з основами онтокінезіології	3	Залік
OK08	Фізіологія людини та вікова фізіологія	5	Екзамен
OK09	Комп'ютерна техніка і методи математичної статистики	3	Залік
OK10	Тренажери в спорті	5	Залік диф.
OK11	Теорія і методика фізичного виховання	10	Екзамен Курс. р.
OK12	Загальна психологія та психологія спорту	6	Екзамен
OK13	Педагогіка та педагогіка спорту	6	Екзамен
OK14	Теорія і методика навчання спорт і рухливих ігор	27	Екзамен Залік
OK15	Теорія і методика навчання плавання	3	Екзамен
OK16	Теорія і методика навчання гімнастики	8	Екзамен
OK17	Теорія і методика навчання легкої атлетики	10	Екзамен
OK18	Теорія і методика навчання зимових видів спорту	3	Екзамен
OK19	Теорія і методика навчання силових видів спорту	4	Екзамен
OK20	Олімпійський, професійний, не олімпійський спорт	6	Екзамен
OK21	Вступ до спеціальності і техніка безпеки	4	Залік диф.

OK22	Теорія і методика тренерської діяльності в обраному виді спорту	3	Екзамен Залік Курс.р.
OK23	Спортивно педагогічна інформатика	3	Залік диф.
OK24	Історія фізичної культури і спорту	3	Екзамен
OK25	Адаптивний спорт	3	Залік диф.
OK26	Основи науково-дослідної роботи	5	Екзамен Курс.р.
OK27	Красназавчий туризм з основами екології	3	Залік
OK28	Туристична практика	3	Залік диф.
OK29	Педагогічна практика в закладах середньої освіти	9	Залік диф.
OK30	Виробнича практика (за профілем майбутньої роботи)	12	Залік диф.
Загальний обсяг обов'язкових компонент:		178	
Вибіркові компоненти ОП			
BK01/BK02	Загальна теорія підготовки спортсменів/Діагностика і моніторинг стану здоров'я	3	Екзамен
BK03/BK04/BK05	Основи раціонально харчування/Фармакологія у спорті/Генетичний аналіз	3	Залік
BK06/BK07/BK08	Економіка спорту і фізичної культури/Релігієзнавство/Етика і естетика	3	Залік
BK09/BK10	Музично-ретмічне виховання/Одноробства	3	Залік
BK11/BK12	Методика тесування і контроль у фіз.,вих. і спорті/Відновлення в спорті	3	Залік
BK13/BK14	Основи критичного мислення/Спортивні споруди і обладнання	3	Залік
BK15/BK16	Педагогічна майстерність фахівця з фізичної культури і спорту/ Теорія і методика виховання з основами гендеру	3	Залік
BK17/BK18/BK19/BK20	Історія світових цивілізацій/Правові аспекти фізичної культури і спорту/ Спорт для всіх/ Цінності Європейської цивілізації	3	Залік
BK21/BK22	Фітнес програми силової та аеробної спрямованості/Стретчинг	3	Залік
BK23/BK24	Теорія і методика спортивно-масової роботи/ Фізіологія спорту і рухової активності	4	Екзамен

ВК26/ВК27/ВК28	Теорія і практика ефективної комунікації/Іноземна мова/Політологія/Філософія спорту	3	Залік
ВК29/ВК30	Фізична реабілітація в спорті/Основи фізичної терапії	3	Залік
ВК31/ВК32	Теорія і методика дитячого та юнацького спорту/Організація і методика роботи в спортивних школах різного типу	4	Екзамен
ВК33/ВК34	Функціональний фітнес/Інноваційні технології у сфері ФК і спорті	3	Залік
ВК35/ВК36	Основи менеджменту та маркетингу в спорті/ Основи соціології у сфері ФК і спорті	3	Залік
ВК38/ВК39	Ментальний фітнес/Аквафітнес	4	Залік
ВК40/ВК41	Спортивний туризм та орієнтування/ Професійна майстерність керівника гуртка	4	Екзамен
ВК42/ВК43	Теорія і методика фізичного виховання різних верств населення/ Теорія і технології рекреаційно-рухової активності	5	Екзамен
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ		240	

6. Вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти

У Рівненському державному гуманітарному університеті функціонує система забезпечення вищим навчальним закладом якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (система внутрішнього забезпечення якості). Вона передбачає здійснення таких процедур і заходів:

- 1) визначення принципів і процедур забезпечення якості вищої освіти;
- 2) здійснення моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм;
- 3) щорічне оцінювання здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних і педагогічних працівників вищого навчального закладу та регулярне оприлюднення результатів таких оцінювань на інформаційних стендах;
- 4) забезпечення своєчасного підвищення кваліфікації педагогічних, наукових і науково-педагогічних працівників;
- 5) забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, у тому числі самостійної роботи студентів;
- 6) забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом;
- 7) забезпечення публічності інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації;
- 8) забезпечення ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату у наукових працях працівників вищих навчальних закладів і здобувачів вищої освіти.

Керівник проектної групи

Савлюк С.П.

4. Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми

	OK01	OK02	OK03	OK04	OK05	OK06	OK07	OK08	OK09	OK10	OK11	OK12	OK13	OK14	OK15	OK16	OK17	OK18	OK19	OK20	OK21	OK22	OK23	OK24	OK25	OK26	OK27	OK28	OK29	OK30
ЗК1	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•
ЗК2	•	•				•					•		•									•	•	•		•			•	•
ЗК3	•	•				•		•			•		•									•	•	•		•			•	•
ЗК4	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•		•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•
ЗК5				•		•		•		•	•	•			•	•	•	•	•	•	•		•			•	•		•	•
ЗК6								•																•					•	•
ЗК7								•																•					•	•
ЗК8			•	•	•	•	•		•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•		•	•	•	•	•	•
ЗК9				•		•		•		•			•	•	•							•	•	•		•	•		•	•
ЗК10	•	•		•		•		•		•	•	•										•	•	•		•	•		•	•
ЗК11								•				•	•										•	•					•	•
ЗК12			•	•	•	•	•		•		•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•			•	•	•
ФК1	•	•			•	•		•			•	•			•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•
ФК2					•			•		•		•	•			•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•
ФК3					•		•	•		•		•				•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•
ФК4			•		•		•	•	•	•		•				•	•	•	•	•	•	•	•	•		•	•	•	•	•
ФК5	•	•		•	•	•		•		•	•	•		•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•
ФК6												•	•		•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•			•	•	•
ФК7			•		•	•	•		•			•	•		•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•			•	•	•
ФК8			•		•	•	•	•	•	•		•	•		•	•	•	•	•	•	•	•	•	•		•	•	•	•	•
ФК9			•	•	•		•	•	•	•		•	•		•	•	•	•	•	•	•	•	•	•		•	•	•	•	•
ФК10			•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•		•		•	•	•
ФК11			•	•	•	•	•	•	•	•		•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•		•	•	•	•	•
ФК12			•	•	•	•	•	•	•	•		•	•		•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•
ФК13				•		•		•		•		•											•	•	•	•	•			•
ФК14	•	•		•		•					•			•	•	•	•	•	•	•	•	•		•		•	•		•	•

Продовження матриці 4

	БК01	БК02	БК03	БК04	БК05	БК06	БК07	БК08	БК09	БК10	БК11	БК12	БК13	БК14	БК15	БК16	БК17	БК18	БК19	БК20	БК21	БК22	БК23	БК24	БК25	БК26	БК27	БК28	
ЗК1	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	
ЗК2	●		●		●	●	●	●	●	●			●	●					●	●	●	●	●	●	●		●	●	
ЗК3	●		●	●	●	●	●	●	●	●			●	●					●	●	●	●	●	●	●		●	●	
ЗК4	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●		●	●
ЗК5	●	●	●	●		●		●	●	●		●	●	●	●	●			●	●	●	●	●		●			●	●
ЗК6			●	●	●																								
ЗК7			●	●	●																								
ЗК8	●	●	●	●		●			●	●	●	●		●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	
ЗК9	●		●	●	●	●	●	●		●		●	●		●	●	●			●	●	●			●			●	
ЗК10	●	●	●		●	●	●	●	●	●		●	●	●	●	●			●	●		●						●	
ЗК11			●	●	●		●	●		●			●						●	●		●							
ЗК12	●								●	●	●	●		●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	
ФК1	●	●	●	●	●		●	●	●	●			●	●	●	●		●	●	●	●	●	●		●	●		●	●
ФК2			●	●	●				●		●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●		●	●	●	●	
ФК3			●	●	●				●		●	●		●	●	●		●	●	●	●	●	●		●	●		●	●
ФК4			●	●	●				●		●			●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●		●		●	●
ФК5	●		●	●	●		●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●		●		●	●
ФК6			●		●		●	●		●		●	●	●	●		●	●	●	●	●	●		●	●	●	●	●	●
ФК7											●	●	●	●	●	●	●	●			●		●	●	●	●	●	●	●
ФК8		●							●		●	●	●	●	●	●	●	●	●	●		●	●	●	●	●	●	●	●
ФК9		●							●		●	●	●	●	●	●	●	●	●	●			●	●	●	●	●	●	●
ФК10	●									●	●	●	●	●	●		●	●	●		●			●	●	●	●	●	●
ФК11	●	●							●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●		●		●	●	●	●	●	●
ФК12		●	●						●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
ФК13		●	●						●	●		●	●	●	●	●			●	●	●	●	●					●	●
ФК14	●	●	●	●		●		●	●	●		●	●		●		●		●	●	●	●	●	●				●	●

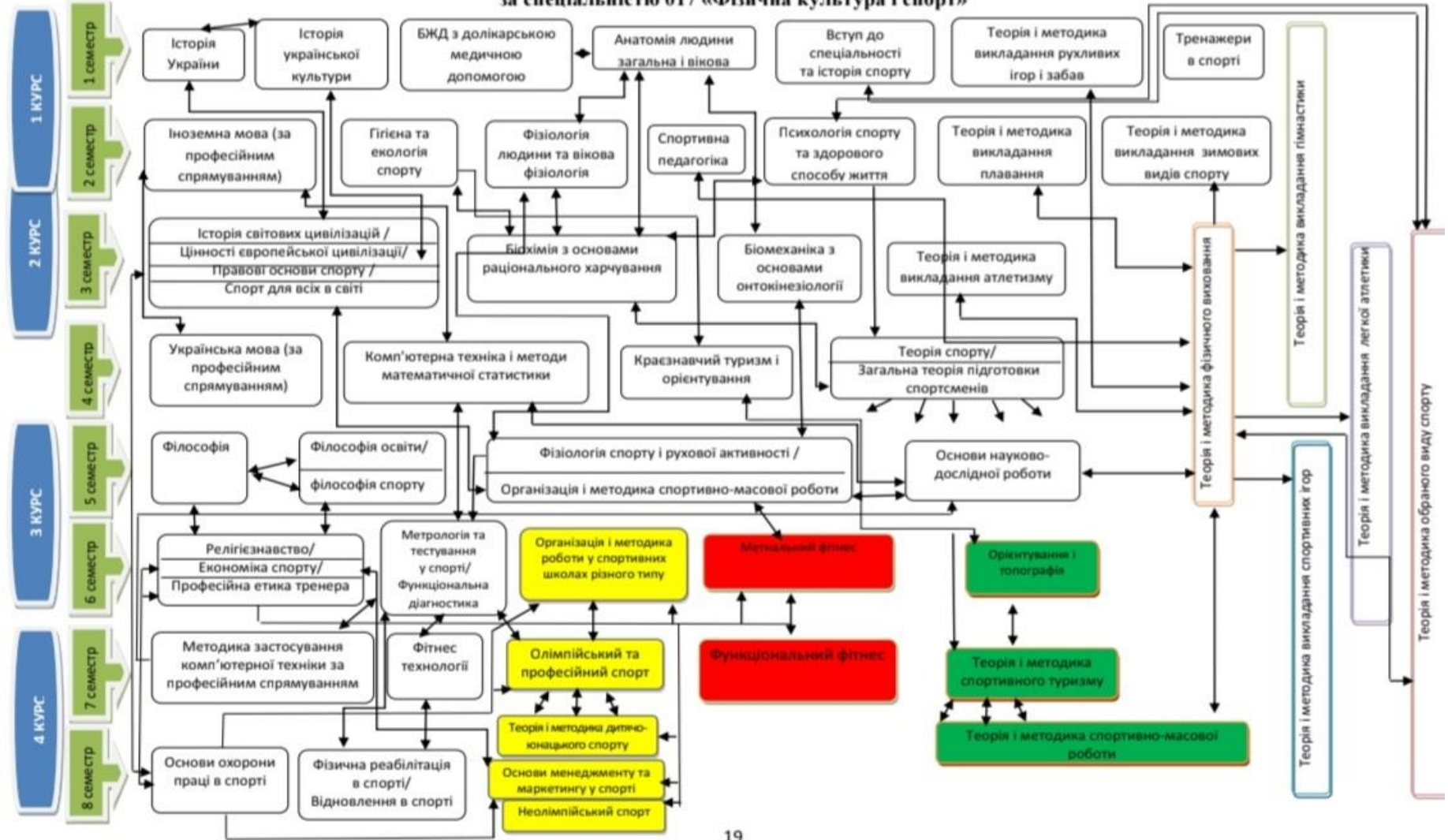
**5. Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН)
відповідними компонентами освітньої програми**

	OK01	OK02	OK03	OK04	OK05	OK06	OK07	OK08	OK09	OK10	OK11	OK12	OK13	OK14	OK15	OK16	OK17	OK18	OK19	OK20	OK21	OK22	OK23	OK24	OK25	OK26	OK27	OK28	OK29	OK30
ПРН1	●	●				●					●											●	●	●		●				
ПРН2								●																●					●	●
ПРН3										●																●	●			
ПРН4	●	●				●					●															●			●	●
ПРН5											●				●	●	●	●	●	●	●		●			●	●			
ПРН6								●		●		●														●	●			
ПРН7				●								●			●	●	●	●	●	●	●	●	●		●			●	●	●
ПРН8													●			●	●	●	●	●	●	●	●					●	●	●
ПРН9				●		●								●	●														●	
ПРН10					●		●					●									●		●		●			●		●
ПРН11			●				●		●																					
ПРН12													●									●	●	●						
ПРН13															●	●	●	●	●	●	●	●	●		●			●	●	●
ПРН14			●		●	●	●		●														●							
ПРН15					●																							●	●	●
ПРН16				●													●													
ПРН17											●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●								
ПРН18													●	●																
ПРН19				●		●																							●	●
ПРН20				●								●												●						
ПРН21																							●			●	●		●	●

Продовження матриці 5

	БК01	БК02	БК03	БК04	БК05	БК06	БК07	БК08	БК09	БК10	БК11	БК12	БК13	БК14	БК15	БК16	БК17	БК18	БК19	БК20	БК21	БК22	БК23	БК24	БК25	БК26	БК27	БК28
ПРН1	•		•		•		•	•	•	•			•	•						•		•						
ПРН2			•	•	•								•									•						
ПРН3															•	•						•						
ПРН4			•			•		•					•									•	•					
ПРН5	•	•	•	•		•			•						•				•		•				•			
ПРН6		•							•				•	•	•	•			•						•			
ПРН7																		•	•	•		•			•	•		•
ПРН8												•	•	•			•	•	•		•				•	•		•
ПРН9	•									•		•					•							•		•		•
ПРН10											•			•	•	•									•		•	
ПРН11											•			•		•	•	•						•				
ПРН12		•	•	•	•	•	•	•		•			•						•	•				•				
ПРН13																		•							•	•	•	•
ПРН14											•						•	•										
ПРН15											•					•		•										
ПРН16																	•	•								•		
ПРН17													•	•					•		•				•	•		
ПРН18													•	•											•	•	•	•
ПРН19			•							•		•								•	•	•						•
ПРН20									•			•								•	•	•						•
ПРН21																			•									

**2.2 Структурно-логічна схема підготовки бакалавра з галузі знань 01 «Освіта/Педагогіка»
за спеціальністю 017 «Фізична культура і спорт»**

Додаток Б

Анкета для оцінювання формування логістичної компетентності майбутніх тренерів-викладачів з легкої атлетики (комплексне міжпредметне завдання)

1 блок («знання»)

1. Основний етап організації фізкультурно-спортивних заходів включає:
 - а) проведення заходу;
 - б) нагородження переможців;
 - в) показові виступи;
 - г) усі відповіді правильні.
2. Заключний етап організації фізкультурно-спортивних заходів – це:
 - а) нагородження переможців;
 - б) підведення підсумків змагань;
 - в) звіт про проведений захід;
 - г) прес-конференція для журналістів.
3. Розташуйте послідовно етапи підготовки спортивного заходу:
 - а) розробка положення про спортивний захід;
 - б) приймання заявок;
 - в) складання кошторису;
 - г) підготовка та оренда спортивної споруди;
 - д) створення організаційного комітету.
4. Під час оцінювання соціальної ефективності проведення спортивно-масових заходів спочатку потрібно враховувати:
 - а) виручку (доходи) від надання платних послуг;
 - б) тривалість проведення заходу;
 - в) єдину пропускну систему спортивної споруди;
 - г) кількість учасників.
5. Звіт про проведений фізкультурно-спортивний захід складає:
 - а) головний суддя;
 - б) організатор проведення;
 - в) федерація з виду спорту;
 - г) не має правильної відповіді.
6. Створення інтегрованої ефективної системи регулювання і контролю матеріальних та інформаційних потоків, що забезпечує високу якість постачання продукції споживачам – це:
 - а) загальні завдання логістики;
 - б) головні завдання логістики;
 - в) основні завдання логістики;
 - г) усі відповіді правильні.
7. Основні кінцеві показники діяльності, охарактеризовані за напрямками у майбутньому періоді, що отримуються за допомогою спеціальних розрахунків і експертних оцінок – це:
 - а) сценарії;
 - б) прогнози;
 - в) програми;
 - г) плани.
8. Застосування логістичного підходу у державному управлінні організаціями фізичної культури і спорту сприяє:
 - а) раціоналізації комплексу послуг фізичної культури і спорту;

- б) оптимальному проведенню спортивно-видовищних заходів;
 - в) більш повному наданню інформаційно-консультативних, освітніх та інших послуг фізичної культури і спорту;
 - г) усі відповіді правильні.
9. Основними елементами логістичної системи сфери фізичної культури і спорту є:
- а) органи державного регулювання та муніципального управління, Міністерство молоді і спорту України;
 - б) спонсорські компанії, громадські та добровільні організації, маркетингові та рекламні служби у сфері фізичної культури і спорту;
 - в) заклади вищої освіти з підготовки фахівців з фізичної культури і спорту;
 - г) усі відповіді правильні.
10. Мінімізація логістичних витрат, отримання максимального прибутку, оптимізація клієнтопотоків під час високої завантаженості організації, підвищення пропускної здатності організації, залучення і утримання клієнтів – це мета:
- а) мікрологічної системи сфери послуг фізичної культури і спорту;
 - б) макрологічної системи сфери послуг фізичної культури і спорту;
 - в) мезологічної системи сфери послуг фізичної культури і спорту;
 - г) інтегрованої системи сфери послуг фізичної культури і спорту.
11. Хто несе відповідальність за безпеку транспортних перевезень учасників спортивно-масових заходів?
- а) керівник транспортної організації;
 - б) організація, яка проводить змагання;
 - в) головний суддя;
 - г) усі відповіді правильні.
12. Які документи необхідні для виїзду учасників змагань за кордон?
- а) запрошення на змагання;
 - б) закордонний паспорт;
 - в) страховка;
 - г) усі відповіді правильні.
13. Під час перетину кордону дитини до 16 років для участі у змаганнях необхідні документи:
- а) запрошення на змагання;
 - б) нотаріально засвідчена згода батьків;
 - в) закордонний паспорт та страхування;
 - г) усі відповіді правильні.
14. Які документи необхідні спортсменам для перетину кордону у період воєнного стану:
- а) рішення Міністерства молоді та спорту України про включення їх до складу національної команди;
 - б) підтверджувальна мета виїзду (лист міністра) до Державної прикордонної служби;
 - в) документ, що підтверджує особу;
 - г) усі відповіді правильні.
15. Хто несе відповідальність за безпеку місця проведення змагань?
- а) керівництво спортивної споруди;
 - б) організація, яка проводить змагання;
 - в) головний суддя;
 - г) усі відповіді правильні.
16. Організація, що передбачає добровільне об'єднання комерційних або некомерційних юридичних осіб з метою представлення і захисту професійних інтересів у сфері фізичної культури і спорту називається:

- а) федерацією;
 - б) споживчим кооперативом;
 - в) установою;
 - г) акціонерним товариством.
17. Належність спортсменів до вікових груп серед ветеранів визначається:
- а) за кількістю років на перший день змагань;
 - б) за кількістю років на 1 січня року проведення змагань;
 - в) за кількістю років на 31 грудня року проведення змагань;
 - г) усі відповіді правильні.
18. Державним виконавчим органом у галузі фізичної культури і спорту є:
- а) Міністерство молоді і спорту України;
 - б) Національний олімпійський комітет;
 - в) Комітет з фізичної культури і спорту;
 - г) усі відповіді правильні.
19. У якості роботодавця у трудових правовідносинах зі спортсменами та тренерами не можуть виступати:
- а) юридичні особи (організації);
 - б) фізичні особи, які не є ФОП;
 - в) представництва і філії, які мають право заключати трудові договори;
 - г) фізичні особи, які зареєстровані у встановленому порядку у якості ФОП.
20. Належність спортсменів до вікових груп визначається:
- а) за кількістю років на перший день змагань;
 - б) за кількістю років на 1 січня року проведення змагань;
 - в) за кількістю років на 31 грудня року проведення змагань;
 - г) усі відповіді правильні.
21. Фінансовий план, який є головним у керівництві та контролі над майбутніми операціями – це:
- а) реєстр;
 - б) бюджет;
 - в) калькуляція;
 - г) бізнес-план.
22. Асоціація, яка представляє інтереси спортивних виробників, постачальників, дистриб'юторів, спеціалістів з будування і виробництва обладнання для спортивних споруд:
- а) AICB;
 - б) PACS;
 - в) IAKS;
 - г) WFSGI.
23. Відповідальність за забезпечення спортивної організації відповідним обладнанням, спорядженням та інвентарем несе:
- а) керівник організації;
 - б) тренер з виду спорту;
 - в) ті, хто займаються (тренуються);
 - г) бухгалтерія організації.
24. Чому освітлення спортивних майданчиків у різних видах спорту є різним?
- а) через історичне походження виду спорту;
 - б) у залежності від зорового аналізатору спортсмена;
 - в) освітлення встановлюють у залежності від особливостей спортивного майданчика;
 - г) освітлення залежить від фінансування тренувального процесу і змагань.
25. Незначну вартість, невеликі розміри і вагу повинні мати товари:
- а) спортивного залу;

- б) спортивного спорядження;
 - в) спортивного інвентарю;
 - г) спортивні тренажери.
26. Жердина для стрибків у висоту має бути довжиною:
- а) min 4 м;
 - б) 4,9 м;
 - в) max 5,2 м;
 - г) не має визначеної довжини.
27. У стрибках з жердиною у висоту важливе значення має:
- а) довжина жердини;
 - б) жорсткість жердини;
 - в) співвідношення ваги спортсмена відповідно до довжини і жорсткості жердини;
 - г) не має різниці.
28. Яка вага диска для метання?
- а) 2 кг (для чоловіків), 1 кг (для жінок);
 - б) 1,75 кг (для чоловіків), 1 кг (для жінок);
 - в) 1,5 кг (для чоловіків), 1 кг (для жінок);
 - г) не має визначеної ваги.
29. Яка вага ядра для штовхання?
- а) 6 кг (для чоловіків), 3 кг (для жінок);
 - б) 7,26 кг (для чоловіків), 4 кг (для жінок);
 - в) 6,5 кг (для чоловіків), 3,5 кг (для жінок);
 - г) не має визначеної ваги.
30. Яка вага списа для метання?
- а) 700 г (для чоловіків), 500 г (для жінок);
 - б) 900 г (для чоловіків), 700 г (для жінок);
 - в) 800 г (для чоловіків), 600 г (для жінок);
 - г) не має визначеної ваги.
31. Фінансовий план, який є головним у керівництві та контролі над майбутніми операціями – це:
- а) реєстр;
 - б) бюджет;
 - в) калькуляція;
 - г) бізнес-план.
32. Якими документами потрібно звітуватися за пунктом кошторису «суддівство»?
- а) протоколи змагань;
 - б) наказ про затвердження складу бригади суддів;
 - в) відомістю про оплату за суддівство;
 - г) прибутковий ордер.
33. Якими документами потрібно звітуватися за пунктом кошторису «нагородження»?
- а) касовий чек на придбання призів;
 - б) касовий чек та прибутковий ордер на придбання призів;
 - в) акт списання призів;
 - г) касовим і товарним чеками на придбання призів, відомістю на видання призів.
34. Якими документами потрібно звітуватися за пунктом кошторису «оренда спортивної споруди»?
- а) протокол змагань;
 - б) фотографії з місця проведення змагань;
 - в) актом виконаних робіт;
 - г) актом списання.

35. У структуру бізнес-плану з представлення нової спортивної послуги не входить:
 - а) організаційний план;
 - б) маркетинговий план;
 - в) план по виробництву;
 - г) фінансовий план.
36. Маркетинг – це:
 - а) система планування, ціноутворення, просування і розповсюдження товарів і послуг для задоволення потреб і бажань споживачів;
 - б) реалізація товарів і послуг;
 - в) розробка цінової політики підприємства;
 - г) політика комерційного підприємства, яка спрямована на формування позитивного відношення споживачів до ринку відповідних товарів і послуг.
37. Маркетингова діяльність у сфері фізичної культури і спорту будується згідно принципів:
 - а) спрямованість на досягнення кінцевого результату;
 - б) концентрація виробництва;
 - в) спрямованість на нові умови господарювання;
 - г) головна увага приділяється організації науково-дослідних розробок маркетингової діяльності.
38. До спортивної організації застосовується такий вид стратегічного управління:
 - а) аналіз ринку і можливостей спортивної організації;
 - б) виділення цілей маркетингу;
 - в) зовнішнє середовище спортивного маркетингу, аналіз ринку, можливості і ресурси спортивної організації;
 - г) вироблення стратегії маркетингу.
39. Управління маркетингом у нових умовах господарювання складається з:
 - а) планування, кадрової політики, управління і фінансування маркетингової діяльності;
 - б) фінансування маркетингу;
 - в) підготовки кадрів, фінансування маркетингової діяльності;
 - г) підготовки кадрів.
40. До основних функцій спортивного маркетингу відносяться:
 - а) аналіз навколишнього середовища, споживачів та дослідження ринку;
 - б) планування продукції;
 - в) регулювання попиту і ціни на продукцію;
 - г) планування, аналіз споживачів і забезпечення соціальної відповідальності і управління маркетингом.

2 блок («уміння»)

1. До офіційних видів спортивних змагань відносяться:
 1. _____
 2. _____
 3. _____
 2. У випадку, коли змагання проводяться за олімпійською системою і у турнірі заявлені 10 команд, у перший день змагань візьмуть участь _____ команд.
 3. У випадку, коли змагання проводяться за круговою системою і в турнірі заявлені 9 команд, всього буде _____ зустрічей.
 4. У випадку, коли змагання проводяться за круговою системою і в турнірі заявлені 12 команд, цей турнір буде тривати _____ днів.
 5. Організатор спортивного заходу – це _____
-

6. Логістична система обслуговування споживачів ФКіС – це _____

7. За адміністративно-територіальним поділом логістичні системи сфери ФКіС є:
1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
8. Щодо формування бюджету логістичні системи сфери ФКіС поділяються на:
1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
9. Виробнича сфера ФКіС – це _____

10. Сфера послуг ФКіС включає в себе _____

11. Проведення навчально-тренувальних зборів для спортсменів, вихованців, здобувачів освіти закладів ФКіС регламентується _____
12. За напрямом навчально тренувальні збори бувають:
1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
13. Витрати на розміщення учасників спортивних заходів здійснюються згідно _____
14. На Олімпійських іграх створюється спеціальний департамент з логістики, у завдання якого входить:
1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____
15. У якому випадку тренер буде нести кримінальну або адміністративну відповідальність, внаслідок отримання травми спортсмена:
1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
16. Громадські організації можуть створюватись у наступних організаційно-правових формах:
1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
17. Назвіть органи управління громадською спортивною організацією:
1. _____
2. _____
3. _____

18. Документ, який визначає порядок внутрішньої організації спортивного клубу – це _____
19. У робочий час спортсмена входить:
1. _____
 2. _____
 3. _____
 4. _____
20. Вищим органом спортивного клубу у формі громадської організації є _____
21. Назвіть алгоритм дій під час проведення закупівлі обладнання, спорядження та інвентарю для оснащення спортивної організації:
1. _____
 2. _____
 3. _____
 4. _____
 5. _____
 6. _____
22. Чим регламентується оснащення спортивної організації _____
23. Назвіть види ремонтів, які передбачені класифікацією спортивних споруд:
1. _____
 2. _____
24. Під час розробки плану фінансування фізкультурно-спортивної організації можна розраховувати на наступні додаткові джерела отримання коштів:
1. _____
 2. _____
 3. _____
25. Які види робіт передбачає реконструкція:
1. _____
 2. _____
 3. _____
 4. _____
26. Які документи є підтвердженням необхідних технічних та якісних характеристик закупівлі спортивного інвентарю?
1. _____
 2. _____
 3. _____
27. Метою сервісної логістики є _____
28. Транспортування, окрім переміщення спортивного інвентарю включає логістичні операції з:
1. _____
 2. _____
 3. _____
 4. _____
 5. _____
29. Транспортна логістика – це _____
30. Перерахуйте основні вимоги до всіх видів обладнання спортивних майданчиків:
1. _____
 2. _____
 3. _____
 4. _____
31. Оплата проїзду учасників змагань здійснюється за рахунок _____, суддів – за рахунок _____ на основі _____

32. Оплата проїзду суддів і учасників (у залежності від транспорту) не може бути вище:
 1. _____
 2. _____
 3. _____
33. Організація, яка проводить спортивний захід, забезпечує учасників і суддів безкоштовним харчуванням за _____ і _____ спортивного заходу.
34. Назвіть основні документи фінансового обліку і звітності у галузі ФКіС:
 1. _____
 2. _____
 3. _____
35. Кошторис – це _____
36. Які завдання менеджера входять у зміст професійної діяльності працівників фізичної культури освітніх закладів?
 1. _____
 2. _____
 3. _____
 4. _____
37. Менеджмент – це _____
38. Назвіть основні види маркетингу у галузі ФКіС:
 1. _____
 2. _____
 3. _____
39. Фізкультурно-спортивна послуга – це _____
40. Назвіть шляхи просування фізкультурно-спортивних послуг у галузі ФКіС:
 1. _____
 2. _____
 3. _____
 4. _____

3 блок («навички»)

ЗАВДАННЯ 1. Підготувати положення про спортивний захід (спортивне свято).

ПОЛОЖЕННЯ

про проведення спортивного заходу

« _____ »
 серед _____
 _____ р.

1. Мета і завдання

- 1.1. _____
 1.2. _____
 1.3. _____

2. Керівництво заходом

- 2.1. Керівництво проведенням змагань здійснюється _____

 Безпосереднє проведення змагань доручається _____

3. Дата і місце проведення

- 3.1. Захід «_____» серед _____ команд
_____ проводиться у _____
«_____» _____ р.
Початок змагань о _____ год.
- 4. Умови проведення**
- 4.1. Склад команди _____
- 4.2. Програма _____
- 4.3. Форма учасників _____
- 4.4. Кожна команда повинна підготувати _____
- 5. Визначення переможців**
- 5.1. Підсумки змагань _____
- 5.2. Переможець визначається за _____
- 6. Нагородження**
- 6.1. _____
- 7. Фінансування**
- 7.1. Витрати на організацію і проведення змагань оплачують _____
- Витрати з нагородження кубком, медалями і грамотами оплачують _____
- 8. Заявки**
- 8.1. Для участі у змаганнях необхідно подати заявку з _____ р.
по _____ р.

ЗАВДАННЯ 2. Визначте склад і функції головної суддівської колегії для проведення спортивних змагань з легкої атлетики.

ЗАВДАННЯ 3. Підготуйте сценарій фізкультурно-спортивного заходу .

ЗАВДАННЯ 4. Розробіть програму церемонії відкриття і закриття спортивного заходу (спортивного свята).

ЗАВДАННЯ 5. Підготуйте наказ про проведення спортивного заходу.

НАКАЗ

«____» _____ 20__ р. № _____

Про проведення _____

В _____

НАКАЗУЮ:

1. Провести _____
2. Затвердити положення про проведення _____
3. Організаційні функції і витрати на проведення _____
_____ доручаються _____
4. Інформаційне забезпечення доручається _____
5. Призначити відповідальних за підготовку команд до участі в _____
6. Взяти під особистий контроль участь команд у _____
7. Контроль за виконанням наказу доручається _____

/ _____ /

ЗАВДАННЯ 6. Визначте ключові інформаційні потреби вашої спортивної організації.

ЗАВДАННЯ 7. Розробіть концепцію інформаційної системи, що дає змогу реєструвати учасників, фіксувати результати та генерувати звіти про проведені змагання.

ЗАВДАННЯ 8. Дослідіть, як впровадження інформаційних технологій впливає на ефективність тренувань спортсменів.

ЗАВДАННЯ 9. Створіть систему, що дає змогу вести облік спортивних змагань, реєструвати учасників, фіксувати результати, та генерувати звіти про проведення змагання.

ЗАВДАННЯ 10. Створіть систему, що дає змогу зберігати та обробляти дані про спортсменів, історію досягнень та медичні показники.

ЗАВДАННЯ 11. Уявіть, що ваша спортивна команда готується до важливого змагання та потребує проведення тренувального збору тривалістю два тижні. Розробіть детальний план, який включає:

1. Вибір місця проведення збору з урахуванням специфіки виду спорту та доступності інфраструктури;
2. Організацію транспортування спортсменів та тренерського штабу до місця збору і назад;
3. Розміщення учасників у готелі чи на тренувальній базі з урахуванням їхніх потреб та кількості;
4. Організацію харчування, медичного обслуговування та тренувального процесу під час збору;
5. Бюджетування заходу з розподілом коштів на кожну статтю витрат.

ЗАВДАННЯ 12. Виберіть готель для розміщення спортивної команди під час змагань. Оцініть його відповідність наступним критеріям:

Критерій	Відповідність
Можливість прийому необхідної кількості осіб	
Наявність спеціалізованих приміщень для тренувань та зборів	
Наявність блоку для надання реабілітаційних процедур	
Наявність їдальні з відповідною кількістю місць	
Наявність додаткових зручностей, таких як сауна, тренажерний зал, басейн	
Відстань до спортивних об'єктів та інших важливих локацій	
Вартість проживання та можливість надання групових знижок	

ЗАВДАННЯ 13. Створіть покрокову інструкцію для адміністратора з бронювання номерів та поселення спортсменів у готель під час проведення змагань. Інструкція повинна включати:

1. Процедуру попереднього бронювання та підтвердження замовлення;
2. Підготовку необхідних документів та списків учасників;
3. Процес поселення, включаючи перевірку документів, видачу ключів та ознайомленням з правилами готелю;

4. Організацію супроводу спортсменів до їхніх номерів та надання додаткових послуг за потреби;
5. Процедуру виселення та передачу готельних номерів після завершення змагання.

ЗАВДАННЯ 14. Оцініть ефективність організації проживання та харчування під час змагань. Після завершення спортивних змагань проведіть опитування серед учасників, щодо якості проживання та харчування. Розробіть анкети з питаннями, що дозволяють оцінити:

1. Задоволення умовами проживання (комфорт номерів, чистота, тиша);
2. Якість та різноманітність харчування (смак, кількість, відповідність дієтичним потребам);
3. Рівень обслуговування персоналу (дружелюбність, оперативність, професіоналізм);
4. Наявність та якість додаткових послуг (тренажерний зал, басейн, медичне обслуговування);
5. Загальне враження від організації та харчування.

ЗАВДАННЯ 15. На основі отриманих результатів підготуйте звіт з рекомендаціями щодо покращення організації проживання та харчування для майбутніх змагань.

ЗАВДАННЯ 16. Наведіть приклади виконання тренером-викладачем, інструктором наступних ролей:

1. Номінальний керівник.
2. Керівник (лідер).
3. Комунікатор.
4. Отримувач інформації.
5. Розповсюджувач інформації.
6. Оратор.
7. Підприємець.
8. Відповідальний за усунення порушення.
9. Відповідальний за розподіл ресурсів.
10. Посередник (веде переговори).

ЗАВДАННЯ 17. Заповніть таблицю «Суб'єкти спортивної діяльності»:

	Суб'єкти спортивної діяльності		
	Тренер, вчитель, інструктор, викладач фізичної культури	Спортсмени	Науковці, інструктори-методисти фізичної культури
Діяльність			
Об'єкти впливу			

ЗАВДАННЯ 18. Складіть положення про спортивний клуб (організацію).

ЗАВДАННЯ 19. Складіть бізнес-план з впровадження та просування спортивної послуги у спортивного клубу з легкоатлетичних видів спорту.

ЗАВДАННЯ 20. Складіть програму підготовки спортсменів з легкої атлетики для відділення ДЮСШ.

ЗАВДАННЯ 21. Розробіть заявку на закупівлю необхідного обладнання, інвентарю спорядження для спортивної організації.

ЗАВДАННЯ 22. Складіть кошторис витрат на спорядження спортсмена з обраного виду спорту на 5 років, з урахуванням 2-х виїздів у рік на змагання (рівень спортсмена визначте самостійно) і проаналізуйте отриманий результат.

ЗАВДАННЯ 23. Наведіть приклади інфраструктури спортивних споруд.

ЗАВДАННЯ 24. Знайдіть і розкрийте стандарти обслуговування спортивних споруд.

ЗАВДАННЯ 25. Знайдіть і складіть перелік виробників обладнання для спортивних споруд.

ЗАВДАННЯ 26. Складіть план закупівлі необхідного спортивного інвентарю та спорядження для новоствореної тренувальної бази. Врахуйте сезонність використання обладнання, обсяги споживання та можливих постачальників. Розробіть критерії оцінки постачальників та обґрунтуйте вибір оптимальних кандидатів.

ЗАВДАННЯ 27. Проаналізуйте існуючі маршрути доставки спортивного обладнання до місця проведення змагань. Розробіть пропозиції щодо оптимізації логістичних процесів з урахуванням часу, вартості та безпеки транспортування.

ЗАВДАННЯ 28. Зберіть дані про частоту пошкоджень та необхідність обслуговування різних видів спортивного інвентарю. Використовуючи статистичні методи визначте найбільш проблемні позиції та розробіть рекомендації щодо покращення їх експлуатації або заміни.

ЗАВДАННЯ 29. Створіть концепцію інформаційної системи, що дасть змогу відстежувати рівень запасів спортивного обладнання, автоматично формувати замовлення постачальникам при досягненні мінімального рівня запасу та аналізувати витрати на закупівлю.

ЗАВДАННЯ 30. Розробіть процедуру оцінки тендерних пропозицій постачальників спортивного інвентарю з урахуванням критеріїв, таких як досвід виконання аналогічних договорів, якість продукції, ціна та умови доставки.

ЗАВДАННЯ 31. Розробіть кошторис для фізкультурно-спортивної організації (кошторис витрат на проведення навчально-тренувальних зборів, спортивного змагання тощо – на вибір здобувача).

ЗАВДАННЯ 32. Розробіть акт списання для фізкультурно-спортивної організації (спорядження, коштів тощо – на вибір здобувача).

ЗАВДАННЯ 33. Розробіть відомість на виплату заробітної плати суддям змагань.

ЗАВДАННЯ 34. На основі порівняння розрахунково-планових та фактичних показників роботи (на вибір здобувача) спортивної споруди визначити степінь ефективності її експлуатації.

ЗАВДАННЯ 35. Розрахуйте вартість одного заняття (місячного абонементу) з легкоатлетичних видів спорту.

ЗАВДАННЯ 36. Розробіть проєкт оголошення, буклету і реклами у газеті (журналі):

- а) спортивно-масового заходу;
- б) фізкультурно-оздоровчого фестивалю;
- в) спортивного свята;
- г) змагань.

ЗАВДАННЯ 37. Заповніть таблицю «Концепції маркетингу у фізичній культурі і спорті»:

Концепція	Суть концепції
Концепція класичного маркетингу	
Концепція вдосконалення виробництва	
Концепція соціально-етичного маркетингу	
Концепція вдосконалення товару	
Концепція інтенсифікації комерційних зусиль	
Маркетинг взаємодії	

ЗАВДАННЯ 38. Заповніть таблицю «Організаційні та економічні шляхи залучення клієнтів до занять легкоатлетичними видами спорту»:

Економічні шляхи	Організаційні шляхи

ЗАВДАННЯ 39. Заповніть таблицю «Види маркетингу у фізичній культурі і спорті»:

Вид маркетингу	Суть
Демаркетинг	
Конверсійний	
Маркетинг протидії	
Розвиваючий	
Ремаркетинг	
Синхромаркетинг	
Стимулюючий	
Підтримуючий	

ЗАВДАННЯ 40. Оберіть спортивний клуб або центр, який є прямим конкурентом вашого умовного або реального спортивного клубу. Проведіть SWOT-аналіз обраної фірми за такими напрямками:

1. S (Strengths) – сильні сторони:
 - у чому конкурент є сильним?
 - які ресурси або послуги виділяють його серед інших?
 - які конкурентні переваги він має?
2. W (Weaknesses) – слабкі сторони:
 - у яких аспектах фірма відстає від інших?
 - які внутрішні проблеми можуть негативно впливати на їх успіх?
3. O (Opportunities) – можливості:
 - які зовнішні чинники можуть допомогти фірмі зростати?
 - які тенденції розвитку вона може використати?
4. T (Threats) – загрози:
 - які зовнішні ризики можуть перешкоджати діяльності фірми?
 - яка конкуренція або зміни на ринку можуть стати небезпечними?

Додаток В

Анкета для роботодавців

Шановний роботодавцю!

Просимо Вас оцінити якість підготовки випускників кафедри теорії і практики фізичної культури і спорту РДГУ до здійснення логістичної та управлінської діяльності.

Оцінювання проводиться за 10-бальною шкалою

(1 – найнижчий бал, 10 – найвищий).

Вся інформація буде використовуватись у загальному вигляді для статистичного аналізу.

1. **Назва Вашої установи (організації)**

2. **Який відсоток працівників, які здійснюють фізкультурно-спортивну діяльність у Вашій організації, є випускниками РДГУ?**
 85-100%;
 60-84%;
 35-59%;
 10-34%;
 0%.
3. **Наскільки Ви задоволені якістю підготовки випускників РДГУ до здійснення логістичної та управлінської діяльності?**
 повністю задоволений;
 частково задоволений;
 не задоволений;
 важко відповісти.
4. **Вкажіть ситуації професійної діяльності, які потребують прояву логістичної компетентності (можна вибрати декілька варіантів відповіді):**
 підготовка і проведення тренування;
 підготовка і проведення фізкультурно-оздоровчого або спортивно-масового заходу;
 організація переїздів та розміщення спортсменів у готелях чи тренувальних базах;
 планування та забезпечення фізкультурно-спортивної організації відповідним інвентарем, обладнанням, спорядженням;
 володіння технологіями закупівельної, сервісної та транспортної логістики спортивного інвентарю (спорядження);
 робота з фінансово-господарською документацією;
 важко відповісти;
 інші ситуації _____
5. **Як Ви вважаєте, де і в якій формі доцільно здійснювати процес формування логістичної компетентності?**
 під час навчання у закладі вищої освіти;
 під час здійснення самостійної професійної діяльності у вигляді самоосвіти;
 під час здійснення самостійної професійної діяльності у вигляді курсів підвищення кваліфікації;
 важко відповісти;
 свій варіант _____
6. **Оцініть за 10-бальною шкалою рівень сформованості окремих навичок з логістичної та управлінської діяльності у випускників РДГУ:**

інвентарем та спорядженням										
Визначення потреб та оформлення заявок на придбання спортивного і технологічного обладнання, інвентарю, спорядження, матеріальних ресурсів										
Розробка пропозицій з розвитку матеріальної бази спортивної організації										
Володіння технологіями закупівельної, сервісної та транспортної логістики спортивного інвентарю (спорядження)										
Здійснення маркетингової діяльності з просування спортивних послуг і товарів										

7. На Вашу думку на скільки Освітньо-професійна програма «Фізична культура і спорт» відповідає вимогам спортивної організації у плані підготовки до здійснення логістичної та управлінської діяльності?

Варіанти відповіді	Бали
Освітньо-професійна програма відповідає вимогам роботодавців з підготовки до здійснення логістичної та управлінської діяльності	3
Освітньо-професійна програма частково відповідає вимогам роботодавців з підготовки до здійснення логістичної та управлінської діяльності. Необхідне додаткове узгодження з роботодавцями	2
Програма не відповідає вимогам роботодавців з підготовки до здійснення логістичної та управлінської діяльності (в основному розвиває теоретичні знання)	1
Важко відповісти	0

8. У якій формі Ваша організація готова співпрацювати з кафедрою теорії і практики фізичної культури і спорту РДГУ з формування логістичної компетентності? (можна вибрати декілька варіантів відповіді)

організація стажування, курсів підвищення кваліфікації;
надання місця для проходження практик для здобувачів вищої освіти зі спеціальності 017 Фізична культура і спорт РДГУ;
участь у роботі комісії з державної та підсумкової атестації;
участь у розробці освітньо-професійних програм;
участь у науково-практичних конференціях, круглих столах, що проводяться у закладі вищої освіти;
ваш варіант _____

9. Ваші пропозиції/зауваження до процесу формування логістичної компетентності майбутніх тренерів-викладачів _____

10. Ваш вік, освіта, посада:

до 29 р. не маю професійної освіти; керівник організації;
30-39 р. середня професійна освіта; керівник стр. підрозділу
40-49 р. вища професійна освіта; спеціаліст галузі ФКіС
більше 50 р.
Ваш варіант _____

Вкажіть своє прізвище, ініціали та контактний телефон

Дякую за участь!

Додаток Г

Методика

«Визначення рівня мотивації до формування логістичної компетентності»

Мета: визначити рівень мотивації майбутніх тренерів-викладачів з легкої атлетики до формування логістичної компетентності

Інструкція: Ознайомтеся з наведеними нижче твердженнями, оцініть їх за п'ятибальною шкалою і відмітьте його у відповідному рядку

Кожна відповідь оцінюється від «1» до «2» балів

Група _____

«1» – «ні»

«2» – більше «ні» ніж «так»

«3» – не впевнений, не знаю

«4» – більше «так» ніж «ні»

«5» – «так»

М-1	1	5	9	13	17	21	25	29	33	37	41	Σ
М-2	2	6	10	14	18	22	26	30	34	38	42	Σ
М-3	3	7	11	15	19	23	27	31	35	39	43	Σ
М-4	4	8	12	16	20	24	28	32	36	40	44	Σ

1. Ви вступили до закладу вищої освіти на спеціальність «Фізична культура і спорт», тому що боїтеся у майбутньому залишитися без професії?
2. Ви вступили до закладу вищої освіти на спеціальність «Фізична культура і спорт», тому що знаєте, що тут цікаво навчатися?
3. Ви вступили до закладу вищої освіти на спеціальність «Фізична культура і спорт», тому що з дитинства займаєтесь спортом?
4. Ви вступили до закладу вищої освіти на спеціальність «Фізична культура і спорт», тому що хочете самореалізуватися в обраній професії?
5. Ви намагаєтесь добре навчатися, тому що від Вас це вимагають (батьки, вчителі, тощо)?
6. Ви намагаєтесь добре навчатися, тому що не хочете відставати від одногрупників?
7. Ви намагаєтесь добре навчатися, тому що більшість предметів необхідні Вам для майбутньої професії?
8. Ви намагаєтесь добре навчатися, тому що вважаєте, що всі здобуті знання є корисними?
9. Ваша активність у навчанні максимальна тільки під час заліково-екзаменаційної сесії?
10. Ваша активність під час освітнього процесу максимальна тоді, коли Ви розумієте навчальний матеріал?
11. Ваша активність під час освітнього процесу максимальна тільки на «потрібних» навчальних предметах?
12. Ваша активність під час освітнього процесу максимальна на всіх заняттях, тому що Вам подобається навчатися?
13. У закладі вищої освіти Вам найбільше подобається відвідувати лекції?
14. У закладі вищої освіти Вам найбільше подобаються семінарські заняття, на яких можна слухати відповіді одногрупників?

15. У закладі вищої освіти Вам найбільше подобаються семінарські заняття, на яких робота організована у малих групах?
16. У закладі вищої освіти Вам найбільше подобається науково-дослідна робота і виступи на конференціях?
17. Під час роботи у малих групах Вам більше подобається бути виконавцем?
18. Під час роботи у малих групах Вам більше подобається висувати ідеї?
19. Під час роботи у малих групах Вам більше подобається бути доповідачем?
20. Під час роботи у малих групах Вам більше подобається бути керівником і нести відповідальність за результат її роботи?
21. Логістична та управлінська діяльності – є найскладнішими з перелічених видів діяльності, до яких повинен бути готовий майбутній тренер-викладач?
22. Логістична та управлінська діяльності Вам не подобаються?
23. Підготовка до логістичної та управлінської діяльності необхідна для освоєння професії?
24. Підготовка до логістичної та управлінської діяльності робить освітній процес цілеспрямованим і допомагає визначити, які базові навчальні дисципліни необхідні?
25. Як Ви вважаєте, у Вашій майбутній професії логістична компетентність не знадобиться?
26. Як Ви вважаєте, Ваші професійні можливості можуть покращитися після оволодіння логістичною компетентністю?
27. Як Ви вважаєте, чи можна вдосконалити свої уміння і навички з управління і логістики?
28. Як Ви вважаєте, чи важливі, для повного оволодіння професією, знання, уміння і навички логістичної та управлінської діяльності?
29. Виникає у Вас бажання на заняттях нічим не займатися?
30. Ви відкладаєте на інші дні справи, що потрібно і можна зробити сьогодні?
31. Ви завжди готуєтесь до тих занять, що будуть завтра?
32. Чи складаєте Ви план на день/тиждень/місяць?
33. Якщо Ви відчуваєте, якщо щось не вдається, не виникає у Вас бажання не навчатися далі?
34. Під час вирішення проблеми – головне отримати результат, неважливо, якими способами?
35. Зіштовхнувшись з проблемами під час реалізації Вашого задуму, Ви будете їх вирішувати?
36. Чи часто Вам вдається залучитися підтримкою колег-одногрупників до ухваленого Вами рішення?
37. Не кожен має здатність керувати колективом?
38. Буває так, що у закладі вищої освіти навчатися цікаво, але не хочеться виконувати домашні завдання?
39. Чи користуєтесь Ви додатковими книгами, довідниками?
40. Чи прагнете Ви, щоб Ваші друзі (колеги-одногрупники) виконували Ваші настанови та плани?
41. Під час виконання домашнього завдання Ви чекаєте допомоги зі сторони?
42. Вам потрібно підготувати доповідь або вирішити складне завдання, а друзі пропонують піти відпочивати, залишитеся Ви вирішувати це завдання?
43. Чи вдається Вам вчасно виконувати всі доручені Вам завдання?
44. Чи часто Ви берете на себе ініціативу під час вирішення важливих завдань?

Додаток Д

Рівненський державний гуманітарний університет
(повне найменування закладу вищої освіти)

Кафедра теорії і практики фізичної культури і спорту

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ВК35 Основи менеджменту та маркетингу у спорті
(шифр і назва навчальної дисципліни)

Спеціальність 017 Фізична культура і спорт
(шифр і назва спеціальності)

Освітня програма «Фізична культура і спорт», першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 017 Фізична культура і спорт, галузі знань 01 Освіта/Педагогіка
(назва освітньої програми)

Інститут, факультет Педагогічний
(назва інституту, факультету)

2023-2024 навчальний рік

Робоча програма навчальної дисципліни Основи менеджменту та маркетингу у спорті для здобувачів вищої освіти за освітньою програмою «Фізична культура і спорт», першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 017 Фізична культура і спорт, галузі знань 01 Освіта/Педагогіка

Мова навчання: українська

Розробники: ст. викл. Гоголь Т.В.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри теорії і практики фізичної культури і спорту

Протокол від « 29 » серпня 2024 року № 7

Завідувач кафедри

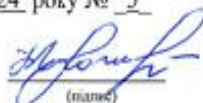
(підпис)

Вадим КІНДРАТ

Робочу програму схвалено навчально-методичною комісією педагогічного факультету

Протокол від « 31 » серпня 2024 року № 5

Голова навчально-методичної комісії

(підпис)

Наталія ГОРОПАХА

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань <u>01 Освіта/Педагогіка</u> (шифр і назва)	<u>Вибіркова</u>	
Модулів — 2	Спеціальність: <u>017 Фізична культура і спорт</u>	Рік підготовки	
Змістових модулів — 2		4-й	4-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання <u>презентація</u> (назва)		Семестр	
Загальна кількість годин — 90 год		8-й	7,8-й
		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних — 4 самостійної роботи — 6	Освітній рівень: <u>бакалавр</u>	18 год.	6 год.
		Практичні, семінарські	
		18 год.	4 год.
		Лабораторні	
		год.	год.
		Самостійна робота	
		48 год.	74 год.
		Індивідуальні завдання: 6 год.	
Вид контролю: залік			
Економіка спорту і фізичної культури			

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Основи менеджменту та маркетингу в спорті» належить до вибіркового освітнього компоненту циклу професійної підготовки бакалавра фізичної культури і спорту, тренера-викладача з виду спорту.

Навчальний курс дисципліни «Основи менеджменту і маркетингу в спорті» тісно пов'язаний з «Економікою спорту і фізичної культури» та іншими спортивними дисциплінами, що створює відповідне підґрунтя для вивчення інших навчальних дисциплін на першому рівні вищої освіти.

Метою вивчення навчальної дисципліни здобувачів вищої освіти спеціальності 017 Фізична культура і спорт є забезпечення цілісного уявлення здобувача про галузеву систему менеджменту і маркетингу; опанування принципами, методами і технологіями управління фізкультурно-спортивними організаціями в сучасних ринкових умовах України.

Завдання дисципліни: усвідомлення майбутніми фахівцями ролі фізичної культури і спорту у житті суспільства, ознайомлення зі структурою фізкультурного та спортивного руху в Україні, особливостями діяльності різних його ланок; знання системи управління сферою фізичного виховання і спорту, структурної побудови та змісту діяльності державних і громадських організацій, видів регламентування їх діяльності, засади соціальної та юридичної відповідальності; знання системи кадрового забезпечення сфери фізичного виховання і спорту, порядку підготовки, перепідготовки, підвищення кваліфікації фахівців; оволодіння інформацією про організації різних типів, що функціонують у сфері фізичного виховання і спорту, регламентування їх діяльності, основ спонсорської діяльності; оволодіння знаннями та базовими вміннями сучасної технології управління персоналом організацій сфери, засвоєти інформацію про формальні і неформальні групи, форми влади, стилі керівництва, управління конфліктними ситуаціями; сформувати навички з планування та організації проведення спортивних заходів.

3. Очікувані результати навчання

Очікувані результати вивчення дисципліни відображені у системі програмних компетентностей, які включають загальні (ЗК) та фахові (ФК).

Загальні компетентності (ЗК): ЗК 1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях; ЗК 2. Здатність планувати та управляти часом; ЗК 3. Здатність спілкуватися українською мовою (усно та письмово); ЗК 4. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій; ЗК 9. Навички здійснення безпечної діяльності; ЗК 10. Прагнення до збереження навколишнього середовища, реалізації концепції сталого розвитку людства; ЗК 11. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

Фахові компетентності (ФК): ФК 1. Здатність використовувати під час навчання та виконання професійних завдань знань про будову тіла людини та механізм життєдіяльності її організму, фізіологічні та біохімічні механізми основи адаптації до фізичних навантажень різної спрямованості; ФК 5. Здатність використовувати під час навчання та виконання професійних завдань базових знань з історичних закономірностей та особливостей розвитку фізичної культури і спорту; ФК 6. Здатність використовувати різні методи та прийоми навчання, виховання та соціалізації особистості.

Програмні результати навчання: ПРН 1. Знає нормативні акти у сфері фізичної культури і спорту; підходи до забезпечення якісного виконання завдань професійної діяльності на основі інструкцій, методичних рекомендацій, встановлених норм, нормативів, технічних умов тощо; вносить рекомендації щодо введення нових чи зміни існуючих вимог до якості послуг у сфері фізичної культури і спорту.

4. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Менеджмент у спорті

Тема 1. Поняття, сутність та функції менеджменту

Менеджмент як специфічна сфера людської діяльності. Система відносин в організації як предмет вивчення менеджменту. Менеджмент як система наукових знань та економічного мистецтва управління. Менеджери на підприємстві. Рівні управління. Групи менеджерів. Методи дослідження.

Поняття функцій менеджменту. Функції менеджменту як види управлінської діяльності. Особливості формування функцій менеджменту. Класифікація і характеристика функцій менеджменту. Сутність та класифікація методів менеджменту. Економічні методи менеджменту. Організаційно-розпорядчі методи менеджменту. Соціальні методи менеджменту.

Тема 2. Процес та методи управління спортивною організацією

Поняття процесу управління. Управлінський цикл. Управлінські процедури. Зміст і особливості процесу управління. Управлінське рішення як результат управлінської діяльності. Класифікація управлінських рішень. Умови прийняття управлінських рішень. Моделі прийняття управлінських рішень. Підходи до прийняття управлінських рішень.

Визначення і класифікація методів управління. Соціально-психологічні методи управління. Організаційні методи управління. Правові методи управління. Економічні методи управління. Методологія вибору методів управління. Поняття «організація». Менеджер спортивної організації. Професійні вимоги до керівника фізкультурно-спортивної організації,

тренера і спортсмена. Взаємовідносини людини і організації. Класифікація організаційних систем ФКіС.

Тема 3. Функції та технології спортивного менеджменту

Планування як функція менеджменту. Стратегія розвитку ФКіС. Програмно-цільове планування у сфері ФКіС. Стратегія планування спортивної організації. Бізнес-планування в спортивному менеджменті. Методика складання плану (календаря) спортивної роботи. Індивідуальне перспективне планування підготовки спортсменів. Принципи відбору кандидатів у склад збірних для участі у міжнародних змаганнях і Олімпійських іграх.

Організація як функція управління. Варіанти організаційних структур. Взаємовідносини управлінських повноважень. Організація роботи з персоналом в спортивних організаціях.

Мотивація як функція управління. Зміст теорії мотивації. Процесуальні теорії мотивації. Сучасні практики підвищення мотивації персоналу. Мотивація професійних спортсменів. Мотивація спортсменів-учасників Олімпійських ігор, чемпіонатів світу та Європи. Мотивація спортсменів-учасників комерційних міжнародних змагань.

Контроль як функція управління. Загальна характеристика процесу контролю. Види контролю. Вимоги до контролю. Критерії якості спортивних товарів та послуг. Системи контролю в ФКіС на державному рівні. Основні форми звітності спортивних організацій.

Технології прийняття раціонального рішення. Особливості прийняття та реалізації управлінського рішення. Моделювання як підхід науки управління до прийняття рішень. Модельні характеристики спортсменів як орієнтири роботи тренера. Комунікації в спортивних організаціях. Антикризове управління спортивною комерційною організацією в умовах загальнонаціональної кризи. Кадровий менеджмент.

Тема 4. Менеджмент і логістика у спортивній діяльності

Цілі, завдання та основні категорії логістики. Історична термінологія, поняття та визначення логістики. Концептуальні підходи до логістики. Принципи логістики. Сутність логістичного підходу. Правила та показники логістики.

Принципи та методи формування логістичних систем в сфері послуг фізичної культури та послуг. Поняття логістичної системи. Логістична система сфери послуг фізичної культури і спорту. Класифікація логістичних систем сфери фізичної культури та спорту. Етапи формування логістичних систем.

Фінансовий та логістичний менеджмент у спорті. Взаємодія логістики з фінансовим та інвестиційним менеджментом. Логістична місія та корпоративна стратегія. Логістичний менеджмент у загальній структурі менеджменту фірми. Ключові фактори логістичного менеджменту.

Логістика в організації спортивних заходів: проблеми та перспективи розвитку. Планування попиту, розподілу та транспортування. Співпраця з постачальниками та споживачами. План підготовчої роботи по організації спортивних заходів. Приклади перевезення спортивного інвентарю.

Міжнародна логістика спортивних заходів. Значення логістики в сфері проведення міжнародних спортивних заходів. Основні проблеми міжнародної спортивної логістики. Логістичні компанії, які працюють на міжнародному рівні. Олімпійський Департамент логістики.

Тема 5. Менеджмент спортивного заходу. Управлінські аспекти міжнародного спортивного і олімпійського руху.

Класифікація спортивних заходів. Єдиний календарний план міжрегіональних, всеукраїнських і міжнародних фізкультурно-спортивних заходів як основа менеджменту спортивних змагань. Організація спортивного заходу. Характеристики і послідовність основних управлінських дій. Менеджмент безпеки проведення спортивних змагань. Правові основи безпеки спортивних заходів у країнах Європи та Україні. Методика складання положення про змагання з виду спорту.

Організація міжнародного спортивного і олімпійського руху. Боротьба з прийманням допінгу як частина міжнародного спортивного руху. Параолімпійські ігри. Класифікація міжнародних спортивних об'єднань. Особливості менеджменту в міжнародних спортивних федераціях по видам спорту. Міжнародні спортивні федерації. Основні етапи процедури

підготовки, організації і проведення Олімпійських ігор і Параолімпійських ігор. Участь представників України у менеджменті міжнародного спортивного руху. Комерціалізація як базис реформувань основ олімпійського спорту. Перспективи розвитку менеджменту світового спорту як інструмент вирішення проблем розвитку. Особливості стратегічного розвитку олімпійського спорту під керівництвом МОК різних років.

Змістовий модуль 2. Маркетинг у спорті

Тема 6. Теоретичні основи маркетингу

Суть та визначення маркетингу. Комплекс елементів маркетингу. Принципи та функції маркетингової діяльності підприємства. Види маркетингу. Концепція маркетингового розвитку підприємства. Суб'єкти маркетингу підприємства. Зовнішні та внутрішні фактори маркетингу. Стратегічний план маркетингу підприємства. Процес внутрішнього стратегічного планування на підприємстві. План маркетингової діяльності підприємства. Результати маркетингової діяльності підприємства. Організаційна структура служби маркетингу на підприємстві.

Тема 7. Ринкова, товарна та цінова політика спортивної організації. Товарні знаки у спортивному бізнесі

Ринки збуту та методи їх вивчення. Ринкові ситуації в маркетингу. Основні концепції визначення попиту та етапи прийняття рішень щодо купівлі. Ринковий попит та його суть. Методи оцінки поточного та перспективного попиту. Сегментація ринку споживачів. Основні фактори, що впливають на поведінку споживачів.

Вивчення продукту. Товар та види товарів. Етапи життєвого циклу товару. Конкурентоспроможність товарів на ринку. Оцінка ринку при впровадженні нового товару. Процес планування нової продукції. Інноваційна політика. Позиціонування товару та асортиментна політика підприємства.

Політика ціноутворення. Класифікація цін, види цін. Фактори, які визначають цінову політику підприємства. Ціна і попит. Методи ціноутворення. Встановлення цін на новий товар. Формування ціни на продукцію підприємства. Етапи ціноутворення. Види цінових стратегій. Державна політика регулювання цін.

Загальні відомості про фірмовий стиль і товарні знаки. Товарні марки, класифікація товарних марок. Функції товарних знаків. Стратегія вибору і розробка марки товарів. Основні вимоги до товарного знаку, правила застосування товарного знаку. Упаковка та її функції. Процес вибору упаковки. Штрихове кодування. Сервісне обслуговування. Правовий захист товарних знаків. Талісмани в спортивному бізнесі. Гудвіл у спорті.

Тема 8. Реклама і робота з громадськістю у спорті

Реклама як засіб спілкування. Мета, завдання та організація рекламної діяльності. Планування і види реклами. Носії реклами. Канали поширення реклами. Підтримка продажу. Результативність рекламних заходів. Популярність реклами. Планування рекламної компанії підприємства. Реклама спортивних змагань. Робота з громадськістю (Public Relations). Технології Public Relations в пропаганді ФКіС. Основні напрями роботи Public Relations в олімпійському спорті. Основні напрями роботи Public Relations в професійному спорті. Маркетингові комунікації професійних футбольних клубів. Маркетингова діяльність Міжнародного олімпійського комітету.

Інтернет як сучасний засіб комунікації в сфері спортивного маркетингу. Організація магазину спортивної продукції в мережі Інтернет. Організаційно-правові форми дистанційної торгівлі.

Тема 9. Інноваційні напрями спортивного менеджменту та маркетингу

Інноваційні технології організації спортивних змагань. Спортивна аналітика. Специфіка професії спортивного аналітика. Компетенції спортивного аналітика. Менеджмент молодіжного спорту. Спортивні агенти. Основні напрями діяльності в умовах отримання ліцензії спортивного агента. Спортивні агенти у світовому футболі. Інновації закордонного футбольного маркетингу. Бренд спортивної організації. Формування і просування спортивного бренду. Алгоритм створення спортивного бренду. Специфіка спортивного брендингу.

5. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	Усьо го	у тому числі					Усьо Го	у тому числі				
		л	п	лаб	Інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1												
Змістовий модуль 1. Менеджмент у спорті												
Тема 1. Поняття, сутність та функції менеджменту	10	2	2	-		6	10	1	-			9
Тема 2. Процес та методи управління спортивною організацією	10	2	2	-		6	10	1	-			9
Тема 3. Функції та технології спортивного менеджменту	9	2	2	-		5	9	2	-			7
Тема 4. Менеджмент і логістика у спортивній діяльності	9	2	2	-		5	9	-	1			8
Тема 5. Управлінські аспекти міжнародного спортивного і олімпійського руху	9	2	2	-		5	9	-	1			8
Разом за змістовим модулем 1	47	10	10	-		27	47	4	2			41
Змістовий модуль 2. Маркетинг у спорті												
Тема 6. Теоретичні основи маркетингу	10	2	2	-		6	10	1	-			9
Тема 7. Ринкова, товарна та цінова політика спортивної організації. Товарні знаки у спортивному бізнесі.	9	2	2	-		5	9	-	1			8
Тема 8. Реклама і робота з громадськістю в спорті	9	2	2	-		5	9	-	1			8
Тема 9. Інноваційні напрямки спортивного менеджменту та маркетингу	9	2	2	-		5	9	1	-			8
Разом за змістовим модулем II	37	8	8	-		21	37	2	2			33
Модуль 2												
ІНДЗ	6	-	-	-		6	6	-	-			6
Усього годин:	90	18	18	-		54	90	6	4			80

7. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Поняття, сутність та функції менеджменту	2
2	Процес та методи управління спортивною організацією	2
3	Функції та технології спортивного менеджменту	2
4	Менеджмент і логістика у спортивній діяльності	2
5	Управлінські аспекти міжнародного спортивного і олімпійського руху	2
6	Теоретичні основи маркетингу	2
7	Ринкова, товарна та цінова політика спортивної організації. Товарні знаки у спортивному бізнесі	2
8	Реклама і робота з громадськістю в спорті	2
9	Інноваційні напрямки спортивного менеджменту та маркетингу	2
Разом:		18

9. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Поняття, сутність та функції менеджменту	6
2	Процес та методи управління спортивною організацією	6
3	Функції та технології спортивного менеджменту	5
4	Менеджмент і логістика у спортивній діяльності	5
5	Управлінські аспекти міжнародного спортивного і олімпійського руху	5
6	Теоретичні основи маркетингу	6
7	Ринкова, товарна та цінова політика спортивної організації. Товарні знаки у спортивному бізнесі	5
8	Реклама і робота з громадськістю в спорті	5
9	Інноваційні напрямки спортивного менеджменту та маркетингу	5
Разом:		48

10. Індивідуальні завдання

Індивідуальним завданням для здобувачів вищої освіти є підготовка **презентації**.

Підготовка якої вимагає від здобувача теоретичного осмислення першоджерел, уміння застосовувати засвоєні знання в аналізі управлінських та маркетингових проблем, одержання навичок роботи з літературою, грамотного викладу вивченої теми.

Робота з підготовки презентації складається з декількох етапів.

1. Вибір теми. Номер теми презентації відповідає номеру здобувача у списку групи у журналі.

2. Складання плану. У плані презентації визначаються структура й основний зміст. Він може бути простим і розгорнутим (з підпунктами). У план рекомендується включити не більше 5-7 питань.

3. Вимоги до презентації у форматі PowerPoint:

- 1) обсяг – 15 і більше слайдів;
- 2) тема презентації (на окремому слайді);

- 3) план (на окремому слайді);
- 4) основний зміст презентації (10-12 слайдів);
- 5) список використаної літератури (на окремому слайді);
- 6) прізвище, ім'я та по батькові виконавця презентації, спеціальність, група, рік (на окремому слайді);
- 7) текстовий супровід до презентації (окремий файл у текстовому редакторі).

Тематика презентацій

1. Розвиток управління, школи і підходи менеджменту.
2. Менеджер в спортивній організації.
3. Спортивна організація як об'єкт менеджменту.
4. Кадровий менеджмент.
5. Менеджмент молодіжного спорту.
6. Стратегічний менеджмент світового олімпійського спорту.
7. Менеджмент спортивних клубів.
8. Менеджмент професійного спорту.
9. Менеджмент безпеки проведення спортивних змагань.
10. Спортивна логістика: від тренувань до змагань.
11. Спортсмени як носії реклами відомих брендів.
12. Талісмани в спортивному бізнесі.
13. Відомі спортивні марки та фірми.
14. Інтернет як сучасний засіб комунікації в сфері спортивного маркетингу.
15. Спортивна аналітика.
16. Маркетингові комунікації професійних футбольних клубів.
17. Маркетингова діяльність Міжнародного олімпійського комітету.
18. Технології Public Relations у пропаганді фізичної культури та спорту.
19. Бренд спортивної організації.
20. Специфіка спортивного брендингу.

11. Методи навчання

- МН1 – словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда тощо);
- МН2 – практичний метод (практичні заняття);
- МН3 – наочний метод (метод ілюстрацій і метод демонстрацій);
- МН4 – робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, рецензування, складання реферату);
- МН5 – відеометод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні (платформи Zoom, Google meet), мультимедійні, веб-орієнтовані тощо);
- МН6 – самостійна робота (розв'язання завдань);
- МН7 – індивідуальна науково-дослідна робота здобувачів вищої освіти.

12. Методи оцінювання

- МО2 – усне або письмове опитування;
- МО4 – тестування;
- МО6 – реферати, есе;
- МО7 – презентації результатів виконаних завдань та досліджень;
- МО8 – презентації та виступи на наукових заходах;
- МО9 – захист практичних робіт;
- МО10 – залік.

13. Засоби діагностики результатів навчання

- стандартизовані тести;
- аналітичні звіти, реферати, есе;
- презентації та виступи на наукових заходах;
- розрахункові вправи.

Види та методи навчання і оцінювання

Код компетентності (згідно ОПП)	Назва компетентності	Код програмного результату навчання	Назва програмного результату навчання	Методи навчання	Методи оцінювання результатів навчання
ЗК 1	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях	ПРН 1	Знає нормативні акти у сфері фізичної культури і спорту; підходи до забезпечення якісного виконання завдань професійної діяльності на основі інструкцій, методичних рекомендацій, встановлених норм, нормативів, технічних умов тощо; вносить рекомендації щодо введення нових чи зміни існуючих вимог до якості послуг у сфері фізичної культури і спорту	МН2	МО2,МО7
ЗК 2	Здатність планувати та управляти часом			МН4, МН6	МО7,МО8
ЗК 3	Здатність спілкуватися українською мовою (усно та письмово)			МН1, МН2, МН3, МН4	МО2,МО4, МО6,МО7, МО8,МО9
ЗК 4	Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій			МН3, МН5	МО7,МО8, МО9
ЗК 9	Навички здійснення безпечної діяльності			МН2, МН3	МО9
ЗК 10	Прагнення до збереження навколишнього середовища, реалізації концепції сталого розвитку людства			МН1, МН3, МН5, МН7	МО2,МО6, МО7,МО8, МО9
ЗК 11	Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів)			МН1, МН4, МН7	МО2,МО6, МО7,МО8, МО9
ФК 1	Здатність використовувати під час навчання та виконання професійних завдань знань про будову тіла людини			МН1, МН2, МН3, МН4, МН5, МН6, МН7	МО2,МО6, МО9

	механізм життєдіяльності її організму, фізіологічні та біохімічні механізми основи адаптації до фізичних навантажень різної спрямованості				
ФК 5	Здатність використовувати під час навчання та виконання професійних завдань базових знань з історичних закономірностей та особливостей розвитку фізичної культури і спорту			МН1, МН2, МН4, МН7	МО2,МО6, МО7,МО8, МО9
ФК 6	Здатність використовувати різні методи та прийоми навчання, виховання та соціалізації особистості			МН1, МН2, МН3, МН4, МН6, МН7	МО2,МО4, МО6,МО7, МО8,МО9

14. Критерії оцінювання результатів навчання

Сума балів за 100-бальною шкалою	Оцінка в ЄКТС	Значення оцінки ЄКТС	Критерії оцінювання	Рівень компетентності	Оцінка за національною шкалою
					Залік
90-100	A	Відмінно	здобувач вищої освіти виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить і опрацьовує необхідну інформацію, вміє використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні здібності	Високий (творчий)	Зараховано

82-89	B	Добре	здобувач вищої освіти вільно володіє теоретичним матеріалом, застосовує його на практиці, вільно розв'язує вправи і задачі у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна	Достатній (конструктивно-варіативний)	Зараховано
74-81	C	Добре	здобувач вищої освіти вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача, загалом самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, з-поміж яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок	Достатній (конструктивно-варіативний)	Зараховано
64-73	D	Задовільно	здобувач вищої освіти відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень, за допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, з-поміж яких є значна кількість суттєвих	Середній (репродуктивний)	Зараховано
60-63	E	Задовільно	здобувач вищої освіти володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні		
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання семестрового контролю	здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу	Низький (рецептивно-продуктивний)	Незараховано
1-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів		

15. Розподіли балів, які отримують здобувачі вищої освіти

Поточне тестування та самосійна робота									Сума	
Змістовий модуль 1					Змістовий модуль 2					ІНДЗ
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	15	100
5	5	5	5	5	5	5	5	5		
Модульний контроль – 20					Модульний контроль – 20					

16. Методичне забезпечення

1. Заглинська Л. В., Гоголь Т. В. Методичні рекомендації з підготовки до семінарських занять з навчальної дисципліни „Економіка” для студентів за напрямком підготовки: 6.010201 Фізичне виховання*. Рівне : РДГУ, 2018. 46 с.

2. Заглинська Л. В., Гоголь Т. В. Економіка спорту : методичний посібник з підготовки до семінарських занять та самостійної роботи для студентів спеціальностей: 014 «Середня освіта (Фізична культура)» та 017 «Фізична культура і спорт» денної та заочної форми навчання. Рівне : РДГУ, 2019. 44 с.
3. Ярмошук О. О., Василюк В. М., Кіндрат В. К., Гоголь Т. В. Холістичний підхід у формуванні компетентностей сучасного фахівця сфери фізичної культури і спорту: Навчально-методичний посібник. Рівне : РДГУ, 2020. 123 с.

17. Питання для підготовки до підсумкового контролю

1. Поняття та сутність менеджменту.
2. Охарактеризуйте основні рівні управління.
3. Розкрийте суть та зміст функцій менеджменту.
4. Класифікація функцій менеджменту.
5. Сутність та класифікація методів менеджменту.
6. Розкрийте суть і особливості процесу управління.
7. Класифікація управлінських рішень.
8. Охарактеризуйте умови та моделі прийняття управлінських рішень.
9. Класифікація методів управління
10. Менеджер спортивної організації.
11. Професійні вимоги до керівника фізкультурно-спортивної організації, тренера і спортсмена.
12. Класифікація організаційних систем фізичної культури і спорту.
13. Планування як функція управління.
14. Індивідуальне перспективне планування підготовки спортсменів.
15. Охарактеризуйте принципи відбору кандидатів у склад збірних для участі у міжнародних змаганнях і Олімпійських іграх.
16. Організація як функція управління.
17. Мотивація як функція управління.
18. Сучасні практики підвищення мотивації персоналу.
19. Мотивація професійних спортсменів (спортсменів-учасників Олімпійських ігор, чемпіонатів світу та Європи та спортсменів-учасників комерційних міжнародних змагань).
20. Контроль як функція управління.
21. Основні форми звітності спортивних організацій.
22. Модельні характеристики спортсменів як орієнтир роботи тренера.
23. Управління спортивним бізнесом.
24. Завдання та функції фінансового менеджера у спортивній організації.
25. Управлінське дослідження спортивної організації.
26. Характеристика і послідовність організації спортивного заходу.
27. Менеджмент проведення спортивних змагань.
28. Особливості менеджменту у міжнародних спортивних федераціях по видах спорту.
29. Міжнародні спортивні федерації.
30. Охарактеризуйте перспективи розвитку менеджменту світового спорту.
31. Принципи та методи формування логістичних систем в сфері послуг фізичної культури та послуг.
32. Класифікація та основні параметри логістичних потоків сфери послуг фізичної культури та послуг.
33. Фінансовий та логістичний менеджмент у спорті.
34. Логістика в організації спортивних заходів: проблеми та перспективи розвитку.
35. Міжнародна логістика спортивних заходів.
36. Розкрийте зміст та елементи маркетингу.
37. Принципи та функції маркетингової діяльності підприємства.
38. Охарактеризуйте основні види маркетингу.
39. Зовнішні та внутрішні фактори маркетингу.
40. План маркетингової діяльності підприємства.
41. Організаційна структура служби маркетингу на підприємстві.
42. Ринки збуту та методи їх вивчення.

43. Сегментація ринку споживачів.
44. Товар. Види товарів. Етапи життєвого циклу товару.
45. Процес планування нової продукції.
46. Позиціонування товару та асортиментна політика підприємства.
47. Фактори, які визначають цінову політику підприємства.
48. Методи та етапи ціноутворення.
49. Державна політика регулювання цін.
50. Товарні марки та їх класифікація.
51. Стратегія вибору і розробка марки товарів.
52. Основні вимоги до товарного знаку, правила застосування товарного знаку.
53. Упаковка та її функції. Процес вибору упаковки.
54. Талісмани у спортивному бізнесі.
55. Мета, завдання та організація рекламної діяльності.
56. Планування, види та носії реклами.
57. Робота з громадськістю у спорті.
58. Маркетингова діяльність Міжнародного олімпійського комітету.
59. Інноваційні технології організації спортивної реклами.
60. Спортивний аналітик та його компетенції.
61. Формування і просування спортивного бренду.
62. Специфіка спортивного брендингу.
63. Спортивні агенти: напрями діяльності та отримання ліцензії.
64. Організація магазину спортивної продукції в мережі Інтернет.
65. Організаційно-правові форми дистанційної торгівлі.

18. Рекомендована література

Основна:

1. Балашова А. М., Мошек Г. Є. Менеджмент : навчальний посібник. К. 2022. 646 с.
2. Барабанова В. В., Богатирьова Г. А. Інноваційний маркетинг : навчальний посібник [Електронний ресурс]. Кривий Ріг : Вид. ДонНУЕТ. 2022. 145 с.
3. Борисенко О. С., Шевченко А. В., Фісун Ю. В., Крапко О. М. Маркетинговий менеджмент : навчальний посібник. К. : НАУ, 2022. 204 с.
4. Логістика: теорія і практика : навчальний посібник / В. М. Кислий, О. А. Біловодська, О. М. Олефіренко, О. М. Соляник. Київ : Центр уч. л-ри, 2010. 416 с.
5. Маркетинг : навч. посібник. Вид. 2-ге / О. Гладунов, І. Дейнега, О. Денег, Є. Крикавський, Т. Микитин, А. Почтовюк. Рівне : Волинські обереги, 2013. 336 с.
6. Криштанович С. Спортивний менеджмент : навч. посіб. Львів : ЛДУФК ім. Івана Боберського, 2020. 208 с.
7. Мічуда Ю. П. Сфера фізичної культури і спорту в умовах ринку : монографія. К. : Олімпійська література, 2007. 216 с.
8. Моргулець О. Б. Менеджмент у сфері послуг. К. : Цент уч. Літератури, 2012. 384 с.
9. Осовська Г. В., Осовський О. А. Менеджмент : Підручник. Видання 4-те, перероблене і доповнене. К. : Кондор, 2015. 563 с.
10. Павлов К. В., Лялюк А. М., Павлова О. М. Маркетинг: теорія і практика : підручник. Луцьк : СПД Гадяк Ж.В., др. «Волиньполіграф», 2022. 408 с.
11. Турченко М. О., Швець К. О. Маркетинг : підручник. К. : Знання, 2011. 318 с.
12. Череп О. Р. Маркетинг. К. : Кондор. 2020. 728 с.
13. Шкільняк М. М., Овсянюк-Бардадіна О. Ф., Крисько Ж. Л., Демків І. О. Менеджмент : підручник. Тернопіль : ЗУНУ, 2022. 258 с.

Допоміжна:

1. Гоголь Т. В. Використання інформаційно-комунікаційних технологій при формуванні економічної компетентності майбутніх фахівців з фізичної культури і спорту. *Фізична культура, спорт і реабілітація в закладах освіти. Збірник наукових праць*. Рівне : ГО СОМ-ЦЕНТР, 2023. Випуск 14. С. 119–126.
2. Гоголь Т. В., Кіндрат В. К. Педагогічні умови формування організаційно-управлінських компетенцій майбутніх тренерів-викладачів у процесі професійної підготовки. *Колективна монографія «Розвиток сучасної освіти і науки: результати, проблеми та*

- перспективи. *Чинники оцінювання якісних досліджень*. Том 7. Розділ: Педагогіка. Ужгородський національний університет, Ужгород, 2022. С. 88–100.
3. Гоголь Т. В. Логістика в організації спортивних заходів: проблеми та перспективи розвитку. *Розвиток сучасної освіти і науки: результати, проблеми, перспективи. Том XI: Генеза та цінність досліджень у сфері суспільних відносин: матеріали XI Міжнародної науково-практичної конференції, Конін-Ужгород-Херсон-Київ, Ужгородський національний університет, 12 листопада 2021р., Ужгород, 2021. С. 192–195.*
 4. Калита Л., Приймак М. Використання реклами і PR в діяльності спортивних федерацій України. *Теорія і методика фізичного виховання. Науково-теоретичний журнал.* Випуск 4. 2022. С. 72–77.
 5. Кравченко Т. П., Погребний В. В. Організація спортивного маркетингу в сучасних умовах. *Науковий часопис Українського державного університету імені Михайла Драгоманова. Серія 15, (5К(165)). С. 66–71.*
 6. Наконечний І. Ю., Циба Ю. Г. Основна проблематика менеджменту спортивних організацій в Україні. *Теорія навчання.* Випуск 22. Т4. С. 247–251.
 7. Спортивний менеджмент у США. *Sport blog USA.* URL: http://sportmanagm.blogspot.ru/2008/08/blog-post_8836.html
 8. Парсяк В. Н. Маркетинг: сучасна концепція та технології : підручник. Херсон: ОЛДІ-ПЛЮС, 2015. 326 с.
 9. Циганкова Т. М. Міжнародний маркетинг : навч. посібник. К. :КНЕУ, 2005. 120 с.

19. Інформаційні ресурси

<http://library.edu.ua> Наукова бібліотека РДГУ.

www.nbuv.gov.ua Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського.

http://uk.wikipedia.org/wiki/Головна_сторінка Вікіпедія: вільна електронна енциклопедія

<http://www.me.gov.ua/> Офіційний сайт Міністерства економіки України.

<http://www.minfin.gov.ua> Сайт Міністерства фінансів України поряд з іншою офіційною інформацією пропонує відвідувачам бюджет України, дослідження та огляди, публікації, закони, укази Президента, постанови Кабінету Міністрів, скорочений зміст журналу «Фінанси України».

<http://www.mstu.gov.ua/>. Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України.

<http://www.business-rada.kmu.org.ua/> Сайт Ради підприємців України при КМУ На сайті створені форуми для обговорення різноманітних тем. Сайт має каталог посилань до інших ресурсів Інтернет, які включають державні органи влади, громадські організації та компанії України, котрі активно залучені до процесів розвитку підприємництва у країні.

<http://www.sta.gov.ua/> Сайт Державної податкової адміністрації. Серед інших матеріалів на сайті публікується інформація про податкове законодавство, описано систему оподаткування в Україні, представлено бізнес-інформацію, в тому числі інформацію за індексами інфляції, розмір мінімальної заробітної плати та облікові ставки НБУ, інша офіційна інформація, наведені посилання до сайтів органів законодавчої, виконавчої та судової влади, податкових відомств країн-учасниць СНД та інших держав.

<http://www.ucee.com.ua/> Українська рада з економічної освіти (УРЕО). На сайті є інформація щодо діяльності УРЕО, матеріали до лекцій та семінарів з економічної теорії та методика їх проведення, глосарій базових економічних понять, завдання до всеукраїнських та міжнародних олімпіад з економіки, статистичні дані, координати регіональних центрів з економічної освіти тощо.

<http://www.ncee.net/> National Council on Economic Education (США). На сайті багато економічної інформації англійською мовою, яка є корисною для студентів та викладачів.

Додаток Е

**Зміст рівнів сформованості логістичної компетентності
майбутніх тренерів-викладачів з легкої атлетики**

Рівні сформованості логістичної компетентності майбутніх тренерів з легкої атлетики			
	низький рівень	середній рівень	високий рівень
ЛК 1 – здатність організовувати і проводити масові фізкультурні і спортивно-видовищні заходи			
Знання	Не знає: теоретичні основи спортивно-масової роботи; особливості організації і проведення масових фізкультурних і спортивно-видовищних заходів; вимоги до складання програм заходів, сценаріїв, положень про захід, планів спортивної підготовки.	Знає: теоретичні основи спортивно-масової роботи; особливості організації і проведення масових фізкультурних і спортивно-видовищних заходів. Часткові знання: вимог до складання програм заходів, сценаріїв, положень про захід, планів спортивної підготовки.	Знає: теоретичні основи спортивно-масової роботи; особливості організації і проведення масових фізкультурних і спортивно-видовищних заходів; вимоги до складання програм заходів, сценаріїв, положень про захід, планів спортивної підготовки.
Уміння	Не здатний: планувати навчальний процес, заняття і (або) цикли занять; планувати, організовувати і проводити заходи дозвілля; розробляти програму і сценарій спортивного заходу; керувати роботою з облаштування місць проведення змагань; взаємодіяти з членами колективу, спортсменами та їх батьками; оцінювати результати проведеної оздоровчої і спортивно-масової роботи.	Зазнає труднощів: під час планування навчального процесу, занять і (або) циклів занять; під час планування, організації і проведення заходів дозвілля; під час оцінювання результатів проведеної оздоровчої і спортивно-масової роботи. Здатний: розробляти програму і сценарій спортивного заходу; керувати роботою з облаштування місць проведення змагань; взаємодіяти з членами колективу, спортсменами та їх батьками; оцінювати результати проведеної оздоровчої і спортивно-масової роботи.	Здатний: планувати навчальний процес, заняття і (або) цикли занять; планувати, організовувати і проводити заходи дозвілля; розробляти програму і сценарій спортивного заходу; керувати роботою з облаштування місць проведення змагань; взаємодіяти з членами колективу, спортсменами та їх батьками; оцінювати результати проведеної оздоровчої і спортивно-масової роботи.
Навички	Не здатний: виявляти і аналізувати проблеми та резерви підвищення результативності фізкультурно-оздоровчої і спортивно-масової роботи у	Зазнає труднощів: під час виявлення і аналізу проблем та резервів підвищення результативності фізкультурно-оздоровчої і спортивно-масової роботи	Здатний: виявляти і аналізувати проблеми та резерви підвищення результативності фізкультурно-оздоровчої і спортивно-масової роботи у фізкультурно-

	фізкультурно-спортивній організації; розробляти стратегії проведення спортивно-масових заходів; розробляти робочу документацію (програму, сценарій, кошторис, звіт про проведення) і затверджувати її; організовувати і керувати фізкультурно-оздоровчими або спортивно-масовими заходами; оцінювати результати і відбирати найбільш обґрунтовані і перспективні пропозиції щодо підвищення результативності фізкультурно-оздоровчої та спортивно-масової роботи.	у фізкультурно-спортивній організації; під час розробки стратегії проведення спортивно-масових заходів; під час оцінювання результатів і виборі найбільш обґрунтованих і перспективних пропозицій щодо підвищення результативності фізкультурно-оздоровчої та спортивно-масової роботи. Здатний: розробляти робочу документацію (програму, сценарій, кошторис, звіт про проведення) і затверджувати її; організовувати і керувати фізкультурно-оздоровчими або спортивно-масовими заходами.	спортивній організації; розробляти стратегії проведення спортивно-масових заходів; розробляти робочу документацію (програму, сценарій, кошторис, звіт про проведення) і затверджувати її; організовувати і керувати фізкультурно-оздоровчими або спортивно-масовими заходами; оцінювати результати і відбирати найбільш обґрунтовані і перспективні пропозиції щодо підвищення результативності фізкультурно-оздоровчої та спортивно-масової роботи.
ЛК 2 – здатність вирішувати задачі інформаційного забезпечення логістичної системи спортивної організації			
Знання	Не знає: теоретичні засади, інструментарій та концепції логістики; закономірності та тенденції розвитку сучасної логістичної системи у сфері послуг фізичної культури і послуг; особливості фінансування логістичної діяльності; проблеми логістики в організації спортивних заходів; засади оптимального управління логістичними процесами.	Знає: теоретичні засади, інструментарій та концепції логістики; закономірності та тенденції розвитку сучасної логістичної системи у сфері послуг фізичної культури і послуг; особливості фінансування логістичної діяльності; Часткові знання: проблем логістики в організації спортивних заходів; засад оптимального управління логістичними процесами.	Знає: теоретичні засади, інструментарій та концепції логістики; закономірності та тенденції розвитку сучасної логістичної системи у сфері послуг фізичної культури і послуг; особливості фінансування логістичної діяльності; проблеми логістики в організації спортивних заходів; засади оптимального управління логістичними процесами.
Уміння	Не здатний: забезпечувати раціональне та ефективне використання	Знає труднощів: під час забезпечення раціонального та ефективного використання матеріально-технічної	Здатний: забезпечувати раціональне та ефективне використання матеріально-технічної бази спортивної

	матеріально-технічної бази спортивної організації; оптимально використовувати транспорт під час організації спортивних заходів; здійснювати управління замовленнями, закупівлею спортивного інвентарю та обладнання; створити оптимальні умови для функціонування логістичних систем.	бази спортивної організації; під час здійснення управління замовленнями, закупівлею спортивного інвентарю та обладнання. Здатний: використовувати транспорт під час організації спортивних заходів; створити оптимальні умови для функціонування логістичних систем.	організації; оптимально використовувати транспорт під час організації спортивних заходів; здійснювати управління замовленнями, закупівлею спортивного інвентарю та обладнання; створити оптимальні умови для функціонування логістичних систем.
Навички	Не здатний: готувати розпорядження та інші офіційні документи, пов'язані з методичним та інформаційним забезпеченням логістичної системи спортивної організації; визначати найбільш ефективні способи здійснення інформаційної роботи; розробляти заходи із забезпечення та модернізації спортивного інвентарю (обладнання) згідно вимог до тренувань з різних видів спорту.	Знає труднощі: під час підготовки розпоряджень та інших офіційних документів, пов'язаних з методичним та інформаційним забезпеченням логістичної системи спортивної організації; при визначенні найбільш ефективних способів здійснення інформаційної роботи. Здатний: розробляти заходи із забезпечення та модернізації спортивного інвентарю (обладнання) згідно вимог до тренувань з різних видів спорту.	Здатний: готувати розпорядження та інші офіційні документи, пов'язані з методичним та інформаційним забезпеченням логістичної системи спортивної організації; визначати найбільш ефективні способи здійснення інформаційної роботи; розробляти заходи із забезпечення, модернізації спортивного інвентарю (обладнання) згідно вимог до тренувань з різних видів спорту.
ЛК 3 – здатність організовувати переїзди та розміщення спортсменів у готелях чи тренувальних базах			
Знання	Не знає: правила техніки безпеки під час переїздів різними видами транспорту; вимоги до перевезення спортивного інвентарю, спорядів, обладнання; нормативно-правову документацію для транспортування спортивного інвентарю, спорядів, обладнання; правила та перелік документів, необхідних	Знає: правила техніки безпеки під час переїздів різними видами транспорту; вимоги до перевезення спортивного інвентарю, спорядів, обладнання; правила та перелік документів, необхідних для оформлення поїздок спортсменів на змагання чи тренувальні збори; перелік необхідної	Знає: правила техніки безпеки під час переїздів різними видами транспорту; вимоги до перевезення спортивного інвентарю, спорядів, обладнання; нормативно-правову документацію для транспортування спортивного інвентарю, спорядів, обладнання; правила та перелік документів, необхідних

	для оформлення поїздок спортсменів на змагання чи тренувальні збори; перелік необхідної документації для перетину кордону та проходження спортсменами митного контролю; знання іноземної мови; правила та перелік необхідних документів для поселення спортсменів у готелях чи тренувальних базах; розпорядок, правила протипожежної безпеки в готелях чи тренувальних базах; розклади проведення змагань (тренувань) та графіки руху транспорту до спортивних об'єктів, в яких відбуватимуться змагання (тренування).	документації для перетину кордону та проходження спортсменами митного контролю; правила та перелік необхідних документів для поселення спортсменів у готелях чи тренувальних базах; розпорядок, правила протипожежної безпеки у готелях чи тренувальних базах; розклади проведення змагань (тренувань) та графіки руху транспорту до спортивних об'єктів, в яких відбуватимуться змагання (тренування). Часткові знання: іноземної мови; нормативно-правову документацію під час транспортування спортивного інвентарю, снарядів, обладнання.	для оформлення поїздок спортсменів на змагання чи тренувальні збори; перелік необхідної документації для перетину кордону та проходження спортсменами митного контролю; знання іноземної мови; правила та перелік необхідних документів для поселення спортсменів у готелях чи тренувальних базах; розпорядок, правила протипожежної безпеки у готелях чи тренувальних базах; розклади проведення змагань (тренувань) та графіки руху транспорту до спортивних об'єктів, в яких відбуватимуться змагання (тренування).
Уміння	Не здатний: оформляти необхідну документацію для поїздок спортсменів на змагання чи тренувальні збори; заповнювати супровідну документацію для перетину кордону та проходження спортсменами митного контролю; розмовляти іноземною мовою; оформляти нормативно-правову документацію для транспортування спортивного інвентарю, снарядів, обладнання; вибирати готелі (тренувальні бази) для проживання спортсменів під час проведення змагань (тренувальних зборів).	Зазнає труднощів: у спілкуванні іноземною мовою; під час вибору готелів (тренувальних баз) для проживання спортсменів під час проведення змагань (тренувальних зборів). Здатний: оформляти необхідну документацію для поїздок спортсменів на змагання чи тренувальні збори; заповнювати супровідну документацію для перетину кордону та проходження спортсменами митного контролю; оформляти нормативно-правову документацію під час транспортування спортивного інвентарю, снарядів, обладнання.	Здатний: оформляти необхідну документацію для поїздок спортсменів на змагання чи тренувальні збори; заповнювати супровідну документацію для перетину кордону та проходження спортсменами митного контролю; розмовляти іноземною мовою; оформляти нормативно-правову документацію під час транспортування спортивного інвентарю, снарядів, обладнання; вибирати готелі (тренувальні бази) для проживання спортсменів під час проведення змагань (тренувальних зборів).

Навички	Не здатний: оформляти необхідну документацію для поїздок спортсменів на змагання чи тренувальні збори; заповнювати супровідну документацію для перетину кордону та проходження спортсменами митного контролю; оформляти нормативно-правову документацію під час транспортування спортивного інвентарю, снарядів, обладнання; резервувати готелі (тренувальні бази) для проживання спортсменів під час проведення змагань (тренувальних зборів).	Зазнає труднощів: під час оформлення необхідної документації для поїздок спортсменів на змагання чи тренувальні збори; під час резервування готелів (тренувальних баз) для проживання спортсменів під час проведення змагань (тренувальних зборів). Здатний: заповнювати супровідну документацію для перетину кордону та проходження спортсменами митного контролю; оформляти нормативно-правову документацію під час транспортування спортивного інвентарю, снарядів, обладнання.	Здатний: оформляти необхідну документацію для поїздок спортсменів на змагання чи тренувальні збори; заповнювати супровідну документацію для перетину кордону та проходження спортсменами митного контролю; оформляти нормативно-правову документацію під час транспортування спортивного інвентарю, снарядів, обладнання; резервувати готелі (тренувальні бази) для проживання спортсменів під час проведення змагань (тренувальних зборів).
ЛК 4 – здатність здійснювати професійну діяльність з врахуванням особливостей функціонування різних типів спортивних об'єктів			
Знання	Не знає: нормативні документи у галузі фізичної культури і спорту; методики опанування видом спорту; принципи методичного забезпечення відбіркового, тренувального та навчального процесів; порядок проведення набору і відбору у секції, групи спортивного і оздоровчого напрямів; правила експлуатації спортивного і технологічного обладнання, спортивного спорядження і об'єкта спорту.	Часткові знання: нормативних документів у галузі фізичної культури і спорту; методик опанування видом спорту; порядку проведення набору і відбору у секції, групи спортивного і оздоровчого напрямів. Знає: принципи методичного забезпечення відбіркового, тренувального та навчального процесів; правила експлуатації спортивного і технологічного обладнання, спортивного спорядження і об'єкта спорту.	Знає: нормативні документи у галузі фізичної культури і спорту; методики опанування видом спорту; принципи методичного забезпечення відбіркового, тренувального та навчального процесів; порядок проведення набору і відбору у секції, групи спортивного і оздоровчого напрямів; правила експлуатації спортивного і технологічного обладнання спортивного спорядження і об'єкта спорту.

Уміння	Не здатний: вносити корективи у робочу програму, особисту професійну діяльність на підставі аналізу процесу і результатів; визначати, вивчати, аналізувати внутрішні і зовнішні умови розвитку організації; організовувати різні види позатренувальної діяльності: ігрову, навчально-дослідну, культурного дозвілля, з врахуванням можливостей навчального процесу, місця проживання та історичної культури регіону; оформляти звітну документацію згідно зразка; планувати і проводити фізкультурно-оздоровчі і спортивно-масові заходи; розробляти порядок набору у групи для занять з видів спорту.	Зазнає труднощів: під час корекції робочої програми, професійної діяльності, на підставі аналізу процесу і результатів; під час визначення, вивчення, аналізу внутрішніх і зовнішніх умов розвитку організації; під час набору у групи для занять з видів спорту. Здатний: оформляти звітну документацію згідно зразка; організовувати різні види позатренувальної діяльності: ігрову, навчально-дослідну, культурного дозвілля, з врахуванням можливостей навчального процесу, місця проживання та історичної культури регіону; планувати і проводити фізкультурно-оздоровчі і спортивно-масові заходи.	Здатний: вносити корективи у робочу програму, особисту професійну діяльність на підставі аналізу процесу і результатів; визначати, вивчати, аналізувати внутрішні і зовнішні умови розвитку організації; організовувати різні види позатренувальної діяльності: ігрову, навчально-дослідну, культурного дозвілля з врахуванням можливостей навчального процесу, місця проживання та історичної культури регіону; оформляти звітну документацію згідно зразка; планувати і проводити фізкультурно-оздоровчі і спортивно-масові заходи; розробляти порядок набору у групи для занять з видів спорту.
Навички	Не здатний: ініціювати підготовку і підписання розпоряджень та інших офіційних документів, пов'язаних з методичним та інформаційним забезпеченням спортивної організації; визначати найбільш ефективні способи здійснення методичної та інформаційної роботи; розробляти заходи з модернізації обладнання навчального приміщення, спортивного залу, формувати його просторове середовище, згідно вимог до тренувань.	Зазнає труднощів: під час ініціювання підготовки і підписання розпоряджень та інших офіційних документів, пов'язаних з методичним та інформаційним забезпеченням спортивної організації; під час розробки заходів з модернізації обладнання навчального приміщення, спортивного залу, формуванні його просторового середовища, згідно вимог до тренувань. Здатний: визначати найбільш ефективні способи здійснення методичної та	Здатний: ініціювати підготовку і підписання розпоряджень та інших офіційних документів, пов'язаних з методичним та інформаційним забезпеченням спортивної організації; визначати найбільш ефективні способи здійснення методичної та інформаційної роботи; розробляти заходи з модернізації обладнання навчального приміщення, спортивного залу, формувати його просторове середовище, згідно вимог до тренувань.

		інформаційної роботи	
ЛК 5 – здатність планувати забезпечення фізкультурно-спортивної організації (установи) відповідним обладнанням, інвентарем та спорядженням			
Знання	Не знає: порядок проведення інвентаризації майна; способи перевірки наявності і якісних характеристик спортивного та технологічного обладнання, спортивних споруд або об'єкта спорту; способи перевірки наявності і якісних характеристик спортивних об'єктів, спорядів, інвентарю, обладнання з метою проведення змагань з виду спорту і з метою виявлення їх пошкоджень; вимоги до спорядження, спортивного інвентарю і обладнання; форми складання поточної і періодичної звітності.	Часткові знання: порядку проведення інвентаризації майна; способів перевірки наявності і якісних характеристик технологічного обладнання, спортивних споруд або об'єкта спорту; способів перевірки наявності і якісних характеристик спортивних об'єктів, спорядів, інвентарю, обладнання з метою проведення змагань з виду спорту і з метою виявлення їх пошкоджень Знає: вимоги до спорядження, спортивного інвентарю і обладнання; форми складання поточної і періодичної звітності.	Знає: порядок проведення інвентаризації майна; способи перевірки наявності і якісних характеристик спортивного та технологічного обладнання, спортивних споруд або об'єкта спорту; способи перевірки наявності і якісних характеристик спортивних об'єктів, спорядів, інвентарю, обладнання з метою проведення змагань з виду спорту і з метою виявлення їх пошкоджень; вимоги до спорядження, спортивного інвентарю і обладнання; форми складання поточної і періодичної звітності.
Уміння	Не здатний: розробляти заходи з модернізації матеріально-технічної бази, вибирати обладнання і інвентар та складати заявки на їх закупівлю; виявляти несправність спортивного інвентарю, обладнання, спортивних споруд; готувати конкурсну документацію (у межах своїх обов'язків), включаючи розробку вимог до необхідних товарів, робіт, послуг; використовувати зразки для вибору спортивних спорядів, інвентарю, обладнання за розмірами, масою та іншими нормами і фізичними характеристиками;	Зазнає труднощів: під час розробки заходів з модернізації матеріально-технічної бази, вибору обладнання та інвентарю, складання заявки на їх закупівлю; під час підготовки конкурсної документації (у межах своїх обов'язків), включаючи розробку вимог до необхідних товарів, робіт, послуг; під час проведення кількісної оцінки плану забезпечення ресурсами фізкультурно-оздоровчого або спортивно-масового заходу; з керівництва укомплектованістю спортивних змагань	Здатний: розробляти заходи з модернізації матеріально-технічної бази, вибирати обладнання і інвентар і складати заявки на їх закупівлю; виявляти несправність спортивного інвентарю, обладнання, спортивних споруд; готувати конкурсну документацію (у межах своїх обов'язків), включаючи розробку вимог до необхідних товарів, робіт, послуг; використовувати зразки для вибору спортивних спорядів, інвентарю, обладнання за розмірами, масою та іншими нормами і фізичними характеристиками;

	оцінювати стан і проводити інвентаризацію матеріальної бази фізкультурно-спортивної організації; проводити кількісну оцінку плану забезпечення ресурсами фізкультурно-оздоровчого або спортивно-масового заходу; керувати укомплектованістю спортивних змагань спортивним або технологічним обладнанням, інвентарем, спорядженням, вимірювальними приладами, матеріалами, здійснювати матеріально-технічне забезпечення робіт з облаштування місця проведення змагань.	спортивним або технологічним обладнанням, інвентарем, спорядженням, вимірювальними приладами, матеріалами, під час здійснення матеріально-технічного забезпечення робіт з облаштування місця проведення змагань. Здатний: виявляти пошкодження спортивного інвентарю, обладнання, спортивних споруд; використовувати зразки для вибору спортивних снарядів, інвентарю, обладнання за розмірами, масою та іншими нормами і фізичними характеристиками; оцінювати стан матеріальної бази і проводити інвентаризацію матеріальної бази фізкультурно-спортивної організації.	оцінювати стан і проводити інвентаризацію матеріальної бази фізкультурно-спортивної організації; проводити кількісну оцінку плану забезпечення ресурсами фізкультурно-оздоровчого або спортивно-масового заходу; керувати укомплектованістю спортивних змагань спортивним або технологічним обладнанням, інвентарем, спорядженням, вимірювальними приладами, матеріалами, здійснювати матеріально-технічне забезпечення робіт з облаштування місця проведення змагань.
Навички	Не здатний: вносити пропозиції з підвищення ефективності спортивного і технологічного обладнання, з розвитку матеріально-технічної бази фізкультурно-спортивної організації; забезпечувати облік спортивного обладнання та інвентарю згідно правил і стандартів; визначати потреби у спортивному і технічному обладнанні, інвентарі, спорядженні, матеріальних ресурсах для облаштування місця проведення змагань	Знає труднощів: під час внесення пропозицій з підвищення ефективності спортивного і технологічного обладнання, з розвитку матеріально-технічної бази фізкультурно-спортивної організації; із забезпечення обліку спортивного обладнання та інвентарю згідно правил і стандартів; із вживання заходів з відновлення пошкодженого спортивного і технологічного обладнання, інвентарю,	Здатний: вносити пропозиції з підвищення ефективності спортивного і технологічного обладнання, з розвитку матеріально-технічної бази фізкультурно-спортивної організації; забезпечувати облік спортивного обладнання та інвентарю згідно правил і стандартів; визначати потреби у спортивному і технічному обладнанні, інвентарі, спорядженні, матеріальних ресурсах для облаштування місця проведення змагань, включаючи системи

	включаючи системи сигналізації та зв'язку, згідно вимог і правил виду спорту, положення або регламенту з виду спорту; оформляти заявки на придбання, постачання і ремонт спортивного і технологічного обладнання, інвентарю, спорядження, матеріальних ресурсів; вживати заходи по відновленню пошкодженого спортивного і технологічного обладнання, інвентарю, спорядження, вимірювальних пристроїв і технічних систем під час проведення змагань; проводити інвентаризацію майна фізкультурно-спортивної організації; складати плани забезпечення ресурсами фізкультурно-оздоровчого або спортивно-масового заходу; за вимогою керівництва складати конкурсну документацію (у межах своїх повноважень) і розробляти вимоги до закупівлі товарів, робіт, послуг.	спорядження, вимірювальних пристроїв і технічних систем під час проведення змагань; із складання планів забезпечення ресурсами фізкультурно-оздоровчого або спортивно-масового заходу; за вимогою керівництва під час складання конкурсної документації (у межах своїх повноважень) і розробці вимог до закупівлі товарів, робіт, послуг. Здатний: визначати потреби у спортивному і технічному обладнанні, інвентарі, спорядженні, матеріальних ресурсах для облаштування місця проведення змагань, включаючи системи сигналізації та зв'язку, згідно вимог і правил виду спорту, положення або регламенту з виду спорту; оформляти заявки на придбання, постачання і ремонт спортивного і технологічного обладнання, інвентарю, спорядження, матеріальних ресурсів; проводити інвентаризацію майна фізкультурно-спортивної організації.	сигналізації та зв'язку, згідно вимог і правил виду спорту, положення або регламенту з виду спорту; оформляти заявки на придбання, постачання і ремонт спортивного і технологічного обладнання, інвентарю, спорядження, матеріальних ресурсів; вживати заходи по відновленню пошкодженого спортивного і технологічного обладнання, інвентарю, спорядження, вимірювальних пристроїв і технічних систем під час проведення змагань; проводити інвентаризацію майна фізкультурно-спортивної організації; складати плани забезпечення ресурсами фізкультурно-оздоровчого або спортивно-масового заходу; за вимогою керівництва складати конкурсну документацію (у межах своїх повноважень) і розробляти вимоги до закупівлі товарів, робіт, послуг.
ЛК 6 – володіння технологіями закупівельної, транспортної логістики спортивного інвентарю (спорядження)			
Знання	Не знає: основи транспортної та закупівельної логістики; нормативні документи із закупівлі та транспортування спортивного інвентарю	Часткові знання: основ транспортної та закупівельної логістики; нормативних документів із закупівлі та транспортування спортивного інвентарю	Знає: основи транспортної та закупівельної логістики; нормативні документи із закупівлі та транспортування спортивного інвентарю

	(спорядження); порядок проведення інвентаризації майна; способи перевірки наявності і якісних характеристик спортивних об'єктів, снарядів, інвентарю, обладнання з метою проведення змагань з виду спорту і з метою виявлення їх пошкоджень; вимоги до спорядження, спортивного інвентарю і обладнання.	(спорядження); вимог до спорядження, спортивного інвентарю і обладнання. Знає: порядок проведення інвентаризації майна; способи перевірки наявності і якісних характеристик спортивних об'єктів, снарядів, інвентарю, обладнання з метою проведення змагань з виду спорту і з метою виявлення їх пошкоджень.	(спорядження); порядок проведення інвентаризації майна; способи перевірки наявності і якісних характеристик спортивних об'єктів, снарядів, інвентарю, обладнання з метою проведення змагань з виду спорту і з метою виявлення їх пошкоджень; вимоги до спорядження, спортивного інвентарю і обладнання.
Уміння	Не здатний: оцінювати стан і проводити інвентаризацію матеріальної бази фізкультурно-спортивної організації; використовувати зразки для вибору спортивних снарядів, інвентарю, обладнання за розмірами, масою та іншими нормами і фізичними характеристиками; складати заявки на закупівлю спортивного обладнання, інвентарю (спорядження); готувати документацію (у межах своїх обов'язків) для транспортування спортивних снарядів, інвентарю, спорядження до місць проведення змагань; керувати укомплектованістю спортивних змагань спортивним або технологічним обладнанням, інвентарем, спорядженням, вимірювальними приладами, матеріалами;	Зазнає труднощів: під час оцінювання стану і проведення інвентаризації матеріальної бази фізкультурно-спортивної організації; під час використання зразків для вибору спортивних снарядів, інвентарю, обладнання за розмірами, масою та іншими нормами і фізичними характеристиками; під час керування укомплектованістю спортивних змагань спортивним або технологічним обладнанням, інвентарем, спорядженням, вимірювальними приладами, матеріалами, під час здійснення матеріально-технічного забезпечення робіт з облаштування місця проведення змагань. Здатний: складати заявки на закупівлю	Здатний: оцінювати стан і проводити інвентаризацію матеріальної бази фізкультурно-спортивної організації; використовувати зразки для вибору спортивних снарядів, інвентарю, обладнання за розмірами, масою та іншими нормами і фізичними характеристиками; складати заявки на закупівлю спортивного обладнання, інвентарю (спорядження); готувати документацію (у межах своїх обов'язків) для транспортування спортивних снарядів, інвентарю, спорядження до місць проведення змагань; керувати укомплектованістю спортивних змагань спортивним або технологічним обладнанням, інвентарем, спорядженням, вимірювальними приладами, матеріалами;

	здійснювати матеріально-технічне забезпечення робіт з облаштування місця проведення змагань.	спортивного обладнання, інвентарю (спорядження); готувати документацію (у межах своїх обов'язків) для транспортування спортивних снарядів, інвентарю, спорядження до місць проведення змагань.	здійснювати матеріально-технічне забезпечення робіт з облаштування місця проведення змагань.
Навички	Не здатний: складати конкурсну документацію і розробляти вимоги до закупівлі товарів, робіт, послуг; проводити інвентаризацію майна фізкультурно-спортивної організації; визначати потреби у спортивному обладнанні, інвентарі, спорядженні, матеріальних ресурсах згідно вимог і правил виду спорту; оформляти заявки закупівлі та транспортування спортивного інвентарю (спорядження); вживати заходи з відновлення пошкодженого спортивного обладнання, інвентарю, спорядження.	Знає труднощів: під час складання конкурсної документації і розробці вимог до закупівлі товарів, робіт, послуг; під час оформлення заявок на закупівлю та транспортування спортивного інвентарю (спорядження); під час вживання заходів з відновлення пошкодженого спортивного і обладнання, інвентарю, спорядження. Здатний: проводити інвентаризацію майна фізкультурно-спортивної організації; визначати потреби у спортивному обладнанні, інвентарі, спорядженні, матеріальних ресурсах згідно вимог і правил виду спорту.	Здатний: складати конкурсну документацію і розробляти вимоги до закупівлі товарів, робіт, послуг; проводити інвентаризацію майна фізкультурно-спортивної організації; визначати потреби у спортивному обладнанні, інвентарі, спорядженні, матеріальних ресурсах згідно вимог і правил виду спорту; оформляти заявки закупівлі та транспортування спортивного інвентарю (спорядження); вживати заходи з відновлення пошкодженого спортивного обладнання, інвентарю, спорядження.
ЛК 7 – здатність складати індивідуальні фінансові документи обліку і звітності у сфері фізичної культури і спорту, працювати з фінансово-господарською документацією			
Знання	Не знає: нормативні документи у галузі регулювання фінансів, бухгалтерського обліку і звітності; основи планування, бюджетування і фінансування діяльності фізкультурно-спортивної організації відповідної організаційно-правової форми і форми власності;	Часткові знання: нормативних документів у галузі регулювання фінансів, бухгалтерського обліку і звітності; основ планування, бюджетування і фінансування діяльності фізкультурно-спортивної організації	Знає: нормативні документи у галузі регулювання фінансів, бухгалтерського обліку і звітності; основи планування, бюджетування і фінансування діяльності фізкультурно-спортивної організації відповідної організаційно-правової

Знання	порядок проведення інвентаризації майна; порядок складання і затвердження звітів з адміністративно-господарської і фінансово-економічної діяльності; форми статистичного обліку результатів роботи організації у галузі фізичної культури і спорту на етапах спортивної підготовки.	відповідної організаційно-правової форми і форми власності; порядку складання і затвердження звітів з адміністративно-господарської і фінансово-економічної діяльності; форм статистичного обліку результатів роботи організації у галузі фізичної культури і спорту на етапах спортивної підготовки. Знає: порядок проведення інвентаризації майна.	форми і форми власності; порядок проведення інвентаризації майна; порядок складання і затвердження звітів з адміністративно-господарської і фінансово-економічної діяльності; форми статистичного обліку результатів роботи організації у галузі фізичної культури і спорту на етапах спортивної підготовки.
Уміння	Не здатний: аналізувати дані фінансової і статистичної звітності; заповнювати форми статистичного обліку результатів роботи спортивної організації; використовувати інформаційно-комунікаційні технології (текстові редактори, електронні таблиці, браузерери); оформляти документи або контролювати правильність їх оформлення згідно зразка; оцінювати стан матеріальної бази і проводити інвентаризацію майна фізкультурно-спортивної організації.	Зазнає труднощів: під час аналізу даних фінансової і статистичної звітності; заповнення форм статистичного обліку результатів роботи спортивної організації. Здатний: використовувати інформаційно-комунікаційні технології (текстові редактори, електронні таблиці, браузерери); оформляти документи або контролювати правильність їх оформлення згідно зразка; оцінювати стан матеріальної бази і проводити інвентаризацію майна фізкультурно-спортивної організації.	Здатний: аналізувати дані фінансової і статистичної звітності; заповнювати форми статистичного обліку результатів роботи спортивної організації; використовувати інформаційно-комунікаційні технології (текстові редактори, електронні таблиці, електронну пошту, браузерери); оформляти документи або контролювати правильність їх оформлення згідно зразка; оцінювати стан матеріальної бази і проводити інвентаризацію майна фізкультурно-спортивної організації.

Навички	Не здатний: здійснювати контроль за виконанням періодичних оперативних планів фінансово-господарської діяльності; здійснювати облік інвентарю та обладнання згідно правил і стандартів встановлених керівними організаціями чи власником; оформляти звітну документацію у відповідності до своїх функціональних обов'язків; проводити інвентаризацію майна фізкультурно-спортивної організації; розробляти і затверджувати внутрішній порядок організації управлінського обліку і звітності; складати конкурсну документацію (у межах своїх обов'язків) і розробляти вимоги до закупівлі товарів, робіт, послуг.	Знає труднощів: під час здійснення контролю за виконанням періодичних оперативних планів фінансово-господарської діяльності; під час здійснення обліку інвентарю та обладнання згідно правил і стандартів встановлених керівними організаціями чи власником; під час розробки і затвердження внутрішнього порядку організації управлінського обліку і звітності; із складання конкурсної документації (у межах своїх обов'язків) і під час розробки вимог до закупівлі товарів, робіт, послуг. Здатний: проводити інвентаризацію майна фізкультурно-спортивної організації; оформляти звітну документацію у відповідності до своїх функціональних обов'язків.	Здатний: здійснювати контроль за виконанням періодичних оперативних планів фінансово-господарської діяльності; здійснювати облік інвентарю та обладнання згідно правил і стандартів встановлених керівними організаціями чи власником; оформляти звітну документацію у відповідності до своїх функціональних обов'язків; проводити інвентаризацію майна фізкультурно-спортивної організації; розробляти і затверджувати внутрішній порядок організації управлінського обліку і звітності; складати конкурсну документацію (у межах своїх обов'язків) і розробляти вимоги до закупівлі товарів, робіт, послуг.
ЛК 8 – здатність здійснювати маркетингову діяльність з просування фізкультурно-спортивних товарів і послуг			
Знання	Не знає: теорію, практику і методичні основи маркетингових досліджень; основні методи, прийоми і способи залучення потенційного контингенту спортсменів; прийоми залучення батьків до організації занять і заходів дозвілля, методи, форми і засоби організації їх спільної діяльності; сучасні методики складання аргументації, встановлення зв'язків із слухачами різного віку, батьками,	Часткові знання: теорії, практики і методичних основ маркетингових досліджень; прийомів залучення батьків до організації занять і заходів дозвілля, методів, форм і засобів організації їх спільної діяльності; сучасних методик складання просвітних програм та інформаційних заходів; техніки і прийомів залучення, мотивації	Знає: теорію, практику і методичні основи маркетингових досліджень; основні методи, прийоми і способи залучення потенційного контингенту спортсменів; прийоми залучення батьків до організації занять і заходів дозвілля методи, форми і засоби організації їх спільної діяльності; сучасні методики складання просвітних програм та

Знання	неповнолітніми, колегами по роботі; техніки і прийоми залучення, мотивації спортсменів різного віку до освоєння вибраного виду діяльності.	спортсменів різного віку до освоєння вибраного виду діяльності. Знає: способи переконання, аргументації, встановлення зв'язків із слухачами різного віку, батьками, неповнолітніми, колегами по роботі; основні методи, прийоми і способи залучення потенційного контингенту спортсменів.	інформаційних заходів; способи переконання, аргументації, встановлення зв'язків із слухачами різного віку, батьками, неповнолітніми, колегами по роботі; техніки і прийоми залучення, мотивації спортсменів різного віку до освоєння вибраного виду діяльності.
Уміння	Не здатний: використовувати різні прийоми залучення батьків спортсменів до організації занять і заходів дозвілля, методи, форми і засоби організації їх спільної діяльності; обробляти, аналізувати, узагальнювати результати вивчення ринку послуг додаткової освіти дітей; визначати, вивчати і аналізувати внутрішні і комплектації групи; планувати заходи по залученню потенційного контингенту спортсменів різного віку; використовувати інформаційно-комунікаційні технології і засоби зв'язку; проводити презентації фізкультурно-спортивної організації і її навчальних програм; розробляти і представляти керівництву організації пропозиції з виділення переліку, змісту додаткових навчальних програм; просуванню послуг додаткового навчання; розробляти методику подання інформаційно-методичних	Зазнає труднощів: під час використання різних прийомів залучення батьків спортсменів до організації занять і заходів дозвілля методів, форм і засобів організації їх спільної діяльності; під час обробки, аналізу, узагальнення результатів вивчення ринку послуг додаткової освіти дітей; під час визначення, вивчення і аналізу внутрішніх і зовнішніх умов розвитку фізкультурно-спортивної організації; під час розробки і представлення керівництву організації пропозицій з виділення переліку, змісту додаткових навчальних програм; під час просування послуг додаткового навчання; під час при розробки методик подання інформаційно-методичних матеріалів для цільової аудиторії. проводити презентації фізкультурно-спортивної організації і	Здатний: використовувати різні прийоми залучення батьків спортсменів до організації занять і заходів дозвілля, методи, форми і засоби організації їх спільної діяльності; обробляти, аналізувати узагальнювати результати вивчення ринку послуг додаткової освіти дітей; визначати, вивчати і аналізувати внутрішні і зовнішні умови розвитку фізкультурно-спортивної організації; організовувати заходи з набору і комплектації групи; планувати заходи по залученню потенційного контингенту спортсменів різного віку; використовувати інформаційно-комунікаційні технології і засоби зв'язку; проводити презентації фізкультурно-спортивної організації і її навчальних програм; розробляти і представляти керівництву організації пропозиції з виділення переліку, змісту додаткових навчальних

	матеріалів для цільової аудиторії; ефективно взаємодіяти з членами колективу, представниками професійної спільноти, батьками спортсменів, іншими зацікавленими особами і організаціями, а також соціальними партнерами.	її навчальних програм; організовувати заходи з набору і комплектації групи; планувати заходи по залученню потенційного контингенту спортсменів різного віку; ефективно взаємодіяти з членами колективу, представниками професійної спільноти, батьками спортсменів, іншими зацікавленими особами і організаціями, а також соціальними партнерами.	програм; просуванню послуг додаткового навчання; розробляти методiku подання інформаційно-методичних матеріалів для цільової аудиторії; ефективно взаємодіяти з членами педагогічного колективу, представниками професійної спільноти, батьками спортсменів, іншими зацікавленими особами і організаціями, а також соціальними партнерами.
Навички	Не здатний: здійснювати моніторинг і контроль ціноутворення на платні послуги; інформувати спортсменів про майбутній оздоровчий або спортивно-масовий захід, що проводиться спортивною організацією; доводити інформацію програми проведення заходів учасникам або іншим зацікавленим особам; організовувати (або) проводити вивчення ринку послуг додаткового навчання спортсменів; планувати, організовувати, проводити заходи із залучення і збереження контингенту спортсменів різного віку; готувати пропозиції з видів спортивних секцій; формувати пропозиції переліку, змісту програм додаткового навчання дітей і дорослих.	Зазнає труднощів: під час формування пропозицій переліку, змісту програм додаткового навчання дітей і дорослих. Здатний: здійснювати моніторинг і контроль ціноутворення на платні послуги; інформувати спортсменів про майбутній оздоровчий або спортивно-масовий захід, що проводиться спортивною організацією; доводити інформацію програми проведення заходів учасникам або іншим зацікавленим особам; організовувати (або) проводити вивчення ринку послуг додаткового навчання спортсменів; планувати, організовувати, проводити заходи із залучення і збереження контингенту спортсменів різного віку; готувати пропозиції з видів спортивних секцій.	Здатний: здійснювати моніторинг і контроль ціноутворення на платні послуги; інформувати спортсменів про майбутній оздоровчий або спортивно-масовий захід, що проводиться спортивною організацією; доводити інформацію програми проведення заходів учасникам або іншим зацікавленим особам; організовувати (або) проводити вивчення ринку послуг додаткового навчання спортсменів; планувати, організовувати, проводити заходи із залучення і збереження контингенту спортсменів різного віку; готувати пропозиції з видів спортивних секцій; формувати пропозиції переліку, змісту програм додаткового навчання дітей і дорослих.

[Складено на основі: Освітньо-професійної програми «Фізична культура і спорт» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 017 «Фізична культура» галузі знань 01 Освіта/Педагогіка, кваліфікація: бакалавр фізичної культури і спорту, тренер-викладач з виду спорту. Рівне : РДГУ. 2020.; Довідника кваліфікаційних характеристик професій працівників (ДКХПП). Випуск 85 «Спортивна діяльність» (Затверджено наказом Державного комітету України з питань фізичної культури і спорту від 28 жовтня 2016 року). Київ, 2016. 76 с.; Закону України «Про фізичну культуру і спорт» Ст. 49. Вимоги до фахівців, які мають право здійснювати тренерську діяльність»; Наказу Міністерства Молоді і спорту України «Про затвердження Положення про порядок організації і проведення офіційних спортивних змагань і навчально-тренувальних зборів та порядок матеріального забезпечення їх учасників» (№ 617 від 09 лютого 2018 року)]

Додаток Ж

Компоненти логістичної компетентності

Таблиця 1 – Склад компонентів компетенції «Здатність організовувати і проводити масові фізкультурні і спортивно-видовищні заходи» (ЛК 1)

Знання	Теоретичних основ спортивно-масової роботи; Особливостей організації і проведення масових фізкультурних і спортивно-видовищних заходів; Вимоги до складання програм заходів, сценаріїв, положень про захід, планів спортивної підготовки.
Уміння	Планувати навчальний процес, заняття і (або) цикли занять; Планувати, організовувати і проводити заходи дозвілля; Розробляти програму і сценарій спортивного заходу; Керувати роботою з облаштування місць проведення змагань; Взаємодіяти з членами колективу, спортсменами та їх батьками; Оцінювати результати проведеної оздоровчої і спортивно-масової роботи.
Навички	Виявляти і аналізувати проблеми та резерви підвищення результативності фізкультурно-оздоровчої і спортивно-масової роботи у фізкультурно-спортивній організації; Розробляти стратегії проведення спортивно-масових заходів; Розробляти робочу документацію (програму, сценарій, кошторис, звіт про проведення) і затверджувати її; Організовувати і керувати фізкультурно-оздоровчими або спортивно-масовими заходами; Оцінювати результати і відбирати найбільш обґрунтовані і перспективні пропозиції щодо підвищення результативності фізкультурно-оздоровчої та спортивно-масової роботи.

Таблиця 2 – Склад компонентів компетенції «Здатність вирішувати задачі інформаційного забезпечення логістичної системи спортивної організації» (ЛК 2)

Знання	Теоретичних засад, інструментарію та концепції логістики; Закономірностей та тенденцій розвитку сучасної логістичної системи у сфері послуг фізичної культури і послуг; Особливостей фінансування логістичної діяльності; Проблем логістики в організації спортивних заходів; Зasad оптимального управління логістичними процесами.
Уміння	Забезпечувати раціональне та ефективне використання матеріально-технічної бази спортивної організації; Оптимально використовувати транспорт під час організації спортивних заходів; Здійснювати управління замовленнями, закупівлею спортивного інвентарю та обладнання; Створити оптимальні умови для функціонування логістичних систем.

Навички	Готувати розпорядження та інші офіційні документи, пов'язані з методичним та інформаційним забезпеченням логістичної системи спортивної організації; Визначати найбільш ефективні способи здійснення інформаційної роботи; Розробляти заходи із забезпечення, модернізації спортивного інвентарю (обладнання) згідно вимог до тренувань з різних видів спорту.

Таблиця 3 – Склад компонентів компетенції «Здатність організовувати переїзди та розміщення спортсменів у готелях чи тренувальних базах» (ЛК 3)

Знання	Правил техніки безпеки під час переїздів різними видами транспорту; Вимог з перевезення спортивного інвентарю, спорядів, обладнання; Нормативно-правової документації для транспортування спортивного інвентарю, спорядів, обладнання; Правил та переліку документів, необхідних для оформлення поїздок спортсменів на змагання чи тренувальні збори; Переліку необхідної документації для перетину кордону та проходження спортсменами митного контролю; Іноземної мови; Правил та переліку необхідних документів для поселення спортсменів у готелях чи тренувальних базах; Розпорядок, правил протипожежної безпеки у готелях чи тренувальних базах; Розкладів проведення змагань (тренувань) та графіків руху транспорту до спортивних об'єктів, в яких відбуватимуться змагання (тренування).
Уміння	Оформляти необхідну документацію для поїздок спортсменів на змагання чи тренувальні збори; Заповнювати супровідну документацію для перетину кордону та проходження спортсменами митного контролю; Розмовляти іноземною мовою; Оформляти нормативно-правову документацію під час транспортування спортивного інвентарю, спорядів, обладнання; Вибирати готелі (тренувальні бази) для проживання спортсменів під час проведення змагань (тренувальних зборів).
Навички	Оформляти необхідну документацію для поїздок спортсменів на змагання чи тренувальні збори; Заповнювати супровідну документацію для перетину кордону та проходження спортсменами митного контролю; Оформляти нормативно-правову документацію під час транспортування спортивного інвентарю, спорядів, обладнання; Резервувати готелі (тренувальні бази) для проживання спортсменів під час проведення змагань (тренувальних зборів).

Таблиця 4 – Склад компонентів компетенції «Здатність здійснювати професійну діяльність з врахуванням особливостей функціонування різних типів спортивних об'єктів» (ЛК 4)

Знання	Нормативних документів у галузі фізичної культури і спорту; Методики опанування видом спорту; Принципів методичного забезпечення відбіркового, тренувального та навчального процесів; Порядку проведення набору і відбору у секції, групи спортивного і оздоровчого напрямів; Правил експлуатації спортивного і технологічного обладнання спортивного спорядження і об'єкта спорту.
Уміння	Вносити корективи у робочу програму, особисту професійну діяльність на підставі аналізу процесу і результатів; Визначати, вивчати, аналізувати внутрішні і зовнішні умови розвитку організації; Організовувати різні види позатренувальної діяльності: ігрову, навчально-дослідну, культурного дозвілля, з врахуванням можливостей навчального процесу, місця проживання та історичної культури регіону; Оформляти звітну документацію згідно зразка; Планувати і проводити фізкультурно-оздоровчі і спортивно-масові заходи; Розробляти порядок набору у групи для занять з видів спорту.
Навички	Ініціювати підготовку і підписання розпоряджень та інших офіційних документів, пов'язаних з методичним та інформаційним забезпеченням спортивної організації; Визначати найбільш ефективні способи здійснення методичної та інформаційної роботи; Розробляти заходи з модернізації обладнання навчального приміщення, спортивного залу, формувати його просторове середовище, згідно вимог до тренувань.

Таблиця 5 – Склад компонентів компетенції «Здатність планувати забезпечення фізкультурно-спортивної організації (установи) відповідним обладнанням, інвентарем та спорядженням» (ЛК 5)

Знання	Порядку проведення інвентаризації майна; Способів перевірки наявності і якісних характеристик спортивного та технологічного обладнання, спортивних споруд або об'єкта спорту; Способів перевірки наявності і якісних характеристик спортивних об'єктів, снарядів, інвентарю, обладнання з метою проведення змагань з виду спорту і з метою виявлення їх поломок; Вимог до спорядження, спортивного інвентарю і обладнання; Форм складання поточної і періодичної звітності.
Уміння	Розробляти заходи з модернізації матеріально-технічної бази, вибирати обладнання і інвентар і складати заявки на їх закупівлю; Виявляти несправність спортивного інвентарю, обладнання, спортивних споруд; Готувати конкурсну документацію (у межах своїх обов'язків), включаючи розробку вимог до необхідних товарів, робіт, послуг; Використовувати зразки для вибору спортивних снарядів, інвентарю, обладнання за розмірами, масою та іншими нормами і фізичними характеристиками; Оцінювати стан і проводити інвентаризацію матеріальної бази фізкультурно-спортивної організації;

	Проводити кількісну оцінку плану забезпечення ресурсами фізкультурно-оздоровчого або спортивно-масового заходу; Керувати укомплектованістю спортивних змагань спортивним або технологічним обладнанням, інвентарем, спорядженням, вимірювальними приладами, матеріалами, здійснювати матеріально-технічне забезпечення робіт з облаштування місця проведення змагань.
Навички	Вносити пропозиції з підвищення ефективності спортивного і технологічного обладнання, з розвитку матеріально-технічної бази фізкультурно-спортивної організації; Забезпечувати облік спортивного обладнання та інвентарю згідно правил і стандартів; Визначати потреби у спортивному і технічному обладнанні, інвентарі, спорядженні, матеріальних ресурсах для облаштування місця проведення змагань, включаючи системи сигналізації та зв'язку, згідно вимог і правил виду спорту, положення або регламенту з виду спорту; Оформляти заявки на придбання, постачання і ремонт спортивного і технологічного обладнання, інвентарю, спорядження, матеріальних ресурсів; Вживати заходи з відновлення пошкодженого спортивного і технологічного обладнання, інвентарю, спорядження, вимірювальних пристроїв і технічних систем під час проведення змагань; Проводити інвентаризацію майна фізкультурно-спортивної організації; Складати плани забезпечення ресурсами фізкультурно-оздоровчого або спортивно-масового заходу; За вимогою керівництва складати конкурсну документацію (у межах своїх повноважень) і розробляти вимоги до закупівлі товарів, робіт, послуг.

Таблиця 6 – Склад компонентів компетенції «Володіння технологіями закупівельної, транспортної логістики спортивного інвентарю (спорядження)» (ЛК 6)

Знання	Основ транспортної та закупівельної логістики; Нормативних документів із закупівлі та транспортування спортивного інвентарю (спорядження); Порядку проведення інвентаризації майна; Способів перевірки наявності і якісних характеристик спортивних об'єктів, снарядів, інвентарю, обладнання з метою проведення змагань з виду спорту і з метою виявлення їх пошкоджень; Вимог до спорядження, спортивного інвентарю і обладнання.
Уміння	Оцінювати стан і проводити інвентаризацію матеріальної бази фізкультурно-спортивної організації; Використовувати зразки для вибору спортивних снарядів, інвентарю, обладнання за розмірами, масою та іншими нормами і фізичними характеристиками; Складати заявки на закупівлю спортивного обладнання, інвентарю (спорядження); Готувати документацію (у межах своїх обов'язків) для транспортування спортивних снарядів, інвентарю, спорядження до місць проведення змагань; Керувати укомплектованістю спортивних змагань спортивним або технологічним обладнанням, інвентарем, спорядженням,

	вимірювальними приладами, матеріалами; Здійснювати матеріально-технічне забезпечення робіт з облаштування місця проведення змагань.
Навички	Складати конкурсну документацію і розробляти вимоги до закупівлі товарів, робіт, послуг; Проводити інвентаризацію майна фізкультурно-спортивної організації; Визначати потреби у спортивному обладнанні, інвентарі, спорядженні, матеріальних ресурсах згідно вимог і правил виду спорту; Оформляти заявки закупівлі та транспортування спортивного інвентарю (спорядження); Вживати заходи з відновленню пошкодженого спортивного обладнання, інвентарю, спорядження.

Таблиця 7 – Склад компонентів компетенції «Здатність складати індивідуальні фінансові документи обліку і звітності у сфері фізичної культури і спорту, працювати з фінансово-господарською документацією» (ЛК 7)

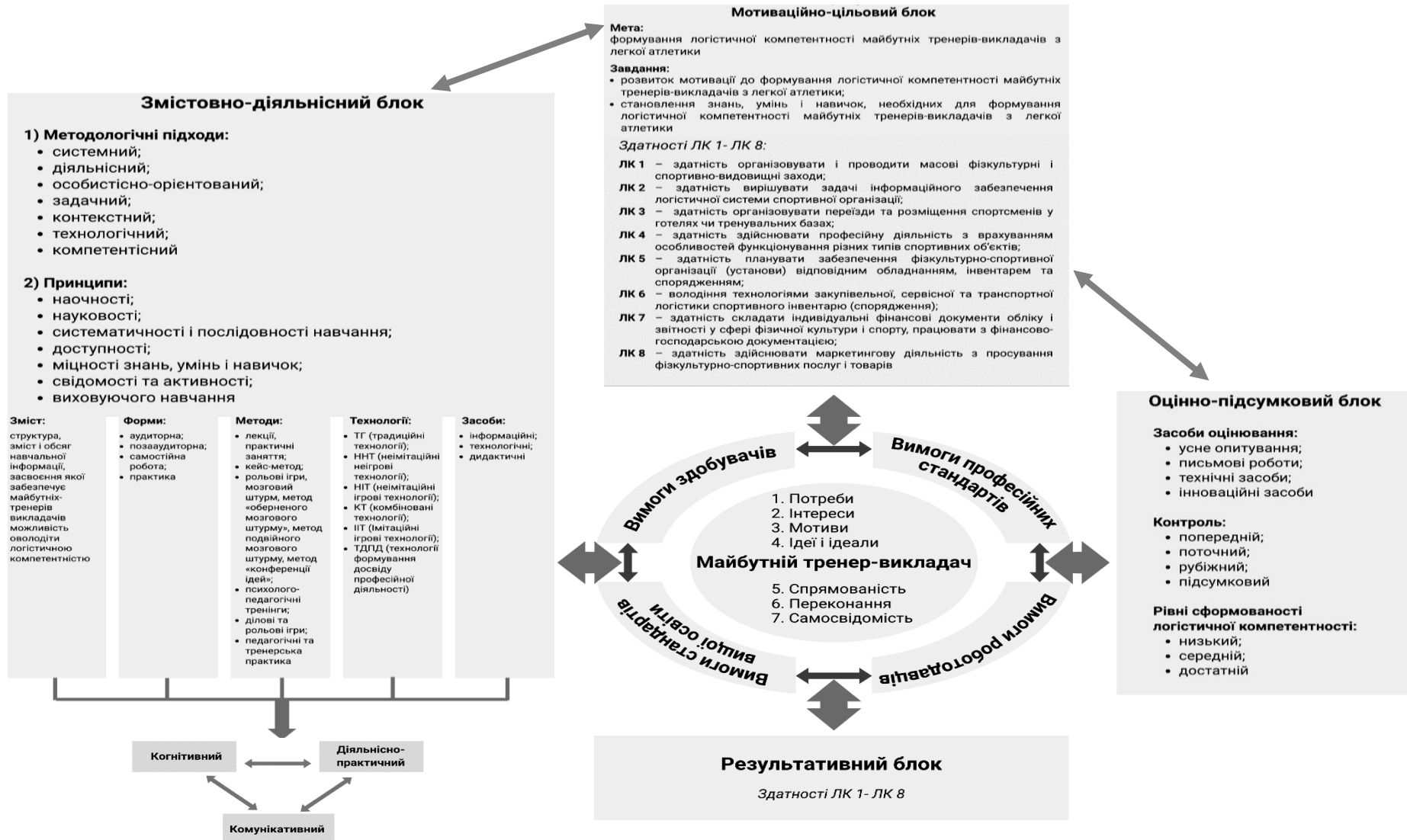
Знання	Нормативних документів у галузі регулювання фінансів, бухгалтерського обліку і звітності; Основ планування, бюджетування і фінансування діяльності фізкультурно-спортивної організації відповідної організаційно-правової форми і форми власності; Порядку проведення інвентаризації майна; Порядку складання і затвердження звітів з адміністративно-господарської і фінансово-економічної діяльності; Форм статистичного обліку результатів роботи організації у галузі фізичної культури і спорту на етапах спортивної підготовки.
Уміння	Аналізувати дані фінансової і статистичної звітності; Заповнювати форми статистичного обліку результатів роботи спортивної організації; Використовувати інформаційно-комунікаційні технології (текстові редактори, електронні таблиці, електронну пошту, браузері); Оформляти документи або контролювати правильність їх оформлення згідно зразка; Оцінювати стан матеріальної бази і проводити інвентаризацію майна фізкультурно-спортивної організації.
Навички	Здійснювати контроль за виконанням періодичних оперативних планів фінансово-господарської діяльності; Здійснювати облік інвентарю та обладнання згідно правил і стандартів встановлених керівними організаціями чи власником; Оформляти звітну документацію у відповідності до своїх функціональних обов'язків; Проводити інвентаризацію майна фізкультурно-спортивної організації; Розробляти і затверджувати внутрішній порядок організації управлінського обліку і звітності; Складати конкурсну документацію (у межах своїх обов'язків) і розробляти вимоги до закупівлі товарів, робіт, послуг.

Таблиця 8 – Склад компонентів компетенції «Здатність здійснювати маркетингову діяльність з просування фізкультурно-спортивних товарів і послуг» (ЛК 8)

Знання	Теорії, практики і методичних основ маркетингових досліджень; Основних методів, прийомів і способів залучення потенційного контингенту спортсменів; Прийомів залучення батьків до організації занять і заходів дозвілля методів, форм і засобів організації їх спільної діяльності; Сучасної методики складання просвітних програм та інформаційних заходів; Способів переконання, аргументації, встановлення зв'язків із слухачами різного віку, батьками, неповнолітніми, колегами по роботі; Технік і прийомів залучення, мотивації спортсменів різного віку до освоєння вибраного виду діяльності.
Уміння	Використовувати різні прийоми залучення батьків спортсменів до організації занять і заходів дозвілля, методи, форми і засоби організації їх спільної діяльності; Обробляти, аналізувати узагальнювати результати вивчення ринку послуг додаткової освіти дітей; Визначати, вивчати і аналізувати внутрішні і зовнішні умови розвитку фізкультурно-спортивної організації; Організовувати заходи з набору і комплектації групи; Планувати заходи по залученню потенційного контингенту спортсменів різного віку; Використовувати інформаційно-комунікаційні технології і засоби зв'язку; Проводити презентації фізкультурно-спортивної організації і її навчальних програм; Розробляти і представляти керівництву організації пропозиції з виділення переліку, змісту додаткових навчальних програм; Просувати послуги додаткового навчання; Розробляти методику подання інформаційно-методичних матеріалів для цільової аудиторії; Ефективно взаємодіяти з членами педагогічного колективу, представниками професійної спільноти, батьками спортсменів, іншими зацікавленими особами і організаціями, а також соціальними партнерами.
Навички	Здійснювати моніторинг і контроль ціноутворення на платні послуги; Інформувати спортсменів про майбутній оздоровчий або спортивно-масовий захід, що проводиться спортивною організацією; Доводити інформацію програми проведення заходів учасникам або іншим зацікавленим особам; Організовувати (або) проводити вивчення ринку послуг додаткового навчання спортсменів; Планувати, організовувати, проводити заходи із залучення і збереження контингенту спортсменів різного віку; Готувати пропозиції з видів спортивних секцій; Формувати пропозиції переліку, змісту програм додаткового навчання дітей і дорослих.

Додаток II

Авторська структурно-функціональна модель формування логістичної компетентності майбутніх тренерів-викладачів з легкої атлетики

Додаток К

Змістовно-технологічна схема процесу формування логістичної компетентності майбутніх тренерів-викладачів з легкої атлетики

Елемент ЛК	Дисципліна	Технологія формування	Засоби оцінювання
Когнітивний компонент логістичної компетентності майбутніх тренерів-викладачів з легкої атлетики			
Усвідомлення необхідності в організації і проведенні фізкультурних і спортивно-видовищних заходів (ЛК 1)	Вступ до спеціальності і техніка безпеки (1 семестр); Правові аспекти фізичної культури і спорту (7 семестр); Основи менеджменту та маркетингу в спорті (8 семестр); Педагогіка та педагогіка спорту (5 семестр)	ТТ НІТ ІТ	УО-3 ІЗ-3 ІЗ-7
Усвідомлення необхідності вирішувати завдання інформаційного забезпечення логістичної системи спортивної організації (ЛК 2)	Економіка фізичної культури і спорту (4 семестр); Основи менеджменту та маркетингу в спорті (8 семестр)	ТТ НІТ ІТ	УО-3 ІЗ-3 ІЗ-7
Усвідомлення необхідності в організації переїздів та розміщення спортсменів у готелях чи тренувальних базах (ЛК 3)	Основи менеджменту та маркетингу в спорті (8 семестр); Теорія і методика тренерської діяльності в обраному виді спорту (6,7 семестр)	ТТ НІТ ІТ	УО-3 ІЗ-3 ІЗ-7
Усвідомлення необхідності ведення професійної діяльності з урахуванням особливостей функціонування різних типів спортивних об'єктів (ЛК 4)	Теорія і методика фізичного виховання (4,5 семестр); Теорія і методика тренерської діяльності в обраному виді спорту (6,7 семестр)	ТТ НІТ ІТ	УО-3 ІЗ-3 ІЗ-7
Усвідомлення необхідності планування забезпечення спортивної організації (установи) відповідним обладнанням, інвентарем та спорядженням (ЛК 5)	Основи менеджменту та маркетингу в спорті (8 семестр); Теорія і методика тренерської діяльності в обраному виді спорту (6,7 семестр)	ТТ НІТ ІТ	УО-3 ІЗ-3 ІЗ-7
Усвідомлення необхідності володіння технологіями закупівельної, сервісної та транспортної логістики спортивного інвентарю (спорядження) (ЛК 6)	Основи менеджменту та маркетингу в спорті (8 семестр); Правові аспекти фізичної культури і спорту (7 семестр); Теорія і методика тренерської діяльності в обраному виді спорту (6,7 семестр)	ТТ НІТ ІТ	УО-3 ІЗ-3 ІЗ-7

Усвідомлення необхідності складання індивідуальних фінансових документів обліку і звітності у сфері фізичної культури і спорту, роботі з фінансово-господарською документацією (ЛК 7)	Економіка спорту і фізичної культури (6 семестр); Основи менеджменту та маркетингу в спорті (8 семестр)	ТТ НІТ ІТ	УО-3 ІЗ-3 ІЗ-7
Усвідомлення необхідності здійснення маркетингової діяльності з просування фізкультурно-спортивних послуг та товарів (ЛК 8)	Економіка спорту і фізичної культури (6 семестр); Основи менеджменту та маркетингу в спорті (8 семестр)	ТТ НІТ ІТ	УО-3 ІЗ-3 ІЗ-7
Повинен знати: теоретичні основи спортивно-масової роботи; особливості організації і проведення масових фізкультурних і спортивно-видовищних заходів; вимоги до складання програм заходів, сценаріїв, положень про захід, планів спортивної підготовки (ЛК 1)	Вступ до спеціальності і техніка безпеки (1 семестр); Правові аспекти фізичної культури і спорту (7 семестр)	ТТ НІТ ІТ	УО-1 УО-3 ПР-1 ПР-2 ПР-4 ІЗ-2
Повинен знати: теоретичні засади, інструментарій та концепції логістики; закономірності та тенденції розвитку сучасної логістичної системи у сфері послуг фізичної культури і послуг; особливості фінансування логістичної діяльності; проблеми логістики в організації спортивних заходів; засади оптимального управління логістичними процесами (ЛК 2)	Економіка фізичної культури і спорту (4 семестр); Правові аспекти фізичної культури і спорту (7 семестр); Основи менеджменту та маркетингу в спорті (8 семестр)	ТТ НІТ ІТ	УО-1 УО-3 ПР-1 ПР-2 ПР-3 ПР-4 ІЗ-2
Повинен знати: правила техніки безпеки під час переїздів різними видами транспорту; нормативно-правову документацію під час транспортування спортивного інвентарю, снарядів, обладнання; перелік необхідної документації для перетину кордону та проходження митного контролю	Вступ до спеціальності і техніка безпеки (1 семестр); Економіка фізичної культури і спорту (4 семестр); Правові аспекти фізичної культури і спорту (7 семестр); Основи менеджменту та маркетингу в спорті (8 семестр); Теорія і методика тренерської діяльності в обраному виді спорту (6,7 семестр)	ТТ НІТ ІТ	УО-1 УО-3 ПР-1 ПР-2 ПР-4 ІЗ-2

спортсменами; правила та перелік необхідних документів для поселення спортсменів у готелях чи тренувальних базах (ЛК 3)			
Повинен знати: нормативні документи у галузі фізичної культури і спорту; методики опанування видом спорту; принципи методичного забезпечення відбіркового, тренувального та навчального процесів; порядок проведення набору і відбору у секції, групи спортивного і оздоровчого напрямів; правила експлуатації спортивного і технологічного обладнання, спортивного спорядження і об'єкта спорту (ЛК 4)	Вступ до спеціальності і техніка безпеки (5 семестр); Правові аспекти фізичної культури і спорту (7 семестр); Основи менеджменту та маркетингу в спорті (8 семестр); Теорія і методика фізичного виховання (4,5 семестр); Теорія і методика тренерської діяльності в обраному виді спорту (6,7 семестр)	ТТ НІТ ІТ	УО-1 УО-3 ПР-1 ПР-2 ПР-4 ІЗ-2 ТЗ-3 ТЗ-4
Повинен знати: порядок проведення інвентаризації майна; способи перевірки наявності і якісних характеристик спортивного і технологічного обладнання, спортивних споруд або об'єкта спорту; способи перевірки наявності і якісних характеристик спортивних об'єктів, спорядів, інвентарю, обладнання з метою проведення змагань з виду спорту і з метою виявлення їх пошкоджень; вимоги до спорядження, спортивного інвентарю і обладнання; форми складання поточної і періодичної звітності (ЛК 5)	Загальна психологія та психологія спорту (2 семестр); Педагогіка та педагогіка спорту (3 семестр); Теорія і методика тренерської діяльності в обраному виді спорту (6,7 семестр); Правові аспекти фізичної культури і спорту (7 семестр); Вступ до спеціальності і техніка безпеки (5 семестр)	ТТ НІТ ІТ	УО-1 УО-3 ПР-1 ПР-2 ПР-4 ІЗ-2
Повинен знати: основи транспортної та закупівельної логістики; нормативні документи по закупівлі та транспортуванню спортивного інвентарю	Економіка фізичної культури і спорту (4 семестр); Правові аспекти фізичної культури і спорту (7 семестр); Основи менеджменту та маркетингу в спорті (8 семестр);	ТТ НІТ ІТ	УО-1 УО-3 ПР-1 ПР-2 ПР-4 ІЗ-2

(спорядження); порядок проведення інвентаризації майна; способи перевірки наявності і якісних характеристик спортивних об'єктів, снарядів, інвентарю, обладнання з метою проведення змагань з виду спорту і з метою виявлення їх пошкоджень; вимоги до спорядження, спортивного інвентарю і обладнання (ЛК 6)	Теорія і методика фізичного виховання (4,5 семестр); Теорія і методика тренерської діяльності в обраному виді спорту (6,7 семестр)		
Повинен знати: нормативні документи у галузі регулювання фінансів, бухгалтерського обліку і звітності; основи планування, бюджетування і фінансування діяльності фізкультурно-спортивної організації відповідної організаційно-правової форми і форми власності; порядок проведення інвентаризації майна; порядок складання і затвердження звітів з адміністративно-господарської і фінансово-економічної діяльності; форми статистичного обліку результатів роботи організації у галузі фізичної культури і спорту на етапах спортивної підготовки (ЛК 7)	Правові аспекти фізичної культури і спорту (7 семестр); Основи менеджменту та маркетингу в спорті (8 семестр); Теорія і методика тренерської діяльності в обраному виді спорту (6,7 семестр)	ТТ НІТ ІТ	УО-1 УО-3 ПР-1 ПР-2 ПР-4 ІЗ-2
Повинен знати: теорію, практику і методичні основи маркетингових досліджень; основні методи, прийоми способи залучення потенційного контингенту спортсменів; прийоми залучення батьків до організації занять і заходів по дозвіллю, методи, форми і засоби організації їх спільної діяльності з дітьми; сучасні методики складання освітніх програм і	Економіка спорту і фізичної культури (6 семестр); Основи менеджменту та маркетингу в спорті (8 семестр); Теорія і методика фізичного виховання (6,7 семестр); Теорія і методика тренерської діяльності в обраному виді спорту (6,7 семестр)	ТТ ННТ НІТ ІТ	УО-1 УО-3 УО-4 ПР-1 ТЗ-1

інформаційних заходів; способи переконання, аргументації, встановлення зв'язків (контактів) з слухачами різного віку, батьками неповнолітніх, колегами по роботі тощо; техніки і прийоми залучення до заняття певним видом спорту (ЛК 8)			
Діяльнісно-практичний компонент логістичної компетентності майбутніх тренерів-викладачів з легкої атлетики			
Здатний: планувати навчальний процес, заняття і (або) цикли занять; планувати, організовувати і проводити заходи дозвілля; розробляти програму і сценарій; керувати роботою з облаштування місць проведення змагань; взаємодіяти з членами колективу, учнями та їх батьками; оцінювати результати проведеної оздоровчої і спортивно-масової роботи (ЛК 1)	Педагогіка та педагогіка спорту (3 семестр); Теорія і методика фізичного виховання (4,5 семестр); Теорія і методика тренерської діяльності в обраному виді спорту (6,7 семестр); Правові аспекти фізичної культури і спорту (7 семестр); Основи менеджменту та маркетингу в спорті (8 семестр)	ТТ ННТ НІТ ІТ	УО-1 УО-3 УО-4 ПР-1 ПР-6 ІС-2 ІС-3 ІС-6 ІС-7
Здатний: забезпечувати раціональне та ефективне використання матеріально-технічної бази спортивної організації; оптимально використовувати транспорт під час організації спортивних заходів; здійснювати управління замовленнями, закупівлею спортивного інвентарю та обладнання; створити оптимальні умови для функціонування логістичних систем (ЛК 2)	Економіка спорту і фізичної культури (4 семестр); Правові аспекти фізичної культури і спорту (7 семестр); Теорія і методика тренерської діяльності в обраному виді спорту (6,7 семестр); Основи менеджменту та маркетингу в спорті (8 семестр)	ТТ ННТ НІТ ІТ	УО-1 УО-3 УО-4 ПР-1 ПР-6 ІС-2 ІС-3 ІС-6 ІС-7

Здатний: оформляти необхідну документацію для поїздок спортсменів на змагання чи тренувальні збори; заповнювати супровідну документацію для перетину кордону та проходження спортсменами митного контролю; розмовляти іноземною мовою; оформляти нормативно-правову документацію для транспортування спортивного інвентарю, снарядів, обладнання; вибирати готелі (тренувальні бази) для проживання спортсменів під час проведення змагань (тренувальних зборів) (ЛК 3).	Економіка спорту і фізичної культури (4 семестр); Правові аспекти фізичної культури і спорту (7 семестр); Теорія і методика тренерської діяльності в обраному виді спорту (6,7 семестр); Основи менеджменту та маркетингу в спорті (8 семестр)	ТТ ННТ НІТ ІТ	УО-1 УО-3 УО-4 ПР-1 ПР-6 ІС-2 ІС-3 ІС-6 ІС-7
Здатний: вносити корективи у робочу програму, особисту професійну діяльність на підставі аналізу процесу і результатів; визначати, вивчати і аналізувати внутрішні і зовнішні умови розвитку організації; організовувати різні види позатренувальної діяльності: ігрову, навчально-дослідну, культурного дозвілля з врахуванням можливостей навчального процесу, місця проживання та історичної культури регіону; оформляти звітну документацію згідно зразка; планувати і проводити фізкультурно-оздоровчі і спортивно-масові заходи; розробляти порядок набору в групи для занять з видів спорту (ЛК 4)	Педагогіка та педагогіка спорту (3 семестр); Теорія і методика фізичного виховання (4,5 семестр); Теорія і методика тренерської діяльності в обраному виді спорту (6,7 семестр); Правові аспекти фізичної культури і спорту (7 семестр); Основи менеджменту та маркетингу в спорті (8 семестр)	ТТ ННТ НІТ ІТ	УО-1 УО-3 УО-4 ПР-1 ПР-6 ІС-2 ІС-3 ІС-6 ІС-7
Здатний: розробляти заходи з модернізації	Педагогіка та педагогіка спорту (3 семестр);	ТТ ННТ	УО-1 УО-3

матеріально-технічної бази, вибирати обладнання і інвентар та складати заявки на їх закупівлю; виявляти пошкодження спортивного інвентарю, обладнання, спортивних споруд; готувати конкурсну документацію (в межах своїх обов'язків), включаючи розробку вимог до необхідних товарів, робіт, послуг; використовувати зразки для вибору спортивних снарядів, інвентарю, обладнання за розмірами, масою та іншими нормами і фізичними характеристиками; оцінювати стан і проводити інвентаризацію матеріальної бази фізкультурно-спортивної організації; проводити кількісну оцінку плану забезпечення ресурсами фізкультурно-оздоровчого або спортивно-масового заходу; керувати укомплектованістю спортивних змагань спортивним або технологічним обладнанням, інвентарем, спорядженням, вимірювальними приладами, матеріалами, здійснювати матеріально-технічне забезпечення робіт з облаштування місця проведення змагань (ЛК 5)	Теорія і методика фізичного виховання (4,5 семестр); Теорія і методика тренерської діяльності в обраному виді спорту (6,7 семестр); Правові аспекти фізичної культури і спорту (7 семестр); Основи менеджменту та маркетингу в спорті (8 семестр)	НІТ ІТ	УО-4 ПР-1 ПР-6 ІС-2 ІС-3 ІС-6 ІС-7
Здатний: оцінювати стан і проводити інвентаризацію матеріальної бази фізкультурно-спортивної організації; використовувати зразки для вибору спортивних снарядів, інвентаря, обладнання за розмірами,	Економіка фізичної культури і спорту (3 семестр); Теорія і методика тренерської діяльності в обраному виді спорту (6,7 семестр); Правові аспекти фізичної культури і спорту (7 семестр); Основи менеджменту та маркетингу в спорті (8	ТТ ННТ НІТ ІТ	УО-1 УО-3 УО-4 ПР-1 ПР-6 ІС-2 ІС-3 ІС-6 ІС-7

масою та іншими нормами і фізичними характеристиками; складати заявки на закупівлю спортивного обладнання, інвентарю (спорядження); готувати документацію (в межах своїх обов'язків) для транспортування спортивних снарядів, інвентарю, спорядження до місць проведення змагань; керувати укомплектованістю спортивних змагань спортивним або технологічним обладнанням, інвентарем, спорядженням, вимірювальними приладами, матеріалами, здійснювати матеріально-технічне забезпечення робіт з облаштування місця проведення змагань (ЛК 6)	семестр)		
Здатний: аналізувати дані фінансової і статистичної звітності; заповнювати форми статистичного обліку результатів роботи спортивної організації; використовувати інформаційно-комунікаційні технології (текстові редактори, електронні таблиці, електронну пошту, браузері); оформляти документи або контролювати правильність їх оформлення згідно зразка; оцінювати стан матеріальної бази і проводити інвентаризацію майна фізкультурно-спортивної організації (ЛК 7)	Педагогіка та педагогіка спорту (5 семестр); Теорія і методика фізичного виховання (4,5 семестр); Теорія і методика тренерської діяльності в обраному виді спорту (6,7 семестр); Правові аспекти фізичної культури і спорту (7 семестр); Основи менеджменту та маркетингу в спорті (8 семестр)	ТТ ННТ НІТ ІТ	УО-1 УО-3 УО-4 ПР-1 ПР-6 ІС-2 ІС-3 ІС-6 ІС-7
Здатний: використовувати			

різні прийоми залучення батьків спортсменів до організації занять і заходів дозвілля, форми, методи і засоби організації їх спільної діяльності; обробляти, аналізувати, узагальнювати результати вивчення ринку послуг додаткової освіти дітей; визначати, вивчати і аналізувати внутрішні і зовнішні умови розвитку фізкультурно-спортивної організації; організовувати заходи з набору і комплектації групи; планувати заходи по залученню потенційного контингенту учнів різного віку; використовувати інформаційно-комунікаційні технології і засоби зв'язку; проводити презентації фізкультурно-спортивної організації і її навчальних програм; розробляти і представляти керівництву організації пропозиції з виділення переліку, змісту додаткових навчальних програм; просуванню послуг додаткового навчання; розробляти методику подання інформаційно-методичних матеріалів для цільової аудиторії; ефективно взаємодіяти з членами колективу, представниками професійної спільноти, батьками спортсменів, іншими зацікавленими особами і організаціями, а також соціальними партнерами (ЛК-8)	Вступ до спеціальності і техніка безпеки (1 семестр); Педагогіка та педагогіка спорту (3 семестр); Правові аспекти фізичної культури і спорту (7 семестр); Теорія і методика тренерської діяльності в обраному виді спорту (6,7 семестр); Основи менеджменту та маркетингу в спорті (8 семестр)	ТТ ННТ НІТ ІТ	УО-1 УО-3 УО-4 ПР-1 ПР-6 ІС-2 ІС-3 ІС-6 ІС-7
Комунікативний компонент логістичної компетентності майбутніх тренерів-викладачів з легкої атлетики			

Здатність здійснювати комунікативний взаємозв'язок під час організації масових фізкультурних і спортивно-видовищних заходів (ЛК 1)	Вступ до спеціальності і техніка безпеки (1 семестр); Теорія і методика фізичного виховання (4,5 семестр); Педагогіка та педагогіка спорту (3 семестр); Загальна психологія та психологія спорту (2 семестр); Основи менеджменту та маркетингу в спорті (8 семестр)	ТТ НІТ ІІТ	УО-1 ІЗ-2 ІЗ-3
Здатність здійснювати комунікативну взаємодію під час вирішення завдань інформаційного забезпечення логістичної системи спортивної організації (ЛК 2)	Економіка спорту і фізичної культури (4 семестр); Правові аспекти фізичної культури і спорту (7 семестр); Основи менеджменту та маркетингу в спорті (8 семестр)	ТТ НІТ ІІТ	УО-1 УО-2 ІЗ-2 ІЗ-3
Здатність здійснювати комунікативні взаємозв'язки під час організації переїздів та розміщення спортсменів у готелях чи тренувальних базах (ЛК 3)	Економіка спорту та фізичної культури (4 семестр); Теорія і методика тренерської діяльності в обраному виді спорту (6,7 семестр); Основи менеджменту та маркетингу в спорті (8 семестр)	ТТ НІТ ІІТ	УО-1 УО-2 ІЗ-2 ІЗ-3 ІЗ-5
Здатність здійснювати комунікативну взаємодію під час професійної діяльності з урахуванням особливостей функціонування різних типів спортивних об'єктів (ЛК 4)	Економіка спорту та фізичної культури (4 семестр); Теорія і методика тренерської діяльності в обраному виді спорту (6,7 семестр); Основи менеджменту та маркетингу в спорті (8 семестр)	ТТ НІТ ІІТ	УО-1 УО-2 ІЗ-2 ІЗ-3 ІЗ-5
Здатність здійснювати комунікативні взаємозв'язки під час планування облаштування спортивної організації (установи) відповідним обладнанням, інвентарем і спорядженням (ЛК 5)	Економіка спорту та фізичної культури (4 семестр); Теорія і методика тренерської діяльності в обраному виді спорту (6,7 семестр); Основи менеджменту та маркетингу в спорті (8 семестр)	ТТ НІТ ІІТ	УО-1 УО-2 ІЗ-2 ІЗ-3 ІЗ-5
Здатність здійснювати комунікативні взаємозв'язки під час здійснення закупівельної, сервісної та транспортної логістики спортивного інвентарю (спорядження)	Економіка спорту та фізичної культури (4 семестр); Теорія і методика тренерської діяльності в обраному виді спорту (6,7 семестр); Основи менеджменту та маркетингу в спорті (8 семестр)	ТТ НІТ ІІТ	УО-1 УО-2 ІЗ-2 ІЗ-3 ІЗ-5

(ЛК 6)	семестр)		
Здатність здійснювати комунікативну взаємодію під час складання фінансових документів обліку і звітності у галузі фізичної культури і спорту, роботі з фінансово-господарською документацією (ЛК 7)	Економіка спорту та фізичної культури (4 семестр); Теорія і методика тренерської діяльності в обраному виді спорту (6,7 семестр); Основи менеджменту та маркетингу в спорті (8 семестр)	ТТ НІТ ІТ	УО-1 УО-2 ІЗ-2 ІЗ-3 ІЗ-5
Здатність здійснювати комунікативні взаємодії під час маркетингової діяльності з просування фізкультурно-спортивних товарів і послуг (ЛК 8)	Економіка спорту та фізичної культури (4 семестр); Теорія і методика тренерської діяльності в обраному виді спорту (6,7 семестр); Основи менеджменту та маркетингу в спорті (8 семестр)	ТТ НІТ ІТ	УО-1 УО-2 ІЗ-2 ІЗ-3 ІЗ-5

Додаток Л

Інтерактивні технології формування логістичної компетентності майбутніх тренерів-викладачів з легкої атлетики

Кейс

«Моя майбутня професія – тренер-викладач з виду спорту»

Вступна ситуація:

Здобувач вищої освіти за спеціальністю 017 «Фізична культура і спорт» навчається на III курсі і мріє стати тренером-викладачем з легкої атлетики. Він прагне не тільки тренувати спортсменів, а й розвивати молодь, передавати знання та створити свою унікальну методику підготовки спортсменів. Але у нього виникають питання:

- Яким якостями повинен володіти сучасний тренер?
- Як поєднувати педагогічну діяльність з тренерською?
- Які виклики чекають молодого спеціаліста після закінчення навчання?

Мета кейсу:

Розкрити особливості професії тренера-викладача, зосередити увагу на професійних вимогах, можливостях кар'єрного росту та ролі особистих якостей у досягненні успіху.

Основні аспекти для аналізу:

1. Функції тренера-викладача:

- проведення тренувань та контроль технічної підготовки;
- розробка навчально-тренувальних планів;
- педагогічна робота з молоддю: мотивація, виховання, розвиток лідерства;
- співпраця з батьками, спортивними організаціями та медичними працівниками.

2. Професійні та особисті якості:

- комунікабельність, відповідальність, терплячість;
- знання анатомії, фізіології, психології спорту;
- уміння мотивувати і вести за собою.

3. Шляхи професійного розвитку:

- додаткова освіта, тренерські курси, ліцензії;
- участь у семінарах, змаганнях, конференціях;
- робота в ДЮСШ, клубах, школах, федераціях.

Задання:

1. На основі ОПП порівняйте професійні вимоги до тренера-викладача з виду спорту та вчителя фізичної культури. Виберіть критерії порівняння і обґрунтуйте їх.

2. Проаналізуйте ситуацію на ринку праці Вашого міста. Які перспективи працевлаштування випускників закладу вищої освіти зі спеціальності 017 «Фізична культура і спорт».

3. З'ясуйте у працюючих тренерів-викладачів Вашого міста, якими компетентностями повинен володіти випускник університету зі спеціальності «Фізична культура і спорт» для успішного працевлаштування у спортивній установі (організації)? Яка специфіка роботи у цій установі (організації) міста?

4. Визначте, які компетентності із ОПП потрібно формувати під час освітнього процесу з викладачами закладу вищої освіти, а які – можна сформувати самостійно?

5. Розробіть модель тренера-викладача для спортивної установи (організації) Вашого міста. Які професійні функції тренера необхідно виконувати?

6. Підготуйте звіт і презентацію до виконаної роботи.

Висновки:

Професія тренера-викладача – це більше, ніж просто спорт. Це виховання характеру та командної роботи. Майбутній тренер має бути не тільки фахівцем, а й лідером, наставником і новатором.

Кейс

«Логістика як основа успішної тренерської діяльності»

Вступна ситуація:

Тренер з легкої атлетики готує команду спортсменів до у часті у Всеукраїнських змаганнях, які відбудуться в іншому місті.

Завдання:

Забезпечити якісну підготовку, своєчасний виїзд, проживання, харчування спортсменів та своєчасну доставку спортивного інвентарю.

Основні компоненти логістики у роботі тренера:

1. Транспортна логістика:
 - організація виїзду команди: вибір транспорту, графік руху, забезпечення безпеки;
 - доставка інвентарю: (жердини, диски, бар'єри тощо);
 - резервні маршрути у випадку затримок чи несприятливих погодних умов.
2. Матеріально-технічне забезпечення:
 - підготовка та перевірка екіпірування;
 - упакування та маркування обладнання;
 - забезпечення спортивних харчуванням, аптечкою та технічним обладнанням (таймери, датчики, ноутбуки тощо).
3. Побутова логістика:
 - заброньоване проживання з урахуванням дієти та режиму спортсменів;
 - організація харчування (враховуючи індивідуальні потреби);
 - зони для відновлення ті відпочинку.
4. Тренувальна логістика:
 - узгодження графіку тренувань на новому стадіоні;
 - оренда споруд або місць для проведення підготовки;
 - забезпечення доступу до лікарів, масажистів, психолога.

Проблема для розгляду:

За два дні до виїзду з'ясовується, що компанія перевізник скасувала бронювання через технічні причини, а готель не підтвердив оплату, тому що банк затримав транзакцію. Тренер має обмежений час, щоб знайти нові варіанти та уникнути зриву поїздки.

Завдання для аналізу:

1. Оцініть ризики, пов'язані з логістикою у цьому кейсі;
2. Які резервні плани варто мати тренеру у подібних ситуаціях?
3. Як впливає якість логістичної організації на моральний стан спортсменів і результати змагань?
4. Яку роль у цьому процесі можуть відігравати менеджери команди або спеціалізовані логістичні служби?

Аналітичні завдання:

1. Визначте ключові логістичні компоненти, необхідні для підготовки та участі спортивної команди у змаганнях (які з них найкритичніші у контексті цього кейсу?);
2. Проведіть SWOT-аналіз логістичної організації у тренерській діяльності (сильні та слабкі сторони, можливі загрози);
3. Проаналізуйте як порушення логістичного плану (скасування транспорту, затримка бронювання) може вплинути на психологічний стан спортсменів.

Практичні завдання:

1. Складіть альтернативний логістичний план на випадок зриву первинного маршруту (включіть резервний план Б для проживання та інше);
2. Розробіть чек-лист логістичних дій, які повинен виконати тренер перед виїздом на змагання;

3. Запропонуйте. Які цифрові інструменти або сервіси можна використати для покращення логістики (наприклад, Google Sheets, Trello, спеціальні спортивні платформи).

Дискусійні питання:

1. Чи повинна логістика бути відповідальністю тренера, чи варто залучати спеціаліста з логістики у спортивну команду? Обґрунтуйте свою точку зору.

2. Як змінюється роль логістики у тренерській діяльності під час підготовки до змагань міжнародного рівня?

Креативні завдання:

Уявіть себе тренером команди, яка готується до участі у міжнародному чемпіонаті. Розробіть міні-проект «Логістика перемоги», у якому опишіть, як ви організуєте:

- тренувальний процес;
- поїздки та проживання;
- харчування;
- психологічну підтримку;
- командну комунікацію.

Висновки:

Логістика – це не тільки перевезення речей, а цілий комплекс заходів, який забезпечує злагоджену роботу тренера та команди. Ефективна логістика – це фундамент, на якому будуються результати, особливо у великому спорті де важлива кожна дрібниця.

Педагогічні ситуації, що спрямовані на формування логістичної компетентності майбутніх тренерів-викладачів з легкої атлетики

Ситуація 1. Організація навчально-тренувального збору

Завдання: Вам як молодому тренеру доручено організувати 5-денний навчально-тренувальний збір для групи спортсменів (16 осіб) на спортивній базі за межами міста. Розробіть логістичний план збору, який має включати:

- транспорт, проживання, харчування;
- розклад тренувань;
- розрахунок витрат.

Ситуація 2. Виступ команди на обласних змаганнях.

Завдання: Складіть покрокову логістичну карту участі команди у змаганнях (включно із доставкою інвентарю, страховими документами, заявками та підготовкою екіпірування). Продумайте резервні дії у разі непередбачуваних обставин (запізнення транспорту, зміна розкладу, відсутність інвентарю).

Ситуація 3. Нестача інвентарю у навчальному процесі.

Завдання: Ваша група має провести тренування з метань, але частина інвентарю (ядра, списи) – зламана або не доступна. Запропонуйте логістичне рішення, яке дозволить провести заняття з ефективністю, зберігаючи навчальну мету. Врахуйте обмеження часу та ресурсів.

Ситуація 4. Комбінування і навчального і тренувального процесів.

Завдання: Складіть тижневий розклад для групи юних легкоатлетів (12-14 років) у якому поєднуються:

- тренування;
- навчальні заняття (теорія);
- відновлення (сон, харчування);

- контрольні тести.

Ваша мета – оптимізувати час і ресурси, не перевантажуючи спортсменів.

Ситуація 5. Участь у міжнародному спортивному форумі.

Завдання: Вас запросили як молодого тренера до участі у міжнародному форумі тренерів. Ви маєте підготувати презентацію про логістичні аспекти підготовки легкоатлетичної команди до міжнародних змагань. Вкажіть:

- які логістичні блоки Ви включите;
- які цифровими інструментам скористуетесь;
- як представите ефективність свого підходу.

Ділова гра

«Тренер-викладач: управлінець, наставник, лідер»

Мета гри: розвинути управлінські, комунікативні та організаційні навички тренера-викладача як керівника навчально-тренувального процесу.

Завдання гри:

1. Визначити ключові управлінські функції тренера-викладача.
2. Виробити ефективну модель поведінки у типових управлінських ситуаціях.
3. Формувати навички прийняття рішень у складних педагогічних умовах.
4. Розвинути вміння працювати у команді, делегувати повноваження та мотивувати вихованців (спортсменів).

Тривалість: 1,5-2 години

Цільова аудиторія: тренери-викладачі, викладачі фізичного виховання, здобувачі вищої освіти.

Сценарій гри:

Раунд 1.

Ви – тренер-викладач у спортивній школі. У вашій групі є 10 вихованців різного рівня підготовки. Один учень конфліктує з іншими, інший – почав пропускати тренування без поважних причин, а ще двоє батьків не задоволені результатами своїх дітей. При цьому керівництво очікує від вас високих результатів на змаганнях через 3 місяці.

Завдання:

1. Сформувати план дій на найближчі 2 тижні з урахуванням мотивації вихованців і врегулювання конфлікту;
2. Розподілити тренувальне навантаження згідно з рівнем підготовки вихованців;
3. Підготувати міні-презентацію для батьків з поясненням вашого підходу до підготовки дітей;
4. Пояснити керівництву школи, як ви будете досягати результату.

Раунд 2.

Одного з ваших учнів запрошують на відбір до збірної. Він просить індивідуальні тренування. Інші батьки обурені – вважають це несправедливим.

Завдання:

1. Обґрунтувати рішення про формат тренування;
2. Пояснити його іншим батькам;
3. Зберегти мотивацію в групі.

Раунд 3.

До школи несподівано приїжджає комісія, яка перевіряє організацію навчального процесу. Вам дають 20 хвилин на демонстрацію заняття й пояснення своєї методики.

Завдання:

1. Продемонструвати коротке тренувальне заняття (імітація);

2. Пояснити методичні принципи;
3. Обґрунтувати, чому саме така модель ефективна.

Раунд 4.

Один з батьків написав негативний пост у соцмережах про тренування. Це викликає хвилю обговорень.

Завдання:

1. Розробити комунікаційний план реагування;
2. Підготувати коментар для адміністрації/преси;
3. Зберегти репутацію тренера та закладу освіти.

Ролі учасників гри:

- тренер-викладач – головна фігура;
- вихованці (спортсмени) – гравці з різними характерами;
- батьки – гравці з різними рівнями вимог;
- адміністрація – представники дирекції (контролюючих органів);
- комісія (спостерігачі) – оцінюють дії гравців.

Критерії оцінювання:

Критерій	Максимальна оцінка	Опис
Управлінське мислення	10 балів	Уміння приймати обґрунтовані рішення, планування дій
Комунікативні навички	10 балів	Вміння вести діалог з батьками, вихованцями, адміністрацією
Конфліктологія	10 балів	Здатність ефективно вирішувати конфліктні ситуації
Лідерство і мотивація	10 балів	Вміння мотивувати групу, надихати, вести за собою
Адаптивність	10 балів	Реакція на зміну обставин, гнучкість у прийнятті рішень
Загалом:	50 балів	

Шаблони та додаткові матеріали:

Для тренера-викладача: шаблон плану дій на 2 тижні;
 бланк аналізу проблемної ситуації;
 структура презентації для батьків.

Для модератора гри: інструкція з проведення гри;
 картки з ролями;
 опис очікуваних дій учасників;
 таблиця для оцінювання

Рольова гра

«Організація і проведення обласних змагань з легкої атлетики»

Мета гри:

Розвинути навички планування, розподілу ресурсів, командної взаємодії та прийняття управлінських рішень під час організації спортивного заходу

Завдання для учасників:

1. Створити організаційний комітет змагань.

Розподіл ролей:

- головний тренер;
- координатор логістики;
- відповідальний за інвентар;
- медіа-супровід;

- транспорт;
 - зв'язок з суддями.
2. Скласти логістичний план проведення змагань, який має включати:
 - вибір і підготовку спортивної бази;
 - графік прибуття і розміщення учасників;
 - схему переміщення спортсменів (на старт, до медпункту, до місць відпочинку);
 - забезпечення спортивним інвентарем;
 - формування суддівських бригад;
 - організацію харчування та медичного супроводу;
 - підготовку церемонії відкриття та закриття;
 - розподіл обов'язків між членами команди.
 3. Розробити сценарій реагування на критичні ситуації, наприклад:
 - затримка транспорту;
 - відсутність частини інвентарю;
 - травма спортсмена;
 - зміна погодних умов.
 4. Презентувати логістичне рішення комісії (інша група або викладачі виступають як експертне журі).
 5. Обговорити труднощі, які виникали, і визначити шляхи їх подолання.
- Очікувані результати:*
1. Сформоване уявлення про етапи спортивної логістики;
 2. Практичне відпрацювання навичок управління ресурсами;
 3. Розвиток вміння діяти в умовах обмеженого часу та змінних обставин;
 4. Підвищення командної згуртованості.

«Конкурс бізнес-ідей у сфері фізичної культури і спорту»

Мета проєкту: стимулювати підприємницьке мислення, розвивати креативність та навички бізнес-планування у здобувачів освіти шляхом створення і презентації власних бізнес ідей.

Завдання для учасників:

1. Оберіть ідею у сфері фізичної культури і спорту (наприклад: фітнес-студія, мобільний додаток до тренувань, онлайн-платформа, магазин інвентарю тощо);
2. Сформулюйте місію і цілі бізнесу;
3. Проаналізуйте ринок: конкурентів, цільову аудиторію, тренди;
4. Розробіть базовий бізнес-план, який включає:
 - опис послуги або продукту;
 - фінансові розрахунки (витрати, доходи, прибуток);
 - канали просування продажу;
 - організаційна структура
5. Створити візуальну презентацію проєкту (постер, Power Point);
6. Підготувати захист проєкту у форматі короткого виступу (3-5 хвилин).

Критерії оцінювання:

- Актуальність проєкту;
- Наявність бізнес-ідеї проєкту;
- Продуманий зміст проєкту (програма, перелік заходів, їх послідовність, вказання форм, методів, умов реалізації змісту проєкту);
- Правове, економічне і організаційне обґрунтування проєкту;
- Реалістичність проєкту;
- Прогнозовані результати;
- Новизна і оригінальність проєкту;

- Якість представлення проєкту (чіткість, якість думок, логіка і послідовність викладення матеріалу та наочність);
- Якість захисту проєкту (переконливість і аргументованість відповідей на запитання).

Очікувані результати:

- Розвинуті підприємницькі навички;
- Вміння працювати з бізнес-інформацією;
- Готовий базовий проєкт, який можна вдосконалювати і реалізовувати.

Психолого-педагогічний тренінг:

«Логістика у спорті – стратегія ефективності»

Мета тренінгу: сприяти розвитку логістичного мислення, комунікативних та організаційних навичок у майбутніх тренерів-викладачів через активні форми групової взаємодії, рефлексії та розв'язання практичних ситуацій.

Завдання тренінгу:

1. Актуалізувати знання здобувачів вищої освіти щодо логістичних процесів у спортивній діяльності;
2. Сформувати навички прийняття рішень у нестандартних умовах;
3. Розвинути вміння працювати в команді, делегувати, розподіляти ресурси;
4. Підвищити рівень професійної саморефлексії та мотивації.

Цільова аудиторія:

Здобувачі вищої освіти спеціальності 017 «Фізична культура і спорт» (бакалаври)

Тривалість:

6 годин (можна розділити на 2 дні по 3 години)

Структура тренінгу:

I Вступний етап (30 хв.):

- вправа розігрів «Логістика у моєму житті» (кожен учасник наводить приклад логістичної ситуації зі спортивного життя);
- мотиваційна міні-лекція: «Що таке логістична компетентність тренера і для чого вона потрібна?»

II Основний етап (4 год.)

1. Рольова гра: «Організація обласного чемпіонату з легкої атлетики»
 - Учасники розподіляються на три групи (логістична команда: тренери, судді, волонтери, адміністрація);
 - Завдання: скласти логістичний план (місце, час, ресурси, інвентар, транспорт, супровід, інформаційна логістика);
 - Презентація рішень групами;
 - Рефлексія: що вдалося/викликало труднощі.
2. Психотренінгова вправа «Лідер і команда»
 - Розігруються ситуації, де необхідно швидко прийняти рішення (не прибав транспорт, інвентар зламався, перенесення часу старту тощо);
 - Обговорення рішень в малих групах, коментарі тренера-психолога.
3. Інтерактивна вправа «5 ресурсів»
 - Кожна команда отримує обмежені ресурси (час, кошти, люди, місце, обладнання) і має реалізувати захід;
 - Обговорення, як впливала обмеженість ресурсів на логістичні рішення.

III. Підсумковий етап (1,5 год.)

1. Вправа «Компетентність у дії»

Учасники індивідуально заповнюють анкети-рефлексію:

 - Що я дізнався нового?
 - Які навички я відчув у собі сильними?

- Що потребує розвитку?
- 2. Зворотній зв'язок «Професійна валіза»
 - Кожен учасник озвучує, які знання, вміння чи установки «забирає із собою» для майбутньої тренерської діяльності.

Очікувані результати:

- Підвищення рівня усвідомлення логістичної складової тренерської діяльності;
- Розвиток вмінь до командної взаємодії, стратегічного мислення та організаційного планування;
- Поглиблення мотивації до професійного вдосконалення у сфері логістики спорту.

Додаток М

Лист оцінювання

Здобувача (ки) вищої освіти _____
(ПІБ)

_____ курсу навчання зі спеціальності 017 «Фізична культура і спорт»
який пройшов(ла) _____ практику у кількості _____ год
з «_____» _____ р. по «_____» _____ р.
в установі /організації _____
(назва та адреса установи/організації)

і продемонстрував (ла) оволодіння наступними компонентами логістичної компетентності:

Змістовні елементи прояву логістичної компетентності	Оцінка якості (від 1 до 5)
Складання індивідуального плану роботи на період проходження практики	
Складання плану фізкультурно-масової і спортивної роботи на період проходження практики	
Розробка конспектів (технологічних карт) уроків (занять) з фізичної культури з врахуванням видів вправ і контингенту учнів	
Проведення уроків (занять) різного спрямування	
Встановлення продуктивних взаємовідносин зі здобувачами	
Встановлення продуктивних взаємовідносин з батьками здобувачів, з іншими суб'єктами навчального (тренувального) процесу	
Складання заявки на придбання спорядження спортивного інвентарю і обладнання	
Планування і підготовка проведення навчальних (тренувальних) занять, спортивно-масових заходів з урахуванням діючих норм і правил безпеки для здобувачів, учасників, глядачів і обслуговуючого персоналу	
Розробка документів планування і обліку фізкультурно-спортивного або спортивно-масового заходу: положення (сценарій), кошторису (за наявності фінансування) і звітів	
Заповнення відповідних документів для перевезення учасників змагань та транспортування відповідного спортивного спорядження	
Маркетингове просування фізкультурно-спортивного і спортивно-масового заходу (спортивного свята)	
Проведення фізкультурно-спортивного і спортивно-масового заходу (спортивного свята)	
Підготовка і проведення виховного заходу на фізкультурно-спортивну тематику (бесіда, круглий стіл, класна година, гра або вікторина)	
Підсумкова оцінка готовності до здійснення логістичної та управлінської діяльності	

«_____» _____ р.

Підпис відповідальної особи

установи/організації (бази практики) _____

Додаток Н

Список опублікованих праць за темою дисертації

Наукові праці, в яких опубліковано основні результати дослідження

Статті у наукових фахових виданнях України

1. Гоголь Т. В., Кіндрат В. К. Теоретико-методологічне обґрунтування моделі формування логістичної компетентності майбутніх тренерів-викладачів. *Фізичне виховання, спорт і культура здоров'я у сучасному суспільстві / укладачі : А. В. Цьось, С. Я. Індика. Волинський національний університет імені Лесі Українки. Луцьк, 2022. № 2(58) С. 3–13. URL: <https://doi.org/10.29038/2220-7481-2022-02-03-13>*

2. Гоголь Т. В. Аналіз сучасних методологічних підходів формування логістичної компетентності майбутніх тренерів-викладачів з виду спорту *Інноватика у вихованні : збірник наукових праць / М-во освіти і науки України, Рівненський державний гуманітарний університет; упоряд. : О. Б. Петренко; ред. кол. : О. Б. Петренко, Н. Б. Грицай, Т. С. Ціпан та ін. Рівне : РДГУ, 2022. Вип. 16. С. 252–264. URL: <http://dx.doi.org/10.35619/iuu.v1i16.487>*

3. Гоголь Т. В. Логістична компетентність у підготовці тренерів-викладачів: проблеми оцінювання та шляхи вдосконалення. *Інноваційна педагогіка : науковий журнал Причорноморського науково-дослідного інституту економіки та інновацій. № 79. Том. 2, 2025. С. 247–250. URL: <https://doi.org/10.32782/2663-6085/2025/79.2.48>*

4. Сучасні цінності, цілі та основні чинники розвитку освіти для фізичної рекреації / Мушкета Р., Кіндрат В. К., Кіндрат П. В., **Гоголь Т. В.** *Інноватика у вихованні : збірник наукових праць / М-во освіти і науки України, Рівненський державний гуманітарний університет; упоряд. : О. Б. Петренко; ред. кол. : О. Б. Петренко, Н. Б. Грицай, Т. С. Ціпан та ін.*

Рівне : РДГУ, 2023. Вип. 18. С. 107–118. URL: <https://doi.org/10.35619/iuu.v1i18.582>

Публікації апробаційного характеру

5. Гоголь Т. В. Передумови та причини формування організаційно-управлінських компетенцій бакалаврів з фізичної культури та спорту. *Розвиток сучасної освіти і науки: результати, проблеми, перспективи. Том IX: Синергія в розвитку науки і освіти* : матеріали IX Міжнародної науково-практичної конференції, 16 листопада 2020 р., Конін–Ужгород–Херсон–Київ : Ужгородський національний університет, 2020. С. 88–90. URL: <http://repository.rshu.edu.ua/id/eprint/16727/>

6. Гоголь Т. В., Кіндрат В. К., Мамчур С. Л. Особливості формування логістичних компетенцій у майбутніх фахівців з фізичної культури і спорту. *Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія №15. Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (Фізична культура та спорт)* : зб. наукових праць / за ред. О. В. Тимошенка. Київ : Видавництво НПУ імені М. П. Драгоманова, 2021. Вип. 3 К(131)21. С. 97–101. DOI: 10.31392/NPU-nc.series 15.2021.3K(131).22 URL: <https://spppc.com.ua/downloads/3k-131-2021.pdf>

7. Гоголь Т. В., Кіндрат В. К. Логістичні компетенції: суть, види та умови формування у майбутніх тренерів-викладачів з виду спорту. *Ефективні рішення в економіці, фінансах та управлінні* : матеріали Міжнародної науково-практичної конференції, 5 лютого 2021 р., Одеса : Східноєвропейський центр наукових досліджень, 2021. С. 193–195. URL: <http://repository.rshu.edu.ua/id/eprint/16728/>

8. Гоголь Т. В. Інноваційні підходи у формуванні логістичних компетенцій майбутніх фахівців сфери фізичної культури і спорту. *Інноваційний розвиток вищої освіти: глобальний, європейський та національні виміри змін* : матеріали VII Міжнародної науково-практичної конференції, 20–21 квітня 2021 р., Суми : Сумський державний

педагогічний університет імені А.С. Макаренка, 2021. С. 153–156. URL: <http://repository.rshu.edu.ua/id/eprint/17820/>

9. Гоголь Т. В., Кіндрат В. К. Проблеми формування логістичних систем у сфері послуг фізичної культури і спорту. *Прикладні аспекти інформаційного забезпечення та обґрунтування технічних і управлінських рішень* : матеріали V Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції здобувачів вищої освіти та молодих науковців, 14 травня 2021 р., Рівне : Рівненський державний гуманітарний університет, 2021. С. 24–26. URL: <http://repository.rshu.edu.ua/id/eprint/10290/>

10. Гоголь Т. В. Логістика в організації спортивних заходів: проблеми та перспективи розвитку. *Розвиток сучасної освіти і науки: результати, проблеми, перспективи. Том XI: Генеза та цінність досліджень у сфері суспільних відносин* : матеріали XI Міжнародної науково-практичної конференції, 12 листопада 2021 р., Конін–Ужгород–Херсон–Київ : Ужгородський національний університет, 2021. С. 192–195. URL: <http://repository.rshu.edu.ua/id/eprint/18030/>

11. Гоголь Т. В. Значення управлінських та логістичних компетенцій у забезпеченні якості професійної підготовки тренерів-викладачів. *Професійне становлення особистості: проблеми і перспективи* : матеріали XI Міжнародної науково-практичної конференції, 25–26 листопада 2021 р., Хмельницький : Хмельницький національний університет. С. 20–21. URL: https://tpodm.khmnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/19/2021/12/Materialy-konferentsiyi-2021_compressed.pdf

12. Гоголь Т. В., Кіндрат В. К. Компетентнісний підхід у підготовці майбутнього тренера-викладача. *Наука, освіта, суспільство очима молодих* : матеріали XV Всеукраїнської науково-практичної конференції здобувачів вищої освіти та молодих учених, 17 травня 2022 р. Рівне : РДГУ, 2022. С. 8–9. URL: https://rshu.edu.ua/images/nauka/nosom_2022.pdf

13. Гоголь Т. В. Педагогічні умови формування логістичної компетентності майбутніх тренерів-викладачів з легкої атлетики. *Науковий*

часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія №15. Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (Фізична культура та спорт) : зб. наукових праць / за ред. О. В. Тимошенка. Київ : Видавництво НПУ імені М. П. Драгоманова, 2023. Вип. 3 К(162)23. С. 99–103. URL: [https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series15.2023.3K\(162\).20](https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series15.2023.3K(162).20)

14. Гоголь Т. В. Сучасні освітньо-професійні технології формування логістичної компетентності майбутніх фахівців з фізичної культури і спорту. *Фізична культура і спорт: традиції, досвід, інновації* : матеріали І Всеукраїнської науково-практичної конференції, 16 березня 2023 р. Запоріжжя : Національний ун-т «Запорізька політехніка», 2023. С. 83–88. URL: https://zp.edu.ua/uploads/dept_s&r/2023/conf/2.2/FKiS-TDI-materialy.pdf

15. Гоголь Т. В., Давидюк І. В. Підготовка майбутніх вчителів фізичної культури до виховної діяльності в освітньому просторі НУШ. *Підготовка майбутніх педагогів до виховної діяльності в освітньому просторі НУШ: досвід, реалії, перспективи* : матеріали Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції, 12 травня 2023 р. Рівне : РДГУ, 2023. С. 79–83. URL: https://drive.google.com/file/d/1t8ho6_QsxK_HXh0QhwhzYIjNbeFVN-Yye/view

16. Гоголь Т. В. Педагогічні умови формування логістичної компетентності майбутніх тренерів-викладачів. *Здоров'я, фізичне виховання і спорт: перспективи та кращі практики* : матеріали IV Міжнародної науково-практичної онлайн-конференції, 16–17 травня 2023 р. Київ : Київський університет імені Бориса Грінченка, 2023. С. 24–29. URL: <http://repository.rshu.edu.ua/id/eprint/16724/>

17. Гоголь Т. В. Особливості державного фінансування галузі фізичної культури і спорту. *Перспективи розвитку науки, освіти, технологій і суспільства в Україні та світі* : матеріали Міжнародної

науково-практичної конференції, 07 березня 2024 р. Полтава : ЦФЕНД. 2024. Ч. 1. С. 35–36. URL: <http://repository.rshu.edu.ua/id/eprint/15839/>

18. Гоголь Т. В., Дутчак В. В. Особливості формування логістичної компетентності майбутніх тренерів-викладачів з легкої атлетики у процесі професійної підготовки. *Фізична культура і спорт: традиції, досвід, інновації* : матеріали II Всеукраїнської науково-практичної конференції, 14 березня 2024 р. Запоріжжя : Національний ун-т «Запорізька політехніка», 2024. С. 134–140. URL: <http://repository.rshu.edu.ua/id/eprint/15837/>

Праці, які додатково відображають результати дисертації

19. Гоголь Т. В., Кіндрат В. К. Формування логістичної компетентності у майбутніх фахівців з фізичної культури та спорту. *Колективна монографія «Маркетинг і логістика у становленні цифрової економіки України». Розділ: Підготовка фахівців з економіки, логістики, маркетингу в забезпеченні розвитку ринку праці*. Рівне : Рівненський державний гуманітарний університет. 2022. С. 259–266. URL: <http://repository.rshu.edu.ua/id/eprint/11244/>

20. Гоголь Т. В., Кіндрат В. К. Педагогічні умови формування організаційно-управлінських компетенцій майбутніх тренерів-викладачів у процесі професійної підготовки. *Колективна монографія «Розвиток сучасної освіти і науки: результати, проблеми та перспективи. Чинники оцінювання якісних досліджень»*. Том 7. Розділ: Педагогіка. Ужгород : Ужгородський національний університет. 2022. С. 88–100. URL: <http://repository.rshu.edu.ua/id/eprint/15137/>

21. Гоголь Т. В. Методологічні підходи формування логістичної компетентності у майбутніх фахівців з фізичної культури і спорту. *Науковий вісник Кременецької обласної гуманітарно-педагогічної академії імені Тараса Шевченка. Серія: Педагогічні науки / за заг. ред. В. Є. Бенери*. Кременець : ВЦ КОГПА імені Тараса Шевченка, 2022. Вип. 14. С. 18–28. URL: <https://doi.org/10.32782/2410-2075-2022-14.2>

22. Гоголь Т. В. Формування логістичної компетентності майбутніх тренерів-викладачів з легкої атлетики у процесі професійної підготовки. *KNOWLEDGE. EDUCATION. LAW. MANAGEMENT*. № 4(56)/2023. С. 9–16.

URL: <https://doi.org/10.51647/kelm.2023.4.2>

23. Гоголь Т.В. «Пліч-о-пліч всеукраїнські шкільні ліги» як інноваційна форма залучення учнів до рухової активності. *Підготовка майбутніх педагогів до виховної діяльності в освітньому просторі НУШ: досвід, реалії, перспективи* : матеріали II Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції, 15 травня 2024 р. Рівне : РДГУ, 2024. С. 64–69.

URL:

<https://drive.google.com/file/d/1yc6DRKwJtRBkr81xAkcVupj3XDx3I-t2/view>

24. Організація та методологія наукових досліджень здобувачів вищої освіти спеціальностей: 017 «Фізична культура і спорт» та 014 «Середня освіта (фізична культура)» : навчальний посібник / **Гоголь Т. В.**, Кашуба А. А., Ковальський В. В., Кіндрат В. К., Ярмощук О. О. Рівне : РВВ «СОМ-ЦЕНТР», 2024. 180 с. (авторський внесок 1,67 д. а.). URL:

<http://repository.rshu.edu.ua/id/eprint/16588/>

25. **Гоголь Т. В.**, Кашуба А. А., Ковальський В. В. «Компендіум професійних дисциплін з підготовки бакалаврів спеціальності 014.11 «Середня освіта (Фізична культура)» : навчальний посібник. Рівне : РВВ «СОМ-ЦЕНТР», 2024. 167 с. (авторський внесок 2,08 д. а.). URL:

<http://repository.rshu.edu.ua/id/eprint/16590/>

Додаток П

Відомості про апробацію результатів дисертації Гоголь Тетяни Василівни «Формування логістичної компетентності майбутніх тренерів- викладачів з легкої атлетики у процесі професійної підготовки» зі спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки

Основні положення та результати дисертаційної роботи представлено у доповідях на наукових, науково-практичних конференціях та семінарах різного рівня, зокрема:

Міжнародних:

1. IX Міжнародна науково-практична конференція «Розвиток сучасної освіти і науки: результати, проблеми, перспективи» (м. Конін–Ужгород–Херсон–Київ, 16 листопада 2020 р.). Форма участі – виступ, публікація матеріалів.
2. Міжнародна науково-практична конференція «Ефективні рішення в економіці, фінансах та управлінні» (м. Одеса, 5 лютого 2021 р.). Форма участі – виступ, публікація матеріалів.
3. Міжнародна науково-практична конференція «Сучасні проблеми та перспективи розвитку фізичного виховання, здоров'я і професійної підготовки майбутніх фахівців з фізичного виховання та спорту» (м. Київ, 18–19 березня 2021 р.). Форма участі – публікація матеріалів.
4. VII Міжнародна науково-практична конференція «Інноваційний розвиток вищої освіти: глобальний, європейський та національні виміри змін» (м. Суми, 20–21 квітня 2021 р.). Форма участі – виступ, публікація матеріалів.
5. XI Міжнародна науково-практична конференція «Розвиток сучасної освіти і науки: результати, проблеми, перспективи» (м. Конін–Ужгород–Херсон–Київ, 12 листопада 2021 р.). Форма участі – виступ, публікація матеріалів.

6. XI Міжнародна науково-практична конференція «Професійне становлення особистості: проблеми і перспективи» (м. Хмельницький, 25–26 листопада 2021 р.). Форма участі – виступ, публікація матеріалів.

7. XII Міжнародна науково-практична конференція «Розвиток сучасної освіти і науки: результати, проблеми та перспективи. Якісні дослідження для покращення життя людини» (м. Конін–Ужгород–Перемишль, 22 квітня 2022 р. Форма участі – публікація матеріалів.

8. Міжнародна науково-практична конференція «Сучасні проблеми та перспективи розвитку фізичного виховання, здоров'я і професійної підготовки майбутніх фахівців з фізичного виховання та спорту» (м. Київ, 23–24 березня 2023 р.). Форма участі – публікація матеріалів.

9. IV Міжнародна науково-практична онлайн-конференція «Здоров'я, фізичне виховання і спорт: перспективи та кращі практики» (м. Київ, 16–17 травня 2023 р.). Форма участі – виступ, публікація матеріалів.

10. Міжнародна науково-практична конференція «Перспективи розвитку науки, освіти, технологій і суспільства в Україні та світі» (м. Полтава, 07 березня 2024 р.). Форма участі – виступ, публікація матеріалів.

Всеукраїнських:

11. V Всеукраїнська науково-практична інтернет-конференція здобувачів вищої освіти та молодих науковців «Прикладні аспекти інформаційного забезпечення та обґрунтування технічних і управлінських рішень» (м. Рівне, 14 травня 2021р.). Форма участі – виступ, публікація матеріалів.

12. XV Всеукраїнська науково-практична конференція здобувачів вищої освіти та молодих учених «Наука, освіта, суспільство очима молодих» (м. Рівне, 17 травня 2022 р.). Форма участі – виступ, публікація матеріалів.

13. I Всеукраїнська науково-практична конференція «Фізична культура і спорт: традиції, досвід, інновації» (м. Запоріжжя, 16 березня 2023 р.). Форма участі – виступ, публікація матеріалів.

14. Всеукраїнська науково-практична Інтернет-конференція. «Підготовка майбутніх педагогів до виховної діяльності в освітньому просторі НУШ: досвід, реалії, перспективи» (м. Рівне, 12 травня 2023 р.). Форма участі – виступ, публікація матеріалів.

15. II Всеукраїнська науково-практична конференція «Фізична культура і спорт: традиції, досвід, інновації» (м. Запоріжжя, 14 березня 2024 р.). Форма участі – виступ, публікація матеріалів.

16. II Всеукраїнська науково-практична Інтернет-конференція «Підготовка майбутніх педагогів до виховної діяльності в освітньому просторі НУШ: досвід, реалії, перспективи» (м. Рівне, 15 травня 2024 р.). Форма участі – виступ, публікація матеріалів.

Наукових вебінарах:

17. Науковий вебінар «Академічна доброчесність у спортивній науці» (м. Київ, 10 листопада 2022 р.). Форма участі – участь.

18. Науковий вебінар «Якість вищої освіти – світовий досвід» (м. Полтава, 21 лютого 2023р.). Форма участі – участь.

Регіональних:

19. Звітна наукова конференція викладачів, співробітників і здобувачів вищої освіти Рівненського державного гуманітарного університету за 2020 рік (м. Рівне, 13–14 травня 2021 р.). Форма участі – виступ.

20. Звітна наукова конференція викладачів, співробітників і здобувачів вищої освіти Рівненського державного гуманітарного університету за 2021 рік (м. Рівне, 19–20 травня 2022 р.). Форма участі – виступ.

21. Звітна наукова конференція викладачів, співробітників і здобувачів вищої освіти Рівненського державного гуманітарного

університету за 2022 рік (м. Рівне, 18–19 травня 2023 р.). Форма участі – виступ.

22. Звітна наукова конференція викладачів, співробітників і здобувачів вищої освіти Рівненського державного гуманітарного університету за 2023 рік (м. Рівне, 16–17 травня 2024 р.). Форма участі – виступ.

Додаток Р

Довідки про впровадження результатів дослідження
Довідка про впровадження №1. Рівненський державний
гуманітарний університет

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
РІВНЕНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

вул.Ст.Бандери, 12, м. Рівне, 33028, тел. (0362) 63-42-24
 E-mail: rectorat@rshu.edu.ua, код ЄДРПОУ 25736989

08.04.25 № 01-12/32

На № _____

Довідка

про впровадження результатів дисертаційного дослідження

Гоголь Тетяни Василівни за темою:

**«Формування логістичної компетентності майбутніх тренерів-викладачів з
 легкої атлетики у процесі професійної підготовки»**
 поданої на здобуття наукового ступеня доктора філософії
 за спеціальністю 011 – Освітні, педагогічні науки

Протягом 2021–2025 років на педагогічному факультеті Рівненського державного гуманітарного університету впроваджувались результати дисертаційного дослідження Т. В. Гоголь на тему «Формування логістичної компетентності майбутніх тренерів-викладачів з легкої атлетики у процесі професійної підготовки».

Запропонована авторська модель формування логістичної компетентності майбутніх тренерів-викладачів з легкої атлетики у процесі професійної підготовки впроваджувалась в освітній процес науково-педагогічними працівниками закладу вищої освіти та кафедри теорії і практики фізичної культури і спорту під час підготовки бакалаврів за освітньо-професійною програмою «Фізична культура і спорт» на лекційних, практичних заняттях з навчальних дисциплін та проходження практик (освітніх компонентів): «Вступ до спеціальності і техніка безпеки», «Теорія і методика фізичного виховання», «Загальна психологія та психологія спорту», «Педагогіка та педагогіка спорту», «Теорія і методика тренерської діяльності в обраному виді спорту», «Економіка спорту і фізичної культури», «Правові аспекти фізичної культури і спорту», «Основи менеджменту та маркетингу в спорті» «Педагогічна практика в закладах середньої освіти», «Виробнича практика (за профілем майбутньої роботи). Особливість визначених педагогічних умов полягала в тому, що їх реалізація здійснювалася комплексне шляхом поєднання цих дисциплін у результаті чого була сформована готовність майбутніх тренерів-викладачів з легкої атлетики до управлінської та логістичної діяльності.

Окремі положення дисертаційного дослідження Т. В. Гоголь знайшли відображення у виступах здобувачки наукового ступеня PhD на науково-практичних заходах Рівненського державного гуманітарного університету: V Всеукраїнській науково-практичній інтернет-конференції здобувачів вищої освіти та молодих науковців «Прикладні аспекти інформаційного забезпечення та обґрунтування технічних і управлінських рішень» (м. Рівне, 14 травня 2021 р.); XV Всеукраїнській науково-практичній конференції здобувачів вищої освіти та молодих учених «Наука, освіта, суспільство очима молодих» (м. Рівне, 17 травня 2022 р.); I та II Всеукраїнських науково-практичних Інтернет-конференціях «Підготовка майбутніх педагогів до виховної діяльності в освітньому просторі НУШ: досвід, реалії, перспективи» (м. Рівне, 12 травня 2023 р., 15 травня 2024 р.); Звітних наукових конференціях викладачів, співробітників і здобувачів вищої освіти Рівненського державного гуманітарного університету (м. Рівне, 13–14 травня 2021 р., 19–20 травня 2022 р., 18–19 травня 2023 р., 16–17 травня 2024 р.) та ін.

З огляду на новизну та наукову значущість проблеми, піднятої у дисертаційному дослідженні Т. В. Гоголь, колектив кафедри теорії і практики фізичної культури і спорту Рівненського державного гуманітарного університету зробив висновок про доцільність подальшого впровадження результатів цього дослідження в освітній процес закладів вищої освіти.

Результати впровадження обговорено і схвалено на засіданні кафедри теорії і практики фізичної культури і спорту Рівненського державного гуманітарного університету (протокол № 3 від 27 березня 2025 року).

Завідувач кафедри теорії і практики
фізичної культури і спорту

Вадим КИНДРАТ

В. о. ректора Рівненського державного
гуманітарного університету

Роман ПАВЕЛКІВ

Довідка про впровадження № 2. ПВНЗ «Міжнародний економіко-гуманітарний університет імені академіка Степана Дем'янчука»

ПРИВАТНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ
ЗАКЛАД "МІЖНАРОДНИЙ
ЕКОНОМІКО-ГУМАНІТАРНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ АКАДЕМІКА
СТЕПАНА ДЕМ'ЯНЧУКА"
АДРЕСА: УКРАЇНА, 33027, М. РІВНЕ,
ВУЛ. АКАДЕМІКА СТЕПАНА ДЕМ'ЯНЧУКА, 4
ТЕЛ/ФАКС: +38 (0362) 63-50-85
КОД ЄДРПОУ 24171048
IBAN № UA763052990000026007030702590
АТ КБ «ПРИВАТБАНК»

PRIVATE HIGHER EDUCATION ESTABLISHMENT
"ACADEMICIAN STEPAN DEMIANCHUK
INTERNATIONAL UNIVERSITY OF ECONOMICS
AND HUMANITIES"
ADDRESS: UKRAINE, 33027, RIVNE
ACADEMICIAN STEPAN DEMIANCHUK STREET, 4
TEL/FAX +38 (0362) 63-50-85
KODE EDRPOU 24171048
IBAN UA763052990000026007030702590
JSC CB "PRIVATBANK"

E-mail: mail@megu.edu.ua

№ 01/181 від 14 04 2025 р.

ДОВІДКА про впровадження результатів дисертаційного дослідження Гоголь Тетяни Василівни на тему: «Формування логістичної компетентності майбутніх тренерів-викладачів з легкої атлетики у процесі професійної підготовки» на здобуття наукового ступеня доктора філософії зі спеціальності 011 – Освітні, педагогічні науки

Результати наукових досліджень Гоголь Тетяни Василівни з теми «Формування логістичної компетентності майбутніх тренерів-викладачів з легкої атлетики у процесі професійної підготовки» здійснювалися на базі факультету здоров'я, фізичної культури і спорту Приватного вищого навчального закладу «Міжнародний економіко-гуманітарний університет імені академіка Степана Дем'янчука» упродовж 2021 – 2025 н.р.

Здобувачем Гоголь Т. В. проводилась апробація педагогічних умов формування логістичної компетенції у підготовці майбутніх тренерів-викладачів під час викладання освітніх компонентів: «Легка атлетика з методикою викладання», «Теорія і методика тренерської діяльності в обраному виді спорту», «Теорія і методика спортивно-оздоровчої роботи»: проходження практик «Ознайомча практика», «Тренерська практика», «Виробнича практика за профілем майбутньої професії» для здобувачів освітньо-професійної програм «Фізична культура і спорт» спеціальності 017 «Фізична культура і спорт» першого (бакалаврського) рівня освіти. Запропоновані теми сприяли формуванню в майбутніх фахівців професійно-орієнтованих знань та умінь, фахових компетентностей для розв'язування завдань і практичних проблем, зокрема забезпечення належного рівня організації спортивних заходів і тренувального процесу.

Експериментальна апробація теоретичних положень дає підстави стверджувати про доцільність їх використання в освітньому процесі закладів вищої освіти. Матеріали дисертаційного дослідження мають практичну значущість. Довідка про впровадження результатів наукового дослідження Гоголь Тетяни Василівни за темою «Формування логістичної компетентності майбутніх тренерів-викладачів з легкої атлетики у процесі професійної підготовки» обговорено та схвалено на засіданні кафедри фізичної культури і спорту Приватного вищого навчального закладу «Міжнародний економіко-гуманітарний університет імені академіка Степана Дем'янчука» (протокол № 7 від «14» березня 2025 року). Довідка видана для подання до Рівненського державного гуманітарного університету.

Ректор

Завідувач кафедри
фізичної культури і спорту

Віталій ДЕМ'ЯНЧУК

Жанна СОТНИК

Довідка про впровадження № 3. Волинський національний університет імені Лесі Українки

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВОЛИНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ЛЕСІ УКРАЇНКИ

просп. Болі, 13, м. Луцьк, 43025, тел. (0332) 24-10-07, (0332) 72-01-23
ел. пошта: post@vnu.edu.ua, web: http://www.vnu.edu.ua, код ЄДРПОУ 02125102

09.04.2025 № 03-24/03/061

на № _____ від _____

Довідка

про впровадження результатів дисертаційного дослідження

Гоголь Тетяни Василівни на тему:

**«Формування логістичної компетентності майбутніх тренерів-викладачів з легкої
атлетики у процесі професійної підготовки»**
на здобуття наукового ступеня доктора філософії
зі спеціальності 011 – Освітні, педагогічні науки

Результати дисертаційного дослідження здобувачки наукового ступеня PhD (доктора філософії) Рівненського державного гуманітарного університету Т.В. Гоголь за темою: «Формування логістичної компетентності майбутніх тренерів-викладачів з легкої атлетики у процесі професійної підготовки» упродовж 2021-2025 років впроваджувалися в освітній процес науково-педагогічними працівниками кафедри фітнесу та циклічних видів спорту Волинського національного університету імені Лесі Українки.

На основі дисертаційного дослідження впровадження авторської моделі формування логістичної компетентності були сформовані структурні компоненти системи професійної підготовки майбутніх тренерів-викладачів з легкої атлетики та формування у них логістичної компетентності: мотиваційно-цільовий, змістовно-діяльнісний, оцінно-підсумковий і результативний. Визначені критерії (мотиваційно-когнітивний, діялісно-практичний, комунікативний, рефлексивний), рівні (низький, середній, достатній) готовності майбутніх тренерів-викладачів з легкої атлетики до формування логістичної компетентності.

Розроблені Т. В. Гоголь компоненти, критерії та рівні активізували навчальний процес здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою першого (бакалаврського) рівня вищої освіти 017 «Фізична культура і спорт», що в свою чергу забезпечувало формування логістичної компетентності майбутніх тренерів-викладачів з легкої атлетики.

Відповідно до наукової новизни, актуальності та практичного значення дисертаційного дослідження Т. В. Гоголь колективом кафедри фітнесу та циклічних видів спорту Волинського національного університету імені Лесі Українки було зроблено висновки про доцільність подальшого його впровадження в освітній процес закладів вищої освіти.

Результати впровадження обговорено і схвалено на засіданні кафедри фітнесу та циклічних видів спорту Волинського національного університету імені Лесі Українки (протокол № 10_ від 25 березня 2025 року).

В.о ректора

Юрій ГРОМИК

Світлана ІНДИКА
0664830660

Довідка про впровадження № 4. Житомирський державний університет імені Івана Франка

Міністерство освіти і науки України
ЖИТОМИРСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА
(ЖДУ)

вул. В. Бердичівська, 40, м. Житомир, 10008 /факс (0412) 43-14-17
E-mail: zu@zu.edu.ua Web: www.zu.edu.ua
код ЄДРПОУ 32125208

№

Довідка

на №

від

про впровадження результатів
дисертаційного дослідження Гоголь Тетяни Василівни
**«Формування логістичної компетентності майбутніх тренерів-
викладачів з легкої атлетики у процесі професійної підготовки»**
поданої на здобуття наукового ступеня доктора філософії (PhD)
за спеціальністю 011 – Освітні, педагогічні науки

Результати дисертаційного дослідження Гоголь Т. В. упроваджувалися в освітній процес на факультеті фізичного виховання і спорту Житомирського державного університету імені Івана Франка протягом 2021-2025 років.

Незаперечно актуальним для підвищення якості професійної підготовки майбутніх тренерів-викладачів в освітньому процесі закладу вищої освіти стало впровадження авторської моделі формування логістичної компетентності майбутніх тренерів-викладачів з легкої атлетики у процесі професійної підготовки, насамперед: самостійних її блоків (мотиваційно-цільового, змістовно-діяльнісного, оцінно-підсумкового і результативного); основних підходів щодо реалізації (системного, діяльнісного, особистісно-орієнтованого, задачного, контекстного, технологічного і компетентісного), що склали теоретико-методичні засади процесу формування їхньої логістичної компетентності; удосконалення змісту навчальних дисциплін (освітніх компонентів) професійної підготовки майбутніх бакалаврів за освітньо-професійною програмою «Фізична культура і спорт»; навчально-методичного інструментарію діяльності викладачів навчальних дисциплін щодо формування логістичної компетентності майбутніх тренерів-викладачів з легкої атлетики; традиційних та інтерактивних методів навчання, спрямованих на формування професійно важливих якостей майбутніх тренерів-викладачів та розвиток у них мотивації щодо формування логістичної компетентності; блоків міжпредметних комплексних завдань з навчальних дисциплін (освітніх компонентів) професійної підготовки майбутніх тренерів-викладачів.

Основні теоретичні положення дисертаційної роботи та практичні напрацювання Гоголь Т. В. використовувались у процесі наукових розвідок здобувачів вищої освіти та науково-педагогічних працівників кафедри теоретико-методичних основ фізичного виховання та спорту Житомирського державного університету імені Івана Франка.

UB
ЖДУ ім. Івана Франка
№452-19-1/2025 від 15.04.2025
Корнійчук Н. (Перший проректор) 15.04.2025
16:52

Означені факти дають підстави для позитивної оцінки науково-педагогічного рівня дослідження Т. В. Гоголь та значення його результатів як актуальної вагової роботи, що сприяє удосконаленню професійної підготовки, поглибленню знань майбутніх тренерів- викладачів з легкої атлетики, формуванню їхньої логістичної компетентності.

Результати впровадження обговорено і схвалено на засіданні кафедри теоретико- методичних основ фізичного виховання та спорту Житомирського державного університету імені Івана Франка (протокол № 13 від 11 квітня 2025 року).

Перший проректор

Наталія КОРНІЙЧУК

Довідка про впровадження № 5. Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка

УКРАЇНА
МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
**ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ГНАТЮКА**
(ТНПУ)
вул. М.Кривоноса, 2, м. Тернопіль, 46027,
тел. (0352) 43-58-80, факс (0352) 43-60-02
e-mail: info@tnpu.edu.ua, код ЄДРПОУ 02125544

UKRAINE
MINISTRY OF EDUCATION AND
SCIENCE OF UKRAINE
**TERNOPIL VOLODYMYR HNATYK
NATIONAL PEDAGOGICAL UNIVERSITY**
(TNPU)
2 M.Kryvonosa st., Ternopil, 46027, Ukraine
tel. +38 0352 43-58-80, fax: +38 0352 43-60-02
e-mail: info@tnpu.edu.ua

Від « 15 » 04 2025 р. № 453/19.03-33 На № _____ від « _____ » 20 _____ р.

ДОВІДКА

про впровадження результатів дисертаційного дослідження

Гоголь Тетяни Василівни

на тему:

**«Формування логістичної компетентності
майбутніх тренерів-викладачів з легкої атлетики
у процесі професійної підготовки»
зі спеціальності 011 – Освітні, педагогічні науки**

Наукові положення дисертаційного дослідження Гоголь Тетяни Василівни з теми «Формування логістичної компетентності майбутніх тренерів-викладачів з легкої атлетики у процесі професійної підготовки» упроваджувалися в освітній процес Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка упродовж 2021-2025 років з метою підвищення ефективності професійної підготовки здобувачів вищої освіти за спеціальністю 017 «Фізична культура і спорт».

Авторська методика формування логістичної компетентності продемонструвала практичну значущість, забезпечуючи комплексне поєднання теоретичних знань і практичних навичок, необхідних для організації змагальної та тренувальної діяльності у легкої атлетики. Використання інтерактивних методів навчання, логістичних кейсів і моделювання професійних ситуацій сприяло розвитку у здобувачів освіти здатності до оперативного сприйняття рішень, оптимального планування ресурсів та ефективної комунікації в умовах їхньої майбутньої тренерсько-викладацької діяльності.

Результати впровадження засвідчили позитивну динаміку у формуванні логістичної компетентності, підвищенні мотивації, а також готовності майбутніх тренерів-викладачів до самостійної професійної діяльності.

У підсумку дисертаційна робота Гоголь Т.В. має практичну значущість, а її результати можуть бути рекомендовані до подальшого використання закладами вищої освіти.

Впровадження результатів обговорено і схвалено на засіданні кафедри теорії і методики олімпійського та професійного спорту Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка (протокол № 11 від 11 квітня 2025 року).

Завідувач кафедри теорії і методики
олімпійського та професійного спорту

В.о. ректора Тернопільського
національного педагогічного університету
імені Володимира Гнатюка

Петро ЛАДИКА

Володимир КРАВЕЦЬ

Довідка про впровадження № 6. Український державний університет імені Михайла Драгоманова

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені МИХАЙЛА ДРАГОМАНОВА**

01601, м. Київ, вул. Пирогова, 9

Телефон: 234-11-08

E-mail: rector@udu.edu.ua; код ЄДРПОУ 44807628

11.04.25 № 500

Довідка

про впровадження результатів дисертаційного дослідження

Гоголь Тетяни Василівни на тему:

**«Формування логістичної компетентності майбутніх тренерів-викладачів з
легкої атлетики у процесі професійної підготовки»
на здобуття наукового ступеня доктора філософії
зі спеціальності 011 – Освітні, педагогічні науки**

Результати дисертаційного дослідження Т. В. Гоголь на тему «Формування логістичної компетентності майбутніх тренерів-викладачів з легкої атлетики у процесі професійної підготовки» були впроваджені в освітній процес науково-педагогічними працівниками факультету фізичного виховання, спорту і здоров'я Українського державного університету імені Михайла Драгоманова протягом 2021-2025 років.

Упровадження результатів дослідження підтвердило їх актуальність та ефективність у формуванні логістичної компетентності майбутніх тренерів-викладачів з легкої атлетики. Зокрема, було успішно застосовано основні блоки авторської моделі, включаючи мотиваційно-цільовий, змістовно-діяльнісний, оцінно-підсумковий та результативний, що є науково-обґрунтованою педагогічною системою. Також були використані традиційні та інтерактивні методи навчання, які сприяли формуванню професійно важливих якостей у майбутніх тренерів-викладачів та розвитку мотивації до формування логістичної компетентності. Важливою складовою стало впровадження розробленого навчально-методичного інструментарію викладачами освітніх компонентів, а також блоків міжпредметних комплексних завдань, що забезпечили ефективність моніторингу якості професійної підготовки здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Фізична культура і спорт».

З огляду на новизну та наукову значущість проблеми, піднятої у дисертаційному дослідженні Т.В. Гоголь, колектив кафедри олімпійського та професійного спорту Українського державного університету імені Михайла Драгоманова зробив висновок про доцільність подальшого впровадження результатів цього дослідження в освітній процес закладів вищої освіти.

Результати впровадження обговорено і схвалено на засіданні кафедри олімпійського та професійного спорту Українського державного університету імені Михайла Драгоманова (протокол № 9 від 07 квітня 2025 року).

Декан факультету фізичного виховання,
спорту і здоров'я професор

Олексій ТИМОШЕНКО

Проректор з наукової роботи
УДУ імені Михайла Драгоманова
професор

Григорій ТОРБІН